

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE PODLE OBECNÝCH ZÁSAD (RIA)

SHRNUTÍ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

1. Základní identifikační údaje	
<p>Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony</p>	
<p>Zpracovatel / zástupce předkladatele:</p> <p style="text-align: center;">Ministerstvo pro místní rozvoj</p>	<p>Předpokládaný termín nabytí účinnosti, v případě dělené účinnosti rozveďte</p> <p style="text-align: center;">6 měsíců po nabytí platnosti, cca 07.2017</p>
<p>Implementace práva EU: Ne</p> <p>- uveďte termín stanovený pro implementaci:</p> <p>- uveďte, zda jde návrh nad rámec požadavků stanovených předpisem EU?: Ne</p>	
2. Cíl návrhu zákona	
<p>Cílem návrhu novely stavebního zákona je především:</p> <p>Pro úsek územního plánování:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zkrácení procesu pořizování změn a aktualizací územně plánovacích dokumentací v případech, kdy nebudou vyžadovány varianty řešení. - Cyklus úplných aktualizací územně analytických podkladů bude prodloužen z 2 na 4 roky. - Budou zkráceny lhůty v soudním řádu správním umožňující přezkum opatření obecné povahy, dosavadní 3 roky způsobily velkou nestabilitu a nejistotu v území, - Ve vazbě na společné řízení, které nebude vedeno orgány územního plánování, budou soulad s územně plánovací dokumentací a koordinace využívání území, které jsou úkolem územního plánování, zajišťovány formou závazných stanovisek úřadu územního plánování nebo krajského úřadu. - Podmínkou účinnosti aktualizace a změny územně plánovací dokumentace bude zveřejnění právního stavu této dokumentace po aktualizaci nebo změně. <p>Pro úsek územního rozhodování a stavebního řádu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vydání společného povolení, na základě kterého se stavba umísťuje a povoluje její realizace. Společné povolení je výsledkem společného řízení, které je možné základě žádosti stavebníka vést jak u jednotlivé stavby, tak i u souboru staveb (i u staveb speciálních a jiných). Příslušným k vedení společného řízení u obecných staveb bude obecný stavební úřad. Pro vybrané speciální stavby bude příslušný speciální stavební úřad. V ostatních případech bude zachován stávající stav. - Integrace procesu posuzování vlivů na životní prostředí do společného řízení a do 	

samostatného územního řízení.

- Zavedení kolaudačního řízení, kdy podle novely stavebního zákona bude možné užívat dokončenou stavbu, o které to zákon stanoví, pouze na základě kolaudačního souhlasu (nepostačí již pouhé oznámení záměru užívat stavbu). V případech, kdy to stavební zákon dovoluje, může stavební úřad vydat usnesení o provedení kolaudačního řízení.

Řešení problematiky vstupu dotčených orgánů do postupů podle stavebního zákona a stanovení obsahu závazných stanovisek (navrhuje se změna souvisejících zákonů).

3. Agregované dopady návrhu zákona

3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ano

Náklady na veřejné rozpočty za oblast územního plánování:

Navrhuje se, aby příslušný k vedení společného řízení a vydání společného povolení byl u speciálních staveb speciální stavební úřad. Tyto správní orgány dosud obvykle neposuzovaly soulad záměru žadatele s cíli a úkoly územního plánování a z hledisek záměrů územního plánování, které jsou podle stavebního zákona uvedeny též v neopominutelných územně plánovacích podkladech [územně analytické podklady (zpracované pro správní obvod obce s rozšířenou působností a pro území kraje) a územní studie (zpracované dle potřeby územního plánování)] a v závazných dokumentech (politika územního rozvoje, zásady územního rozvoje, územní plán a regulační plán). Proto se navrhuje posílení pravomocí správních orgánů na úseku územního plánování na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností (dále též „ÚÚP“), které by nově uplatňovaly závazné stanovisko z výše uvedených hledisek.

Oproti současné právní úpravě se přesněji vymezuje působnost a pravomoc ÚÚP jako dotčeného orgánu (dále též „DO“). Odstraňují se pochybnosti o tom, zda vydává či nevydává závazné stanovisko jako podklad pro územní řízení a o rozsahu jeho věcné působnosti. ÚÚP bude příslušný vydávat závazné stanovisko z hlediska souladu záměru s politikou územního rozvoje a s územně plánovací dokumentací, a dále z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánování. Novelou stavebního zákona by tak mělo dojít ke snížení administrativní zátěže stavebních úřadů, které se podle platné právní úpravy musí při vydávání územních rozhodnutí těmito záležitostmi zabývat.

Celkově by mělo vykonávat činnost úřadu územního plánování před regulací navrhovanou touto novelou zákona celkem cca 842 pracovníků na plný úvazek. Po změně v regulaci navrhované touto novelou by to mělo být celkem cca 997 pracovníků na plný úvazek, tj. o cca 156 plných úvazků více určených právě na pokrytí nové výše uvedené kompetence. Navýšení nákladů na výkon agendy úřadů územního plánování tak bude činit po novele cca 95,5 mil. Kč/rok.

Náklady na veřejné rozpočty za oblast územního rozhodování a stavebního řádu:

Navrhované procesní změny v územním a stavebním řízení neznamenají změnu počtu a struktury žádného typu stavebních úřadů (obecných, speciálních, vojenských a jiných). Lze předpokládat jisté přerozdělení potřebných kapacit mezi vybranými obecnými a speciálními stavebními úřady. Vzhledem ke skutečnosti, že dosáhnout provedení stavebního záměru bude možné různými způsoby podle vůle investora (samostatné územní a stavební řízení nebo společné řízení), je však

poměrně obtížné předem specifikovat, kterým druhům a stupňům stavebních úřadů vzroste, a kterým se sníží objem práce. Maximální navýšení osobních nákladů v důsledku přesunu výkonu agendy činí 2 mil. Kč/rok.

Pokud nepůjde o společné řízení, počet dotčených orgánů ani jejich základní práva a povinnosti se nemění.

V případě nově zavedeného institutu společného řízení dojde na jedné straně ke snížení počtu závazných stanovisek DO. Namísto vydávání dvou závazných stanovisek (jednoho pro územní rozhodnutí a druhého pro stavební řízení) budou do společného řízení vydávat DO stanovisko pouze jedno. Na druhé straně v tomto řízení, půjde-li o povolování souboru staveb, přibudou další dotčené orgány, a to stavební úřady jinak příslušné vydat povolení pro vedlejší stavbu participující na společném řízení vydáváním závazného stanoviska. Z hlediska procesního však představuje vydávání závazného stanoviska pro uvedené stavební úřady menší administrativní zátěž a není tak finančně a časově náročné, jako vedení správního řízení a vydávání správního rozhodnutí.

Společné řízení není povinné, bude záležet pouze na rozhodnutí stavebníka/investora, zda tento postup zvolí, proto naplnění předpokládaných úspor ve výši 10 mil Kč/rok záleží i na těchto okolnostech.

Náklady na veřejné rozpočty za oblast formy povolení kácení dřevin:

V souvislosti s návrhem změny formy povolení kácení dřevin z rozhodnutí na závazné stanovisko je ve snaze nezatěžovat finální rozhodnutí vadami vyskytujícími se při výkonu státní správy při povolování kácení obecními úřady (5865 obecních úřadů, přičemž v tomto čísle nejsou zahrnuty pověřené obecní úřady a úřady obcí s rozšířenou působností vykonávajících tuto působnost ve správním obvodu obecního úřadu), navrhován převod této kompetence na vyšší správní orgán, a to na obce s pověřeným obecním úřadem (celkem 388 obcí s pověřeným obecním úřadem – zdroj MV 2014).

Trvalé navýšení administrativní zátěže územních samosprávních celků je odhadováno o částku 35,078 mil Kč/rok. Ministerstvo životního prostředí však nedisponuje přesnými informacemi o jednotlivých obcích včetně jejich příspěvků na výkon státní správy.

Požadavek na zajištění zdroje krytí těchto prostředků bude uplatněn a projednán dle usnesení vlády č. 878 ze dne 13. srpna 2007, o Metodice stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy pro rok 2017.

Jednorázové náklady:

Hlavními jednorázovými náklady jsou náklady na školení zaměstnanců úřadů územního plánování a stavebních úřadů, které jednorázově činí cca 2,1 mil. Kč.

Souhrnné náklady

Jednorázové odhadované náklady na veřejné rozpočty	2,1 mil. Kč
Trvalé odhadované náklady na veřejné rozpočty	132,6 mil. Kč/rok
Celkové odhadované náklady na veřejné rozpočty	134,7 mil. Kč
Přínosy (úspory) do veřejných rozpočtů financujících výkon činnosti dotčených orgánů	10,0 mil. Kč/rok
Celkové odhadované přínosy (úspory)	411,0 mil. Kč/rok

Předpokládá se, že jednorázové náklady ve výši 2,1 mil. Kč na proškolení stavebních úřadů a úřadů územního plánování o změnách právních předpisů vyvolaných tímto zákonem budou hrazeny z rozpočtu Ministerstva pro místní rozvoj a to část v roce 2016 a část v roce 2017.

Předpokládá se, že nová právní úprava vyvolá trvalé náklady ve výši 132,6 mil. Kč/rok na výkon přenesené působnosti. Pro pokrytí těchto nákladů bude žádáno o trvalou úpravu příspěvku na výkon přenesené působnosti z kapitoly všeobecná pokladní správa a to počínaje rokem 2017. Z výše uvedené částky bude žádáno o navýšení příspěvku na výkon přenesené působnosti vykonávané stavebními úřady ve výši 2,0 mil. Kč/rok, 95,5 mil. Kč/rok na výkon přenesené působnosti úřadů obcí s rozšířenou působností (na pokrytí činnosti úřadů územního plánování) a 35,1 mil. Kč/rok na výkon přenesené působnosti pověřených obecních úřadů (na pokrytí výkonu agendy kácení dřevin).

Další náklady na rozpočty krajů a na rozpočty úřadů vykonávajících státní správu se nepředpokládají. Také se nepředpokládá navýšení počtu pracovníků na těchto úřadech.

Novela nevyvolává potřebu navýšení mzdových ani jiných výdajů ze státního rozpočtu krom výdajů na přenesenou působnost.

Předpokládá se úspora 10 mil. Kč/rok ve veřejných rozpočtech financujících výkon činnosti dotčených orgánů. Pro rozdělení této úspory na jednotlivé subjekty nejsou dostatečné podklad.

Celkové odhadované přínosy (úspory), které vyplynou z navrhovaného zákona, se odhadují na 411,0 mil. Kč/rok.

3.2 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: Ne

Předkládaný návrh nepředstavuje negativní dopady na mezinárodní konkurenceschopnost.

3.3 Dopady na podnikatelské prostředí: Ano

Hlavním cílem novely je zjednodušit možnost plánování, přípravy a realizace staveb. Dopady navrhované právní úpravy je tak možné hodnotit jako jednoznačně pozitivní. Hlavními důvody jsou:

- zrychlení a zjednodušení procesů územního a stavebního řízení zavedením institutu

volitelného společného řízení, který umožní spojit územní a stavební řízení do jednoho řízení nejen u staveb obecných, ale i v případech vybraných staveb komunikačních, vodních a energetických a v případech souborů staveb

- integrace procesu EIA do územního / společného řízení
- zvýšení právní jistoty investorů (úprava soudního přezkumu územně plánovací dokumentace nebo jejích změn, podmíněnost platnosti právního stavu v území jeho zveřejněním)
- zavedení možnosti zpracování územní studie žadatelem

Spočitatelné přímé pozitivní dopady pro investory (úspory, zvýšení příjmů plynoucích z rychlejšího provozování investic) byly vyčísleny na cca 400 mil. Kč ročně. Další přínosy jsou nezpochybnitelné, jak přímo pro investory, tak i zprostředkovaně pro národní hospodářství (vyšší růst HDP) a veřejné rozpočty (vyšší příjmy z daní a z odvodů, nižší sociální transfery), ale jejich vyčíslení by bylo zatíženo příliš velkým rizikem chyby, a proto nebylo provedeno.

3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje) Ano

Novela má dopady na výkon přenesené státní správy plynoucí z kompetenčních a procesních změn týkajících se stavebních úřadů a úřadů územního plánování. Z pohledu samosprávy jsou změny minimální (drobné úpravy na úseku územního plánování).

3.5 Sociální dopady: Ne

Předkládaný návrh nemá negativní sociální dopady.

3.6 Dopady na spotřebitele: Ne

Předkládaný návrh nepředstavuje negativní dopady spotřebitele.

3.7 Dopady na životní prostředí: Ne

Předkládaný návrh nepředstavuje negativní dopad na životní prostředí. Stanovené cíle plně respektují požadavky Směrnice EIA, jakož i požadavky na účast veřejnosti v rozhodování, které může mít vliv na životní prostředí (Aarhuská úmluva). Navržené principy odpovídají požadavkům Směrnice EIA, konkrétně bodu 37 preambule.

3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: Ne

Předkládaný návrh nepředstavuje negativní dopady ve vztahu k zákazu diskriminace, a ve vztahu k rovnosti žen a mužů.

3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: Ne

Předkládaný návrh nepředstavuje negativní dopady na výkon státní statistické služby.

3.10 Korupční rizika: Ne

Obecně je nutné konstatovat, že tam, kde je nezbytné správní uvážení, není možné korupční riziko zcela vyloučit a územní plánování nebo rozhodování o záměrech v území podle stavebního zákona se bez správního uvážení neobejde. Minimalizace rizik byla sledována už při návrhu stavebního zákona, tedy v letech 2005 a 2006. Většina nově navrhovaných ustanovení je z hlediska možného korupčního rizika neutrální, nemění jej.

3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: Ne

Předkládaný návrh nepředstavuje negativní dopady na bezpečnost nebo obranu státu.

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE

	Shrnutí Závěrečné zprávy RIA (zpracované podle Přílohy č. 3)
1.	Důvod předložení a cíle
1.1	Název
1.2	Definice problému
1.3	Popis existujícího právního stavu v dané oblasti
1.4	Identifikace dotčených subjektů
1.5	Popis cílového stavu
1.6	Zhodnocení rizika
2.	Návrh variant řešení
3.	Vyhodnocení nákladů a přínosů
3.1	Identifikace nákladů a přínosů
3.2	Náklady
3.3	Přínosy
3.4	Vyhodnocení nákladů a přínosů variant
4.	Návrh řešení
4.1	Na úseku územního plánování
4.2	Na úseku územního řízení a stavebního řádu
5.	Implementace doporučené varianty a vynucování
6.	Přezkum účinnosti regulace
7.	Konzultace a zdroje dat
8.	Kontakt na zpracovatele RIA

Hodnocení dopadů regulace (RIA) k novele zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů..... 13

1.	Důvod předložení a cíle.....	13
1.1	Název.....	13
1.2	Definice problému.....	13
1.2.1	Spojené řízení.....	17
1.2.2	Posuzování vlivů na životní prostředí	17
1.2.3	Dotčené orgány, ochrana veřejných zájmů podle zvláštních zákonů.....	20
1.2.4	Uvádění staveb do užívání (kolaudace)	23
1.2.5	Ostatní oblasti.....	23
1.3	Popis existujícího právního stavu v dané oblasti	25
1.4	Identifikace dotčených subjektů.....	27
1.5	Popis cílového stavu.....	33
1.5.1	Na úseku územního plánování	33
1.5.1.1	Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování.....	33
1.5.1.2	Zpřesnění poskytování údajů o území pro územně analytické podklady.....	33
1.5.1.3	Lhůta pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů	34
1.5.1.4	Zajištění zpracování územní studie žadatelem.....	34
1.5.1.5	Zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace	34
1.5.1.6	Vztah vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace, nabytí účinnosti a úhrada nákladů na právní stav, jeho doručování.	34
1.5.1.7	Vztah k soudnímu řádu správnímu.....	34
1.5.2	Na úseku územního rozhodování a stavebního řádu	35
1.5.2.1	Společné povolení pro realizaci záměru.....	35
1.5.2.2	Integrace posuzování vlivů na životní prostředí do územního a společného řízení.	36
1.5.2.3	Řešení problematiky vstupu dotčených orgánů	37
1.5.2.4	Upřesnění uvádění staveb do užívání (kolaudace)	37
1.5.2.5	Ostatní změny.....	37
1.6	Zhodnocení rizika.....	38
1.6.1	Na úseku územního plánování	38
1.6.1.1	Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování.....	38
1.6.1.2	Zpřesnění poskytování údajů o území pro územně analytické podklady.....	38
1.6.1.3	Lhůta pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů	39
1.6.1.4	Zajištění zpracování územní studie žadatelem.....	39
1.6.1.5	Zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace	39
1.6.1.6	Vztah vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace, nabytí účinnosti a úhrada nákladů na právní stav, jeho doručování.	39
1.6.1.7	Vztah k soudnímu řádu správnímu.....	39
1.6.2	Na úseku územního rozhodování a stavebního řádu	40
1.6.2.1	Společné povolení pro realizaci záměru.....	40
1.6.2.2	Integrace posuzování vlivů na životní prostředí do územního a společného řízení.	41
1.6.2.3	Řešení problematiky vstupu dotčených orgánů	41
1.6.2.4	Upřesnění uvádění staveb do užívání (kolaudace)	41
1.6.2.5	Zrušení zmocnění pro Hlavní město Prahu k vydání pražských stavebních předpisů a zrušení pražských stavebních předpisů	42
1.7	Sběr a analýza podkladů.....	42
1.8	Pracovní skupina pro přípravu novely stavebního zákona.....	46
2.	Návrh variant a jejich odůvodnění	48
2.1.1	Na úseku územního plánování	48
2.1.1.1	Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování.....	48

2.1.1.2	Zpřesnění poskytování údajů o území pro územně analytické podklady.....	49
2.1.1.3	Lhůta pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů	49
2.1.1.4	Zajištění zpracování územní studie žadatelem	50
2.1.1.5	Zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace	50
2.1.1.6	Vztah vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace, nabytí účinnosti a úhrada nákladů na právní stav, jeho doručování.	51
2.1.1.7	Vztah k soudnímu řádu správnímu.....	51
2.1.2	Na úseku územního rozhodování a stavebního řádu	52
2.1.2.1	Sloučení územního a stavebního řízení do společného řízení.....	52
2.1.2.2	Začlenění procesu posouzení vlivů na životní prostředí do územního řízení	60
2.1.2.3	Řešení problematiky vstupu dotčených orgánů	64
2.1.2.4	Upřesnění uvádění staveb do užívání (kolaudace)	64
2.1.2.5	Zrušení zmocnění pro Hlavní město Prahu k vydání pražských stavebních předpisů a zrušení pražských stavebních předpisů	65
3.	Vyhodnocení nákladů a přínosů	65
3.1	Identifikace nákladů a přínosů	65
3.1.1	Společné náklady.....	65
3.1.2	Obecné přínosy.....	66
3.1.3	Na úseku územního plánování	66
3.1.3.1	Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování	66
3.1.3.2	Zpřesnění poskytování údajů o území pro územně analytické podklady.....	66
3.1.3.3	Lhůta pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů	67
3.1.3.4	Zajištění zpracování územní studie žadatelem.....	67
3.1.3.5	Zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace	67
3.1.3.6	Vztah vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace, nabytí účinnosti a úhrada nákladů na právní stav, jeho doručování.	67
3.1.3.7	Vztah k soudnímu řádu správnímu.....	68
3.1.4	Na úseku územního rozhodování a stavebního řádu	68
3.1.4.1	Společné řízení	Chyba! Záložka není definována.
3.1.4.2	Integrace EIA do územního / společného řízení	70
3.1.4.3	Upřesnění uvádění staveb do užívání (kolaudace) a řešení problematiky vstupu dotčených orgánů.....	71
3.1.4.4	Ostatní změny zákona	71
3.1.5	Celkové shrnutí dopadů zákona	71
3.2	Náklady	73
3.2.1	Náklady státu.....	73
3.2.1.1	Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování	73
3.2.1.2	Společné řízení	Chyba! Záložka není definována.
3.2.1.3	Integrace EIA do územního / společného řízení	95
3.2.1.4	Společné náklady novely zákona	95
3.2.1.5	Ostatní náklady.....	97
3.2.2	Náklady soukromých subjektů	97
3.2.2.1	Územní plánování	97
3.2.2.2	Společné řízení	Chyba! Záložka není definována.
3.2.2.3	Integrace EIA do územního / společného řízení	98
3.2.2.4	Společné náklady novely zákona	98
3.3	Přínosy.....	99
3.3.1	Přínosy pro stát.....	99
3.3.1.1	Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování	99
3.3.1.2	Společné řízení	Chyba! Záložka není definována.

3.3.1.3	Ostatní přínosy	101
3.3.2	Přínosy pro soukromé subjekty	104
3.3.2.1	Úsek územního plánování	104
3.3.2.2	Společné řízení, integrace procesu EIA do územního / společného řízení	104
3.4	Vyhodnocení přínosů a nákladů variant	114
3.4.1	Kvantifikované vyhodnocení	114
3.4.1.1	Jednorázové náklady	114
3.4.1.2	Trvalé náklady a přínosy	114
3.4.2	Posouzení dalších přínosů	116
4.	Návrh řešení	119
4.1	Na úseku územního plánování	119
4.1.1	Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování	119
4.1.2	Zpřesnění poskytování údajů o území pro územně analytické podklady	119
4.1.3	Lhůta pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů	119
4.1.4	Zajištění zpracování územní studie žadatelem	120
4.1.5	Zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace	120
4.1.6	Vztah vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace, nabytí účinnosti a úhrada nákladů na právní stav, jeho doručování	120
4.1.7	Vztah k soudnímu řádu správnímu	120
4.2	Na úseku územního řízení a stavebního řádu	121
4.2.1	V případě společného řízení	121
4.2.2	V případě integrace procesu EIA do územního / společného	121
4.2.3	V případě řešení problematiky dotčených orgánů	122
4.2.4	V případě upřesnění uvádění staveb do užívání (kolaudace)	122
4.2.5	V případě zrušení zmocnění pro Hlavní město Prahu k vydání pražských stavebních předpisů a zrušení pražských stavebních předpisů	122
5.	Implementace doporučené varianty	123
6.	Přezkum účinnosti regulace	125
7.	Konzultace a zdroje dat	126
A.	Hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet a veřejné rozpočty	127
B.	Dopady na podnikatelské prostředí, sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR, dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje), dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a dopady na výkon státní statistické služby	127
C.	Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem ČR	128
D.	Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy EU, judikaturou soudních orgánů EU, nebo obecnými právními zásadami EU	128
E.	Zhodnocení souladu navrhované úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána	129
F.	Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů	132
G.	Zhodnocení korupčních rizik	132
8.	Kontakt na zpracovatele RIA	135
	Hodnocení dopadů regulace (RIA) k novele zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů	136
1.	Důvod předložení a cíle	137
1.1	Obecní úřady (§ 76 odst. 1, odst. 3 zákona 114/1992 Sb.)	137

1.1.1	Definice problému.....	137
1.2	Popis existujícího právního stavu v dané oblasti	137
1.3	Identifikace dotčených subjektů.....	137
1.4	Popis cílového stavu.....	137
1.5	Zhodnocení rizika.....	138
2.	Návrh variant řešení	138
2.1	Varianta 0	138
2.2	Varianta 1	138
3.	Vyhodnocení nákladů a přínosů	138
3.1	Identifikace nákladů a přínosů	138
3.2	Vyhodnocení nákladů a přínosů variant.....	143
4.	Návrh řešení	144
5.	Implementace doporučené varianty a vynucování	144
6.	Přezkum účinnosti regulace	144
7.	Konzultace a zdroje dat	144
7.1	Seznam použitých zkratk.....	144
8.	Kontakt na zpracovatele RIA	145
A.	Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace.....	145
B.	Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů	145
C.	Zhodnocení korupčních rizik	145

Hodnocení dopadů regulace (RIA) k novele zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů .....

1.	Důvod předložení a cíle	146
1.1	Název	146
1.2	Definice problému	146
1.2.1	Popis současného stavu.....	146
1.2.2	Popis problému	169
1.3	Popis existujícího právního stavu v dané oblasti	175
1.3.1	Česká legislativa – vybrané právní předpisy	175
1.3.2	Evropská legislativa.....	175
1.4	Identifikace dotčených subjektů – demonstrativní výčet.....	177
1.5	Popis cílového stavu	177
1.6	Zhodnocení rizika	177
2. - 4.	Návrh variant řešení, vyhodnocení nákladů a přínosů, návrh řešení - hodnocení dopadů opatření jednotlivých věcně souvisejících okruhů	178
2.A.	Zpřesnění, že režim zákona se týká všech řízení	178
2.B.	Zpřesnění úpravy prodloužení platnosti správních rozhodnutí vydaných v řízeních k povolení stavby o dobu vyvlastňovacího řízení.....	180
2.C.	Vymezení staveb energetické infrastruktury pro speciální režim.....	181
2.D.	Specifický režim pro vybrané stavby energetické infrastruktury	183
2.E.	Zvláštní postup pro modernizace liniových staveb	186
2.F.	Implementace Nařízení – projekty společného zájmu – volba režimu.....	186
2.G.	Posuzování zralosti projektu.....	190
2.H.	ZÚR, ÚP – zkrácený postup v případě PCI.....	192
5.	Implementace doporučené varianty a vynucování	193
6.	Přezkum účinnosti regulace	193
7.	Konzultace a zdroje dat	194

8.	Zkratky.....	196
----	--------------	-----

Hodnocení dopadů regulace (RIA) k novele zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

1. Důvod předložení a cíle

1.1 Název

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

1.2 Definice problému

Podle programového prohlášení vláda v oblasti územního plánování a stavebního řádu připraví novelu stavebního zákona, která přinese zjednodušení a zrychlení povolovacích řízení. Naplnění tohoto cíle se stalo jednou z priorit Ministerstva pro místní rozvoj.

Hlavní problematické body v této oblasti jsou následující:

- Složitě a zdlouhavé povolování staveb
- Složitá příprava území pro výstavbu
- V některých případech nevhodně řešená koordinace veřejných a soukromých záměrů na využití území
- Nutnost získat několik správních rozhodnutí vydávaných v samostatných řízeních
- Vyžadováno velké množství závazných stanovisek dotčených orgánů
- Postavení dotčených orgánů upraveno ve zvláštních zákonech často nejednoznačně a nejednotně
- Nutnost dokládat podkladová rozhodnutí
- Mnoho forem povolení
- Kompetenční roztříštěnost
- Dlouhá doba získání konečného oprávnění k realizaci záměru a jeho dlouhá příprava komplikují příliv zahraničních investic a způsobují i potíže s včasným čerpáním prostředků z fondů EU

Hlavní problematické body **na úseku územního plánování** jsou následující:

Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování

Dosavadní právní úprava neřeší jednoznačně, jakým způsobem chránit a uplatňovat veřejný zájem na úseku územního plánování v řízeních, ve kterých se rozhoduje o změnách v území. Zejména není jednoznačně definována povaha vstupu orgánů územního plánování do těchto řízení (není zřejmé, zda jako dotčené orgány uplatňují do těchto řízení pouze vyjádření nebo závazné stanovisko), nedostatečné je rovněž vymezení věcné působnosti (orgán územního plánování vs. stavební úřad). V případech, kdy bude vydáváno jednotné¹ povolení, by orgány územního plánování zcela ztratily možnost hájit veřejné zájmy, jejichž ochranu jim svěřuje stavební zákon. V neposlední řadě je třeba také odstranit duplicitu, kdy soulad s územně

---

¹ V RIA je kromě termínu „společné řízení a společné rozhodnutí“ uváděn též termín „jednotné řízení a jednotné povolení“, což byl pracovní termín pro spojené územní a stavební řízení, příp. vč. posouzení EIA a dalších řízení, který byl užíván během příprav novely. Od okamžiku dohody o hlavních principech navržených procesních změn v této oblasti je nadále užíván předkladatelem termín společné řízení. Jsou-li tedy v RIA uvedena slovní spojení jednotné řízení a povolení, odkazují se na představení vývoje záměrů a cílů, kde by užití termínu společné bylo matoucí.

plánovací dokumentací a politikou územního rozvoje posuzuje jak orgán územního plánování, tak stavební úřad.

Zpřesnění poskytování údajů o území pro územně analytické podklady

V rámci poskytování údajů o území pro územně analytické podklady jsou identifikovány dva problémy:

a) forma poskytování

Stavební zákon v § 27 odst. 2 stanoví, že územně analytické podklady pořizuje příslušný pořizovatel na základě průzkumů území a na základě údajů o území. Dle § 27 odst. 3 stavebního zákona údaje o území poskytuje pořizovateli orgán veřejné správy, jím zřízená právnická osoba a vlastník dopravní a technické infrastruktury (tj. poskytovatel údajů) především v digitální formě. U vlastníků technické infrastruktury se předepisuje i podmínka poskytnout polohopisnou situaci technické infrastruktury v souřadnicovém systému Jednotné trigonometrické sítě katastrální, v měřítku katastrální mapy, případně v měřítku podrobnějším, pokud nebyla technická infrastruktura dokončena a zkolaudována před rokem 2007.

Nejednotné požadavky na údaje o území mají negativní vliv na kvalitu poskytovaných údajů i na jejich interpretaci v územně analytických podkladech.

b) komu se údaje o území poskytují

Stavební zákon v § 27 odst. 4 požaduje, aby vlastník technické infrastruktury poskytoval data o území úřadu územního plánování, tj. obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

Územně analytické podklady však nepořizují pouze úřady územního plánování, ale i krajské úřady. Ty jako podklad pro pořízení krajských územně analytických podkladů musí využívat územně analytické podklady obcí, které sice obsahují dostatek údajů o území, ale rozčleněných dle správních obvodů obcí s rozšířenou působností. To přináší zbytečnou pracnost a možnost chyb při opětovném spojování údajů na hranicích správních obvodů obcí s rozšířenou působností, oproti možnosti, že by poskytovatelé poskytli krajům údaje za celý kraj přímo.

Lhůta pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů

V souladu s § 28 odst. 1 stavebního zákona pořizovatel aktualizuje územně analytické podklady průběžně na základě nových údajů o území a průzkumu území. Každé 2 roky pořídí jejich úplnou aktualizaci, přičemž na základě § 28 odst. 2 stavebního zákona nejpozději 18 měsíců od poslední úplné aktualizace územně analytických podkladů pořizovatel pořídí návrh nové úplné aktualizace, doručí oznámení o aktualizaci poskytovatelům údajů a vyzve je k potvrzení správnosti, úplnosti a aktuálnosti jimi poskytnutých údajů o území ve lhůtě do 3 měsíců. Pokud tak poskytovatel údajů neučiní v této lhůtě, má se za to, že jejich správnost, úplnost a aktuálnost potvrdil.

Úplná aktualizace územně analytických podkladů je velmi pracná, zahrnuje ověření všech údajů o území. S ohledem na to, že probíhá průběžná aktualizace, jeví se lhůta 2 let pro zpracování úplné aktualizace zbytečně krátká. V některých případech se vzhledem

k potřebě projednání územně analytických podkladů začíná s přípravou další úplné aktualizace již v okamžiku dokončení předchozí úplné aktualizace.

Zajištění zpracování územní studie žadatelem

Územní studii smí v současné době pořídit jen orgán územního plánování, a to i v případech, kdy je tato studie podmínkou pro vydání rozhodnutí umožňující využití území. Orgány územního plánování (zejména úřady územního plánování) jsou přitom často vytížené pořizováním územně plánovací dokumentace (v řadě případů na žádost obcí ve svém správním obvodu), popřípadě územně plánovacích podkladů (územně analytické podklady, územní studie). Mnozí investoři by chtěli uspišit proces přípravy staveb a jsou ochotni zajistit zpracování územní studie, včetně úhrady nákladů. V současné době to není možné. Je třeba rozlišovat mezi pořízením územní studie (postup správního orgánu) a zpracováním územní studie. Zpracovávat územní studii je oprávněn pouze autorizovaný projektant – jedná se o vybranou činnost ve výstavbě ve smyslu § 159 stavebního zákona.

Zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace

V rámci zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace jsou posuzovány dvě procesní úpravy:

a) Upuštění od zadání a zprávy o uplatňování, pokud nejsou vyžadovány varianty řešení

Hlavními etapami v procesu pořizování a vydávání územně plánovací dokumentace jsou rozhodnutí o pořízení, zpracování, projednání a schválení zadání nebo zprávy o uplatňování územně plánovací dokumentace v uplynulém období, zpracování návrhu, jeho projednání na společném jednání, úprava návrhu, veřejné projednání, úprava návrhu, opakované veřejné projednání (v některých případech), vydání a nabytí účinnosti. V případě některých změn nebo aktualizací je, s ohledem na jejich obsah a rozsah, zbytečně administrativně, časově i finančně náročné absolvovat všechny etapy procesu pořizování. To platí zejména v případech, pokud změna nebo aktualizace územně plánovací dokumentace nevyžaduje varianty řešení.

b) Spojení společného jednání a veřejného projednání do jedné etapy

Návrh územně plánovací dokumentace je v průběhu pořizování (popis hlavních etap procesu uveden výše) projednáván na společném jednání a následně po provedení případných úprav v rámci veřejného projednání. V případě některých změn nebo aktualizací je, s ohledem na jejich obsah a rozsah, zbytečně administrativně, časově i finančně náročné návrh územně plánovací dokumentace takto projednávat. To platí zejména v případech, pokud změna nebo aktualizace územně plánovací dokumentace nevyžaduje varianty řešení.

Vztah vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace, nabytí účinnosti a úhrada nákladů na právní stav, jeho doručování

Platná právní úprava ukládá v § 42 odst. 4 stavebního zákona krajskému úřadu povinnost zajistit vyhotovení zásad územního rozvoje zahrnující právní stav po vydání poslední aktualizace a toto vyhotovení opatřit záznamem o účinnosti. Obdobná povinnost je stanovena v § 55 odst. 5 stavebního zákona také pro pořizovatele územních plánů, aby zajistili pro obec

vyhotovení územního plánu zahrnujícího právní stav po vydání jeho změny. Uvedená ustanovení nezahrnují žádná sankční opatření, pokud není tato zákonem stanovená povinnost splněna. K nabytí účinnosti změny územního plánu postačuje zveřejnit, které části územního plánu byly změněny. Ze strany obcí nezřídka dochází k nedodržování tohoto ustanovení a právní stav není po změně vyhotoven. Obce nejsou při nesplnění této povinnosti nijak postižitelné, a tedy ani motivované k jejímu plnění.

Vztah k soudnímu řádu správnímu

V rámci vztahu stavebního zákona k soudnímu řádu správnímu jsou identifikovány tři problematické oblasti:

a) Lhůty pro přezkum opatření obecné povahy soudem

Podle § 101b soudního řádu správního lze návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části (v případě opatření obecné povahy vydávaných podle stavebního zákona zvláště územně plánovací dokumentace nebo její změny) podat do 3 let ode dne nabytí jeho účinnosti. Uvedená lhůta pro podání návrhu na zrušení územně plánovací dokumentace nebo její změny přináší nejistotu v území po neúměrně dlouhou dobu. Tato opatření obecné povahy jsou soudy rušena po dlouhé době, často i pro bagatelní vady. To se dotýká zejména vlastníků dotčených nemovitostí, investorů, ale i územních samosprávných celků, a dále správních orgánů rozhodujících o změnách v území, především stavebních úřadů.

b) Rozsah přezkoumání podle soudního řádu správního

Podle ustálené soudní judikatury soud přezkoumává opatření obecné povahy podle tzv. algoritmu přezkumu opatření obecné povahy. Přitom se soud poté, co zjistí důvod pro zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části, nemusí zabývat všemi dalšími body žaloby a většinou se jimi také nezabývá. Po odstranění nedostatků v souladu s rozhodnutím soudu a vydání opraveného opatření obecné povahy zpravidla následuje nová žaloba stejného navrhovatele obsahující nevypořádané body původní žaloby. Případné rušení územně plánovací dokumentace je prováděno v několika krocích a v časově velmi dlouhém období, což vede k právní nejistotě.

c) Možnost napadnout žalobou opatření obecné povahy

Aktivní legitimace navrhovatele na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části soudem není podmíněna jeho aktivním vystupováním v průběhu tvorby opatření obecné povahy, například uplatněním námitek či připomínek během pořizování územně plánovací dokumentace. Soudy připouštějí možnost žalovat opatření obecné povahy i v případech, kdy žalující stranou nebyly námitky ani připomínky k návrhu opatření obecné povahy uplatněny. Pokud není vysloven požadavek na změnu řešení v průběhu pořizování územně plánovací dokumentace, nemá její pořizovatel možnost jiné řešení zvážit, požadavku případně vyhovět, a tím předejít žalobě. V důsledku toho jsou pasivní dotčené osoby fakticky privilegovány oproti těm dotčeným osobám, které v průběhu pořizování územně plánovací dokumentace aktivně vystupovaly a hájily svá práva. Takový přístup odporuje zásadě vigilanti bus iura, podle které by měl každý hájit svá práva. Vzhledem k poměrně benevolentnímu přístupu

soudů může opatření obecné povahy vydávaná podle stavebního zákona, zejména územně plánovací dokumentaci, účinně napadat téměř kdokoliv. Soud při rozhodování o návrhu na zrušení územně plánovací dokumentace nebo její změny často fakticky vykonává územně plánovací činnost, když rozhoduje o přípustnosti nebo nepřípustnosti konkrétního využití určitého území.

Hlavní problematické body na úseku územního rozhodování a stavebního řádu jsou následující:

1.2.1 Spojené řízení

Současné znění stavebního zákona umožňuje vedení tzv. spojeného řízení, které do jednoho procesního postupu spojuje územní a stavební řízení. Tato možnost je žadateli poměrně využívána, řádově se jedná o desítky tisíc vydaných povolení ročně. Její využití je ale omezeno na případy, kdy k vedení územního i stavebního řízení je oprávněn též stavební úřad (dále jen „SÚ“), což v praxi znamená pouze obecné stavby spadající do příslušnosti stejného obecného SÚ. Speciální stavební úřady (§ 15 stavebního zákona) a vojenské a jiné stavební úřady, s výjimkou újezdních úřadů a obvodních báňských úřadů v dobývacích prostorech (§ 16 stavebního zákona), nevykonávají totiž pravomoc stavebního úřadu ve věcech územního rozhodování. Tento stav limituje rozšíření spojeného řízení na větší okruh staveb. Neumožňuje vést tento typ řízení ani u souboru staveb, jehož součástí je vedlejší stavba v působnosti speciálního stavebního úřadu, ani v případě, že se jedná o speciální stavby (např. komunikace, vodní díla nebo energetické stavby uvedené v § 16 odst. 3 písm. d) stavebního zákona atd.). Roztříštěnost kompetencí stavebních úřadů a její dopady na možnost optimalizace procesů územního a stavebního řízení je blíže popsána v kapitole 1.4.

1.2.2 Posuzování vlivů na životní prostředí

Posuzování vlivů některých záměrů na životní prostředí je v komunitárním právu založeno směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, ve znění směrnice 2014/52/EU ze dne 16. dubna 2014 (dále jen „Směrnice EIA“). Posuzování vlivů záměrů na území soustavy Natura 2000 je pak založeno směrnicí Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin ze dne 21. května 1992, a směrnicí Rady 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků ze dne 2. dubna 1979.

Transpozice těchto směrnic do českého práva byla provedena zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „zákon o posuzování vlivů“), kterým byla požadavkům komunitárního práva přizpůsobena česká úprava posuzování vlivů na životní prostředí původně upravená zákonem č. 244/1992 Sb., a zákonem č. 218/2004 Sb., kterým byla do zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, doplněna úprava ochrany soustavy území Natura 2000 a posuzování vlivů koncepcí a záměrů na tuto soustavu.

Do všech těchto postupů byly zároveň promítnuty požadavky plynoucí z úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (tzv. Aarhuská úmluva) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/35/ES o účasti veřejnosti na vypracovávání některých plánů a programů týkajících se životního prostředí a o změně směrnic Rady 85/337/ES a 96/61/ES, pokud jde o účast veřejnosti a přístup k právní ochraně.

Transpozice uvedených požadavků komunitárního práva vedla pod vlivem skutečnosti, že úprava posuzování vlivů na životní prostředí byla do českého práva přijata již v roce 1992 formou samostatné procedury, k dalšímu rozvíjení a řetězení autonomních procedur vedle postupů podle stavebního zákona. Český systém povolování záměrů se proto v současné době skládá z několika na sebe navazujících fází. Tento způsob zřetězení procedur posuzování vlivů na životní prostředí a územního řízení a jejich vysoká procesní i obsahová autonomie, vynucující si opakování obdobných postupů a úkonů, představuje velkou zátěž pro žadatele o vydání územního rozhodnutí, zejména pro investory, je důvodem zpoždění zahájení staveb, což vede ke zvýšení realizačních nákladů, v případě staveb, jejichž financování je zajištěno z fondů Evropské unie snižuje absorpční kapacitu České republiky a vlastníky a vede ke konkurenčnímu znevýhodňování osob podnikajících v českém prostředí, pokud jsou umisťovány nové investice. V některých případech je systém zneužíván pro obstrukce s cílem realizaci či zahájení realizace některých záměrů maximálně oddálit.

Investiční výstavba se v zásadě řídí stavebním zákonem. V praxi to znamená, že pokud se řízení podle stavebního zákona týká zájmů chráněných zvláštními právními předpisy k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví (téměř u většiny případů investiční výstavby), rozhoduje příslušný stavební úřad za součinnosti s příslušnými orgány chránícími zájmy ochrany životního prostředí a příslušnými orgány ochrany veřejného zdraví. Z toho vyplývá, že téměř každá investiční výstavba je hodnocena i z hlediska ochrany životního prostředí a veřejného zdraví.

Platná právní úprava (zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí), stanoví pro záměry uvedené v příloze č. 1 k zákonu provedení zjišťovacího řízení. Cílem zjišťovacího řízení u záměrů a změn záměrů uvedených v § 4 odst. 1 písm. a) zákona je upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace vlivů záměru na životní prostředí. Uvedené záměry vyžadují posouzení vlivů na životní prostředí včetně zjišťovacího řízení vždy. U záměrů a změn záměrů uvedených v § 4 odst. 1 písm. b) až f) je cílem zjišťovacího řízení zjištění, zda záměr nebo jeho změna může mít významný vliv na životní prostředí, případně, zda záměr může samostatně nebo ve spojení s jinými, významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, a zda bude posuzován podle tohoto zákona. Stanovisko orgánu ochrany přírody k této záležitosti, pokud je vyžadováno podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., ve znění zákona č. 218/2004 Sb., musí ten, kdo hodlá provést záměr, předem opatřit a přiložit je k oznámení záměru zasílanému příslušnému orgánu (krajskému úřadu, popřípadě Ministerstvu pro životní prostředí).

Další postup záleží na výsledku zjišťovacího řízení vedeného příslušným orgánem. Bude-li zjišťovací řízení ukončeno rozhodnutím, že záměr nebude dále posuzován podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, může proti rozhodnutí podat spolek představující dotčenou veřejnost (§ 3 písm. i) bod 2 zákona) odvolání, a pokud nebude spokojen s výsledkem odvolacího řízení, správní žalobu.

Zjišťovací řízení by mělo být ukončeno do 45 dnů. Pokud rozhodnutí o tom, že záměr nebude dále posuzován, nebude napadeno odvoláním, záleží pouze na stavebníkovi/investorovi, kdy požádá o vydání dalších rozhodnutí směřujících k realizaci záměru. Pokud by bylo podáno

odvolání, popřípadě rozklad a následující žaloba, pak je nutné počítat se lhůtami pro podání odvolání (15 dnů od oznámení rozhodnutí), pro předložení odvolání odvolacímu orgánu (do 30 dnů od obdržení odvolání) a pro jeho rozhodnutí o odvolání (do 30 až 60 dnů) pro podání žaloby (do 2 měsíců po doručení rozhodnutí žalobci) a pro rozhodnutí správního soudu o žalobě (do 90 dnů od obdržení žaloby).

Pokud podle závěru zjišťovacího řízení záměr vyžaduje posouzení, musí oznamovatel získat stanovisko k posouzení vlivů záměru na životní prostředí (dále jen stanovisko EIA). Na ukončení zjišťovacího řízení navazuje další postup. Jeho délku může ovlivnit sám oznamovatel záměru tím, že předloží v potřebném rozsahu a kvalitě zpracované podklady k tomu, aby mohly být projednány a aby mohlo být příslušným orgánem vydáno stanovisko k posouzení vlivů. Nicméně je třeba počítat s 30 denní lhůtou pro vyjádření veřejnosti a dalších subjektů k dokumentaci, s až 60 denní lhůtou pro zpracování posudku (může být ve složitých případech překročena, nejdéle o dalších 30 dnů), dále s 30 denní lhůtou pro vyjádření veřejnosti a dalších subjektů k posudku (k tomu ještě 5 dnů k případnému veřejnému projednání posudku) a konečně s 30 denní lhůtou, kterou má příslušný úřad na zpracování stanoviska.

Bez tohoto stanoviska nelze vydat rozhodnutí nutná k provedení záměru v žádném správním ani jiném řízení nebo v jiném postupu podle zvláštních právních předpisů (podle stavebního zákona, horního zákona apod.).

Proces posouzení vlivů na životní prostředí vykonávají orgány životního prostředí, tj. krajské úřady a ministerstvo životního prostředí (dále jen „orgány EIA“) postupem upraveným v zákoně o posuzování vlivů, a to ještě před vydáním povolení k záměru v navazujících řízeních. Vlastní povolování záměru v navazujících správních řízeních je tedy časově i kompetenčně odděleno od procesu EIA.

Teprve s vydaným stanoviskem EIA může žadatel podat žádost o vydání územní rozhodnutí a od 1. dubna 2015, kdy nabyla účinnosti novela zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (zákon č. 39/2015 Sb.), také žádost o vydání stavebního povolení v navazujícím řízení. Citovaným zákonem došlo rovněž ke změně „závaznosti“ stanoviska EIA, které má formu závazného stanoviska s možností stanovení podmínek, které musí stavební úřad převzít do vydávaného rozhodnutí v jejich plném rozsahu.

Zároveň byl zrušen § 91 stavebního zákona, který upravoval vzájemný vztah a koordinaci postupů v územním řízení s postupy v řízení o posouzení vlivů na životní prostředí. V jeho rámci bylo možné vypuštění a zjednodušení některých kroků procedury posuzování vlivů na životní prostředí. Zrušením § 91 bylo znemožněno zkrácení lhůt oproti klasickému modelu posouzení vlivů na životní prostředí a teprve následnému územnímu řízení. Byla tak odstraněna možnost snížit celkovou administrativní náročnost těchto dvou procesů díky vedení v jednom společném postupu a možnost snížit náklady na posuzování vlivů na životní prostředí o náklady na zpracování posudku, který se v tomto společném postupu nezpracovával.

Postupy posuzování vlivů na životní prostředí a na území Natura 2000 aktuálně tedy spolu s povolenými řízeními představují nebývale rozsáhlý komplex administrativních postupů, jejichž absolvování žadatelem je povinné jak u záměrů s možnými dopady do životního prostředí na mezinárodní úrovni, tak pro záměry, jejichž dopady do životního prostředí jsou méně významné a pouze na místní úrovni.

1.2.3 Dotčené orgány, ochrana veřejných zájmů podle zvláštních zákonů

Stručný historický vývoj institutu:

Dotčené orgány, popřípadě dotčené orgány státní správy, nejsou pojmem předpisům stavebního práva neznámým. V praxi byly vždy chápány jako nositelé veřejného zájmu (zájmu společnosti, obecného zájmu), který mohl být dotčen výsledky činnosti stavebních úřadů (např. umístěním stavby, realizací či užíváním stavby). Pro účinnou ochranu veřejného zájmu jim byly právními předpisy vytvořeny prostředky umožňující ovlivňování výsledku správních řízení vedených stavebními úřady.

Již před půlstoletím zákon č. 84/1958 Sb., o územním plánování, v § 13 stanovil, že územní rozhodnutí vydávají příslušné orgány až po předchozím projednání se všemi orgány státní správy, jejichž zájmy jsou tímto rozhodnutím dotčeny.

Zákon č. 87/1958 Sb., o stavebním řádu, v § 10 odst. 2 stanovil, že před vydáním rozhodnutí o přípustnosti stavby provede stavební úřad místní šetření, k němuž pozve stavebníka a ostatní účastníky řízení, dotčené orgány státní správy.

Z § 25 odst. 1 vyhl. č. 144/1959 Ú.l., vyhláška ministra-předsedy Státního výboru pro výstavbu, kterou se provádí zákon o stavebním řádu, je patrné, že dotčenými orgány státní správy byly míněny orgány požární ochrany, civilní ochrany, státní památkové péče, dopravy, vojenské správy, že bylo nutné jednat s orgány hygienické a protiepidemiologické služby či s orgány inspekce práce.

Stavební zákon č. 50/1976 Sb., účinný od 1. 10. 1976 do 31. 12. 2006, se věnoval dotčeným orgánům státní správy a jejich postavení v řízeních podle něj vedených, zejména v § 126. V odstavci 1 výslovně stanovil, že dotýká-li se řízení vedené podle něj zájmů chráněných předpisy, rozhodne stavební úřad jen v dohodě, popřípadě se souhlasem dotčeného orgánu státní správy, který může vázat souhlas na splnění podmínek odpovídajících těmto předpisům. Výslovně bylo uvedeno, že jde o předpisy o péči o zdraví lidu, o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek, o vodách, o ochraně přírodních léčebných lázní a přírodních léčebných zdrojů, o ochraně zemědělského půdního fondu, o lesích a lesním hospodářství, o opatřeních na ochranu ovzduší, o ochraně a využití nerostného bohatství, o kulturních památkách, o státní ochraně přírody, o požární ochraně a o státním odborném dozoru nad bezpečností práce. Novela provedená zákonem č. 83/1998 Sb., místo výčtu těchto předpisů, který již nebyl úplný, zavázala stavební úřad rozhodnout jen v dohodě, popřípadě se souhlasem orgánu státní správy, který hájí zájmy chráněné zvláštními právními předpisy

(dotčený orgán státní správy). Řešení vzájemných rozporů mezi dotčenými orgány upravoval tento stavební zákon.

Platná právní úprava:

Způsobem řešení ochrany veřejného zájmu chráněného zvláštními zákony se musel samozřejmě zabývat i zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Situace se však změnila tím, že zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, který nahradil zákon č. 71/1967 Sb., upravil obecně postavení dotčených orgánů, jejich činnost vydávání závazných stanovisek, včetně jejich přezkoumání a řešení vzájemných rozporů.

Platný stavební zákon vychází z následující právní konstrukce: věcná působnost dotčených orgánů je upravena v řadě zvláštních zákonů, které tvoří tzv. „právní okolí“ stavebnímu zákonu. Úředník na stavebním úřadu je musí znát a musí identifikovat veřejné zájmy, které mohou být požadovaným stavebním záměrem dotčeny, jaký zákon je chrání, který správní orgán je dotčeným orgánem a jakými právními prostředky svoji působnost vykonává. Tedy, zda podle zákona vydává závazné stanovisko nebo vyjádření anebo, zda zákon stanoví pouze to, že je dotčeným orgánem. Zejména v posledním případě vznikají pochybnosti o závaznosti správních úkonů dotčeného orgánu pro stavební úřad.

Orgány veřejné správy vykonávají svoji působnost v rozsahu svěřeném jim zákonem. Výkon působnosti stavebního úřadu při vedení řízení o jednotlivých stavebních záměrech se téměř vždy dotýká veřejných zájmů chráněných jinými zákony, a tím výkonu působnosti jiného správního orgánu – dotčeného orgánu.

Obecná úprava dotčených orgánů je obsažena v § 136 správního řádu. Jde o jedno z ustanovení, kde je promítnuta obecná zásada vzájemné spolupráce správních orgánů podle § 8 správního řádu. Podle § 136 odst. 1 správního řádu dotčenými orgány jsou orgány, o kterých to stanoví zvláštní zákon, a správní orgány a jiné orgány veřejné moci příslušné k vydání závazného stanoviska (§ 149 odst. 1 správního řádu) nebo vyjádření, které je podkladem rozhodnutí správního orgánu. Dále jsou vymezena pravidla součinnosti dotčeného orgánu a správního orgánu, který vede řízení.

Ve stavebním zákoně je tato obecná zásada promítnuta do ustanovení § 4, které upravuje základní zásady činnosti orgánů územního plánování a stavebních úřadů ve vztahu k dotčeným osobám a součinnost s dotčenými orgány při ochraně veřejných zájmů, které mohou být při postupech podle stavebního zákona dotčeny. Podle tohoto ustanovení orgány územního plánování a stavební úřady postupují ve vzájemné součinnosti s dotčenými orgány chránícími veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů. Veřejné zájmy podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí chrání jako dotčený orgán shora uvedený příslušný úřad

V tomto ustanovení stavebního zákona jsou upraveny také další zásady činnosti dotčených orgánů:

- Dotčený orgán je vázán svým předchozím stanoviskem nebo závazným stanoviskem. Navazující stanoviska nebo navazující závazná stanoviska mohou dotčené orgány v téže věci uplatňovat pouze na základě nově zjištěných a doložených skutečností, které nemohly být uplatněny dříve a kterými se podstatně změnily podmínky, za kterých bylo původní stanovisko vydáno, nebo skutečností vyplývajících z větší podrobnosti

pořízené územně plánovací dokumentace nebo podkladů pro rozhodnutí nebo jiný úkon orgánu územního plánování nebo stavebního úřadu podle tohoto zákona, jinak se k nim nepřihlíží.

- V řízeních podle části čtvrté tohoto zákona se nepřihlíží k závazným stanoviskům dotčených orgánů ve věcech, o kterých bylo rozhodnuto ve vydaném regulačním plánu, v územním rozhodnutí nebo v územním opatření o stavební uzávěře anebo v územním opatření o asanaci území, nejde-li o závazné stanovisko uplatněné na základě nově zjištěných a doložených skutečností podle odstavce 4.
- Obsahuje-li posuzovaný návrh varianty řešení, dotčený orgán posuzuje každou variantu samostatně.
- Stanoví-li dotčené orgány ve svém stanovisku nebo závazném stanovisku podmínky, a stanou-li se tyto podmínky součástí výrokové části rozhodnutí, nebo součástí opatření obecné povahy nebo jiného úkonu orgánu územního plánování nebo stavebního úřadu podle tohoto zákona, dotčené orgány mohou kontrolovat jejich dodržování
- Je-li dotčeným orgánem podle zvláštních právních předpisů tentýž orgán veřejné správy, vydává koordinované stanovisko nebo koordinované závazné stanovisko, zahrnující požadavky na ochranu všech dotčených veřejných zájmů, které hájí. Koordinované stanovisko nebo koordinované závazné stanovisko lze vydat pouze v případě, nejsou-li požadavky na ochranu dotčených veřejných zájmů v rozporu. Ustanovení správního řádu o společném řízení se použijí přiměřeně.
- Orgány územního plánování a stavební úřady projednávají protichůdná stanoviska nebo protichůdná závazná stanoviska dotčených orgánů. Dojde-li k rozporu mezi příslušnými orgány podle tohoto zákona a dotčenými orgány, jakož i mezi dotčenými orgány navzájem, postupuje se podle správního řádu.

Podle § 136 odst. 4 správního řádu mají dotčené orgány určité zvláštní procesní pravomoci ve vztahu ke správnímu orgánu, který vede řízení. V souvislosti s probíhajícím řízením nebo v souvislosti s výkonem dozoru (kontroly) mají právo nahlížet do spisu a právo obdržet kopii materiálů tvořících součást spisu, jsou-li pro výkon jejich působnosti podstatné. K ostatním podkladům pro vydání rozhodnutí se dotčené orgány vyjadřují, je-li to třeba k plnění jejich úkolů, nebo jestliže si to vyhradily (např. k závaznému stanovisku vydanému jiným dotčeným orgánem). Dotčené orgány mají také právo podat podnět k zahájení přezkumného řízení. Toto oprávnění mají dotčené orgány zejména pro případy, kdy zjistí, že stavební úřad nevzal v úvahu obsah stanoviska.

K tomu, aby dotčené orgány mohly řádně chránit veřejné zájmy podle „svých“ zákonů a pro ochranu jim svěřených veřejných zájmů využít všech práv, vytváří stavební zákon potřebné předpoklady. Oznámení o zahájení řízení (územního i stavebního) je dotčeným orgánům doručováno vždy jednotlivě, a to i v řízeních s velkým počtem účastníků řízení, kde je doručováno veřejnou vyhláškou. Stejně je doručováno také územní rozhodnutí či stavební povolení.

Stavební zákon ani některé zvláštní zákony nedodržují striktně pravidlo, že závazná stanoviska jsou vydávána pouze jako závazný podklad pro rozhodnutí správního orgánu.

Počítají s vydáním závazného stanoviska i pro postupy (úkony), které nejsou správním rozhodnutím stricto sensu.

Snížení počtu dotčených orgánů nelze dosáhnout bez zásahů do kompetencí řady správních orgánů včetně ministerstev a k tomu nelze přistoupit v souvislosti s novelou stavebního zákona bez důkladné přípravy legislativního řešení.

1.2.4 Uvádění staveb do užívání (kolaudace)

Institut oznámení záměru započít s užíváním stavby jako jedna z forem kolaudace působí v několika oblastech určité problémy:

- K oznámení záměru započít s užíváním stavby nevydává stavební úřad podle stávající úpravy žádný doklad o povolení užívání, písemný souhlas s užíváním se vydává pouze v případě, kdy stavebník odstranil nedostatky, pro které mu stavební úřad zakázal užívání stavby. V praxi však stavebníci často potřebují doklad o povolení užívání stavby (pro banku, katastr nemovitostí atd.). Pouze, pokud o to sami požádají, vyznačí jim stavební úřad datum vzniku práva užívat stavbu na kopii oznámení.
- Stavební zákon v platném znění jasně nevymezuje, u jakých staveb je možný tento postup, ale je uveden pouze demonstrativní výčet staveb, které vyžadují kolaudační souhlas; demonstrativní výčet však s sebou vždy nese riziko různého pohledu na konkrétní stavbu, což někdy vede až ke zneužívání tohoto ustanovení.
- Stávající úprava umožňuje užívání stavby po uběhnutí 30 denní lhůty od podání oznámení, pokud v této lhůtě stavební úřad nezakáže užívání stavby; stavební úřad však může zakázat užívání stavby až na základě zjištění při kontrolní prohlídce, jejíž vykonání v potřebné lhůtě však může být, a v praxi k tomu dochází, ze strany stavebníka účelově bráněno (např. žádost o posunutí termínu z důvodu nepřítomnosti atp.).

Stávající úprava zákona nepamatuje na případy, kdy jsou na stavbě zjištěny drobné nedostatky, které neohrožují zdraví a bezpečnost osob nebo zvířat a nebrání řádnému a bezpečnému užívání stavby k určenému účelu (např. z klimatických důvodů nedokončené barevné úpravy fasád nebo nedokončené terénní úpravy); stavební úřady si tak musí „vypomáhat“ § 134, který upravuje postup stavebního úřadu při kontrolní prohlídce a umožňuje stavebnímu úřadu vyzvat stavebníka k odstranění zjištěných závad ve stanovené lhůtě. Pokud by však nebylo výzvě ve stanovené lhůtě vyhověno, vydá stavební úřad rozhodnutí, kterým zjedná nápravy nařídí; stavebník se tak rázem ocitá v postavení osoby, která se provinila proti stavebnímu zákonu s hrozbou finančního postihu za spáchaný správní delikt.

1.2.5 Ostatní oblasti

Předkladatel dále identifikoval větší množství drobných procesních, kompetenčních a terminologických nejasností a nepřesností, které považuje za vhodné upravit.

Na úseku územního plánování novela dále řeší tato upřesnění:

- Povinnost zveřejnit vydanou územně plánovací dokumentaci, právní stav po její aktualizaci nebo změně a územní studii, u které byla schválena možnost jejího využití, způsobem umožňujícím dálkový přístup;

- Doplnění o možnost umisťovat přípojky inženýrských sítí a účelové komunikace v nezastavěném území v případech, kdy tomu nebrání jiné veřejné zájmy;
- Doplnění úkolů územního plánování v oblasti (při posuzování záměru bude sledována i využitelnost navazujícího území, při snižování nebezpečí a odstraňování katastrof se postupuje především přírodě blízkým způsobem, územní plánování vytváří kromě podmínek pro kvalitní bydlení i podmínky pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu);
- Povinnost pořizovatele nejpozději 1x za 8 let prověřit aktuálnost řešení obsaženého v územní studii;
- Zajistit konzistenci mezi jednotlivými ustanoveními stavebního zákona a mezi textem zákona a pořizovatelskou praxí pomocí formálního vyčlenění vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území z politiky územního rozvoje, takže nebude její integrální součástí, nýbrž přílohou;
- Zkrátit lhůtu pro stanoviska k politice územního rozvoje u ministerstev a krajů na 60 dnů ode dne obdržení návrhu a pro uplatnění připomínek obcí a veřejnosti na 30 dnů ode dne veřejného projednání;
- Upřesnění rozsahu aktualizace politiky územního rozvoje;
- Úprava doručování oprávněným investorům (oznámení o projednávání územně plánovací dokumentace bude doručováno jednotlivě);
- Rozšířit koncentrační zásadu ve věci uplatňování závazných stanovisek a námitek na všechny druhy územně plánovací dokumentace;
- Doplnění ustanovení o veřejné prospěšnosti (veřejném zájmu) pro vybrané okruhy staveb a opatření ve speciálních zákonech.

Protože se ovšem nejedná o ucelenou oblast, ale o desítky drobných změn v jednotlivých paragrafech zákona, nejsou tyto záležitosti dále v RIA detailně řešeny.

Na úseku stavebního řádu novela dále řeší např.:

- Upřesnění přezkumu souhlasů vydávaných stavebním úřadem;
- Možnost rozhodnout usnesením o provedení společného řízení též v případech, kdy nejsou splněny podmínky pro vydání společného územního souhlasu a souhlasu s ohlášením;
- Rozšíření pravomocí autorizovaných inspektorů;
- Rozšíření možnosti svépomocné výstavby na veškeré rodinné domy a stavby pro rodinnou rekreaci;
- Zdůraznění veřejnoprávního titulu rozhodnutí nebo jiného úkonu podle stavebního zákona, které opravňuje stavebníka provést stavební záměr podle předpisů veřejného práva atd.
- Zrušení zmocnění pro Hlavní město Prahu k vydání pražských stavebních předpisů a zrušení pražských stavebních předpisů, které opravňuje Hlavní město Prahu stanovit v přenesené působnosti obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze. Toto zmocnění zakládá nerovnost mezi Prahou a jinými vyššími územně samosprávnými celky, které tuto pravomoc nemají a v praxi přináší řadu nesystémových a neodůvodněných odchylek mezi požadavky na výstavbu v Praze a v ostatních částech republiky.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Jedním z hlavních problémů je fakt, že výše uvedené problémové oblasti jsou upraveny ve více zákonech, které jsou v gesci různých ústředních správních úřadů. Základní normou pro agendu územního a stavebního řízení je zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen stavební zákon). Ochranu přírody a životní prostředí řeší zákony č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA). Ve snaze řešit část problémů v oblasti dopravních staveb došlo v roce 2009 k přijetí speciálního zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní infrastruktury, jehož předmět úpravy se zákonem č. 209/2011 Sb. rozšířil také na vodní a energetickou infrastrukturu.

Zvláštní právní předpisy upravující povolování speciálních staveb:

- zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích,
- vyhláška č. 146/2008 Sb., o rozsahu a obsahu projektové dokumentace dopravních staveb,
- zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 590/2002 Sb., o technických požadavcích pro vodní díla, ve znění vyhlášky č. 367/2005 Sb.,
- vyhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a o způsobu a rozsahu péče o ně.

V platném stavebním zákoně zůstala zachována dřívější právní konstrukce, tj. věcná působnost dotčených orgánů je upravena v řadě zvláštních zákonů, které tvoří tzv. „právní okolí“ stavebnímu zákonu a úředník na stavebním úřadu je musí znát a musí identifikovat, které zájmy kterých zákonů jsou požadovaným stavebním záměrem dotčeny.

Právní předpisy stanovící působnost dotčeným orgánům při územním a stavebním řízení:

- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů,

- zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 99/1995 Sb., o skladování výbušnin, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 312/2001 Sb., o státních hranicích a o změně zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o státních hranicích),
- zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií).

- Další relevantní předpisy:
- zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 498/2006 Sb., o autorizovaných inspektorech,
- vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve znění vyhlášky č. 62/2013 Sb.,
- vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence plánovací činnosti, ve znění vyhlášky č. 458/2012 Sb.,
- vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, ve znění vyhlášky č. 63/2013 Sb.,
- vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění vyhlášky č. 20/2012 Sb.,
- vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

1.4 Identifikace dotčených subjektů

Územní plánování

Podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), vykonávají působnost na úseku územního plánování orgány územního plánování.

Orgány územního plánování jsou:

- a) orgány obcí,
- b) orgány krajů,
- c) Ministerstvo pro místní rozvoj,
- d) Ministerstvo obrany a újezdní úřady.

Orgány obcí a krajů přitom vykonávají svěřené úkoly v rámci výkonu samosprávy (samostatná působnost) i v rámci výkonu státní správy, která byla na orgány obcí a krajů delegována (působnost přenesená).

Novelou stavebního zákona jsou dotčeny především obecní úřady a krajské úřady, které v rámci výkonu přenesené působnosti vykonávají působnost pořizovatele územně plánovacích podkladů (územně analytické podklady a územní studie) a pořizovatelů územně plánovací dokumentace. Obecní úřady obcí s rozšířenou působností (tzv. úřady územního plánování) nebo krajské úřady dále vykonávají působnost dotčeného orgánu v řízeních a postupech, v nichž se posuzují změny v území, ať už jsou tato řízení nebo postupy vedeny podle stavebního zákona nebo podle zvláštních právních předpisů.

Další dotčené subjekty v případě hlavních změn na úseku územního plánování jsou specifikovány zde:

Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování

Dalšími dotčenými subjekty v případě uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování jsou rovněž stavební úřady, které napříště nebudou posuzovat záměr žadatele na provedení změn v území z hlediska jeho souladu s politikou územního rozvoje, územně plánovací dokumentací a z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánování. Tato kompetence přechází na úřady územního plánování, popřípadě na krajské úřady, které jako dotčené orgány budou vydávat závazné stanovisko do těch řízení a postupů podle stavebního zákona, v nichž se posuzují změny v území.

Zpřesnění poskytování údajů o území pro územně analytické podklady a lhůta pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů

Dalšími dotčenými subjekty v případě poskytování údajů o území pro územně analytické podklady a prodloužení lhůt pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů jsou kromě orgánů územního plánování rovněž poskytovatelé těchto údajů, kterými jsou orgány veřejné správy, jimi zřízené právnické osoby a vlastníci dopravní nebo technické infrastruktury.

Zajištění zpracování územní studie žadatelem

Novela stavebního zákona umožňuje, aby zpracování územní studie zajistil žadatel. Tím lze jednak snížit objem úkolů vykonávaných orgány územního plánování spojených s pořizováním územních studií, jednak má investor možnost jak urychlit přípravu území pro výstavbu, a to zejména tam, kde je pořízení územní studie uloženo územně plánovací dokumentací jako podmínka pro rozhodování o změnách v území.

Zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace

Orgánů územního plánování na úseku pořizování se dotýká zjednodušení pořizování aktualizací nebo změn územně plánovací dokumentace, které by mělo přinést snížení časové, finanční i administrativní zátěže orgánů veřejné správy. Zjednodušení těchto procesů se rovněž dotýká stavebníků – investorů záměrů na provedení změn v území, když novela vytváří předpoklady pro urychlení přípravy území zejména pro výstavbu.

Vztah vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace, nabytí účinnosti a úhrada nákladů na právní stav, jeho doručování

Vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace jako nezbytná podmínka pro nabytí účinnosti aktualizace nebo změny územně plánovací dokumentace se dotýká především pořizovatelů této územně plánovací dokumentace a dále přináší veřejnosti (včetně investorů) i správním orgánům větší míru právní jistoty v tom, jaké v území platí podmínky pro rozhodování o změnách v území (v jaké podobě územně plánovací dokumentace platí).

Vztah k soudnímu řádu správnímu

Zkrácení lhůt pro přezkum opatření obecné povahy soudem (vztah k soudnímu řádu správnímu) zvyšuje právní jistotu investorů, kteří připravují záměry na provedení změn v území v souladu s platnou územně plánovací dokumentací. Dotčenými subjekty jsou v tomto

případě kromě investorů rovněž soudy, které rozhodují o návrzích na opatření obecné povahy, a dále adresáti veřejné správy, zvláště osoby, jejichž práva jsou opatřením obecné povahy dotčena.

Územní rozhodování a stavební řád

Stavební zákon svěřuje výkon státní správy na úseku územního řízení a stavebního řádu soustavě stavebních úřadů. Stavební úřady se člení na:

- a) obecné stavební úřady,
- b) speciální stavební úřady,
- c) vojenské stavební úřady,
- d) jiné stavební úřady.

Ad a) **Obecným stavebním úřadem** podle § 13 stavebního zákona je:

- Ministerstvo pro místní rozvoj,
- krajský úřad,
- obecní úřad obce s rozšířenou působností,
- pověřený obecní úřad
- městský a obecní úřad, který tuto působnost vykonával ke dni 31. 12. 2012.

Obecné stavební úřady jsou základním článkem soustavy stavebních úřadů. Mají postavení orgánů státní správy s „univerzální“ působností ve věcech územního rozhodování a stavebního řádu a jsou příslušné i v dalších věcech, stanovených zákonem, včetně správního trestání. Působnost podle stavebního zákona vykonávají obecné stavební úřady (kromě ministerstva) jako působnost přenesenou.

Ad b) **Speciálním stavebním úřadem** podle § 15 stavebního zákona jsou:

- Úřad pro civilní letectví u staveb leteckých,
- Drážní správní úřady u staveb drah a na dráze, včetně zařízení na dráze,
- Silniční správní úřady u staveb dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací, konkrétně podle § 40 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, jsou jimi:
  - Ministerstvo dopravy ve věcech dálnic a rychlostních silnic,
  - krajský úřad ve věcech silnic I. třídy,
  - obecní úřad obce s rozšířenou působností ve věcech silnic II. a III. třídy, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací;
- Vodoprávní úřady u staveb vodních děl, konkrétně podle § 104 a následujících (ve spojení s § 15) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), jsou speciálními stavebními úřady:
  - Ministerstvo zemědělství,
  - krajské úřady,
  - obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
  - újezdní úřady na území vojenských újezdů.

Speciální stavební úřady vykonávají působnost podle stavebního zákona, s výjimkou pravomoci ve věcech územního rozhodování. Postupují přitom podle stavebního zákona,

pokud zvláštní právní předpisy pro stavby letecké, stavby drah a na dráze, stavby pozemních komunikací nebo vodní díla nestanoví jinak.

Ad c) **Vojenským stavebním úřadem** podle § 16 SZ jsou újezdní úřady na území vojenských újezdů. Újezdní úřady vykonávají působnost stavebního úřadu na území vojenských újezdů, včetně pravomoci ve věcech územního rozhodování.

Ad d) **Jiným stavebním úřadem** podle § 16 SZ jsou:

- Ministerstvo obrany u staveb důležitých pro obranu státu mimo území vojenských újezdů, které slouží nebo mají sloužit k zajišťování obrany státu a jsou zřizovány Ministerstvem obrany nebo právnickou osobou jím zřízenou nebo založenou;
- Ministerstvo vnitra u staveb pro bezpečnost státu, kterými se rozumí stavby nebo jejich části sloužící k plnění úkolů Ministerstva vnitra, organizačních složek státu zřízených Ministerstvem vnitra, Policie České republiky, Policejní akademie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Úřadu pro zahraniční styky a informace a Bezpečnostní informační služby s výjimkou staveb nebo jejich částí převážně užívaných pro účely bytové nebo rekreační, a u staveb sloužících k plnění úkolů Národního bezpečnostního úřadu;
- Ministerstvo spravedlnosti u staveb pro účely Vězeňské služby a jejich organizačních jednotek;
- Ministerstvo průmyslu a obchodu u staveb k účelům těžby, zpracování, transportu a ukládání radioaktivních surovin na území vyhrazeném pro tyto účely, a u staveb souvisejících s úložišti radioaktivních odpadů obsahujících přírodní radionuklidy a u staveb náležejících k provozním celkům, jejichž součástí je jaderné zařízení, a u staveb zařízení pro přenos elektřiny, zařízení pro přepravu plynu, zařízení pro uskladňování plynu nebo výrobky elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více;
- S účinností od 1. 1. 2013 jsou obvodní báňské úřady rovněž jinými stavebními úřady. Obvodní báňské úřady vykonávají působnost stavebních úřadů v dobývacích prostorech, jde-li o stavby, které mají sloužit otvírce, přípravě a dobývání výhradních ložisek, jakož i úpravě a zušlechťování nerostů prováděných v souvislosti s jejich dobýváním, včetně staveb úložných míst pro těžební odpad, a skladů výbušnin, s výjimkou staveb náležejících do působnosti ministerstva průmyslu a obchodu a staveb vodních děl.

Přehled subjektů dotčených novelou stavebního zákona je rozsáhlý:

Stavební úřady:

- Ministerstvo pro místní rozvoj,
- Krajské úřady,
- Obecní úřady obcí s rozšířenou působností (magistráty statutárních měst), pověřené obecní úřady a obecní úřady obcí se základní působností, které jsou stavebními úřady,
- Úřady městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst, které jsou stavebními úřady

- Magistrát hlavního města Prahy a úřady městských částí hlavního města Prahy, které jsou stavebními úřady
- Úřad pro civilní letectví,
- Drážní správní úřady,
- Ministerstvo dopravy,
- Ministerstvo zemědělství,
- Ministerstvo vnitra,
- Ministerstvo obrany,
- Ministerstvo spravedlnosti,
- Ministerstvo průmyslu a obchodu,
- Český báňský úřad.

Dotčené orgány podle výše uvedených zákonů:

- Ministerstvo vnitra podle zákona č. 133/1985 Sb., č. 183/2006 Sb., č. 258/2000 Sb., a č. 312/2001 Sb.,
- Ministerstvo obrany podle zákona č. 114/1992 Sb., č. 49/1997 Sb., č. 183/2006 Sb. a č. 258/2000 Sb.,
- Ministerstvo životního prostředí podle zákona č. 62/1988 Sb., č. 114/1992 Sb., 334/1992 Sb., č. 289/1995 Sb., č. 76/2002 Sb., Ministerstvo dopravy podle zákona č. 13/1997 Sb.,
- Ministerstvo průmyslu a obchodu podle zákona č. 458/2000 Sb. a č. 406/2000 Sb.,
- Ministerstvo zdravotnictví podle zákona č. 164/2001 Sb.,
- Státní úřad pro jadernou bezpečnost podle zákona č. 18/1997 Sb.,
- Státní energetická inspekce podle zákona č. 458/2000 Sb. a č. 406/2000 Sb.,
- Úřad pro civilní letectví podle zákona č. 49/1997 Sb.,
- Hasičský záchranný sbor kraje podle zákona č. 133/1985 Sb. a č. 239/2000 Sb.,
- Drážní správní úřad podle zákona č. 266/1994 Sb.,
- Státní plavební správa, plavební úřad podle zákona č. 114/1995 Sb.,
- Vojenský lesní úřad ve vojenských újezdech podle zákona č. 289/1995 Sb.,
- Újezdni úřad na území vojenských újezdů podle zákona č. 114/1992 Sb., č. 254/2001 Sb.,
- Krajské hygienické stanice nebo Hygienická stanice hl. m. Prahy podle zákona č. 258/2000 Sb.,
- Krajská veterinární správa nebo městská veterinární správa v Praze podle zákona č. 166/1999 Sb.,
- Krajský úřad podle zákona č. 20/1987 Sb., č. 44/1988, č. 114/1992 Sb., 334/1992 Sb., č. 13/1997 Sb., č. 100/2001 Sb., č. 76/2002 Sb. a č. 224/2015 Sb.
- Obecní úřad obce s rozšířenou působností podle zákona č. 20/1987 Sb., č. 114/1992 Sb., 224/1992 Sb., č. 334/1992 Sb., č. 289/1995 Sb., č. 13/1997 Sb., č. 254/2001 Sb., č. 185/2001 Sb.,
- Pověřený obecní úřad podle zákona č. 114/1992 Sb. č. 334/1992 Sb. a č. 254/2001 Sb.,
- Obecní úřad podle zákona č. 13/1997 Sb. a č. 239/2000 Sb.

- Agentura pro životní prostředí podle zákona č. 114/1992 Sb.
- Správa národního parku podle zákona č. 114/1992 Sb.
- Celní úřad pro Jihomoravský kraj podle zákona č. 17/2012 Sb.
- Státní pozemkový úřad podle zákona č. 139/2002 Sb.

Dalšími dotčenými subjekty v případě společného řízení jsou:

- stavebník,
- obec, na jejímž území má být požadovaný stavební záměr uskutečněn,
- vlastník stavby, na které má být požadovaný stavební záměr uskutečněn, není-li sám stavebníkem, nebo ten, kdo má ke stavbě jiné věcné právo, není-li sám stavebníkem,
- vlastník pozemku, na kterém má být požadovaný stavební záměr uskutečněn, není-li sám stavebníkem, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku, může-li být povolením toto právo přímo dotčeno,
- osoby, jejichž vlastnické právo nebo právo odpovídající věcnému břemenu k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich nebo právo stavby k sousedním pozemkům, může-li být společným povolením přímo dotčeno,
- osoby, o kterých tak stanoví zvláštní právní předpis,

Dotčenými subjekty v případě řízení EIA jsou:

- obecný nebo speciální stavební úřad pro vybrané dopravní stavby a vodní díla a Ministerstvo průmyslu a obchodu jako a energetické stavby povolené jiným stavebním úřadem podle § 16 odst. 2 písm. d) stavebního zákona,
- Ministerstvo životního prostředí jako příslušný orgán podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí
- krajské úřady jako příslušné orgány podle zákona o posuzování vlivů na životní
- oznamovatel (ten, kdo hodlá provést záměr)
- obec, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn,
- veřejnost,
- vlastník pozemku nebo stavby, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn, není-li sám žadatelem, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku nebo stavbě,
- osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno,
- osoby, o kterých tak stanoví zvláštní právní předpis,
- územní samosprávné celky, které stanovil příslušný úřad v závěru zjišťovacího řízení,
- právnické osoby podle § 3 písm. i) bod 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (tj. právnická osoba soukromého práva, jejímž předmětem činnosti je podle zakladatelského právního jednání ochrana životního prostředí nebo veřejného zdraví, a jejíž hlavní činností není podnikání nebo jiná výdělečná činnost).

Dotčenými subjekty v případě kolaudačního řízení jsou:

- stavební úřad (obecný, speciální a vojenský a jiný),
- stavebník,
- vlastník stavby, není-li stavebníkem,
- vlastník pozemku, není-li stavebníkem, může-li být jeho vlastnické právo kolaudačním rozhodnutím přímo dotčeno.

1.5 Popis cílového stavu

Navrhované změny napravují výše uvedené nedostatky a rizika, zejména pak kritizovaný stav zdoluhavého a složitého povolování stavebního záměru. Návrh zákona je předkládán v souladu s Plánem legislativních prací vlády.

Hlavními změnami v předkládané novele zákona na úseku územního plánování jsou tyto oblasti:

1. Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování
2. Zpřesnění poskytování údajů o území pro územně analytické podklady
3. Lhůta pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů
4. Zajištění zpracování územní studie žadatelem
5. Zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace
6. Vztah vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace, nabytí účinnosti a úhrada nákladů na právní stav, jeho doručování
7. Vztah k soudnímu řádu správnímu

Hlavními změnami v předkládané novele zákona na úseku územního rozhodování a stavebního řádu jsou tyto oblasti:

1. Společné povolení pro realizaci záměru
2. Integrace posuzování vlivů na životní prostředí do územního a společného řízení
3. Řešení problematiky vstupu dotčených orgánů do postupů podle stavebního zákona a stanovení obsahu závazných stanovisek
4. Upřesnění správních úkonů prováděných k uvádění staveb do užívání (kolaudace), znovuzavedení kolaudačního rozhodnutí

Další dílčí změny sledující základní cíle novely, tedy zjednodušení a zrychlení procesů a procedur, zvýšení kvality fungování veřejné správy a vyjasnění kompetenčních a terminologických problémů.

1.5.1 Na úseku územního plánování

1.5.1.1 Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování

Jednoznačně upravit kompetence orgánů územního plánování a stavebních úřadů při ochraně veřejných zájmů na úseku územního plánování. Orgány územního plánování by měly nést zodpovědnost za naplňování záměrů vyplývajících z politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace, za zohledňování územně plánovacích podkladů a naplňování cílů a úkolů územního plánování.

1.5.1.2 Zpřesnění poskytování údajů o území pro územně analytické podklady

- a) forma poskytování

Poskytování grafické části údajů o území bude realizováno výhradně digitálně (ve vektorové formě) a v jednotném souřadnicovém systému. To významně zlepší kompatibilitu dat, jejich přesnost a výrazně zrychlí jejich zpracování.

b) komu se údaje o území poskytují

Poskytovatelé údajů poskytují údaje o území úřadům územního plánování (jako doposud) a nově také krajským úřadům, případně pouze krajským úřadům, které je dále předávají úřadům územního plánování.

1.5.1.3 Lhůta pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů

Cílem je prodloužit dobu mezi pořízením úplných aktualizací územně analytických podkladů při zachování povinnosti jejich průběžných aktualizací.

1.5.1.4 Zajištění zpracování územní studie žadatelem

Cílem je umožnit, aby investor mohl předložit zpracovanou územní studii, pokud s tím orgán, který by byl jinak příslušný k jejímu pořízení, vysloví souhlas. Lze očekávat, že investoři tuto možnost využijí zejména v případě, kdy je pořízení územní studie uloženo územně plánovací dokumentací jako podmínka pro rozhodování o změnách v území. Příslušný orgán územního plánování by i nadále v zadání územní studie určoval obsah, rozsah, cíle a účel územní studie v jejím zadání, schvaloval možnost využití územní studie a vkládal data o územní studii do evidence územně plánovací činnosti.

1.5.1.5 Zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace

Zjednodušit, urychlit a zlevnit postup pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace tam, kde nejsou vyžadovány varianty řešení. Je třeba nalézt optimální kompromis mezi rigidností územně plánovací dokumentace (zajišťuje stabilitu právního prostředí a právní jistotu adresátů veřejné správy) a její flexibilitou, která umožňuje pružněji reagovat na změnu podmínek v území, potřeby jeho rozvoje a ochrany jeho hodnot.

1.5.1.6 Vztah vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace, nabytí účinnosti a úhrada nákladů na právní stav, jeho doručování

Cílem řešení je, aby po schválení aktualizace nebo změny územně plánovací dokumentace zastupitelstvem byl ihned zpracován právní stav a nabytí účinnosti aktualizace nebo změny bylo podmíněno jeho zveřejněním. Tím budou zejména obce motivovány ke splnění této povinnosti, aniž by bylo nutné stanovovat nějaká sankční opatření.

1.5.1.7 Vztah k soudnímu řádu správnímu

a) Lhůty pro přezkum opatření obecné povahy soudem

Je třeba nalézt optimální kompromis mezi zásadou zákonnosti opatření obecné povahy, resp. ochranou práv osob dotčených opatřením obecné povahy, a principem právní jistoty (jednoznačnými a stabilními mantinely pro rozhodování o změnách v území).

b) Rozsah přezkoumání podle soudního řádu správního

Cílem je zvýšit právní jistotu adresátů veřejné správy a správních orgánů rozhodujících o změnách v území, dosáhnout časové úspory při nápravě vadných opatření obecné povahy (a zprostředkovaně i zvýšit jejich kvalitu), redukovat opakování návrhů na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části, resp. předejít opakovaným žalobním námitkám.

c) Možnost napadnout žalobou opatření obecné povahy

Cílem je posílení právní jistoty adresátů veřejné správy, vytvoření předpokladů pro nalezení optimálního řešení, v případě územně plánovací dokumentace tedy optimálního uspořádání území zohledňujícího veřejné i soukromé záměry na využití území a na provedení změn v území. Dále je třeba odstranit privilegované postavení dotčených osob, které jsou pasivní v průběhu tvorby opatření obecné povahy a které žalují až výsledné opatření obecné povahy, oproti osobám, které v průběhu tvorby opatření obecné povahy aktivně vystupovaly a hájily svá práva. Soud by měl při rozhodování o návrhu na zrušení územně plánovací dokumentace nebo její změny postihovat pouze excesy, při kterých orgány územního plánování vybočily z mezí stanovených zákonem, nikoliv sám vykonávat územně plánovací činnost (věcně rozhodovat o funkčním využití konkrétního území).

1.5.2 Na úseku územního rozhodování a stavebního řádu

1.5.2.1 Společné povolení pro realizaci záměru

Při zahájení prací na novele stavebního zákona bylo cílem předkladatele:

- Maximální zjednodušení a zrychlení povolování staveb;
- Ulehčení administrativy a zvýšení konkurenceschopnosti pro žadatele;
- Podpora investic v oblasti výstavby; Vedení jednotného povolovacího řízení, ve kterém se integrují všechna potřebná řízení; nejenom územní a stavební řízení, ale ideálně i proces EIA a další řízení podle zvláštních složkových zákonů;
- Výsledkem jednotného řízení je jedno povolení k realizaci záměru;
- Zajištění jednotného povolovacího řízení, kdy namísto podkladových rozhodnutí či rozhodnutí dotčených orgánů se ochrana veřejných zájmů podle zvláštních zákonů zajistí formou závazných stanovisek, která budou vydávat jak všechny dotčené orgány, tak i další orgány veřejné správy namísto dosud vydávaných správních rozhodnutí. Jedno správní rozhodnutí opravňující k realizaci záměru ze všech hledisek znamená možnost opravných prostředků proti jednomu rozhodnutí namísto dříve vydávaných mnoha rozhodnutí.
- Jedno rozhodnutí zahrnující všechna povolení potřebná k realizaci záměru znamená určit jeden stavební úřad, který povede povolovací řízení a vydá rozhodnutí; ostatní stavební úřady (například speciální) by v tomto řízení měly postavení dotčeného orgánu a pro hájení veřejných zájmů podle zvláštních právních předpisů, by vydávaly závazná stanoviska

Tento původní cíl byl následně diskutován s dotčenými subjekty na platformě vytvořené pracovní skupiny a formou dvoustranných jednání (detaily jsou uvedeny v kap. 2.2). Původní cíle překladatele byly nakonec upraveny následovně:

Diskutované jednotné řízení bylo nahrazeno **společným řízením**, které se týká staveb obecných a některých staveb speciálních [vybraná dopravní a vodní díla a energetické stavby podle § 16 odst. 2 písm. d)], u ostatních stavebních záměrů zůstává v platnosti současná úprava.

Je třeba zdůraznit, že společné řízení:

je volitelnou možností žadatele / stavebníka. Je na jeho rozhodnutí, zda půjde formou společného řízení nebo formou samostatného územního a stavebního řízení.

- nemění ochranu veřejných zájmů. Plně zachovává současný systém ochrany jiných dotčených zájmů chráněných zvláštními zákony (např. ochrana životního prostředí, ochrana památek, ochrana veřejného zdraví), mění pouze formu některých rozhodnutí dotčených orgánů ze správních rozhodnutí na závazná stanoviska.

- zachovává maximum práv a povinností dotčených subjektů stanovených zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, který je zákonem subsidiárním ke stavebnímu zákonu.

stanoví vyšší ochranu soukromých zájmů tím, že pro celé řízení je stanoven okruh účastníků podle subjektů, které by byly jinak dotčeny jen v územním řízení. V případě vedení dvou samostatných řízení, je platnou právní úpravou pro stavební řízení stanoven užší okruh účastníků.

1.5.2.2 Integrace posuzování vlivů na životní prostředí do územního a společného řízení

Cílem novely v této oblasti je nalézt efektivní postup integrace posuzování vlivů na životní prostředí do řízení dle stavebního zákona pro maximální zjednodušení, zrychlení a zefektivnění správních procesů v oblasti povolování staveb. Stejně principy mají platit v případě nově zaváděného společného řízení i v případě, že žadatel požádá o vydání územního rozhodnutí v samostatném postupu.

Cílové řešení respektuje základní prvky dosavadní koncepce posuzování vlivů na životní prostředí bez významnějších zásahů do věcné působnosti příslušných posuzujících orgánů s důrazem na jejich odbornost s jejich plnou zodpovědností za oblast posuzování vlivů na životní prostředí. Na druhé straně by mělo řešení přinést snížení nákladů na řízení vedená před zahájením vlastní realizace stavby, zpřehlednění právní úpravy v oblasti práva životního prostředí i stavebního práva, zkrácení lhůt při posuzování vlivů na životní prostředí a zvýšení právní jistoty adresátů právních norem v obou oblastech.

Stanovené cíle plně respektují požadavky Směrnice EIA, jakož i požadavky na účast veřejnosti v rozhodování, které může mít vliv na životní prostředí (Aarhuská úmluva). Navržené principy odpovídají požadavkům Směrnice EIA, konkrétně bodu 37 preambule, kdy z důvodů zvýšení účinnosti posuzování je nezbytné snížit složitost správních postupů a v důsledku toho mají být stanoveny koordinované nebo společné postupy v oblasti ochrany životního prostředí.

Základním principem nové právní úpravy je harmonizace postupů podle stavebního zákona a postupů posuzování vlivů na životní prostředí, případně spojení shodných nebo podobných kroků do společného postupu. Příslušný orgán EIA (krajský úřad, ministerstvo životního prostředí) bude mít postavení dotčeného orgánu, stejně jako ostatní dotčené orgány hájící veřejné zájmy v území, a pro účely územního a společného řízení bude vydávat závazné stanovisko s podmínkami závaznými pro rozhodnutí stavebního úřadu.

1.5.2.3 Řešení problematiky vstupu dotčených orgánů

Cílem novely je zajistit efektivní ochranu veřejných zájmů, zejména:

- sjednotit formu vyjadřování všech dotčených orgánů na závazné stanovisko podle správního řádu, kde by dotčený orgán uplatňoval požadavky pouze v rozsahu své působnosti podle zvláštního právního předpisu na ochranu zájmů vyplývajících z těchto předpisů;
- upřesnit působnost dotčených orgánů (ve SZ/zvláštních zákonech) – rozsah, forma, vazby na postupy dle SZ;
- důsledně zaměřit obsah závazných stanovisek na ochranu veřejných zájmů podle zvláštních právních předpisů (odůvodnění na základě jakého zákona a jakých konkrétního ustanovení dotčený orgán závazné stanovisko vydává a o co opírá své požadavky, popřípadě vyjádření);
- zpřesnit součinnost stavebního úřadu a dotčených orgánů, připomínky veřejnosti a námítky účastníků řízení směřující do věcné působnosti dotčených orgánů posoudí stavební úřad na základě podkladů příslušného dotčeného orgánu.
- stanoví-li dotčené orgány ve svém závazném stanovisku podmínky, jsou příslušné kontrolovat jejich dodržování; stavebnímu úřadu poskytnou součinnost potřebnou ke kontrole podmínek

1.5.2.4 Upřesnění uvádění staveb do užívání (kolaudace)

Cílem navrhovaného řešení je sjednocení úpravy postupu uvádění staveb do užívání s postupy u ostatních institutů (např. územní souhlas, souhlas s ohlášením stavby), aniž by se, oproti dosavadnímu stavu, prodloužila doba mezi dokončením stavby a „povolením“ jejího užívání. Navrhuje se ponechat pouze jednu formu kolaudace, a to vydávání kolaudačního souhlasu a zavedení možnosti usnesením rozhodnout o vedení kolaudačního řízení, nebudou-li splněny zákonem dané podmínky kolaudace. V kolaudačním rozhodnutí by bylo možné stanovit podmínky k odstranění nedostatků či nedodělků nebránících bezpečnému užívání stavby.

Posuzované varianty jsou detailně popsány v kapitole 2.3.3 této RIA.

1.5.2.5 Ostatní změny

Zrušení zmocnění pro Hlavní město Prahu k vydání pražských stavebních předpisů a zrušení pražských stavebních předpisů

Cílem navrhovaného řešení je vypuštění zmocnění pro Hlavní město Prahu, které je opravňuje stanovit nařízením vydaným v přenesené působnosti obecné požadavky na využívání území a

technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze. Toto oprávnění zakotvené ustanovením § 194 písm. e) stavebního zákona však zakládá nerovnost mezi Prahou a ostatními vyššími územně samosprávnými celky, které takovou pravomoc nemají. V praxi naplňování tohoto zmocnění vedlo k nesystémovým a naprosto neodůvodněným odchylkám mezi požadavky na výstavbu v Praze a v ostatních částech republiky. Nadbytečnost tohoto oprávnění vyplývá ze současné situace, kdy po pozastavení účinnosti nařízení č. 11/2014 Sb. hl. m. Prahy, kterým se stanoví obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze, je na území hl. m. Prahy rozhodováno podle celostátní vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby. Praxe ukazuje, že umísťovat a projektovat stavební záměry na území hlavního města Prahy lze bez problému i na základě celostátně platných prováděcích vyhlášek ke stavebnímu zákonu. Pro stavební úřady, projektanty a další odbornou veřejnost je zamýšlená konsolidace stavebního práva nespornou výhodou spočívající v jednodušší orientaci v právních předpisech.

Ostatní dílčí změny zákona nejsou v této RIA dále detailně rozváděny. Nepředstavují koncepční zásahy do stávající právní úpravy výkonu veřejné správy na úseku územního plánování a stavebního řádu ani významnější dopad do práv a povinností dotčených subjektů. Jde vesměs o úpravy, které zajistí snadnější aplikaci zákona v praxi, o poznatky z praxe se opírají, a kde po zvážení nebylo navrhováno variantní řešení.

1.6 Zhodnocení rizika

1.6.1 Na úseku územního plánování

1.6.1.1 Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování

Neřešením kompetencí orgánů územního plánování a stavebních úřadů při ochraně veřejných zájmů na úseku územního plánování budou některé nezbytné činnosti vykonávány duplicitně, jiné vůbec. To znamená, že v řízeních o změnách v území nebudou dostatečně zohledňovány záměry územního plánování a dále cíle a úkoly územního plánování. Ve svém důsledku to povede k tomu, že nadále nebude odpovídajícím způsobem rozhodováno o změnách v území, což se v současnosti projevuje například na negativním vzhledu měst a v nelogickém uspořádání území.

1.6.1.2 Zpřesnění poskytování údajů o území pro územně analytické podklady

a) forma poskytování

Požadavek na poskytování údajů o území výhradně v digitální formě a v jednotném souřadnicovém systému může klást zvýšené nároky na poskytovatele údajů o území z hlediska zpracování dat. Ve většině případů však nepůjde o zvýšené nároky, jelikož poskytovatelé data touto formou již dnes spravují.

b) komu se údaje o území poskytují

Rozšíření povinnosti poskytovat údaje o území může znamenat mírně zvýšenou zátěž pro poskytovatele údajů.

1.6.1.3 Lhůta pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů

Rizikem je, že zejména rozbor udržitelného rozvoje nebude s ohledem na delší interval zpracování ve všech aspektech aktuální. Dynamika změn v území však není tak vysoká, aby docházelo k jeho plošnému a významnému zastarávání, pokud bude interval zpracování úplných aktualizací prodloužen na dvojnásobek.

1.6.1.4 Zajištění zpracování územní studie žadatelem

Pokud nebude umožněno, aby zpracování územní studie mohli zajistit investoři, hrozí, že orgány územního plánování nebudou schopny pružně reagovat na potřebu pořízení územní studie. Bude-li taková územní studie navíc uložena v územně plánovací dokumentaci jako podmínka pro rozhodování o změnách v území, může dojít k zániku takového omezení změn v území uplynutím času, pokud nebudou v přiměřené lhůtě vložena data o územní studii do evidence územně plánovací činnosti (§ 43 odst. 2 stavebního zákona). To by vedlo k absenci relevantních podkladů při rozhodování o změnách v území; nelze tedy vyloučit nedostatečnou ochranu veřejného zájmu na úseku územního plánování. I v případě předložení územní studie žadatelem má příslušný orgán územního plánování dostatečné nástroje, jak zajistit, aby tato studie splnila požadovaný účel; navíc se jedná o odborný podklad zpracováváný autorizovaným projektantem.

1.6.1.5 Zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace

Pokud nedojde v důvodných případech (tam, kde nejsou vyžadovány varianty řešení) ke zjednodušení a urychlení postupu pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace, nebudou orgány územního plánování moci pružně reagovat na změny podmínek v území, potřeby jeho rozvoje a ochrany jeho hodnot. Zbytečně administrativně, finančně, a zejména časově náročné projednávání odrazuje případné investory od realizace projektů, které vyžadují aktualizaci nebo změnu územně plánovací dokumentace. Naopak v případě zjednodušení a urychlení postupu pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace nejsou zkrácena práva adresátů veřejné správy ani není ohrožena ochrana veřejných zájmů hájených dotčenými orgány.

1.6.1.6 Vztah vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace, nabytí účinnosti a úhrada nákladů na právní stav, jeho doručování

Pokud nebude nabytí účinnosti aktualizace nebo změny územně plánovací dokumentace podmíněno zpracováním a zveřejněním právního stavu, bude nadále docházet, zvláště ze strany obcí, k nedodržování této povinnosti. Hrozí, že nebude-li zpracován právní stav, nebude dostupný jasně čitelný a zkoordinovaný dokument (zvláště po více změnách územně plánovací dokumentace obcí), podle kterého se v území rozhoduje.

1.6.1.7 Vztah k soudnímu řádu správnímu

a) Lhůty pro přezkum opatření obecné povahy soudem

V době stanovené pro přezkum opatření obecné povahy soudem zkrátí, v případě územně plánovací dokumentace nebo její změny, jsou správní orgány a adresáti veřejné správy (zejména investoři změn v území) v nejistotě, zda bude opatření obecné povahy, které stanoví

právní režim využití území, částečně nebo zcela zrušeno. Zkrácení této lhůty povede k posílení principu právní jistoty adresátů veřejné správy a sníží se také riziko uplatnění nároku na náhradu škody těmito subjekty. Na straně druhé se zkrátí čas pro uplatnění ochrany dotčených adresátů veřejné správy proti případnému nezákonnému opatření obecné povahy.

b) Rozsah přezkoumání podle soudního řádu správního

Přezkum napadeného opatření obecné povahy soudem v celém rozsahu návrhu může v některých případech vést k mírnému nárůstu soudní agendy – soudy se budou muset vypořádat se všemi uplatněnými žalobními námitkami, ačkoliv by k případnému zrušení nezákonného opatření obecné povahy nebo jeho části stačilo, kdyby soud shledal důvodnými i jen některé žalobní námitky a dalšími se nezabýval. Na straně druhé se tak snižuje riziko opakovaných žalob, ve kterých budou uplatňovány námitky, o kterých soud v minulosti ještě nerozhodl, a případnému postupnému rušení jednotlivých částí opatření obecné povahy, popřípadě rušení nově vydaného opatření obecné povahy, při jehož tvorbě a vydání správní orgán odstranil „pouze“ nedostatky soudem již dříve konstatované.

c) Možnost napadnout žalobou opatření obecné povahy

Možnost podat návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části bez vazby na předchozí uplatnění námitek nebo připomínek podporuje nezodpovědný přístup dotčených osob, které nehájily svá práva v průběhu tvorby opatření obecné povahy. Správní orgán pořizující, resp. vydávající, územně plánovací dokumentaci nemůže bez včas uplatněného vyjádření těchto osob odhadovat jejich záměry na využití území a nalézat tak odpovídající soulad mezi veřejnými a soukromými zájmy na využití území. Soud při rozhodování o návrhu na zrušení opatření obecné povahy často fakticky vykonává působnost orgánu územního plánování, když vytváří mantinely pro rozhodování o změnách v území, popřípadě sám rozhoduje o způsobu využití určitého území.

1.6.2 Na úseku územního rozhodování a stavebního řádu

1.6.2.1 Společné povolení pro realizaci záměru

V případě nezavedení institutu společného řízení a povolení nebude ani nadále možné spojit územní a stavební řízení do jednoho řízení u jiných staveb, než u těch, kde jsou obě řízení v působnosti stejného stavebního úřadu, tedy jen v případě staveb spadajících do působnosti obecného stavebního úřadu a u staveb podléhajících zákonu č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby. Zejména však bude nutné, aby se posouzení EIA provádělo jak před územním, tak před stavebním řízením, protože jde o samostatná navazující řízení (§ 3 písm. g) zákona č. 100/2001 Sb., ve znění zákona č. 39/2015 Sb.). To představuje značnou administrativní zátěž jak pro dotčené osoby, tak pro stavební úřady a příslušné úřady.

Je však nezbytné konstatovat, že pro splnění principů společného řízení, jejichž účelem je především zrychlení povolovacích procesů, pak je nutností, aby investoři racionalizovali svůj přístup, zejména ve vztahu k podkladům potřebným pro zahájení a vedení řízení a jednání s dotčenou veřejností.

Tato skutečnost může mít negativní dopady na:

- výši výdajů státního rozpočtu na chod veřejné správy;
- výši výdajů veřejných rozpočtů na přípravu staveb v případě veřejných investic;
- zhoršení prostředí pro investiční činnosti, a tím podvazování hospodářského růstu;
- konkurenční znevýhodnění ČR oproti jiným státům.

1.6.2.2 Integrace posuzování vlivů na životní prostředí do územního a společného řízení

Postupy posuzování vlivů na životní prostředí a na území Natura 2000 byly vytvořeny s cílem zabezpečit transpozici a implementaci požadavků komunitárního práva v dané oblasti. Jedná se o ucelenou a vnitřně provázanou právní úpravu. Problémem této úpravy však je, že spolu s povolovacími řízeními představuje nebývale rozsáhlý komplex administrativních postupů, jejichž absolvování žadatelem je povinné jak u záměrů s možnými dopady do životního prostředí na mezinárodní úrovni, tak pro záměry, jejichž dopady do životního prostředí jsou méně významné a pouze na místní úrovni. Takto fungující systém je v některých případech neúnosnou zátěží a bývá předmětem kritiky pro svoji nadměrnou časovou náročnost, vysoké finanční nároky a v neposlední řadě též pro obstrukční chování participantů, které umožňuje. Rezignace na hledání a přijetí úprav, které povedou ke zjednodušení systému posuzování vlivu záměrů na životní prostředí a jejich umísťování, znamená akceptovat nárůst finančních nákladů na zajištění těchto procesů i v případech, ve kterých to není nezbytně nutné. Zdoluhavost jednotlivých na sebe navazujících procedur, prostor pro obstrukční jednání a s tím spojený nárůst nároků na přípravu realizace záměrů, může u některých z nich způsobit až jejich zmaření.

Neřešení těchto problémů přispívá k:

- vysokým výdajům státního rozpočtu na chod veřejné správy;
- zhoršení prostředí pro investiční činnosti a tím podvazování hospodářského růstu;
- konkurenční znevýhodnění ČR oproti jiným státům, které řeší posuzování vlivů na životní prostředí úspornějším a efektivnějším způsobem.

1.6.2.3 Řešení problematiky vstupu dotčených orgánů

Neřešení této problematiky ponechá současný nevyhovující stav – nejednoznačně formulovaná věcná působnost, formální závazná stanoviska, nebo naopak požadavky závazných stanovisek přesahující působnost a ochranu veřejných zájmů, posouzení záměru jedním dotčeným orgánem je často vázané na výsledek posouzení jiného dotčeného orgánu, komplikovaná a časově náročná rozporová jednání, účelové prodlužování odvolacích řízení podáváním odvolání do závazných stanovisek.

1.6.2.4 Upřesnění uvádění staveb do užívání (kolaudace)

Neřešení nevhodně upravených částí zákona povede k setrvání současného nevyhovujícího stavu, který nevyhovuje ani stavebním úřadům, ani stavebníkům. Stavebník nebude mít

v případě oznámení záměru započít s užíváním stavby k dispozici doklad od stavebního úřadu, který je na něm leckdy vyžadován, pokud si sám nepožádá o vyznačení data vzniku práva užívat stavbu na kopii oznámení. Stavební úřady budou muset některé procesy i nadále řešit nevhodnou formou s využitím ustanovení zákona, která pro tyto účely nebyla primárně míněna, a též nebudou moci vést kolaudační řízení.

1.6.2.5 Zrušení zmocnění pro Hlavní město Prahu k vydání pražských stavebních předpisů a zrušení pražských stavebních předpisů

Neřešením této problematiky bude zachován současný nevyhovující stav, kdy naplňování tohoto zmocnění vedlo k nesystémovým a naprosto neodůvodněným odchylkám mezi požadavky na výstavbu v Praze a v ostatních částech republiky.

Na tomto místě předkladatel považuje za důležité zdůraznit, že zákonné zmocnění ke stanovení obecných požadavků na využívání území sice umožňuje Praze si v souladu se stavebním zákonem upravit například obecné požadavky na vymezení ploch s rozdílným způsobem využití, odstupové vzdálenosti staveb, avšak neopravňuje Prahu právním předpisem upravit strukturu a obsah Územního plánu hlavního města Prahy. Závažnějším problémem Pražských stavebních předpisů se však ukázalo být naplňování zmocnění při stanovení technických požadavků na stavby, neboť všechny stavby musí splnit základní požadavky, kterými jsou mechanická odolnost a stabilita, požární bezpečnost, ochrana zdraví osob a zvířat, zdravých životních podmínek a životního prostředí, ochrana proti hluku, bezpečnost při užívání a úspora energie a tepelná ochrana. V neposlední řadě je třeba si uvědomit, že garantem za stanovení jednotných technických požadavků na stavby v rámci celé České republiky je stát. V konečném důsledku tak snížení stanovení technických požadavků na stavby nařízením hlavního města Prahy, které stávající právní úprava umožňuje, je způsobilé snížit požadavky na stavby ve zbytku České republiky, neboť zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ukládá povinnost uvést technické normy do souladu s právními předpisy, a tedy úpravu normových hodnot podle nejnižšího standardu stanoveného právním předpisem, tedy i nařízením hl. města Prahy.

1.7 Sběr a analýza podkladů

MMR sbírá potřebné podkladové informace o stavu výkonu veřejné správy na úseku územního plánování, územního řízení a stavebního řádu pravidelně na základě usnesení vlády ČR č. 774 ze dne 19. října 2011. Dále byly získány pro potřebné analýzy jednorázově další informace. I přes veškerou snahu však nejsou k dispozici některé údaje, zejména o nákladech na výkon příslušných agend veřejné správy, délku jejich trvání apod., což je ale obecný problém ústředních správních úřadů v systému přeneseného výkonu státní správy na samosprávné celky. Platná legislativa neumožňuje MMR mít průběžný a komplexní přehled o stavu výkonu agend, za které je odpovědné. Situace se výrazně zlepšila spuštěním pravidelného detailního dotazníkového šetření mezi všemi úřady územního plánování, obecnými SÚ a vybranými speciálními SÚ (vodoprávní úřady, dopravní stavební úřady), za které je odpovědné MMR a které realizuje Ústav územního rozvoje. První šetření proběhlo za roky 2008 – 2010. Další šetření zaměřené na speciální SÚ za rok 2011. Výsledky aktuálního šetření za rok 2014 nebyly v době přípravy této RIA ještě k dispozici. Proto je většina údajů platná k 31. 12. 2013.

Dotazníkový průzkum

(Pozn. autora: hledání vhodného termínu pro společného řízení prošel dlouhým vývojem, proto je v dotaznících uveden termín „jednotné“ či „integrované“ řízení)

Během přípravy novely zákona MMR (na přelomu let 2014/2015) uskutečnilo dotazníkový průzkum mezi vybranými investory a dalšími subjekty, které s investory spolupracují. Byly osloveny organizace veřejné správy, státní podniky i soukromé subjekty. Odpovědi zaslaly tyto subjekty:

- Asociace pro rozvoj trhu nemovitostí (ARTN);
- CzechInvest;
- Gleeds Česká republika, s.r.o. (Gleeds);
- American Chamber of Commerce;
- Povodí Labe;
- Povodí Moravy;
- Ředitelství silnic a dálnic (ŘSD);
- Ředitelství vodních cest (ŘVC);
- Správa železniční dopravní cesty (SŽDC).

Tematicky průzkum obsahoval tyto oblasti:

- Dotazy na délky řízení a přípravné práce pro tato řízení;
- Délku a četnost přerušování řízení;
- Názory na společné územní a stavební řízení (institut podle § 94a stavebního zákona);
- Názor na princip jednotného řízení a vydání tzv. integrovaného povolení, které by nahradilo současný několikastupňový povolovací proces (EIA, územní rozhodnutí, stavební povolení apod.);
- Podíl nákladů na přípravné práce a vlastní řízení v poměru k celkovým investičním nákladům.

Výsledky průzkumu jsou využity při hodnocení posuzovaných variant a také při stanovení očekávaných nákladů a přínosů. Základní zjištění z průzkumu jsou následující:

1. Délka trvání územních a stavebních řízení, vč. případných řízení souvisejících (EIA, SEA, Natura 2000)

Údaje se značně lišily. Prakticky všechny dotázané subjekty zdůraznily, že jednoduchá obecná odpověď není možná, ale že délka závisí od typu výstavby, od situace v území zamýšlené výstavby a od míry (ne)vstřícnosti úřadů vydávajících (závazná) stanoviska a rozhodnutí. Přesto lze získané informace shrnout následovně:

Oblast	Min. délka	Max. délka
Realitní výstavba	8 měsíců	Roky
Průmyslová výstavba	8 měsíců	Roky
Státní infrastrukturní investice	6 měsíců	Roky

2. Přerušení řízení za účelem doplnění nezbytné dokumentace

Pravděpodobnost přerušení řízení je velmi odvislá od míry složitosti plánované akce. V případě jednodušších staveb se podle vyjádření některých oslovených přerušuje jen cca 5% řízení, a to obvykle o zhruba 1 měsíc. S rostoucí složitostí akcí četnost přerušení stoupá. Podle některých subjektů se pravděpodobnost přerušení řízení u velkých liniových staveb blíží 100% a délka přerušení stoupá a může dosáhnout až více než jednoho roku. Značná část oslovených se shodla, že se přerušuje v průměru cca 1/3 řízení.

3. Využití společného územního a stavebního řízení dle § 94a stavebního zákona

Identifikované značné rozdíly ve využívání možnosti společného územního a stavebního řízení dle § 94a stavebního zákona jsou způsobeny několika faktory. Ty oslovené subjekty, které ho využívají, uváděly následující výhody a kritéria užití:

- Využitelné u jednodušších staveb;
- Podstatně kratší doba k získání územního rozhodnutí a stavebního povolení – jedno rozhodnutí, jedno odvolání;
- Jedna dokumentace.

Identifikovány ale byly následující překážky:

- Společné řízení není možné, protože územní řízení vede obecný stavební úřad a stavební řízení vede speciální úřad.
- Společné řízení uplatnit nelze v případech, kdy stavba vyžaduje výkup cizích pozemků. Uskutečnění tohoto výkupu z prostředků státu je přípustné pouze na základě předchozího správního rozhodnutí vymezujícího rozsah stavby. Stavební řízení následně vyžaduje již smluvně vypořádané pozemky.
- Stanovené podrobnosti zpracování dokumentací pro obě správní řízení jsou u liniových staveb naprosto rozdílné.
- Stavební úřady společné řízení mnohdy, ale pouze ústně, při předjednání odmítají. Pokud stavebník trvá na společném řízení, tak se zcela jistě dočká přerušení a není schopen dostát připomínkám.
- V případě developerského rozvoje rezidenčních či průmyslových zón může chybět dostatečný detail informací vyžadovaných pro úroveň stavebního povolení.

4. Náklady na přípravu podkladů a vedení řízení na celkových investičních nákladech

V dotazníkovém průzkumu MMR uváděli investoři poměrně značný rozptyl odhadu nákladů na přípravu podkladů a vedení řízení na celkových investičních nákladech. Údaje začínaly na hodnotách v řádech desetin procenta (od 0,3 %) v případě realitní výstavby až po 10 % v případě státních infrastrukturních investic (železniční a vodní cesty). ŘSD uvedlo, že přesné informace nemá, ale odhad nákladů je kolem 1 %. V případě průmyslové výstavby odhadl CzechInvest náklady na 4,5 – 6 % z celkových nákladů investice.

- ### 5. Preference jednotného řízení a vydání tzv. integrovaného povolení, které by nahradilo současný několikastupňový povolovací proces (EIA, územní rozhodnutí, stavební povolení apod.)

Názory dotázaných se značně lišily. Byly vzneseny relevantní argumenty pro i proti. Základní argumenty pro byly následující:

- Zavedení možnosti integrovaného povolení by znamenalo výraznou změnu ve způsobu povolování staveb, která by mohla vést ke zjednodušení povolovacího procesu.
- Ke komfortu úředníka, snížení pochybností a zefektivnění by značně přispělo sjednocení řízení pod jednotný stavební úřad.
- Uskutečnitelné v území se známými regulativy, bez negativní historie.
- Dlouhé povolovací procesy vedou především u složitějších investičních a technologických celků k „zaostávání“ schválené projektové dokumentace za skutečným vývojem technologií vedoucím k nutným dodatečným povolovacím procesům. Zároveň je vyžadovaný zbytečně podrobný detail poznání budoucí stavby. Výhodnější by bylo ponechat požadavky na úrovni detailu územního řízení a „zpřísnit“ proces kolaudačního souhlasu.
- Podrobná projektová dokumentace ve stupni stavební povolení, která je základem pro soupis prací a služeb potřebný při projektech dle ZVZ, vede ke komplikacím s implementací posledních technologických novinek do projektu. „Přesná“ definice díla (stavby) vede ke zdoluhavému procesu změnových řízení, což u projektů financovaných z prostředků EU komplikuje, resp. prodlužuje výstavbu.
- V teoretické rovině lze tuto vizi přivítat, ale důležité je konkrétní provedení.
- Integrované povolení považujeme za jedinou možnost pro zpřehlednění jednotlivých řízení, minimalizaci protichůdných rozhodnutí a správnou cestu pro urychlení přípravy infrastrukturních projektů.

Naopak rizika tohoto přístupu byla uvedena takto:

- Určitá úskalí lze předpokládat ve vyjadřování dotčených orgánů státní správy (DO). Není nic neobvyklého, že některá vyjádření DO nejsou nijak koordinována a nejsou tedy ve shodě (občas si spíše odporují). Otázkou je jak by si s tím vypořádal orgán vydávající integrované povolení.
- Vícestupňový proces posuzování vlivů stavby na ŽP výhodný, protože umožňuje postupně precizovat a definovat podmínky, při jejichž splnění lze stavbu realizovat, aniž by byl ohrožen záměr investora jako takový. V praktické rovině se obáváme, že nebude možno reálně dostát všem protichůdným požadavkům.
- Integrované společné správní řízení pro liniové stavby by vyžadovalo již v první fázi přípravy zpracování příslušné dokumentace v podrobnostech, které by byly neadekvátně rozsáhlé pro jejich různé posuzování z pohledu územního, environmentálního a stavebního. Veškeré průběžné opevněné připomínky by znamenaly neustále její přepracování, což by pravděpodobně celý integrální proces naopak prodlužovalo. Docházelo by k mnohým zpracováním zmařených dokumentací a k neefektivně vynaloženým finančním prostředkům.

Analýzy stavu na úseku územního rozhodování a stavebního řádu

Další podkladové informace byly využity z pravidelných analýz stavu na úseku územního plánování, územního rozhodování a stavebního řádu, které jsou zpracovány na základě

dotazníkových šetření mezi všemi orgány územního plánování, obecnými SÚ a vybranými speciálními SÚ (dopravní, vodoprávní). Zjišťované informace jsou velmi rozsáhlé, zaměřují se na:

- Počty a úvazky zaměstnanců
- Zařazení do platových tříd
- Nejvyšší dosažené vzdělání
- Délka praxe
- Počty složených zkoušek zvláštní odborné způsobilosti
- Užívané programové vybavení
- Počty úkonů dle jednotlivých paragrafů zákona
- Ostatní činnost zajišťované útvarem
- Preferovanou formu metodické pomoci
- Statistické údaje (počty osob, obcí, rozloha území)

Veškeré výstupy těchto analýz jsou k dispozici všem návštěvníkům webu Ústavu územního rozvoje na <http://www.uur.cz/default.asp?ID=4316>.

Ostatní zdroje

Jako další podklady byly využity zejména údaje ČSÚ (statistiky stavebnictví apod.), CENIA (informace o řízeních EIA) a další relevantní zdroje (plány výše veřejných investic do infrastruktury, rozpočty investorů, SFDI apod.). Neoznačené údaje jsou převzaty z dat ČSÚ.

Závěry z těchto analýz jsou využity při hodnocení posuzovaných variant a také při stanovení očekávaných nákladů a přínosů.

1.8 Pracovní skupina pro přípravu novely stavebního zákona

Během příprav novely byla vytvořena Pracovní skupina pro přípravu novely stavebního zákona („PS“) jako platforma, na níž mohou dotčené subjekty uplatnit své připomínky k návrhům předkladatele a předložit své varianty řešení. Členy PS tvoří zástupci MMR, MŽP, MD, MPO, MV, MSpr, MK, MZE, ČKAIT, ČKA, Asociace pro urbanismus a územní plánování (AÚÚP), SIA ČR – Rada výstavby, České společnosti pro stavební právo (ČSSP), Koordinační rady pro autorizované inspektory (KR AI), Svazu průmyslu a dopravy (SPD ČR), Svazu podnikatelů ve stavebnictví (SPS v ČR), Hospodářské komory ČR, Svazu měst a obcí ČR, vybraných stavebních úřadů a sdružení Zelený kruh. PS se sešla od října 2014 do dubna 2015 celkem 6 krát. V jejím rámci byly předkladatelem představeny navržené možnosti úprav stavebního zákona. Níže uvedené zvažované varianty reflektují podněty z jednání této PS.

Stručný přehled jednání PS:

1. jednání dne 8. října 2014

V oblasti územního plánování byly představeny návrhy řešení legislativních změn – celkem 22 změn, např.

- veřejně prospěšné stavby a veřejně prospěšná opatření s možností vyvlastnění,
- umisťování staveb dopravní a technické infrastruktury v nezastavěném území,

- ověření aktuálnosti řešení územní studie,
- rozsah projednání aktualizace politiky územního rozvoje,
- zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace,
- územní plán s prvky regulačního plánu,
- zveřejňování územně plánovacích dokumentací způsobem umožňujícím dálkový přístup.

U jednotného řízení se probíraly různé varianty řešení u dílčích témat:

- zavedení jednotného řízení u všech staveb, nebo pouze u vymezených staveb,
- zda bude připuštěno vedení jednotného řízení u staveb na jakémkoliv území, či pouze v území, kde jsou podmínky jednoznačné, zejména je-li pro území vydán územní plán
- příslušnost k vedení jednotného řízení (druh a stupeň stavebního úřadu),
- diskutovány byly základní principy průběhu jednotného řízení (forma a náležitosti žádosti, prokázání oprávnění, stanovení okruhu účastníků řízení, ústní jednání, koncentrační zásada, podoba jednotného rozhodnutí, platnost).

Ze základních témat novely byla dále diskutována problematika postavení a fungování dotčených orgánů a potřeba úpravy závazných stanovisek.

2. jednání dne 5. listopadu 2014

Na úseku územního plánování proběhla podrobnější diskuse k několika vybraným a na prvním jednání představeným změnám nástrojů územního plánování.

Na úseku územního rozhodování byly široce diskutovány navržené varianty řešení integrace posuzování vlivů na životní prostředí do jednotného řízení.

Na úseku stavebního řádu diskuse navázala na první jednání a byly podrobněji probrány jednotlivé kroky integrovaného řízení.

3. jednání dne 11. prosince 2014

V části jednání věnované územnímu plánování byly diskutovány varianty řešení vztahu mezi zásadami územního rozvoje a územním plánem, regulačním plánem nebo územním rozhodnutím.

Předmětem jednání na úseku územního rozhodování a stavebního řádu byla

- implementace složek životního prostředí do jednotného povolení podle zákona o vodách, zákona o ochraně ovzduší, zákona o odpadech, zákona o lesích, horního zákona,
- návrh ČKA a ČKAIT na stanovení jednotné dokumentace pro jednotlivé typy řízení a staveb,
- vystoupení zástupců Svazu průmyslu a dopravy a Hospodářské komory ČR s představením jejich studie definující parametry jednotného povolení řízení:

4. jednání dne 16. ledna 2015

Na úseku územního plánování byl diskutován vztah mezi zásadami územního rozvoje, územním plánem, regulačním plánem a územním rozhodnutím.

Na úseku územního rozhodování a stavebního řádu bylo předmětem posledního jednání stanovení příslušnosti pro vedení jednotného řízení, kde přetrvávaly odlišné postoje jednotlivých rezortů.

5. jednání dne 17. dubna 2015

MMR představilo pracovní návrh hlavních změn, o kterých se dál vedla podrobná debata (územní řízení s EIA, společné řízení s EIA i bez, kolaudace, a dále bodový materiál Nejvýznamnější změny na úseku územního plánování)

6. jednání dne 6. června 2015

Jednání pracovní skupiny bylo zaměřeno na připravované změny souvisejících zákonů (36).

2. Návrh variant a jejich odůvodnění

Při přípravě změn na úseku územního plánování byly posuzovány tyto hlavní oblasti:

1. Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování
2. Zpřesnění poskytování údajů o území pro územně analytické podklady
3. Lhůta pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů
4. Zajištění zpracování územní studie žadatelem
5. Zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace
6. Vztah vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace, nabytí účinnosti a úhrada nákladů na právní stav, jeho doručování
7. Vztah k soudnímu řádu správnímu

2.1.1 Na úseku územního plánování

2.1.1.1 Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování

Varianta 0

Nulová varianta znamená ponechání současného stavu s mnoha způsoby uplatňování veřejného zájmu na úseku územního plánování v řízeních. Pokud je úřad územního plánování (tj. orgán územního plánování obecního úřadu obce s rozšířenou působností) současně stavebním úřadem, vydává územní rozhodnutí. Není-li stavebním úřadem, nebo v řízeních podle jiných zákonů, vydává podle výkladu ministerstva pro místní rozvoj vyjádření, podle nejednotného výkladu soudů závazné stanovisko. Krajský úřad jako orgán územního plánování uplatňuje v řízeních k záměrům, které se dotýkají správního obvodu více úřadů územního plánování, vyjádření, podle některých soudů závazné stanovisko.

Varianta 1

Tato varianta spočívá v doplnění stavebního zákona v tom smyslu, že dotčeným orgánem v řízeních týkajících se změn v území, je úřad územního plánování, kterým je obecní úřad obce s rozšířenou působností, popř. krajský úřad. Varianta dále počítá s posílením pravomocí úřadu územního plánování, který by nově uplatňoval závazné stanovisko z hlediska cílů a úkolů územního plánování a z hlediska záměrů územního plánování, kterými jsou podle stavebního zákona právně nezávazné územní studie a závazné dokumentace politika územního rozvoje, zásady územního rozvoje, územní plán a regulační plán. Odpovídajícím způsobem by se zúžila hlediska, ze kterých stavební úřad posuzuje záměr na provedení změny v území. Došlo by tak k přesunu výše uvedených kompetencí ze stavebních úřadů na úřad územního plánování, tedy na orgán obce, který vykonává působnost na úseku územního plánování.

2.1.1.2 Zpřesnění poskytování údajů o území pro územně analytické podklady

a) forma poskytování

Varianta 0

Nulová varianta vyžaduje poskytování údajů o území především v digitální formě, ale tuto formu neupřesňuje.

Varianta 1

Tato varianta vyžaduje, aby grafická část údaje o území byla vždy poskytována v souřadnicovém systému Jednotné trigonometrické sítě katastrální, a to ve vektorové formě.

b) komu se poskytují údaje o území

Varianta 0

Nulová varianta vyžaduje poskytování údajů o území vlastníkem technické infrastruktury jen úřadům územního plánování. Krajské úřady mají tyto údaje pro své územně analytické podklady získávat jen nepřímo od těchto úřadů.

Varianta 1

Varianta 1 nově navrhuje, aby vlastníci technické infrastruktury kromě úřadů územního plánování poskytovali údaje o území přímo i krajským úřadům.

Varianta 2

Varianta 2 navrhuje, aby vlastníci technické infrastruktury poskytovali údaje o území jen krajským úřadům a tyto úřady je po rozdělení podle správních obvodů distribuovaly úřadům územního plánování.

2.1.1.3 Lhůta pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů

Varianta 0

Nulová varianta spočívá v ponechání ustanovení, že úplná aktualizace územně analytických podkladů spojená s ověřováním všech údajů o území a aktualizací rozborů udržitelného rozvoje území se uskutečňuje jednou za 2 roky.

Varianta 1

Varianta 1 spočívá v prodloužení lhůty pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů spojenou s ověřováním všech údajů o území a aktualizací rozborů na 4 roky.

2.1.1.4 Zajištění zpracování územní studie žadatelem

Varianta 0

Nulová varianta znamená ponechání stávajícího ustanovení § 30 stavebního zákona beze změn. To znamená, že orgán územního plánování jako jediný pořizuje územní studii, investor zamýšlející realizovat změnu v území nemá možnost, jak proces pořizování urychlit. Investor nemá možnost, jak ovlivnit obsah územní studie. Hrozí riziko zahlcení orgánů územního plánování (zejména úřadů územního plánování) požadavky investorů na pořizování územních studií.

Varianta 1

Podle varianty 1 bude § 30 stavebního zákona upraven tak, že správní orgán, který by byl jinak příslušný k pořízení územní studie, může po zpracování jejího zadání vydat souhlas osobě, jež hodlá změnu v území realizovat k zajištění zpracování územní studie včetně úhrady nákladů. Zpracování územní studie zajistí investor prostřednictvím autorizovaného projektanta. Příslušnému orgánu územního plánování zůstane zachováno oprávnění schvalovat zadání územní studie a schvalovat možnost jejího využití.

2.1.1.5 Zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace

a) Upuštění od zadání a zprávy o uplatňování, pokud nejsou vyžadovány varianty řešení

Varianta 0

Varianta 0 ponechává stávající stav beze změn. Proces pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace bude probíhat tak, jak je popsáno výše v bodu „Definice problému a popis existujícího právního stavu“.

Varianta 1

V případech, pokud změna nebo aktualizace územně plánovací dokumentace nevyžaduje varianty řešení, příslušné zastupitelstvo rozhodne o pořízení aktualizace nebo změny a současně stanoví její obsah. Následuje přímo zpracování návrhu aktualizace nebo změny územně plánovací dokumentace.

b) Spojení společného jednání a veřejného projednání do jedné etapy

Varianta 0

Varianta 0 ponechává stávající stav beze změn. Proces pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace bude probíhat tak, jak je popsáno výše v bodu „Definice problému a popis existujícího právního stavu“.

Varianta 1

V případech, pokud změna nebo aktualizace územně plánovací dokumentace neobsahuje varianty řešení, následuje zpracování návrhu aktualizace nebo změny, ke kterému společné jednání a veřejné projednání probíhají souběžně. V případě, že je vyžadováno posouzení vlivů

na životní prostředí (a nejsou vyžadovány územně rozdílné varianty řešení), podklady pro stanovisko SEA jsou zasílány a vlastní stanovisko je vydáváno po tomto sloučeném jednání. Totéž platí pro stanovisko nadřízeného orgánu územního plánování. V případě podstatné úpravy návrhu územně plánovací dokumentace nelze vyloučit konání opakovaného veřejného projednání návrhu.

2.1.1.6 Vztah vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace, nabytí účinnosti a úhrada nákladů na právní stav, jeho doručování

Varianta 0

Podle současného znění zákona je stanovena povinnost po každé aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace zpracovat právní stav jako podklad pro rozhodování úřadů. Nezpracování právního stavu ani po několikeré změně není postižitelné.

Varianta 1

Po vydání aktualizace nebo změny bude podmínkou nabytí její účinnosti zveřejnění i právního stavu po aktualizaci nebo změně. Příslušným orgánům nebude doručována změna, ale právní stav po změně, který bude hrazen orgánem příslušným k vydání aktualizace nebo změny. Tento orgán bude smět podmínit pořízení aktualizace nebo změny úplnou nebo částečnou úhradou nákladů na její zpracování, na vyhodnocení vlivů a na zpracování právního stavu po aktualizaci nebo změně v případě, že je pořízení vyvoláno výhradní potřebou navrhovatele.

2.1.1.7 Vztah k soudnímu řádu správnímu

a) Lhůty pro přezkum opatření obecné povahy soudem

Varianta 0

Návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části soudem lze podat ve stávající lhůtě 3 let ode dne, kdy opatření obecné povahy nabylo účinnosti.

Varianta 1

Zahájit řízení o přezkumu opatření obecné povahy podle soudního řádu správního bude možno do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto opatření obecné povahy. To znamená, že případné rozhodnutí o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části bude možné vydat do 9 měsíců ode dne nabytí účinnosti opatření obecné povahy.

Varianta 2

Zahájit řízení o přezkumu opatření obecné povahy podle soudního řádu správního bude možno do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto opatření obecné povahy. To znamená, že případné rozhodnutí o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části bude možné vydat do 15 měsíců ode dne nabytí účinnosti opatření obecné povahy.

b) Rozsah přezkoumání podle soudního řádu správního

Varianta 0

Soud se poté, co zjistí důvod pro zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části, nemusí zabývat dalšími body žaloby.

Varianta 1

Soud bude mít povinnost, pokud žalobu neodmítne, zabývat se vždy všemi body žaloby a vyjádřit právní názor, kterým bude vázán orgán příslušný k vydání opatření obecné povahy.

c) Možnost napadnout žalobou opatření obecné povahy

Varianta 0

Návrh na zrušení opatření obecné povahy lze podat i v případech, kdy k návrhu opatření obecné povahy nebyly v průběhu jeho tvorby žalující stranou uplatněny námitky ani připomínky.

Varianta 1

Možnost napadnout žalobou opatření obecné povahy bude vázána na uplatnění námítky nebo připomínky v řízení o opatření obecné povahy.

Při přípravě změn na úseku stavebního řádu byly posuzovány tyto hlavní oblasti:

1. Sloučení územního a stavebního řízení do společného řízení
2. Integrace procesu posouzení vlivů na životní prostředí do územního a společného řízení
3. Upřesnění uvádění staveb do užívání (kolaudace)

2.1.2 Na úseku územního rozhodování a stavebního řádu

2.1.2.1 Sloučení územního a stavebního řízení do společného řízení

Záměrem novely je rozšířit možnost využití společného řízení pro územní i stavební i na případy, kdy ke každému řízení je příslušný odlišný stavební úřad. Dále předkladatel navrhl zahrnout pod společné řízení i stavby spadající pod ohlášení stavebního záměru a stavby, u nichž je možné nahradit územní rozhodnutí i stavební řízení veřejnoprávní smlouvou. Pro tuto rozšířenou verzi byl zvolen název společné řízení, zatímco termín společné řízení byl ze zákona odstraněn.

Hlavním cílem bylo:

- zjednodušit a urychlit průběh řízení,
- zachovat současnou míru ochrany veškerých oprávněných práv dotčených subjektů.

Zjednodušení a urychlení procesu je postaveno:

- na principu: jeden proces - jedno odvolání,
- na stanovení standardní lhůty vyřízení společného řízení na 60 – 90 dní, což je stejná délka jako má nyní samostatné územní i stavební řízení – tedy v ideálním případě by se mohla lhůta pro vyřízení snížit na polovinu současného času.

Dále předkladatel identifikoval nevhodnost stanovení společného řízení jako jediného možného postupu, zejména s ohledem na složitější stavby, kde doba a náklady na přípravu projektové dokumentace a množství dotčených orgánů jsou značné a riziko zbytečně vysokých utopených nákladů v případě neúspěšného společného řízení tak vysoké, že lze důvodně předpokládat, že investoři budou preferovat variantu odděleného územního a stavebního řízení. Řešení je tak postaveno na principu, že bude umožněno žadatelům (investorům) vybrat si, zda chtějí postupovat v samostatném územním a stavebním řízení, nebo zda považují za vhodnější využít společného řízení.

Stavební úřad, který nepovede řízení, má v společném řízení postavení dotčeného orgánu a vydává závazná stanoviska ke stanovení podmínek provedení stavby ve své působnosti, případně stanovení podmínek pro povolení výjimky z předpisů ve své působnosti. U následných postupů (kolaudace, změna účelu užívání, kontrola, odstraňování staveb) novela ponechává také u souboru staveb působnost podle současného stavu.

Předkladatelem byla vydefinována následující témata, u nichž byla zvažována možná řešení, která byly následně interně i v komunikaci s ostatními dotčenými subjekty posuzována:

a) Vymezení staveb, kterých by se společné řízení týkalo

Možnost 1) - u všech staveb (namísto dnes možného vedení společného řízení a vydání společného rozhodnutí u staveb v působnosti obecných stavebních úřadů)

- u staveb v působnosti obecných stavebních úřadů, speciálních, vojenských či jiných stavebních úřadů,
- u jedné stavby i souboru staveb,
- u souboru staveb podle současného stavu v působnosti jednoho stavebního úřadu i více stavebních úřadů,
- u staveb, které nepodléhají i podléhají posouzení vlivů na životní prostředí.

Možnost 2) - pouze u vymezených staveb, např.

- staveb s prioritním statusem,
- staveb podle zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury,
- staveb v působnosti obecných a speciálních stavebních úřadů,
- staveb v působnosti obecných, některých speciálních a některých jiných stavebních úřadů.

b) Vymezení území, kterého by se společné řízení týkalo

Zde byla k dispozici také dvě možná řešení:

Možnost 1)

Umožnit vydání společného povolení pro realizaci stavby na jakémkoliv území. Soulad s územně plánovací dokumentací či cíli a úkoly územního plánování posoudí úřad územního plánování, který bude dotčeným orgánem a bude vydávat závazné stanovisko.

Možnost 2)

Umožnit vydání společného povolení pro realizaci stavby na vymezeném území, např. v území, kde jsou podmínky jednoznačné, zejména je-li pro území vydán územní plán nebo regulační plán.

c) Stanovení kompetencí stavebních úřadů (dle typů SÚ)

Další zásadní otázkou je otázka příslušnosti k vydání společného povolení podle druhů a počtu staveb. S ohledem na stávající soustavu stavebních úřadů, tzn. rozdílnou působnost při umísťování a povolování speciálních a jiných staveb, bylo nutné stanovit příslušný stavební úřad, který provede společné řízení a vydá Společné povolení. U obecných staveb uvedený problém není, příslušný k umístění i povolení je obecný stavební úřad, který by také vydával Společné povolení.

Bylo však nutné vyřešit další dvě hlavní situace:

- Soubor staveb;
- Speciální a jiné stavby.

Povolení jedné stavby

A) obecné stavby

- řízení provede a rozhodnutí vydá obecný stavební úřad,
- úřad územního plánování vydává závazné stanovisko z hlediska územně plánovací dokumentace.

B) speciální stavby

Možnost 1)

- řízení provede a rozhodnutí vydá dnes příslušný obecný stavební úřad,
- úřad územního plánování vydává závazné stanovisko z hlediska posouzení změny v území a souladu s územně plánovací dokumentací,
- speciální stavební úřad vydává závazné stanovisko z hlediska veřejných zájmů chráněných zvláštním právním předpisem.

Možnost 2)

- řízení provede a rozhodnutí vydá speciální stavební úřad,
- úřad územního plánování vydává závazné stanovisko z hlediska souladu s územně plánovací dokumentací.

Obdobně platí varianty také u staveb v působnosti jiných stavebních úřadů.

Povolení souboru staveb

Běžnou praxí je, že stavebníci podávají žádosti nikoliv pouze na jednu stavbu, ale na soubor staveb obsahující více druhů staveb. Podle současné právní úpravy všechny stavby souboru umístí obecný stavební úřad, následně povolí stavební úřad příslušný podle druhu stavby (obecný, speciální, jiný). Rozdílná příslušnost je překážkou projednání žádosti ve společném územním a stavebním řízení. Má-li se novelou docílit vydávání jednotného povolení, je třeba rozhodnout o příslušnosti stavebního úřadu také pro tyto případy. Pro tyto účely bylo třeba ve stavebním zákoně definovat stavbu hlavní a rozhodování v případě pochybností. Stavbou hlavní se tak pro tyto účely rozumí stavba, která určuje účel využití pozemku a není určena k tomu, aby se jí trvale užívalo s jinou stavbou v rámci jejího hospodářského účelu.

Možnost 1)

- řízení provede a rozhodnutí vydá dnes příslušný obecný stavební úřad,
- úřad územního plánování vydává závazné stanovisko z hlediska územně plánovací dokumentace,

- speciální a jiný stavební úřad vydává závazné stanovisko z hlediska veřejných zájmů chráněných zvláštním právním předpisem.

Možnost 2)

- řízení provede a rozhodnutí stavební úřad příslušný k povolení stavby „hlavní“ ostatní stavební úřady vydávají závazná stanoviska.

d) Stanovení kompetencí stavebních úřadů (dle stupňů SÚ)

Za předpokladu výběru varianty vydání jednotného rozhodnutí pro realizaci stavby a výběru úřadu příslušného k jeho vydání nastupuje otázka, který konkrétní stupeň vybraného druhu stavebního úřadu je příslušný k vydání jednotného povolení:

Možnost 1)

Zachovat příslušnost podle současné platné úpravy.

Možnost 2)

Změnit příslušnost, např. u obecné stavby příslušným k vydání jednotného povolení určit stavební úřad:

- na obcích s pověřeným obecním úřadem;
- na obcích s rozšířenou působností.

Dále muselo být navrženo řešení i dalších dotčených částí zákona, které mají úzkou vazbu na navrhované změny. Sem patří např. oblast náležitostí žádosti a předkládané dokumentace, majetkoprávních titulů, účastníků řízení, procesního průběhu (ústní jednání apod.), přerušení a doplnění řízení, platnosti rozhodnutí, doručování a dalších, které ale dále nejsou posuzovány samostatně.

Při přípravě novely stavebního zákona nakonec vykrytalizovaly tyto hlavní dále posuzované varianty (v případě var. 1 a 2 u souboru staveb platí, že řízení provede a rozhodnutí vydá stavební úřad příslušný k povolení stavby „hlavní“, ostatní stavební úřady vydávají závazná stanoviska):

VARIANTA 0

- Ponechání současného stavu

VARIANTA 1

- Příslušný k vedení společného řízení a vydání společného povolení je **vždy obecný stavební úřad.**

VARIANTA 2

- Příslušný k vedení společného řízení a vydání společného povolení je **u obecných staveb obecný stavební úřad a u speciálních staveb speciální stavební úřad.**

Pozn. předkladatele: na základě výsledků jednání plynoucích z vypořádání připomínek uplatněných v mezirezortním připomínkovém řízení uvádíme ke dni 31. 12. 2015 tyto možnosti **Varianty2:**

Možnost 1) možnost vedení společného řízení i u vodních děl, konkrétně u souboru staveb, jejichž vedlejší stavbou je vodní dílo, které slouží k nakládání s vodami

- zařazení vodních děl do společného řízení vyvolává nezbytnost zásadním a rozsáhlým způsobem změnit vodní zákon (zde hrozí nedodržení termínu předání novely na vládu, případně také nové mezirezortní připomínkové řízení).

Možnost 2) vyloučení vodních děl, konkrétně u souboru staveb, jejichž vedlejší stavbou je vodní dílo, které slouží k nakládání s vodami z společného řízení

- nebude-li možnost společné řízení uplatnit také u všech vodních děl, hrozí výrazná kritika smyslu celého návrhu novely.

Materiál „Stanovení příslušnosti pro vedení jednotného řízení“

MMR zpracovalo podrobný materiál o současné organizaci výkonu veřejné správy na úseku územního řízení a stavebního řádu, o působnosti stavebních úřadů při povolování a kolaudování staveb a navrhlo možné varianty řešení pro určení příslušnosti k vedení společného řízení pro případy, kdy překážkou vedení společného řízení je rozdílná příslušnost k územnímu a stavebnímu řízení.

Stanovení příslušnosti bylo zásadní pro pokračování prací na novele stavebního zákona v dosavadním rozsahu, protože

- na jedné straně zůstává zachována stávající úprava stavebního zákona a zákonů upravujících povolení speciálních nebo jiných staveb (např. vodní zákon, zákon o pozemních komunikacích, zákon o drahách, zákon o civilním letectví, energetický zákon), a investor má možnost i v budoucnu využít samostatné řízení, pokud usoudí, že pro jeho záměr bude postupné projednávání, postupné upřesňování a zpracování projektové dokumentace výhodnější a jistější;
- na druhé straně jako nový institut se připravuje společné řízení vedené jedním stavebním úřadem, tzn. v případě jedné speciální /jiné stavby jeden stavební úřad bude příslušný vést řízení a vydat rozhodnutí, druhý stavební úřad vydává pro toto povolení závazné stanovisko; v případě souboru staveb obsahujícího více druhů staveb (obecná stavba, pozemní komunikace, stavba podle § 16 SZ) vydá rozhodnutí stavební úřad příslušný k povolení stavby hlavní, ostatní stavební úřady (dnes příslušné vydat samostatná rozhodnutí pro jednotlivé druhy vedlejších staveb) vydávají závazná stanoviska. Takové řešení vyvolá potřebu změn nejen stavebního zákona, ale např. energetického zákona nebo zákona o pozemních komunikacích, a tyto změny v uvedených konkrétních zákonech musí reflektovat postavení stavebního úřadu buď jako jediného povolujícího stavebního úřadu vydávajícího rozhodnutí, nebo jako dotčeného orgánu vydávajícího závazné stanovisko. Vytvoření variantního řešení v paragrafovém znění návrhu zákona by bylo extrémně složité, spíš nemožné (s ohledem na počet zákonů, kde by se jednotlivé varianty řešily, a na odlišnou úpravu a míru podrobnosti úpravy v jednotlivých zákonech).

Mezirezortní připomínkové řízení k tomuto materiálu se konalo od 6. 2. 2015 do 20. 2. 2015. V rámci připomínkového řízení se vyjádřilo 29 obligatorních připomínkových míst a 12 fakultativních připomínkových míst. Z celkového počtu 106 připomínek bylo 73 zásadních. Vypořádání uplatněných zásadních připomínek se uskutečnilo dne 2. března 2015. Připomínková místa setrvala na svých zásadních připomínkách, která se tak stala předmětem řady rozporů.

Zásadní připomínky vyjadřovaly postoje jednotlivých připomínkových míst k variantám příslušnosti k vedení jednotného řízení a vydání jednotného povolení, tzn. varianta 1 - příslušným bude obecný stavební úřad, nebo varianta 2 - speciální /jiný stavební úřad (požadovalo MD, MPO, MF). Objevily se požadavky také na zachování současného stavu a vyčlenění z jednotného řízení (navrhovalo MSP, MO, MV, MZE).

Některá připomínková místa navrhla řešení odmítnout z důvodů tak rozsáhlých změn kompetencí, že překračují možnosti řešení změnou zákonů, další navrhla umožnit jednotné řízení pouze u vymezených staveb a novelizovat zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury.

Námítky se týkaly zejména těchto rizik:

- Chybějící zkušenosti pracovníků obecných SÚ s výstavbou specifických staveb;
- Chybějící nutná znalost resortních předpisů týkajících se specifických staveb;
- V případě staveb důležitých pro obranu a bezpečnost státu nezbytné prověření zaměstnanců SÚ na stupeň utajení „Vyhrazené“ až „Důvěrné“;
- Zvýšení rizika prozrazení utajovaných informací s dopadem na bezpečnost a obranyschopnost státu;
- Finanční prostředky pro vybudování nových zabezpečených archivů na SÚ, kde nyní nejsou.

Dne 5. března 2015 se uskutečnilo u předsedy vlády za účasti ministryně pro místní rozvoj, ministra pro životní prostředí, ministra dopravy, ministra průmyslu a obchodu a náměstka ministra zemědělství jednání za účelem projednání problematiky příslušnosti k vedení jednotného řízení s tímto závěrem:

- MMR ustoupilo od navrhované Varianty 1;
- MMR nebude tento materiál dále projednávat;
- MMR připraví pro členy vlády komplexní informaci o připravované novele SZ;
- MPO a MD předají MMR podněty na úpravu SZ tak, aby pokud možno nebylo nutné připravovat zákon o liniových stavbách ani zákon o strategických stavbách.

Jednání v uvedené věci na úrovni náměstků MMR, MŽP, MPO a MD se uskutečnilo dne 17. března 2015. S ohledem na výsledky jednání došlo ke změně připravované novely SZ. Vedle staveb v příslušnosti obecných stavebních úřadů bude nově jednotné řízení upraveno pouze pro určité stavby dopravní a energetické infrastruktury. Příslušným k vedení společného řízení a vydání povolení u staveb dálnic, silnic I. třídy a všech staveb a zařízení s nimi souvisejících bude MD, u staveb železnic – kategorie drah celostátních i regionálních a všech staveb a zařízení s nimi souvisejících pak Drážní správní úřad. U staveb v působnosti MPO vymezených ve SZ v § 16 odst. 2 písm. d), tj. staveb k účelům těžby, zpracování, transportu a ukládání radioaktivních surovin na území vyhrazeném pro tyto účely, u staveb

souvisejících s úložišti radioaktivních odpadů obsahujících přírodní radionuklidy a u staveb náležejících k provozním celkům, jejichž součástí je jaderné zařízení, a u staveb zařízení pro přenos elektřiny, zařízení pro přepravu plynu, zařízení pro uskladňování plynu nebo výroby elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více, bude příslušným k vedení jednotného řízení a vydání povolení MPO.

Změna kompetencí vedení společného řízení u stavby speciální / jiné či souboru staveb vyvolá potřebu změny zvláštních zákonů v působnosti jiných rezortů (např. zákon o pozemních komunikacích, zákon o drahách, energetický zákon, zákon o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury). Procesní stránka vedení společného řízení bude obecně upravena novelou SZ. Vyplynou-li z podnětů MD a MPO požadavky, které nebude možné považovat za obecné principy uplatnitelné také u obecných staveb, budou odlišnosti ve vedení společného řízení vycházející ze specifčnosti a důležitosti staveb dopravní a energetické infrastruktury promítnuty do zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury. Tento zákon, který je vůči stavebnímu zákonu zákonem speciálním, již v platném znění obsahuje některé odchylky od obecných pravidel (např. zkrácení lhůt pro podání žalob, zalhůtování soudů k vydání rozhodnutí). Zda uvedený návrh řešení zcela vyloučí potřebu přípravy samostatného zákona o liniových stavbách a zákona o strategických stavbách, příp. společného samostatného zákona, bude předmětem jednání MD a MPO v návaznosti na rozsah a podobu připravované novely SZ a dalších zvláštních zákonů.

Během přípravy novely zákona předkladatel identifikoval potřebu řešit i následující záležitosti, které mají dopad na dosažení cílů novely:

- Množství a míra detailu předkládaných podkladů – značná část dotázaných subjektů v dotazníkovém šetření vyjádřila obavu, zda se vyplatí riskovat zmařenou investici přípravou složitější dokumentace pro společné řízení v případě, že mají obavu, že jejich žádost by byla zamítnuta již v územním řízení - z tohoto důvodu předkladatel navrhuje zjednodušit požadavky na projektovou dokumentaci předkládanou v společném řízení. Tato část ovšem není řešena v novele zákona, ale v navazující vyhlášce, kterou předkladatel hodlá novelizovat v návaznosti na schválenou novelu stavebního zákona.
- Od připomínkujících subjektů i ze šetření mezi investory vyplynulo, že současná platná legislativa fakticky znemožňuje státním investorům využít varianty společného řízení v případě, kdy nejsou vyřešeny majetkoprávní vztahy ke všem dotčeným pozemkům – na základě těchto připomínek novela tuto překážku odstraňuje.

Analýza rizik společného řízení

Kromě kvantifikovatelných nákladů a přínosů, jež jsou uvedeny v kap. 3. RIA, byla provedena též analýza rizik navrhovaných variant. Jedná se o podpůrné argumenty, které nejsou kvantifikovány, ale vyplynuly z interních analýz zpracovatelů RIA, předkladatele novely zákona a subjektů zapojených do připomínkového řízení.

Společná rizika pro obě varianty (1 i 2):

- Náklady na komunikaci mezi úřady - Stavební úřad příslušný k vedení společného

řízení bude muset více komunikovat s úřady, které dosud vydávaly samostatná rozhodnutí, ale po novele budou vydávat „pouze“ závazná stanoviska – hlavním možným rizikem je nesoulad závazných stanovisek dotčených orgánů, které nebude možné vypořádat bez následné dodatečné komunikace.

- V případě, že zůstane dvoufázovost povolovacího procesu zachována (pouze když si to zvolí stavebník), jedná se pouze o zavedení dalšího procesního režimu „povolení“ stavby. Zavedením dalšího povolovacího procesu nedojde ke zpřehlednění postupů dle stavebního zákona, ale pouze k jeho dalšímu roztržštění.

Varianta 1

Rizika	Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> - rozhodování ve věcech specifických staveb (typu dopravní infrastruktury - tedy staveb leteckých, staveb drah, staveb dálnic, silnic atd., energetických staveb – výroben elektřiny, liniových staveb, zásobníků elektřiny atd.) s ohledem na jejich specifickou vyžaduje specializovanou průpravu a znalost souvisejících technických předpisů, která nemůže být zaručena v případě, že by o věci rozhodoval obecný stavební úřad - Přesunutí působnosti pro společné povolovací řízení strategických staveb na obecné stavební úřady by vedlo ke ztrátě odbornosti a zhoršení kvality výkonu státní správy, k prodlužování přípravy těchto staveb spojeného s jejich následným prodražováním. 	<ul style="list-style-type: none"> - Územní rozhodování je jedním z nástrojů územního plánování, kterým se v konkrétním území rozhoduje o individuálních záměrech. Princip univerzálního výkonu veřejné správy ve svěřeném území umožňuje naplnění požadavků komplexnosti a koordinace zajišťované jedním správním úřadem, kterým je příslušný obecný stavební úřad. V následném stavebním řízení se projevuje diferenciací působnosti speciálních a jiných stavebních úřadů podle jednotlivých druhů staveb. - Obecný stavební úřad má k dispozici také všechna vydaná územní rozhodnutí, a proto může též sledovat jejich platnost a časově koordinovat umístění jednotlivých staveb.

Varianta 2

Rizika	Silné stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Nutnost seznámit se místními realitami v případě, že společné řízení povede SÚ, pro jehož pracovníky jsou poměry v lokalitě málo známe či zcela neznámé. - Do organizace území z hlediska umístění staveb by zasahovalo více stavebních úřadů. V souvislosti s tím 	<ul style="list-style-type: none"> - Koncentrace rozhodovací pravomoci v jednotném povolovacím řízení strategických staveb na jednom příslušně personálně i věcně vybaveném jiném či speciálním úřadě s vysoce kvalifikovanými odborníky, kteří tuto problematiku budou řešit opakovaně, má mnoho přínosů.

Rizika	Silné stránky
by prakticky v jednom čase mohlo být rozhodováno různými stavebními úřady o provedení různých staveb, které by ve svých důsledcích „mohly jít i proti sobě“.	Umožní vypracovat např. jednotnou procesní i hmotně právní metodiku, sjednocení praktických postupů (včetně zavedení určité unifikace a systematičnosti), systematičtější součinnost s dotčenými orgány i odbornými úřady. Je zde velmi důležitá rovněž úzká součinnost mezi správními procesy a technickým posouzením těchto specifických druhů staveb, které bez podpory technického zázemí odborných útvarů není možné.

2.1.2.2 Začlenění procesu posouzení vlivů na životní prostředí do územního řízení

Dále byla v rámci zjednodušení procesních postupů připravena varianta začlenění procesu posouzení vlivů na životní prostředí do územního řízení.

Předkladatel zvažoval následující možnosti řešení:

Možnost 1) Závazné stanovisko EIA připojeno k žádosti o vydání jednotného povolení (územního rozhodnutí) – v rámci společného řízení (územního řízení) bude vydáno „verifikační“ závazné stanovisko před vydáním povoleního rozhodnutí

Posuzování vlivů záměru na životní prostředí by bylo zajišťováno v samostatném postupu před podáním žádosti o vydání společného povolení (územního rozhodnutí), ke které by bylo připojováno závazné stanovisko EIA. Postup by platil pro všechny záměry vyžadující posuzování vlivů na životní prostředí, a to ať již přímo ze zákona o posuzování vlivů nebo na základě výsledků zjišťovacího řízení. Proces zjišťovacího řízení by byl zachován beze změny. Příslušným správním orgánem k vydání jednotného povolení záměru s vlivem na životní prostředí (případně územního rozhodnutí) by byl obecní úřad obce s rozšířenou působností. Příslušným posuzujícím úřadem by byl orgán EIA (krajský úřad, resp. ministerstvo životního prostředí), který jako dotčený orgán před podáním žádosti o jednotné povolení (případně územní rozhodnutí) by vydával závazné stanovisko o posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů.

Závazné stanovisko by muselo být promítnuto do příslušného povolujícího rozhodnutí a jeho podmínky zahrnuty do výrokové části jednotného povolení (územního rozhodnutí).

V rámci rozhodování o záměru by bylo vydáno „verifikační“ závazné stanovisko, jímž orgán EIA by potvrdil, že nedošlo ke změnám záměru oproti stavu záměru posouzenému před podáním žádosti o povolení, tzn., že nedošlo k takovým změnám, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí.

Možnost 2) Závazné stanovisko EIA vydáváno v rámci společného povolovacího (případně územního) řízení po veřejném ústním jednání

Posuzování vlivů na životní prostředí by bylo prováděno v rámci jednotného povolovacího řízení (případně územního řízení) u všech záměrů, které vyžadují posouzení vlivů na životní prostředí. Proces zjišťovacího řízení podle zákona o posuzování vlivů by zůstal zachován beze změny.

Příslušným správním orgánem k vydání společného povolení záměru s vlivem na životní prostředí (případně územního rozhodnutí) by byl stavební úřad. Příslušným posuzujícím úřadem by byl orgán EIA (krajský úřad, resp. ministerstvo životního prostředí), který jako dotčený orgán v jednotném povolovacím (případně územním) řízení by vydával závazné stanovisko o posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí, a to ve stanovené lhůtě po konání veřejného ústního jednání na základě přezkoumání všech informací vyplývajících z dokumentace vlivů záměru na životní prostředí a výsledků provedení řízení, včetně závazných stanovisek a vyjádření dotčených orgánů, námitek účastníků řízení a připomínek veřejnosti.

V rámci společného povolovacího (případně územního) řízení by orgán EIA vydával pouze jedno závazné stanovisko, a nikoliv již „verifikující“ závazné stanovisko, které by muselo osvědčit identitu záměru a podmínek území v rámci celého průběhu jeho povolování.

Závazné stanovisko by muselo být promítnuto do příslušného povolujícího rozhodnutí a jeho podmínky by musely být zahrnuty do výrokové části jednotného povolení (územního rozhodnutí).

Možnost 3) posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí stavebním úřadem v jednotném nebo územním řízení

Posuzování vlivů na životní prostředí by bylo prováděno stavebním úřadem v rámci společného řízení (případně územního řízení) u všech záměrů, které vyžadují posouzení vlivů na životní prostředí.

Proces zjišťovacího řízení prováděný orgány EIA podle zákona o posuzování vlivů by zůstal zachován beze změny (tj. zda záměr podléhá posuzování vlivů či nikoliv, stanovení rozsahu posuzování a obsahu dokumentace vlivů na životní prostředí, včetně určení variant, které mají být posouzeny).

Příslušným stavebním úřadem k vydání společného povolení záměru s vlivem na životní prostředí (případně územního rozhodnutí) by byl obecní úřad obce s rozšířenou působností, který by v těchto případech byl rovněž příslušným posuzujícím úřadem provedení záměru na životní prostředí, a to na základě přezkoumání všech informací vyplývajících z dokumentace EIA a výsledků provedení řízení, včetně závazných stanovisek a vyjádření dotčených orgánů, námitek účastníků řízení a připomínek veřejnosti.

Závěry posouzení vlivu provedení záměru by musely být začleněny do příslušného povolujícího rozhodnutí a jeho podmínky zahrnuty do výrokové části jednotného povolení (územního rozhodnutí).

Možnost 4) orgán EIA bude vydávat ve stanovené lhůtě „zprávu EIA“ jako odborný podklad pro stavební úřad; pravomoc a odpovědnost za rozhodnutí o povolení záměru ponese příslušný stavební úřad, který povede komplexní řízení

Součástí komplexního povoloovacího řízení by bylo i posouzení vlivů daného záměru na životní prostředí. Došlo by k upuštění od současného pojetí zjišťovacího řízení jako nezbytné první fáze procesu EIA. U záměrů, které musí být obligatorně posouzeny v rámci procesu EIA (tzv. záměry kategorie I) by žadatel rovnou podával žádost o vydání Povolení k realizaci ke stavebnímu úřadu, v jehož počátečním stádiu by byly posouzeny vlivy na životní prostředí. U tzv. záměrů kategorie II (tj. u kterých příslušný úřad stanovuje, zda musí být posouzeny vlivy na životní prostředí) by zjišťovací řízení probíhalo v upravené podobě.

Řízení o screeningu by bylo „předstupněm“ řízení o Povolení k realizaci - správním řízením s určitými specifiky, které by nahradilo současné zjišťovací řízení. Řízení o screeningu by bylo zahájeno na základě oznámení (žádosti) investora. K oznámení by se mohl moci každý vyjádřit (zejména obce, subjekty z řad veřejnosti, dotčené správní orgány apod.). Ústní jednání by se nekonalo. Na základě shromážděných podkladů by příslušný orgán vydal správní rozhodnutí o screeningu, jehož obsahem by byl závěr, zda u záměru budou v rámci řízení o Povolení k realizaci posuzovány vlivy na životní prostředí či nikoliv. Řízení o screeningu by vedly orgány, do jejichž působnosti spadá posuzování vlivů na životní prostředí, tj. buď krajské úřady, nebo MŽP.

Součástí řízení o screeningu by nebyl tzv. scoping, tj. specifikace informací vyžadovaných v rámci posuzování vlivů na životní prostředí a určení rozsahu a obsahu tohoto posuzování. Požadavky na obsah a rozsah dokumentace ohledně záměru by příslušný orgán konzultoval s žadatelem pouze na jeho žádost v rámci neformálních konzultací, a to zpravidla před podáním žádosti o Povolení k realizaci. Konzultace ohledně obsahu a rozsahu dokumentace by mohly probíhat i během samotného řízení.

Po vyjádření všech dotčených orgánů by stavební úřad nařídil veřejné projednání, kde by byly řešeny vlivy na životní prostředí a další koncepční otázky týkající se záměru v rozsahu předepsané „obecné“ dokumentace a kde by byly rovněž projednány požadavky a podmínky všech ostatních dotčených orgánů a účastníků řízení. K veřejnému projednání by byla současně stanovena koncentrace námitek účastníků včetně dotčené veřejnosti.

V případě záměrů vyžadujících posouzení vlivů by poté orgán EIA vydal odůvodněnou zprávu o posouzení vlivů na životní prostředí (dále jen „zpráva EIA“), která by byla vyhotovena ve stanovené lhůtě a musela by být zohledněna v Povolení k realizaci. Zpráva EIA by představovala odborný podklad pro stavební úřad. Ve zprávě EIA by se příslušný orgán EIA vyjádřil k uplatněným námitkám či připomínkám týkajícím se vlivů záměru na životní prostředí a ve spolupráci s příslušnými dotčenými orgány případně i vypořádal určité rozpory v důsledku konfliktů požadavků jednotlivých dotčených orgánů v této oblasti. Přetrvávající rozpory by poté označil ke konečnému posouzení stavebním úřadem, který by se nejprve pokusil stanoveným způsobem vypořádat a v případě jejich trvání o nich následně rozhodl v Povolení k realizaci. Zpráva EIA by musela být zohledněna v Povolení k realizaci a v případě odchýlení se od závěrů nebo podmínek zprávy EIA by stavební úřad musel takový postup náležitě zdůvodnit. V případě „naturového“ posouzení vlivů na životní prostředí by

byla zachována stávající podoba závaznosti hodnocení o významných negativních vlivech záměru na oblasti NATURA 2000 v souladu s požadavky práva EU.

Po zpracování „podrobnější“ dokumentace, ke které by se vyjadřovaly dotčené orgány a účastníci řízení v rámci veřejného ústního jednání, by zpracoval orgán EIA tzv. doplňující zprávu EIA, kterou by stvrdil, že byly posouzeny všechny vlivy záměru na životní prostředí a případně doplnil své závěry v důsledku možných změn a zpřesnění záměru.

Stavební úřad by následně vydal Povolení k realizaci, případně žádost zamítl.

Výše uvedené možnosti byly diskutovány na jednání pracovní skupiny a též dvoustraně s MŽP. Nakonec bylo dosaženo shody na hlavních cílech tohoto procesního postupu, kterými jsou:

- Standardizace lhůt pro úkony posouzení vlivů na životní prostředí, která by v části případů měla vést ke zrychlení procesu;
- Zachování veškerých kompetencí orgánů posuzujících vliv záměrů žadatele na životní prostředí;
- Zjednodušení a urychlení procesu na principu: jeden proces - jedno odvolání.

S ohledem na výše uvedené byly nakonec posuzovány dvě varianty:

VARIANTA 0

- Ponechání současného stavu

VARIANTA 1

- Začlenění procesu posouzení vlivů na životní prostředí do územního / společného řízení

Příslušným k vedení územního / společného řízení s posouzením vlivů na životní prostředí je dle návrhu stavební úřad, který postupuje v součinnosti s příslušným úřadem, který vydá závazné stanovisko o posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí. Předkládaná dokumentace musí splňovat požadavky zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Veřejné ústní jednání není povinné, záleží na rozhodnutí stavebního úřadu. Závazné stanovisko je podkladem pro vydání územního / společného rozhodnutí.

Pozn. předkladatele: na základě výsledků jednání plynoucích z vypořádání připomínek uplatněných v mezirezortním připomínkovém řízení uvádíme ke dni 31. 12. 2015 tyto možnosti **Varianty1:**

Možnost 1 – zahrnutí ustanovení § 9c odst. 4 zákona EIA do navrhované novely stavebního zákona

- podle platného znění ustanovení § 9c odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 39/2015, může dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2 (rozumí se právnické osoby – spolky) podat odvolání proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení, a to i v případě, že nebyla účastníkem řízení v prvním stupni;

- právní úprava možnosti podat odvolání, aniž by odvolatel byl účastníkem řízení, prolamuje koncentrační zásadu uplatňovanou např. v územním řízení, tj. že všichni účastníci musí uplatnit své námitky ve stanovené lhůtě nebo nejpozději při ústním jednání, jinak se k nim nepřihlíží, která má zajistit kompletní shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí a současně jejich vyhodnocení příslušným správním orgánem. Jestliže se koncentrační zásada nevztahuje jen na některé účastníky řízení tak, jak to vyplývá z ustanovení § 9c odst. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, pak současně dochází k porušování zásady rovnosti účastníků řízení a vytváří to podmínky pro porušování práva na spravedlivý proces.

Možnost 2 - vyloučení použití ustanovení § 9c odst. 4 zákona EIA z navrhované novely stavebního zákona

- zachování zásady rovnosti účastníků řízení a práva na spravedlivý proces, zachování zásady koncentrace řízení.

2.1.2.3 Řešení problematiky vstupu dotčených orgánů

Předkladatel zvažoval následující možnosti řešení:

VARIANTA 0

- Ponechání současného stavu

VARIANTA 1

- Upřesnění působnosti dotčených orgánů, stanovení formy závazného stanoviska, zaměření obsahu závazných stanovisek důsledně na ochranu veřejných zájmů a zpřesnění součinnosti stavebních úřadů a dotčených orgánů. Spolu s novelou stavebního zákona proto bude provedena také změna řady zvláštních zákonů. Kromě promítnutí změn ve stavebním zákoně do zvláštních zákonů, je stěžejním předmětem úpravy zvláštních zákonů uvedená problematika činnosti dotčených orgánů. V současnosti je připraveno k novelizaci 36 zákonů.

Pozn. předkladatele: Na základě výsledků vyplývajících z projednání připomínek v mezirezortním připomínkovém řízení, je návrhu novely stavebního zákona doplněn ve smyslu, že pokud stanoví dotčené orgány ve svém závazném stanovisku podmínky, jsou příslušné kontrolovat jejich dodržování; stavebnímu úřadu poskytnou součinnost potřebnou ke kontrole podmínek.

2.1.2.4 Upřesnění uvádění staveb do užívání (kolaudace)

Předkladatel zvažoval následující možnosti řešení:

VARIANTA 0

- Ponechání současného stavu

VARIANTA 1

- Zachovat obě formy kolaudace a zavedení možnosti vedení kolaudačního řízení u obou forem kolaudace

VARIANTA 2

- Zrušit § 120, ponechat pouze jednu formu kolaudace - kolaudační souhlas, a umožnit vedení kolaudačního řízení a vydání kolaudačního rozhodnutí v případech, kdy nebudou splněny podmínky pro vydání kolaudačního souhlasu a stanovit lhůtu k odstranění nedodělků.

2.1.2.5 Zrušení zmocnění pro Hlavní město Prahu k vydání pražských stavebních předpisů a zrušení pražských stavebních předpisů

Pozn. předkladatele: na základě výsledků plynoucích z vypořádání připomínek v mezirezortním připomínkovém řízení a jednání o ke dni 31. 12. 2015 uvádíme tyto varianty řešení:

VARIANTA 0

- Ponechání současného stavu

VARIANTA 1

- Zrušit zmocnění pro Hlavní město Prahu k vydání pražských stavebních předpisů a zrušení pražských stavebních předpisů. Vypustit zmocnění pro Hlavní město Prahu stanovit nařízením vydaným v přenesené působnosti obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze, které zakládá nerovnost mezi Prahou a ostatními vyššími územně samosprávnými celky, které takovou pravomoc nemají. V praxi naplňování tohoto zmocnění vedlo k nesystémovým a naprosto neodůvodněným odchylkám mezi požadavky na výstavbu v Praze a v ostatních částech republiky. Nadbytečnost tohoto oprávnění vyplývá ze současné situace, kdy po pozastavení účinnosti nařízení č. 11/2014 Sb. hl. m. Prahy, kterým se stanoví obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze, je na území hl. m. Prahy rozhodováno podle celostátní vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

V této kapitole jsou uvedeny náklady a přínosy jednotlivých hlavních změnových oblastí novely SZ.

Celkové shrnutí nákladů a přínosů se týká variant doporučených předkladatelem na základě výsledků plynoucích z vypořádání rozporů na úrovni náměstků a ministrů ke dni 31. 12. 2015. Nulová varianta je vždy inverzní.

3.1 Identifikace nákladů a přínosů

3.1.1 Společné náklady

Společné náklady všech dotčených subjektů se týkají potřeby proškolení v nové právní úpravě SZ. Konkrétně se jedná o tyto subjekty:

Dotčený subjekt	Náklady
Úřady územního plánování	Náklady na proškolení v nové právní úpravě
Stavební úřady	Náklady na proškolení v nové právní úpravě

Dotčené orgány státní správy	Náklady na proškolení v nové právní úpravě
Investoři / žadatelé	Náklady na proškolení v nové právní úpravě
Projekční společnosti	Náklady na proškolení v nové právní úpravě

3.1.2 Obecné přínosy

Novela SZ svým zaměřením jednoznačně generuje přínosy pro investory staveb a zprostředkovaně jejich projektanty, stavitele, uživatele atd., dále má pozitivní dopad na národní hospodářství a veřejné rozpočty. Odhad míry dopadu těchto přínosů je uveden v kapitole 3.4.2. Zde jsou uvedeny dotčené subjekty (oblasti).

Dotčený subjekt	Náklady
Stavební společnosti	Přínosy z urychlení výstavby
Projekční společnosti	Přínosy z urychlení výstavby
Ostatní subjekty	Přínosy z urychlení výstavby - soukromé i právnické osoby využívající infrastrukturu (dopravní, energetické, vodní stavby apod.) a komerční nemovitosti
Národní hospodářství	Přínosy pro národní hospodářství (vyšší růst HDP, větší výběr daní, snížení rizika nevyčerpání dotací z fondů EU) z titulu urychlení výstavby a dřívějšího zahájení provozu investic
Veřejné rozpočty	Vyšší výběr daní (DPH, spotřební daně, daně z příjmu), odvodů (sociální pojistné), nižší sociální transfery

3.1.3 Na úseku územního plánování

3.1.3.1 Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování

Dotčený subjekt	Náklady
Úřady územního plánování	Výrazně větší zatížení – počet závazných stanovisek úřadů územního plánování stoupne z cca 34 500 na cca 139 000 ročně

Dotčený subjekt	Přínosy
Stavební úřady	Nižší zatížení těch SÚ, které nebudou řešit posouzení souladu záměru žadatele s vydanou územně plánovací dokumentací a s cíli a úkoly územního plánování, zejména s charakterem území, s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot v území

3.1.3.2 Zpřesnění poskytování údajů o území pro územně analytické podklady

Dotčený subjekt	Náklady
Poskytovatelé údajů	Požadavek na poskytování údajů o území výhradně v digitální formě a v jednotném souřadnicovém systému může klást mírně

	zvýšené nároky na poskytovatele údajů o území z hlediska zpracování dat.
--	--

Dotčený subjekt	Přínosy
Krajské úřady	Mírná úspora potřebných kapacit na získání a zpracování dat. KÚ budou mít k dispozici kompatibilní a přesná data o území, jejichž zpracování bude rychlé, přímo od zpracovatelů.

3.1.3.3 Lhůta pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů

Dotčený subjekt	Náklady
Úřady územního plánování	Mírné navýšení potřebných kapacit na průběžné aktualizace, které budou o něco složitější než nyní.

Dotčený subjekt	Přínosy
Úřady územního plánování	Výrazné snížení kapacitních nároků na zpracování úplných aktualizací ÚAP, cca o polovinu.

3.1.3.4 Zajištění zpracování územní studie žadatelem

Dotčený subjekt	Náklady
Investor / žadatel	Náklady na zpracování územní studie

Dotčený subjekt	Přínosy
Úřady územního plánování	Úspora nákladů na zpracování územní studie
Investor / žadatel	Urychlení přípravy investičních záměrů, rychlejší zahájení provozování investice

3.1.3.5 Zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace

Dotčený subjekt	Náklady
Žádný	Nebyly identifikovány

Dotčený subjekt	Přínosy
Úřady územního plánování	Úspora nákladů při pořizování změn a aktualizací územně plánovacích dokumentací v případech, kdy nebudou vyžadovány varianty řešení
Investor / žadatel	Zprostředkovaně - urychlení přípravy investičních záměrů, rychlejší zahájení provozování investice

3.1.3.6 Vztah vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace, nabytí účinnosti a úhrada nákladů na právní stav, jeho doručování

Dotčený subjekt	Náklady
Úřady územního plánování	Náklady na zpracování právního stavu pro ty ÚÚP, které neplnily již aktuálně platný požadavek SZ, který toto zpracování vyžadoval

Dotčený subjekt	Přínosy
Státní správa	Snížení potřebných kapacit na získání aktuálního právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace
Investor / žadatel	Snížení potřebných nákladů na získání aktuálního právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace Zvýšení právní jistoty ohledně platného právního stavu v území
Veřejnost	Snížení potřebných nákladů na získání aktuálního právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace Zvýšení právní jistoty ohledně platného právního stavu v území

3.1.3.7 Vztah k soudnímu řádu správnímu

Dotčený subjekt	Náklady
Úřady územního plánování	Náklady nebyly identifikovány.
Soudy	Náklady nebyly identifikovány.
Osoby, jejichž práva jsou dotčena	Náklady nebyly identifikovány.

Dotčený subjekt	Přínosy
Státní správa	Zkrácení doby nejistoty, zda bude opatření obecné povahy, které stanoví právní režim využití území, částečně nebo zcela zrušeno
Investor / žadatel	Zkrácení doby nejistoty, zda bude opatření obecné povahy, které stanoví právní režim využití území, částečně nebo zcela zrušeno
Osoby, jejichž práva jsou dotčena	Zkrácení doby nejistoty, zda bude opatření obecné povahy, které stanoví právní režim využití území, částečně nebo zcela zrušeno
Veřejnost	Zkrácení doby nejistoty, zda bude opatření obecné povahy, které stanoví právní režim využití území, částečně nebo zcela zrušeno

3.1.4 Na úseku územního rozhodování a stavebního řádu

3.1.4.1 Společné řízení

Dotčený subjekt	Náklady
Stavební úřady obecné	Větší zatížení těch SÚ, které povedou společné řízení, ve srovnání se současným stavem, kdy vedou jen stavební řízení
Stavební úřady speciální (vybrané)	Větší zatížení těch SÚ, které povedou společné řízení, ve srovnání se současným stavem, kdy vedou jen stavební řízení
Investoři	V případě společného povolení a souvisejícího zpracovávání

	pouze jedné dokumentace ve větším rozsahu, než v případě samostatného územního řízení, tj. z pohledu investora nákladnější dokumentace, náklady vzniklé v případě, že by došlo k zamítnutí žádosti již ve fázi územního rozhodnutí (jedná se o riziko, předkladatel plánuje vyhláškou zjednodušit požadavky na dokumentaci)
--	---

Dotčený subjekt	Přínosy
Stavební úřady obecné	<p>Nižší zatížení těch SÚ, které nepovedou společné řízení, ale budou v jeho rámci vydávat závazná stanoviska</p> <p>Předpokládané mírné snížení nákladů na odvolací řízení při vedení prvoinstančního společného řízení na vyšší úroveň SÚ v důsledku nižší chybovosti úřadů – dle statistiky Ústavu územního rozvoje (dále také jen „ÚÚR“) klesá s vyšší úrovní úřadu jeho chybovost.</p>
Stavební úřady speciální	<p>Nižší zatížení těch SÚ, které nepovedou společné řízení, ale budou v jeho rámci vydávat závazná stanoviska</p> <p>Předpokládané mírné snížení nákladů na odvolací řízení při vedení prvoinstančního společného řízení na vyšší úroveň SÚ v důsledku nižší chybovosti úřadů – dle statistiky ÚÚR klesá s vyšší úrovní úřadu jeho chybovost.</p> <p>Pokles administrativních nákladů na řešení odvolání v případě přesunu řízení na ústřední správní úřad (MD, MPO)</p>
Další dotčené orgány vydávající svá závazná stanoviska	<p>Úspory, pokud dle stávající právní úpravy vydávají stanoviska příslušné orgány v územním řízení i ve stavebním řízení, a nyní by vydávaly jen jedno.</p> <p>Stanoví-li DO ve svém závazném stanovisku podmínky, jsou příslušné kontrolovat jejich dodržování; stavebnímu úřadu poskytnou součinnost potřebnou ke kontrole těchto podmínek.</p>
Investoři	<p>Snížení nákladů způsobené možným zkrácením délky průběhu společného řízení ve srovnání se současným stavem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - snížení nákladů na nutné dopracování dokumentace (změny podmínek, aktualizace), - snížení nákladů na přípravu dokumentace v případě, že budou vyhláškou sníženy požadavky, - snížení nákladů na komunikaci se státní správou, účastníky řízení a soudy. <p>Příjmy plynoucí z rychlejšího zahájení provozování investice</p> <p>Optimalizace zvoleného postupu - možnost volby, zda podat žádost o Společné povolení nebo odděleně územní a stavební</p>

	řízení
Stavební společnosti	Přínosy z urychlení výstavby
Projekční společnosti	Přínosy z urychlení výstavby
Ostatní subjekty	Přínosy z urychlení výstavby - soukromé i právnické osoby využívající infrastrukturu (dopravní, energetické, vodní stavby apod.) a komerční nemovitosti
Národní hospodářství	Přínosy pro národní hospodářství (vyšší růst HDP, větší výběr daní, snížení rizika nevyčerpání dotací z fondů EU) z titulu urychlení výstavby a dřívějšího zahájení provozu investic

3.1.4.2 Integrace EIA do územního / společného řízení

Dotčený subjekt	Náklady
Stavební úřady obecné	Větší zatížení těch SÚ, které povedou územní řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, oproti současnému stavu
Stavební úřady speciální (vybrané)	Větší zatížení těch SÚ, které povedou společné řízení s posouzením vlivů na životní prostředí
Orgán EIA (Příslušný úřad (KÚ, MŽP), který zajišťuje posouzení vlivů na životní prostředí)	Riziko potřeby možných dodatečných odborných kapacit pro dodržení nově stanovených lhůt Náklady na proškolení zaměstnanců v nové právní úpravě

Dotčený subjekt	Přínosy
Investoři	Snížení nákladů způsobené předpokládaným zkrácením délky průběhu řízení díky stanovení lhůt - snížení nákladů na komunikaci se státní správou a účastníky řízení. Příjmy plynoucí z rychlejšího zahájení provozování investice
Stavební společnosti	Přínosy z urychlení výstavby
Projekční společnosti	Přínosy z urychlení výstavby
Ostatní subjekty	Přínosy z urychlení výstavby - soukromé i právnické osoby využívající infrastrukturu (dopravní, energetické, vodní stavby apod.) a komerční nemovitosti
Národní hospodářství	Přínosy pro národní hospodářství (vyšší růst HDP, větší výběr daní, snížení rizika nevyčerpání dotací z fondů EU) z titulu urychlení výstavby a dřívějšího zahájení provozu investic

Výše uvedené varianty změn spočívající v zavedení institutu společného řízení a v integraci posouzení vlivů na životní prostředí do územního řízení jsou v následujících kapitolách specifikovány samostatně v případech, kde lze odlišit dopad na náklady či přínosy u jednotlivých variant. V některých případech ale není možné na základě dostupných dat zpracovat analýzu ve stejné míře detailu, a tak jsou údaje uvedeny sumárně (souhrn za změnové varianty vs. varianta 0). Dle zpracovatelů RIA se nejedná o problém, vzhledem:

- k obdobnému principu, na kterém jsou změny založeny, tedy zjednodušení a zrychlení příslušných procesů,
- k faktu, že primárním subjektem, který je změnou dotčen, je stavební úřad a beneficianti jsou v obou případech primárně žadatelé (investoři – státní i soukromí).

3.1.4.3 Upřesnění uvádění staveb do užívání (kolaudace) a řešení problematiky vstupu dotčených orgánů

V tomto případě se jedná spíše o drobné změny procesního a legislativně-technického charakteru, jejichž dopad na straně nákladů i přínosů pro státní správu (stavební úřady) je nízký. Dopad řešení problematiky vstupu dotčených orgánů na žadatele / investory je určitě vyšší, ale nekvantifikovatelný. Z tohoto důvodu nebyly dopady těchto změn v této RIA vyčísleny a rozhodování mezi variantami probíhalo pouze v odborné rovině.

3.1.4.4 Ostatní změny zákona

Zrušení zmocnění pro Hlavní město Prahu k vydání pražských stavebních předpisů a zrušení pražských stavebních předpisů

Vypuštěním zmocnění pro Hlavní město Prahu zakotveným ustanovením § 194 písm. e) stavebního zákona, které je opravňuje stanovit nařízením vydaným v přenesené působnosti obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze by byla odstraněna nerovnost mezi Prahou a ostatními vyššími územně samosprávnými celky, které takovou pravomoc nemají. V praxi naplňování tohoto zmocnění vedlo k nesystémovým a naprosto neodůvodněným odchylkám mezi požadavky na výstavbu v Praze a v ostatních částech republiky. Nadbytečnost tohoto oprávnění vyplývá ze současné situace, kdy po pozastavení účinnosti nařízení č. 11/2014 Sb. hl. m. Prahy, kterým se stanoví obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze, je na území hl. m. Prahy rozhodováno podle celostátní vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby. Praxe ukazuje, že umísťovat a projektovat stavební záměry na území hlavního města Prahy lze bez problému i na základě celostátně platných prováděcích vyhlášek ke stavebnímu zákonu. Pro stavební úřady, projektanty a další odbornou veřejnost je zamýšlená konsolidace stavebního práva nespornou výhodou spočívající v jednodušší orientaci v právních předpisech.

Další drobné změny obsažené v návrhu novely stavebního zákona jsou spíše procesního a legislativně-technického charakteru, jejichž dopad na straně nákladů i přínosů pro státní správu i ostatní dotčené subjekty (zejm. investory / žadatele a jiné dotčené osoby) je minimální. Z tohoto důvodu nebyly dopady těchto změn v této RIA vyčísleny a rozhodování mezi variantami probíhalo pouze v odborné rovině.

3.1.5 Celkové shrnutí dopadů zákona

Pro přehlednost uvádíme souhrnnou tabulku sumarizující dopady novely zákona na konkrétní subjekty. Dopad je označen symbolem „X“. Detailní popis je uveden v předcházejících kapitolách.

Subjekt / kapitola	Přínosy												Náklady													
	3.1.1.	3.1.2	3.1.3.1	3.1.3.2	3.1.3.3	3.1.3.4	3.1.3.5	3.1.3.6	3.1.3.7	3.1.4.1	3.1.4.2	3.1.4.3	3.1.4.4	3.1.1.	3.1.2	3.1.3.1	3.1.3.2	3.1.3.3	3.1.3.4	3.1.3.5	3.1.3.6	3.1.3.7	3.1.4.1	3.1.4.2	3.1.4.3	3.1.4.4
Úřady územního plánování	x	xxx		xxx	xxx	xxx	xx	xx	xxx					xxx		xxx					x					
Stavební úřady	x	xx	x					xxx		x		xxx	xxx	x			x	x					x	x	x	x
Dotčené orgány státní správy	x	xx	xx				x	xxx		x		xx		x			x	x						x	x	
Investoři / žadatelé	xx	xxx	xxx			xxx	xxx	xxx	xxx	xx	xx		xxx	x			xx	xx	xxx				xx	x		
Stavební společnosti	xx	xxx	xxx			xxx	xxx	xxx	xxx	xx	xx		xxx				xx	xx	xxx				xx	x		
Projekční společnosti	x	xx	xxx			x		x		xx	xx		xxx	x			xxx	xxx		x			xx	x		
Ostatní subjekty (právnícké i fyzické osoby)	x	xx	xx			xx	xx	xx	xxx	xxx	xxx						xx	xx	xx					x		
Poskytovatelé údajů	x	xx		xx	xx												x	x								
Krajské úřady	x	xx	x					xxx								xx	x	x		x						
Státní správa (obecně)	x	xxx	xxx			xx	xx	xxx	xxx			xx	xxx	xxx		xxx	xx	xx			xxx		x	x		
Veřejnost	x	xxx	xxx			xx	xx	xxx	x	xx	xx		xx				x	x					x			
Soudy	x	xx	xxx					x														xx				
Osoby, jejichž práva jsou dotčena	x	xx	x					xxx		xx	xx	xx	xx							xx		xx	x	x		
Orgán EIA (KÚ, MŽP)	x	xxx									xxx												x	x		

3.2 Náklady

3.2.1 Náklady státu

Navrhované procesní změny na úseku územního plánování neznamenaají změnu počtu a struktury úřadů. Poměrně zásadně se ale mění kompetence úřadů územního plánování na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností.

Navrhované procesní změny v územním a stavebním řízení neznamenaají změnu počtu a struktury žádného typu stavební úřadů (obecných, speciálních, jiných), ani účastníků těchto řízení. Lze předpokládat jisté přerozdělení potřebných kapacit mezi vybranými obecnými a speciálními stavebními úřady. Vzhledem ke skutečnosti, že dosáhnout provedení stavebního záměru bude možné různými způsoby podle vůle investora (samostatné územní a stavební řízení nebo společné řízení), je však poměrně obtížné předem specifikovat, kterým druhům a stupňům stavebních úřadů vzroste a kterým se sníží objem práce.

Nemění se ani počet dotčených orgánů státní správy (DO), ani jejich základní práva a povinnosti. V případě institutu společného řízení dojde ke snížení počtu vydávaných závazných stanovisek DO, kdy namísto dvou stanovisek (jednoho pro územní rozhodnutí a druhého pro stavební řízení) budou vydávat jen jedno.

3.2.1.1 Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování

Podle stávající právní úpravy jsou obecní úřady obcí s rozšířenou působností (dále též "úřady územního plánování") dotčenými orgány v územním řízení z hlediska uplatňování záměrů územního plánování, pokud nevydávají územní rozhodnutí, a v řízení podle zvláštního právního předpisu, v němž se rozhoduje o změnách v území. Při výkonu této kompetence úřady územního plánování nevydávaly závazná stanoviska a posouzení souladu záměru žadatele s vydanou územně plánovací dokumentací a s cíli a úkoly územního plánování, zejména s charakterem území, s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot v území, neboť toto bylo spolu s koordinací využití území v kompetenci stavebních úřadů.

Návrh novely stavebního zákona rozšiřuje úřadům územního plánování tuto kompetenci tak, že posouzení souladu záměru žadatele s vydanou územně plánovací dokumentací a s cíli a úkoly územního plánování včetně koordinace využití území přejde na úřady územního plánování, které budou vydávat závazná stanoviska. Reaguje se tím i na skutečnost, že v jednom území bude po novele vydávat rozhodnutí několik stavebních úřadů.

Při posuzování nákladů na výkon této nové kompetence se vycházelo z dotazníkového šetření konaného každoročně na základě usnesení vlády č. 774 ze dne 19. 10. 2011. Zpracována byla data za roky 2013 a 2014 od více než 98 % obecních stavebních úřadů a 100 % úřadů územního plánování na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností (dále též „OÚ ORP“). Byla zpracována i data za rok 2012, tj. za období, kdy nebyla účinná novela stavebního zákona provedená zákonem č. 350/2012 Sb., která rozšířila počet staveb, které nepotřebují územní posouzení (např. územní rozhodnutí nebo územní souhlas). Ze získaných dat za rok 2013 a 2014 bylo zjištěno, že počet závazných stanovisek úřadů územního plánování stoupne z cca 34 500 na cca 139 000. Tento rozdíl cca 104 500 závazných stanovisek je třeba pokrýt cca 156 plnými pracovními úvazky pracovníků úřadů územního plánování. Náklady na tyto

pracovníky byly vyčísleny na cca 95,5 mil. Kč/rok. Provedený výpočet vychází z Metodiky stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy, kterou zpracovalo Ministerstvo vnitra v roce 2007. Při stanovení časového nároku se postupovalo tak, že již zmíněných 104 952 stanovisek se vydělilo počtem předpokládaných stanovisek za jeden den (3 stanoviště) a počtem pracovních dnů v roce (1800 h/rok děleno 8 hodinami v jeden pracovní den, což se rovná 225 pracovním dnům za rok). Jednorázové náklady a náklady jiných úřadů se nepředpokládají.

V roce 2013 byla na 127 OÚ ORP (62% OÚ ORP) územně plánovací činnost vykonávána méně než 3 pracovními úvazky všech úředníků (kvalifikovanými podle § 24 stavebního zákona i nekvalifikovanými). Pokud se tato situace nezmění, je reálné, že úřady územního plánování v současném obsazení nebudou schopny vykonávat novou kompetenci tj. vydávat závazná stanoviska do všech procesů stavebních úřadů, kde se posuzuje soulad záměru žadatele s vydanou územně plánovací dokumentací a s cíli a úkoly územního plánování.

Dle úvodní části důvodové zprávy zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, se počítalo s delimitací zaměstnanců okresních úřadů v souvislosti s přenosem působností na kraje nebo obce s rozšířenou působností (dále též „ORP“). V téže důvodové zprávě v části sedmdesáté třetí ke změně zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, se dále uvažovalo o možnosti, že si každá obec nebude schopna sama pořídit územně plánovací dokumentaci (územní plán, regulační plán). Právní úprava proto navrhla, aby ji na žádost obce pořídil OÚ ORP. Z výše uvedeného je zřejmé, že zákon č. 50/1976 Sb. založil povinnost OÚ ORP vykonávat územně plánovací činnost. Počet pracovních úvazků na výkon územně plánovací činnosti v letech 2002 - 2006 lze i při nejstřízlivějším odhadu stanovit tak, že každý OÚ ORP vykonával územně plánovací činnost jedním pracovním úvazkem, který se navyšoval o 0,5 pracovního úvazku za každých dalších 30 obcí ve správním území ORP (pořizování územně plánovací činnosti je odvislé především od počtu obcí ve správním území ORP; počet obyvatel ve správním území ORP je méně podstatným faktorem). Na základě této úvahy lze dovozovat, že do 31. 12. 2006 byla územně plánovací činnost v ČR vykonávána cca 156 úředníky na plný pracovní úvazek. Ve skutečnosti byl počet úředníků vykonávajících územně plánovací činnost na plný úvazek zřejmě vyšší.

Podle důvodové zprávy k zákonu č. 183/2006 Sb. se předpokládalo pořizování územně analytických podkladů úřady územního plánování. Jedná se o trvalou a soustavnou činnost vykonávanou pro celé území ČR odbornými pracovníky úřadů územního plánování (205 x 2 pracovníci).

Na základě výše uvedeného dlouhodobého každoročního dotazníkového šetření a dvou analýz (Analýza stavu na úseku stavebního řádu a územního plánování, kterou vzala vláda na vědomí svým usnesením č. 774 ze dne 19. 10. 2011; Analýza stavu na úseku územního plánování a stavebního řádu, kterou vzala vláda na vědomí svým usnesením č. 236 ze dne 3. 4. 2013) lze konstatovat, že pro výkon úřadu územního plánování v rozsahu stanoveném stavebním zákonem je třeba, aby tato činnost byla vykonávána úřady územního plánování u ORP, které mají ve správním obvodu do 20 obcí, 2,5 pracovními úvazky. U ORP s více než 20 obcemi ve

správním obvodu je třeba k tomuto počtu přičíst další jeden pracovní úvazek na každých dalších 15 obcí ve správním obvodu ORP. U ORP, které mají na svém správním obvodu více jak 50 000 obyvatel, je třeba tento faktor zohlednit tak, že v intervalu 50 000 - 200 000 obyvatel ve správním obvodu ORP je třeba výkon územně plánovací činnosti posílit o 0,5 pracovního úvazku za každých 25 000 obyvatel; v intervalu 200 000 - 1 300 000 obyvatel v ORP je třeba výkon územně plánovací činnosti posílit o 0,5 pracovního úvazku za každých 50 000 obyvatel. Celkově by mělo vykonávat činnost úřadu územního plánování před regulací navrhovanou touto novelou zákona celkem cca 842 pracovníků na plný úvazek. Po regulaci navrhované touto novelou by to mělo být celkem cca 997 pracovníků na plný úvazek. Dále viz tabulka:

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Kraj	Obec/Město/Statutární město	Součet pracovních úvazků úředníků uvedených v dotazníku za rok 2014 (stávající stav)	Počet obcí v ORP	Počet pracovních úvazků podle počtu obcí v ORP (do 20 obcí 2,5 pracovního úvazku nad 20 obcí v ORP 2,5 pracovního úvazku + za každých dalších 15 obcí jeden pracovní úvazek)	Počet obyvatel ve správním obvodu ORP	Navýšení pracovních úvazků podle počtu obyvatel do 50000 navýšení 0,0 v intervalu včetně 50000 - 200000 obyvatel v ORP - za každých 25000 navýšení 0,5 pracovního úvazku v intervalu nad 200000 - 1300000 obyvatel v ORP - za každých 50000 navýšení 0,5 pracovního úvazku	Počet pracovních úvazků na výkon ÚPČ (stav, který by měl být dosud)	Počet pracovních úvazků na závazná stanoviště (104 952 stanovisek děleno počtem obyvatel 10 490 104 násobeno počtem obyvatel ORP děleno 3 stanovisky za den na pracovní úvazek děleno 225 pracovními dny v roce- zaokrouhleno po 0,25 úvazku)	Celkový potřebný počet plných pracovních úvazků na výkon ÚPČ (po novele)	Rozdíl mezi stávajícím stavem a stavem po novele (návrh)
KAK	Aš	2	5	2,50	17622	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,75
SČK	Benešov	2	51	5,50	58165	0,5	6,0	0,75	6,75	-4,75
SČK	Beroun	3,2	48	4,50	58907	0,5	5,0	1	6,00	-2,80
USK	Bílina	1	8	2,50	21790	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,75
MSK	Bílovec	0,2	12	2,50	25885	0,0	2,5	0,5	3,00	-2,80
JMK	Blansko	5	43	4,50	56270	0,5	5,0	0,75	5,75	-0,75
JČK	Blatná	2,75	26	3,50	13833	0,0	3,5	0,25	3,75	-1,00
PLK	Blovice	2	19	2,50	11811	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,75
MSK	Bohumín	1	3	2,50	34037	0,0	2,5	0,5	3,00	-2,00
JMK	Boskovice	4	73	6,50	51476	0,5	7,0	0,75	7,75	-3,75
SČK	Brandýs n. Labem-Stará B.	2,3	58	5,50	97991	1,0	6,5	1,5	8,00	-5,70
JMK	Brno	36,5	1	2,50	377508	5,0	7,5	5,5	13,00	23,50
KHK	Broumov	1,5	14	2,50	16568	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,25
MSK	Bruntál	2,7	31	3,50	37786	0,0	3,5	0,5	4,00	-1,30
JMK	Břeclav	2,6	18	2,50	59682	0,5	3,0	1	4,00	-1,40

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Kraj	Obec/Město/Statutární město	Součet pracovních úvazků úředníků uvedených v dotazníku za rok 2014 (stávající stav)	Počet obcí v ORP	Počet pracovních úvazků podle počtu obcí v ORP (do 20 obcí 2,5 pracovního úvazku nad 20 obcí v ORP 2,5 pracovního úvazku + za každých dalších 15 obcí jeden pracovní úvazek)	Počet obyvatel ve správním obvodu ORP	Navýšení pracovních úvazků podle počtu obyvatel do 50000 navýšení 0,0 v intervalu včetně 50000 - 200000 obyvatel v ORP - za každých 25000 navýšení 0,5 pracovního úvazku v intervalu nad 200000 - 1300000 obyvatel v ORP - za každých 50000 navýšení 0,5 pracovního úvazku	Počet pracovních úvazků na výkon ÚPČ (stav, který by měl být dosud)	Počet pracovních úvazků na závazná stanoviště (104 952 stanovisek děleno počtem obyvatel 10 490 104 násobeno počtem obyvatel ORP děleno 3 stanovisky za den na pracovní úvazek děleno 225 pracovními dny v roce- zaokrouhleno po 0,25 úvazku)	Celkový potřebný počet plných pracovních úvazků na výkon ÚPČ (po novele)	Rozdíl mezi stávajícím stavem a stavem po novele (návrh)
JMK	Bučovice	1,6	20	2,50	15970	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,15
VYK	Bystřice nad Pernštejnem	1,3	39	4,50	20190	0,0	4,5	0,25	4,75	-3,45
ZLK	Bystřice pod Hostýnem	2,25	14	2,50	15677	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,50
SČK	Čáslav	1	37	4,50	25153	0,0	4,5	0,5	5,00	-4,00
SČK	Černošice	4,25	79	6,50	131206	2,0	8,5	2	10,50	-6,25
LIK	Česká Lípa	3,75	41	4,50	76373	1,0	5,5	1,25	6,75	-3,00
PAK	Česká Třebová	1	5	2,50	18382	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,75
JČK	České Budějovice	12	79	6,50	156207	2,5	9,0	2,25	11,25	0,75
SČK	Český Brod	1,6	24	3,50	19825	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,15
JČK	Český Krumlov	3	31	3,50	41685	0,0	3,5	0,5	4,00	-1,00
MSK	Český Těšín	3	2	2,50	26210	0,0	2,5	0,5	3,00	0,00
JČK	Dačice	2	23	3,50	19518	0,0	3,5	0,25	3,75	-1,75
USK	Děčín	5	34	3,50	78204	1,0	4,5	1,25	5,75	-0,75
KHK	Dobruška	2,05	26	3,50	20212	0,0	3,5	0,25	3,75	-1,70
SČK	Dobříš	1,9	24	3,50	21757	0,0	3,5	0,25	3,75	-1,85

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Kraj	Obec/Město/Statutární město	Součet pracovních úvazků úředníků uvedených v dotazníku za rok 2014 (stávající stav)	Počet obcí v ORP	Počet pracovních úvazků podle počtu obcí v ORP (do 20 obcí 2,5 pracovního úvazku nad 20 obcí v ORP 2,5 pracovního úvazku + za každých dalších 15 obcí jeden pracovní úvazek)	Počet obyvatel ve správním obvodu ORP	Navýšení pracovních úvazků podle počtu obyvatel do 50000 navýšení 0,0 v intervalu včetně 50000 - 200000 obyvatel v ORP - za každých 25000 navýšení 0,5 pracovního úvazku v intervalu nad 200000 - 1300000 obyvatel v ORP - za každých 50000 navýšení 0,5 pracovního úvazku	Počet pracovních úvazků na výkon ÚPČ (stav, který by měl být dosud)	Počet pracovních úvazků na závazná stanoviště (104 952 stanovisek děleno počtem obyvatel 10 490 104 násobeno počtem obyvatel ORP děleno 3 stanovisky za den na pracovní úvazek děleno 225 pracovními dny v roce- zaokrouhleno po 0,25 úvazku)	Celkový potřebný počet plných pracovních úvazků na výkon ÚPČ (po novele)	Rozdíl mezi stávajícím stavem a stavem po novele (návrh)
PLK	Domažlice	2,25	58	5,50	40299	0,0	5,5	0,5	6,00	-3,75
KHK	Dvůr Králové nad Labem	2	28	3,50	27369	0,0	3,5	0,5	4,00	-2,00
MSK	Frenštát pod Radhoštěm	2,1	6	2,50	19135	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,65
MSK	Frýdek-Místek	7,3	37	4,50	110645	1,5	6,0	1,75	7,75	-0,45
LIK	Frýdlant	1	18	2,50	24645	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,75
MSK	Frýdlant nad Ostravicí	1,6	11	2,50	24062	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,15
MSK	Havířov	7	5	2,50	91151	1,0	3,5	1,25	4,75	2,25
VYK	Havlíčkův Brod	2,6	56	5,50	52153	0,5	6,0	0,75	6,75	-4,15
PAK	Hlinsko	1,5	22	3,50	21172	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,25
MSK	Hlučín	2,3	15	2,50	40284	0,0	2,5	0,5	3,00	-0,70
JMK	Hodonín	3,25	18	2,50	61307	0,5	3,0	1	4,00	-0,75
ZLK	Holešov	2	19	2,50	21512	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,75
PAK	Holice	1	14	2,50	17389	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,75
PLK	Horažďovice	1,8	20	2,50	11911	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,95
PLK	Horšovský Týn	2	18	2,50	14328	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,75

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Kraj	Obec/Město/Statutární město	Součet pracovních úvazků úředníků uvedených v dotazníku za rok 2014 (stávající stav)	Počet obcí v ORP	Počet pracovních úvazků podle počtu obcí v ORP (do 20 obcí 2,5 pracovního úvazku nad 20 obcí v ORP 2,5 pracovního úvazku + za každých dalších 15 obcí jeden pracovní úvazek)	Počet obyvatel ve správním obvodu ORP	Navýšení pracovních úvazků podle počtu obyvatel do 50000 navýšení 0,0 v intervalu včetně 50000 - 200000 obyvatel v ORP - za každých 25000 navýšení 0,5 pracovního úvazku v intervalu nad 200000 - 1300000 obyvatel v ORP - za každých 50000 navýšení 0,5 pracovního úvazku	Počet pracovních úvazků na výkon ÚPČ (stav, který by měl být dosud)	Počet pracovních úvazků na závazná stanoviška (104 952 stanovisek děleno počtem obyvatel 10 490 104 násobeno počtem obyvatel ORP děleno 3 stanovisky za den na pracovní úvazek děleno 225 pracovními dny v roce- zaokrouhleno po 0,25 úvazku)	Celkový potřebný počet plných pracovních úvazků na výkon ÚPČ (po novele)	Rozdíl mezi stávajícím stavem a stavem po novele (návrh)
KHK	Hořice	2	29	3,50	18374	0,0	3,5	0,25	3,75	-1,75
SČK	Hořovice	1,5	37	4,50	29057	0,0	4,5	0,5	5,00	-3,50
KHK	Hradec Králové	18,87	81	7,50	145157	2,0	9,5	2,25	11,75	7,12
OLK	Hranice	2,3	31	3,50	34492	0,0	3,5	0,5	4,00	-1,70
VYK	Humpolec	1	25	3,50	17430	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,75
JMK	Hustopeče	3	28	3,50	35536	0,0	3,5	0,5	4,00	-1,00
KAK	Cheb	3,7	21	3,50	50396	0,5	4,0	0,75	4,75	-1,05
USK	Chomutov	2,4	25	3,50	81826	1,0	4,5	1,25	5,75	-3,35
VYK	Chotěboř	2,7	31	3,50	22221	0,0	3,5	0,25	3,75	-1,05
PAK	Chrudim	6	86	7,50	82871	1,0	8,5	1,25	9,75	-3,75
JMK	Ivančice	2,2	17	2,50	23993	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,55
LIK	Jablonec nad Nisou	4	11	2,50	55166	0,5	3,0	0,75	3,75	0,25
MSK	Jablunkov	1,8	12	2,50	22773	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,95
KHK	Jaroměř	2	15	2,50	19358	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,75
OLK	Jeseník	2	24	3,50	39910	0,0	3,5	0,5	4,00	-2,00
KHK	Jičín	6	77	6,50	47477	0,0	6,5	0,75	7,25	-1,25

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Kraj	Obec/Město/Statutární město	Součet pracovních úvazků úředníků uvedených v dotazníku za rok 2014 (stávající stav)	Počet obcí v ORP	Počet pracovních úvazků podle počtu obcí v ORP (do 20 obcí 2,5 pracovního úvazku nad 20 obcí v ORP 2,5 pracovního úvazku + za každých dalších 15 obcí jeden pracovní úvazek)	Počet obyvatel ve správním obvodu ORP	Navýšení pracovních úvazků podle počtu obyvatel do 50000 navýšení 0,0 v intervalu včetně 50000 - 200000 obyvatel v ORP - za každých 25000 navýšení 0,5 pracovního úvazku v intervalu nad 200000 - 1300000 obyvatel v ORP - za každých 50000 navýšení 0,5 pracovního úvazku	Počet pracovních úvazků na výkon ÚPČ (stav, který by měl být dosud)	Počet pracovních úvazků na závazná stanoviska (104 952 stanovisek děleno počtem obyvatel 10 490 104 násobeno počtem obyvatel ORP děleno 3 stanovisky za den na pracovní úvazek děleno 225 pracovními dny v roce- zaokrouhleno po 0,25 úvazku)	Celkový potřebný počet plných pracovních úvazků na výkon ÚPČ (po novele)	Rozdíl mezi stávajícím stavem a stavem po novele (návrh)
VYK	Jihlava	7,1	79	6,50	99479	1,0	7,5	1,5	9,00	-1,90
LIK	Jilemnice	3	21	3,50	22463	0,0	3,5	0,25	3,75	-0,75
JČK	Jindřichův Hradec	4	58	5,50	47552	0,0	5,5	0,75	6,25	-2,25
USK	Kadaň	4	19	2,50	43137	0,0	2,5	0,75	3,25	0,75
JČK	Kaplice	1	15	2,50	19488	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,75
KAK	Karlovy Vary	5	40	4,50	88633	1,0	5,5	1,25	6,75	-1,75
MSK	Karviná	2,5	4	2,50	68249	0,5	3,0	1	4,00	-1,50
SČK	Kladno	2,5	48	4,50	121187	1,5	6,0	1,75	7,75	-5,25
PLK	Klatovy	3	44	4,50	50598	0,5	5,0	0,75	5,75	-2,75
SČK	Kolín	2	69	6,50	80064	1,0	7,5	1,25	8,75	-6,75
OLK	Konice	1,1	21	3,50	10984	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,65
MSK	Kopřivnice	2	10	2,50	41209	0,0	2,5	0,5	3,00	-1,00
KHK	Kostelec nad Orlicí	1,5	22	3,50	24872	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,25
PAK	Králíky	1,25	5	2,50	8860	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,50
PLK	Kralovice	2	44	4,50	22274	0,0	4,5	0,25	4,75	-2,75
SČK	Kralupy nad Vltavou	1	18	2,50	30455	0,0	2,5	0,5	3,00	-2,00

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Kraj	Obec/Město/Statutární město	Součet pracovních úvazků úředníků uvedených v dotazníku za rok 2014 (stávající stav)	Počet obcí v ORP	Počet pracovních úvazků podle počtu obcí v ORP (do 20 obcí 2,5 pracovního úvazku nad 20 obcí v ORP 2,5 pracovního úvazku + za každých dalších 15 obcí jeden pracovní úvazek)	Počet obyvatel ve správním obvodu ORP	Navýšení pracovních úvazků podle počtu obyvatel do 50000 navýšení 0,0 v intervalu včetně 50000 - 200000 obyvatel v ORP - za každých 25000 navýšení 0,5 pracovního úvazku v intervalu nad 200000 - 1300000 obyvatel v ORP - za každých 50000 navýšení 0,5 pracovního úvazku	Počet pracovních úvazků na výkon ÚPČ (stav, který by měl být dosud)	Počet pracovních úvazků na závazná stanoviska (104 952 stanovisek děleno počtem obyvatel 10 490 104 násobeno počtem obyvatel ORP děleno 3 stanovisky za den na pracovní úvazek děleno 225 pracovními dny v roce- zaokrouhleno po 0,25 úvazku)	Celkový potřebný počet plných pracovních úvazků na výkon ÚPČ (po novele)	Rozdíl mezi stávajícím stavem a stavem po novele (návrh)
KAK	Kraslice	2	8	2,50	13617	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,75
MSK	Kravaře	2	9	2,50	21280	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,75
MSK	Krnov	2,2	25	3,50	41370	0,0	3,5	0,5	4,00	-1,80
ZLK	Kroměříž	4	46	4,50	69503	0,5	5,0	1	6,00	-2,00
JMK	Kuřim	1,05	10	2,50	22198	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,70
SČK	Kutná Hora	5	51	5,50	49084	0,0	5,5	0,75	6,25	-1,25
JMK	Kyjov	5,81	42	4,50	55790	0,5	5,0	0,75	5,75	0,06
PAK	Lanškroun	1	22	3,50	23148	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,75
LIK	Liberec	10	28	3,50	141555	2,0	5,5	2	7,50	2,50
OLK	Lipník nad Bečvou	1,3	14	2,50	15267	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,45
USK	Litoměřice	4	40	4,50	59161	0,5	5,0	1	6,00	-2,00
PAK	Litomyšl	2,5	35	3,50	26729	0,0	3,5	0,5	4,00	-1,50
OLK	Litovel	1	20	2,50	23748	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,75
USK	Litvínov	3	11	2,50	38331	0,0	2,5	0,5	3,00	0,00
USK	Louny	2,3	41	4,50	43513	0,0	4,5	0,75	5,25	-2,95
USK	Lovosice	2	32	3,50	27609	0,0	3,5	0,5	4,00	-2,00

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Kraj	Obec/Město/Statutární město	Součet pracovních úvazků úředníků uvedených v dotazníku za rok 2014 (stávající stav)	Počet obcí v ORP	Počet pracovních úvazků podle počtu obcí v ORP (do 20 obcí 2,5 pracovního úvazku nad 20 obcí v ORP 2,5 pracovního úvazku + za každých dalších 15 obcí jeden pracovní úvazek)	Počet obyvatel ve správním obvodu ORP	Navýšení pracovních úvazků podle počtu obyvatel do 50000 navýšení 0,0 v intervalu včetně 50000 - 200000 obyvatel v ORP - za každých 25000 navýšení 0,5 pracovního úvazku v intervalu nad 200000 - 1300000 obyvatel v ORP - za každých 50000 navýšení 0,5 pracovního úvazku	Počet pracovních úvazků na výkon ÚPČ (stav, který by měl být dosud)	Počet pracovních úvazků na závazná stanoviska (104 952 stanovisek děleno počtem obyvatel 10 490 104 násobeno počtem obyvatel ORP děleno 3 stanovisky za den na pracovní úvazek děleno 225 pracovními dny v roce- zaokrouhleno po 0,25 úvazku)	Celkový potřebný počet plných pracovních úvazků na výkon ÚPČ (po novele)	Rozdíl mezi stávajícím stavem a stavem po novele (návrh)
ZLK	Luhačovice	2	15	2,50	18877	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,75
SČK	Lysá nad Labem	1,75	9	2,50	23881	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,00
KAK	Mariánské Lázně	4	14	2,50	24193	0,0	2,5	0,25	2,75	1,25
SČK	Mělník	3,25	39	4,50	43007	0,0	4,5	0,75	5,25	-2,00
JMK	Mikulov	1	17	2,50	19760	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,75
JČK	Milevsko	1,6	26	3,50	18486	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,15
SČK	Mladá Boleslav	3,8	98	8,50	108209	1,5	10,0	1,5	11,50	-7,70
SČK	Mnichovo Hradiště	1,25	22	3,50	16734	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,50
OLK	Mohelnice	0,5	14	2,50	18592	0,0	2,5	0,25	2,75	-2,25
PAK	Moravská Třebová	2	33	3,50	26560	0,0	3,5	0,5	4,00	-2,00
VYK	Moravské Budějovice	2,8	47	4,50	23564	0,0	4,5	0,25	4,75	-1,95
JMK	Moravský Krumlov	2	33	3,50	22212	0,0	3,5	0,25	3,75	-1,75
USK	Most	2	15	2,50	76088	1,0	3,5	1,25	4,75	-2,75
KHK	Náchod	6	36	4,50	61304	0,5	5,0	1	6,00	0,00
VYK	Náměšť nad Oslavou	1,33	27	3,50	13387	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,42
PLK	Nepomuk	1,7	26	3,50	11695	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,05

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Kraj	Obec/Město/Statutární město	Součet pracovních úvazků úředníků uvedených v dotazníku za rok 2014 (stávající stav)	Počet obcí v ORP	Počet pracovních úvazků podle počtu obcí v ORP (do 20 obcí 2,5 pracovního úvazku nad 20 obcí v ORP 2,5 pracovního úvazku + za každých dalších 15 obcí jeden pracovní úvazek)	Počet obyvatel ve správním obvodu ORP	Navýšení pracovních úvazků podle počtu obyvatel do 50000 navýšení 0,0 v intervalu včetně 50000 - 200000 obyvatel v ORP - za každých 25000 navýšení 0,5 pracovního úvazku v intervalu nad 200000 - 1300000 obyvatel v ORP - za každých 50000 navýšení 0,5 pracovního úvazku	Počet pracovních úvazků na výkon ÚPČ (stav, který by měl být dosud)	Počet pracovních úvazků na závazná stanoviště (104 952 stanovisek děleno počtem obyvatel 10 490 104 násobeno počtem obyvatel ORP děleno 3 stanovisky za den na pracovní úvazek děleno 225 pracovními dny v roce- zaokrouhleno po 0,25 úvazku)	Celkový potřebný počet plných pracovních úvazků na výkon ÚPČ (po novele)	Rozdíl mezi stávajícím stavem a stavem po novele (návrh)
SČK	Neratovice	2	12	2,50	30689	0,0	2,5	0,5	3,00	-1,00
KHK	Nová Paka	1,75	5	2,50	13317	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,00
VYK	Nové Město na Moravě	1,1	30	3,50	19429	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,65
KHK	Nové Město nad Metují	1,1	13	2,50	14365	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,65
LIK	Nový Bor	1,8	16	2,50	26438	0,0	2,5	0,5	3,00	-1,20
KHK	Nový Bydžov	1,1	23	3,50	17494	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,65
MSK	Nový Jičín	5	16	2,50	48453	0,0	2,5	0,75	3,25	1,75
SČK	Nymburk	1	39	4,50	39260	0,0	4,5	0,5	5,00	-4,00
PLK	Nýřany	4,8	54	5,50	54399	0,5	6,0	0,75	6,75	-1,95
MSK	Odry	1,5	10	2,50	17217	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,25
OLK	Olomouc	29	45	4,50	162502	2,5	7,0	2,5	9,50	19,50
MSK	Opava	7,45	41	4,50	101750	1,5	6,0	1,5	7,50	-0,05
MSK	Orlová	3	3	2,50	38693	0,0	2,5	0,5	3,00	0,00
MSK	Ostrava	32	13	2,50	326874	4,5	7,0	4,75	11,75	20,25
KAK	Ostrov	3	14	2,50	28664	0,0	2,5	0,5	3,00	0,00
ZLK	Otrokovice	2,1	10	2,50	34655	0,0	2,5	0,5	3,00	-0,90

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Kraj	Obec/Město/Statutární město	Součet pracovních úvazků úředníků uvedených v dotazníku za rok 2014 (stávající stav)	Počet obcí v ORP	Počet pracovních úvazků podle počtu obcí v ORP (do 20 obcí 2,5 pracovního úvazku nad 20 obcí v ORP 2,5 pracovního úvazku + za každých dalších 15 obcí jeden pracovní úvazek)	Počet obyvatel ve správním obvodu ORP	Navýšení pracovních úvazků podle počtu obyvatel do 50000 navýšení 0,0 v intervalu včetně 50000 - 200000 obyvatel v ORP - za každých 25000 navýšení 0,5 pracovního úvazku v intervalu nad 200000 - 1300000 obyvatel v ORP - za každých 50000 navýšení 0,5 pracovního úvazku	Počet pracovních úvazků na výkon ÚPČ (stav, který by měl být dosud)	Počet pracovních úvazků na závazná stanoviska (104 952 stanovisek děleno počtem obyvatel 10 490 104 násobeno počtem obyvatel ORP děleno 3 stanovisky za den na pracovní úvazek děleno 225 pracovními dny v roce- zaokrouhleno po 0,25 úvazku)	Celkový potřebný počet plných pracovních úvazků na výkon ÚPČ (po novele)	Rozdíl mezi stávajícím stavem a stavem po novele (návrh)
VYK	Pacov	1	24	3,50	9691	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,75
PAK	Pardubice	7	56	5,50	126476	2,0	7,5	2	9,50	-2,50
VYK	Pelhřimov	3	71	6,50	45103	0,0	6,5	0,75	7,25	-4,25
JČK	Písek	3,1	49	4,50	52018	0,5	5,0	0,75	5,75	-2,65
PLK	Plzeň	3	15	2,50	186077	3,0	5,5	2,75	8,25	-5,25
USK	Podbořany	1	11	2,50	15679	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,75
SČK	Poděbrady	2	35	3,50	30638	0,0	3,5	0,5	4,00	-2,00
JMK	Pohořelice	1,5	13	2,50	13589	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,25
PAK	Polička	2	20	2,50	19641	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,75
PRG	Praha	32	1	2,50	1243201	11,5	14,0	18,5	32,50	-0,50
JČK	Prachovice	1,95	44	4,50	33426	0,0	4,5	0,5	5,00	-3,05
OLK	Prostějov	5	76	6,50	98239	1,0	7,5	1,5	9,00	-4,00
PAK	Přelouč	2	42	4,50	24704	0,0	4,5	0,25	4,75	-2,75
OLK	Přerov	3,7	59	5,50	82255	1,0	6,5	1,25	7,75	-4,05
PLK	Přeštice	2	30	3,50	22185	0,0	3,5	0,25	3,75	-1,75
SČK	Příbram	2,7	75	6,50	70089	0,5	7,0	1	8,00	-5,30

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Kraj	Obec/Město/Statutární město	Součet pracovních úvazků úředníků uvedených v dotazníku za rok 2014 (stávající stav)	Počet obcí v ORP	Počet pracovních úvazků podle počtu obcí v ORP (do 20 obcí 2,5 pracovního úvazku nad 20 obcí v ORP 2,5 pracovního úvazku + za každých dalších 15 obcí jeden pracovní úvazek)	Počet obyvatel ve správním obvodu ORP	Navýšení pracovních úvazků podle počtu obyvatel do 50000 navýšení 0,0 v intervalu včetně 50000 - 200000 obyvatel v ORP - za každých 25000 navýšení 0,5 pracovního úvazku v intervalu nad 200000 - 1300000 obyvatel v ORP - za každých 50000 navýšení 0,5 pracovního úvazku	Počet pracovních úvazků na výkon ÚPČ (stav, který by měl být dosud)	Počet pracovních úvazků na závazná stanoviska (104 952 stanovisek děleno počtem obyvatel 10 490 104 násobeno počtem obyvatel ORP děleno 3 stanovisky za den na pracovní úvazek děleno 225 pracovními dny v roce- zaokrouhleno po 0,25 úvazku)	Celkový potřebný počet plných pracovních úvazků na výkon ÚPČ (po novele)	Rozdíl mezi stávajícím stavem a stavem po novele (návrh)
SČK	Rakovník	4	83	7,50	55329	0,5	8,0	0,75	8,75	-4,75
PLK	Rokycany	3	68	6,50	47799	0,0	6,5	0,75	7,25	-4,25
JMK	Rosice	2	24	3,50	25092	0,0	3,5	0,5	4,00	-2,00
USK	Roudnice nad Labem	1,6	33	3,50	32300	0,0	3,5	0,5	4,00	-2,40
ZLK	Rožnov pod Radhoštěm	3,75	9	2,50	35356	0,0	2,5	0,5	3,00	0,75
USK	Rumburk	2,5	12	2,50	33425	0,0	2,5	0,5	3,00	-0,50
KHK	Rychnov nad Kněžnou	2,5	32	3,50	33849	0,0	3,5	0,5	4,00	-1,50
MSK	Rýmařov	2	11	2,50	16016	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,75
SČK	Říčany	4,2	52	5,50	61774	0,5	6,0	1	7,00	-2,80
SČK	Sedlčany	2	22	3,50	22187	0,0	3,5	0,25	3,75	-1,75
LIK	Semily	3	22	3,50	25878	0,0	3,5	0,5	4,00	-1,00
SČK	Slaný	3	52	5,50	39580	0,0	5,5	0,5	6,00	-3,00
JMK	Slavkov u Brna	1	18	2,50	22267	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,75
JČK	Soběslav	1,7	31	3,50	22058	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,05
KAK	Sokolov	5	30	3,50	77184	1,0	4,5	1,25	5,75	-0,75
PLK	Stod	1,2	24	3,50	22715	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,55

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Kraj	Obec/Město/Statutární město	Součet pracovních úvazků úředníků uvedených v dotazníku za rok 2014 (stávající stav)	Počet obcí v ORP	Počet pracovních úvazků podle počtu obcí v ORP (do 20 obcí 2,5 pracovního úvazku nad 20 obcí v ORP 2,5 pracovního úvazku + za každých dalších 15 obcí jeden pracovní úvazek)	Počet obyvatel ve správním obvodu ORP	Navýšení pracovních úvazků podle počtu obyvatel do 50000 navýšení 0,0 v intervalu včetně 50000 - 200000 obyvatel v ORP - za každých 25000 navýšení 0,5 pracovního úvazku v intervalu nad 200000 - 1300000 obyvatel v ORP - za každých 50000 navýšení 0,5 pracovního úvazku	Počet pracovních úvazků na výkon ÚPČ (stav, který by měl být dosud)	Počet pracovních úvazků na závazná stanoviště (104 952 stanovisek děleno počtem obyvatel 10 490 104 násobeno počtem obyvatel ORP děleno 3 stanovisky za den na pracovní úvazek děleno 225 pracovními dny v roce- zaokrouhleno po 0,25 úvazku)	Celkový potřebný počet plných pracovních úvazků na výkon ÚPČ (po novele)	Rozdíl mezi stávajícím stavem a stavem po novele (návrh)
JČK	Strakonice	3	69	6,50	45082	0,0	6,5	0,75	7,25	-4,25
PLK	Stříbro	3	24	3,50	16827	0,0	3,5	0,25	3,75	-0,75
PLK	Sušice	2,5	30	3,50	24547	0,0	3,5	0,25	3,75	-1,25
VYK	Světlá nad Sázavou	2	32	3,50	20054	0,0	3,5	0,25	3,75	-1,75
PAK	Svitavy	2	28	3,50	31692	0,0	3,5	0,5	4,00	-2,00
JMK	Šlapanice	4	40	4,50	64446	0,5	5,0	1	6,00	-2,00
OLK	Šternberk	1,7	21	3,50	23576	0,0	3,5	0,25	3,75	-2,05
OLK	Šumperk	3	36	4,50	70621	0,5	5,0	1	6,00	-3,00
JČK	Tábor	4	79	6,50	80553	1,0	7,5	1,25	8,75	-4,75
PLK	Tachov	3	27	3,50	36004	0,0	3,5	0,5	4,00	-1,00
LIK	Tanvald	1,5	10	2,50	21080	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,25
VYK	Telč	1,5	45	4,50	13156	0,0	4,5	0,25	4,75	-3,25
USK	Teplice	2	26	3,50	107006	1,5	5,0	1,5	6,50	-4,50
JMK	Tišnov	5	59	5,50	29996	0,0	5,5	0,5	6,00	-1,00
JČK	Trhové Sviny	1,8	16	2,50	18654	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,95
KHK	Trutnov	3	31	3,50	64210	0,5	4,0	1	5,00	-2,00

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Kraj	Obec/Město/Statutární město	Součet pracovních úvazků úředníků uvedených v dotazníku za rok 2014 (stávající stav)	Počet obcí v ORP	Počet pracovních úvazků podle počtu obcí v ORP (do 20 obcí 2,5 pracovního úvazku nad 20 obcí v ORP 2,5 pracovního úvazku + za každých dalších 15 obcí jeden pracovní úvazek)	Počet obyvatel ve správním obvodu ORP	Navýšení pracovních úvazků podle počtu obyvatel do 50000 navýšení 0,0 v intervalu včetně 50000 - 200000 obyvatel v ORP - za každých 25000 navýšení 0,5 pracovního úvazku v intervalu nad 200000 - 1300000 obyvatel v ORP - za každých 50000 navýšení 0,5 pracovního úvazku	Počet pracovních úvazků na výkon ÚPČ (stav, který by měl být dosud)	Počet pracovních úvazků na závazná stanoviska (104 952 stanovisek děleno počtem obyvatel 10 490 104 násobeno počtem obyvatel ORP děleno 3 stanovisky za den na pracovní úvazek děleno 225 pracovními dny v roce- zaokrouhleno po 0,25 úvazku)	Celkový potřebný počet plných pracovních úvazků na výkon ÚPČ (po novele)	Rozdíl mezi stávajícím stavem a stavem po novele (návrh)
VYK	Třebíč	7	93	7,50	75421	1,0	8,5	1	9,50	-2,50
JČK	Třeboň	3	25	3,50	24932	0,0	3,5	0,25	3,75	-0,75
MSK	Třinec	5	12	2,50	55057	0,5	3,0	0,75	3,75	1,25
LIK	Turnov	7	37	4,50	32745	0,0	4,5	0,5	5,00	2,00
JČK	Týn nad Vltavou	2	14	2,50	14104	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,75
ZLK	Uherské Hradiště	4	48	4,50	90307	1,0	5,5	1,25	6,75	-2,75
ZLK	Uherský Brod	2,9	30	3,50	52822	0,5	4,0	0,75	4,75	-1,85
OLK	Uničov	1	10	2,50	22648	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,75
USK	Ústí nad Labem	7	23	3,50	119519	1,5	5,0	1,75	6,75	0,25
PAK	Ústí nad Orlicí	1,5	16	2,50	26538	0,0	2,5	0,5	3,00	-1,50
ZLK	Valašské Klobouky	2	20	2,50	23535	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,75
ZLK	Valašské Meziříčí	5	18	2,50	41727	0,0	2,5	0,5	3,00	2,00
USK	Varnsdorf	1,5	6	2,50	20346	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,25
VYK	Velké Meziříčí	3	57	5,50	35873	0,0	5,5	0,5	6,00	-3,00
JMK	Veselí nad Moravou	2	22	3,50	38645	0,0	3,5	0,5	4,00	-2,00
JČK	Vimperk	3	21	3,50	17512	0,0	3,5	0,25	3,75	-0,75

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Kraj	Obec/Město/Statutární město	Součet pracovních úvazků úředníků uvedených v dotazníku za rok 2014 (stávající stav)	Počet obcí v ORP	Počet pracovních úvazků podle počtu obcí v ORP (do 20 obcí 2,5 pracovního úvazku nad 20 obcí v ORP 2,5 pracovního úvazku + za každých dalších 15 obcí jeden pracovní úvazek)	Počet obyvatel ve správním obvodu ORP	Navýšení pracovních úvazků podle počtu obyvatel do 50000 navýšení 0,0 v intervalu včetně 50000 - 200000 obyvatel v ORP - za každých 25000 navýšení 0,5 pracovního úvazku v intervalu nad 200000 - 1300000 obyvatel v ORP - za každých 50000 navýšení 0,5 pracovního úvazku	Počet pracovních úvazků na výkon ÚPČ (stav, který by měl být dosud)	Počet pracovních úvazků na závazná stanoviska (104 952 stanovisek děleno počtem obyvatel 10 490 104 násobeno počtem obyvatel ORP děleno 3 stanovisky za den na pracovní úvazek děleno 225 pracovními dny v roce- zaokrouhleno po 0,25 úvazku)	Celkový potřebný počet plných pracovních úvazků na výkon ÚPČ (po novele)	Rozdíl mezi stávajícím stavem a stavem po novele (návrh)
MSK	Vítkov	1,65	12	2,50	13696	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,10
ZLK	Vizovice	2	16	2,50	16830	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,75
SČK	Vlašim	2	48	4,50	25756	0,0	4,5	0,5	5,00	-3,00
JČK	Vodňany	1	17	2,50	11599	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,75
SČK	Votice	2,5	15	2,50	12352	0,0	2,5	0,25	2,75	-0,25
KHK	Vrchlabí	2,2	16	2,50	27983	0,0	2,5	0,5	3,00	-0,80
ZLK	Vsetín	4,5	32	3,50	66485	0,5	4,0	1	5,00	-0,50
PAK	Vysoké Mýto	1	40	4,50	32624	0,0	4,5	0,5	5,00	-4,00
JMK	Vyškov	3	42	4,50	51804	0,5	5,0	0,75	5,75	-2,75
OLK	Zábřeh	1,5	28	3,50	33522	0,0	3,5	0,5	4,00	-2,50
ZLK	Zlín	4,88	30	3,50	99013	1,0	4,5	1,5	6,00	-1,12
JMK	Znojmo	5,1	111	9,50	91122	1,0	10,5	1,25	11,75	-6,65
PAK	Žamberk	2,35	27	3,50	29199	0,0	3,5	0,5	4,00	-1,65
USK	Žatec	1,2	18	2,50	27186	0,0	2,5	0,5	3,00	-1,80
VYK	Žďár nad Sázavou	1,4	48	4,50	43058	0,0	4,5	0,75	5,25	-3,85
LIK	Železný Brod	1,25	11	2,50	12266	0,0	2,5	0,25	2,75	-1,50

		A	B	C	D	E	F	G	H	I
Kraj	Obec/Město/Statutární město	Součet pracovních úvazků úředníků uvedených v dotazníku za rok 2014 (stávající stav)	Počet obcí v ORP	Počet pracovních úvazků podle počtu obcí v ORP (do 20 obcí 2,5 pracovního úvazku nad 20 obcí v ORP 2,5 pracovního úvazku + za každých dalších 15 obcí jeden pracovní úvazek)	Počet obyvatel ve správním obvodu ORP	Navýšení pracovních úvazků podle počtu obyvatel do 50000 navýšení 0,0 v intervalu včetně 50000 - 200000 obyvatel v ORP - za každých 25000 navýšení 0,5 pracovního úvazku v intervalu nad 200000 - 1300000 obyvatel v ORP - za každých 50000 navýšení 0,5 pracovního úvazku	Počet pracovních úvazků na výkon ÚPČ (stav, který by měl být dosud)	Počet pracovních úvazků na závazná stanoviška (104 952 stanovisek děleno počtem obyvatel 10 490 104 násobeno počtem obyvatel ORP děleno 3 stanovisky za den na pracovní úvazek děleno 225 pracovními dny v roce- zaokrouhleno po 0,25 úvazku)	Celkový potřebný počet plných pracovních úvazků na výkon ÚPČ (po novele)	Rozdíl mezi stávajícím stavem a stavem po novele (návrh)
JMK	Židlochovice	2	24	3,50	31415	0,0	3,5	0,5	4,00	-2,00
	CELKEM	697,24	6 253	764,00	10 512 419	77,50	841,50	155,25	996,75	-299,51
Mzdové i režijní náklady/rok při jednom úvazku v 11. pl. t. a zbytek v 10. pl. třídě				480 890 577			528 568 290		624 077 515	
Mzdové i režijní náklady/rok v 10. pl. třídě						47 677 713		95 509 225		

Rozdíl cca 104 500 závazných stanovisek je třeba pokrýt cca 156 plnými pracovními úvazky pracovníků úřadů územního plánování. Náklady na tyto pracovníky na výkon agendy úřadů územního plánování jsou vyčísleny podle metodiky Ministerstva vnitra za předpokladu, že jeden pracovník úřadu územního plánování koordinuje výkon úřadu územního plánování (11. platová třída) a ostatní pracovníci vykonávají činnost úřadu územního plánování (10. platová třída) takto:

Počet odpracovaných hodin ročně: 1800 hodin, tj. 225 dní, což odpovídá 150 hodinám měsíčně

Měsíční hrubá mzda 10. třída (9. stupeň): 22 130 Kč

Měsíční hrubá mzda 11. třída (9. stupeň): 24 030 Kč

Roční navýšení nákladů oproti současnému stavu: 95,5 mil. Kč/rok

3.2.1.2 Společné řízení

Principem změn je možnost žadatele (investora) zvolit si, zda chce vést dvě oddělená řízení – územní a stavební, nebo zda je chce integrovat do jednoho společného řízení. Do systému je tak z pohledu SÚ vnesena určitá míra nejistoty, kolik investorů využije možnosti společného řízení.

Pro odhad možného zájmu o společné řízení lze použít četnost volby spojeného řízení, které bude společným řízením nahrazeno. Jeho využití prvoinstančními obecnými SÚ na obcích I. – III. typu a městských částech územně členěných měst v letech 2011 – 2013 je následující:

2011 - 2013	počet vydaných územních rozhodnutí	počet vydaných stavebních povolení	počet vydaných územních rozhodnutí a stavebních povolení ve spojeném řízení
Obce I. typu	13 362	10 308	8 056
Obce II. typu	14 806	14 687	9 846
Obce III. typu	45 901	60 904	25 762
ÚČSM	7 693	17 980	3 131
ČR	81 762	103 879	46 795
ČR v %	35,2%	44,7%	20,1%

Využívání institutu územních souhlasů sloučených s vydáním souhlasu s provedení ohlášené stavby u stejných SÚ v období 2011 – 2013:

2011 – 2013	počet vydaných územních souhlasů	počet vydaných souhlasů s ohlášením	počet vydaných územních souhlasů sloučených s vydáním souhlasu s provedením ohlášené stavby
Obce I. typu	41 522	14 978	7 761
Obce II. typu	38 114	15 960	6 808
Obce III. typu	113 393	55 770	18 799
ÚČSM	14 003	17 586	3 418
ČR	207 032	104 294	36 786
ČR v %	59,5%	30,0%	10,6%

Výše uvedené činnosti tvoří naprostou většinu činností těchto SÚ. Výkon ostatních činností (např. institutu veřejnoprávních smluv apod.) je ve srovnání s těmito údaji prakticky zanedbatelný, u stejných SÚ se za celou ČR jedná o jeden až dva řády nižší údaje (stovky, max. jednotky tisíc případů ročně), a proto nejsou tyto postupy dále kalkulovány.

Údaje jednoznačně dokládají zájem žadatelů o využívání možností zrychlit příslušný proces vydání územního rozhodnutí / souhlasu a stavebního rozhodnutí / souhlasu.

Dle dostupných údajů zajišťovalo k 31. 12. 2013 na obecných SÚ agendu 3115 oprávněných úředních osob, což v přepočtu na plné úvazky odpovídalo 2988 úvazkům.

Vezmeme-li celkové množství vykonávaných činností, pak platí, že hlavní řízení (územní rozhodnutí, stavební povolení, územní rozhodnutí a stavební povolení ve spojeném řízení, územní souhlasy, souhlasy s ohlášením, územní souhlasy sloučené s vydáním souhlasu s provedením ohlášené stavby), představující více než 95% činnosti těchto SÚ vypadají takto:

2011 - 2013	počet hlavních úkonů celkem
Obce I. typu	95 987
Obce II. typu	100 221
Obce III. typu	320 529
ÚČSM	63 811
ČR	580 548
ČR - průměr za rok	193 516

V přepočtu na 1 úvazek oprávněné úřední osoby vychází cca 65 řízení ročně.

V případě zavedení institutu společného řízení u vybraných speciálních staveb je potřebné pro odhad poptávky znát aktuální množství vydaných rozhodnutí. V případě speciálních SÚ pro dopravní stavby jsou údaje za období 2011 – 2013 následující:

2011 - 2013	počet vydaných souhlasů s ohlášením	počet vydaných stavebních povolení	počet uzavřených veřejnoprávních smluv nahrazujících stavební povolení	počet přijatých oznámení staveb posouzených autorizovaným inspektorem
Obce III. typu	7 031	10 290	365	92
ÚČSM	1 586	1 967	42	75
KÚ	590	671	4	3
MD, ÚCL, DÚ	945	933	1	0
ČR	10 152	13 861	412	170
ČR v %	41,3%	56,4%	1,7%	0,7%

V případě speciálních SÚ pro dopravní stavby vykonává činnost celkem 789 oprávněných úředních osob, což v přepočtu na plné úvazky činí 593 úvazků. Dominantní činností je vydávání souhlasů s ohlášením a stavebních povolení. V případě druhoinstančních ještě řešení odvolání a další činnosti, proto je dále kalkulováno jen s údaji za obce III. typu a ÚČSM. Na nich pracovalo k 31. 12. 2013 v přepočtu 523 plných úvazků.

V přepočtu na 1 úvazek oprávněné úřední osoby vychází počty úkonů takto:

2011 - 2013	počet vydaných souhlasů s ohlášením	počet vydaných stavebních povolení	Celkem
Průměr ČR (obce III. typu + ÚČSM) / rok	2 872	4 086	6 958

$$6958 / 523 = 13,3 \text{ vedených řízení na 1 úředníka na plný úvazek za rok}$$

Dále se uvádí předpokládaný počet společných řízení vedení speciálními SÚ. S ohledem na poměrně úzké vymezení možného vedení společného řízení u vodních děl (jen v případě, kdy se nejedná o nakládání s vodami) a v případě energetických staveb (jen u kompetencí MPO), kde nejsou k dispozici přesné údaje o počtu těchto řízení a je též obtížně predikovatelný zájem o tuto novinku, se budeme dále zabývat primárně speciálními SÚ pro dopravní stavby, kde lze očekávat největší zájem o společné řízení.

Vyjdeme-li z předpokládaného zájmu na úrovni obecných SÚ (cca 20% u stavebních povolení, 10% u souhlasů s ohlášením), pak vychází možný počet řízení následovně:

2011 - 2013	společné řízení - souhlasy	společné řízení - povolení
Obce III. typu	234	686
ÚČSM	53	131
ČR	287	817

Lze tedy očekávat, že zájem bude činit cca 1100 případů ročně. O tuto kapacitu bude tedy nutné navýšit kapacity dotčených SÚ. Je nutné si ovšem uvědomit, že se nejedná o zcela nová řízení, ale že příslušný SÚ kromě stavebního řízení, které by stejně vedl, povede navíc předcházející územní řízení, nikoliv ovšem samostatně, ale v rámci jednoho společného řízení.

Na straně druhé platí, že část činnosti zůstane na stejných úřadech, v případě obcí III. typu a městských částí statutárně členěných měst pak možná i ve stejných organizačních útvarech (stavebních úřadech), kam je často organizačně zařazen obecný i speciální stavební úřad (dopravní, vodoprávní). V dalších případech se bude maximálně jednat o interní organizační přesuny pracovníků, kdy speciální SU pro dopravní stavby spadá pod odbor dopravy, zatímco obecný stavební úřad pod stavební nebo jiný odbor. Odhadnout počty zaměstnanců, které budou muset dotčené SÚ skutečně nově přijmout, je tak velmi obtížné.

Ještě obtížnější je specifikovat dopady novelty na potřebné kapacity KÚ, MD, MZE a MPO v případě společného řízení u vodních děl, velkých staveb pozemních komunikací spadajících do gesce MD a v případě energetických staveb v kompetenci MPO. Tyto úřady totiž vedou výrazně menší počet řízení, ovšem v průměru výrazně komplikovanějších.

V případě společných řízení vedených obecnými SÚ platí, že jejich počet by měl být obdobný jako v případě vedení spojených řízení dle současného zákona. Jen ve zcela výjimečných případech totiž platí, že stavbu řeší v rámci územního řízení jeden obecný SÚ a ve stavebním řízení odlišný obecný SÚ. Počet těchto případů tak bude zcela zanedbatelný.

Z výše uvedených důvodů není možné provést přesnou kalkulaci na základě exaktních dat. Každopádně platí následující princip:

Varianta 1

V případě první varianty to znamená vyšší zatížení obecných SÚ na úkor speciálních a jiných.

Varianta 2

V případě druhé varianty to znamená vyšší zatížení speciálních SÚ na úkor obecných.

Navýšení nákladů na platy

V obou případech ale platí, že by z logiky změn nemělo dojít k celkovému navýšení potřebných kapacit na výkon této agendy, ale pouze k přerozdělení potřebných kapacit mezi

stavební úřady. Míra potřebného přesunu kapacit je obtížně odhadnutelná, protože závisí na ochotě investorů využít společné řízení a výše uvedené nedostatečnosti datových zdrojů.

Odborným odhadem je maximální celkový počet osob (plných úvazků oprávněných úředních osob), o které by byly navýšeny kapacity více zatížených SÚ na úkor těch, které by po novele vedly méně řízení, stanoven na 30.

Varianta 1

V případě varianty 1 se nejedná o náklad, ale o úsporu, proto je výpočet uveden v další kapitole.

Varianta 2

V případě druhé varianty dojde k mírnému nárůstu celkových osobních nákladů na výkon státní správy v agendě územního a stavebního řízení. Důvodem je zařazení zaměstnanců speciálních SÚ v průměru do vyšší platové třídy než u obecných SÚ. Nejvíce zaměstnanců obecných SÚ (53%) je zařazeno do 10. platové třídy, následuje 29% v 9. třídě. Oproti tomu jsou zaměstnanci speciálních a jiných SÚ nejčastěji zařazeni do 11. platové třídy. Protože není možné predikovat, kterých zaměstnanců by se přechod týkal, jaké by měli vzdělání a praxi, do jaké platové třídy a stupně by byli zařazeni, předpokládáme měsíční rozdíl v platu ve výši cca 3000 Kč. Výsledný výpočet (dle Metodiky stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy) vychází následovně:

Rozdíl v měsíčních nákladech zaměstnavatele / 1 zaměstnanec:	cca 3 000 Kč x 1,35 = cca 4 000 Kč
Roční rozdíl v nákladech zaměstnavatele / 1 zaměstnanec:	12 x 4 000 Kč = 48 000 Kč
Roční rozdíl v režijních nákladech / 1 zaměstnanec	48 000 Kč x 0,43 = 20 640 Kč
Celkový roční rozdíl v nákladech / 1 zaměstnanec	68 640 Kč
Celkový roční rozdíl v nákladech / 30 zaměstnanců	68 640 Kč x 30 = cca 2 mil. Kč

Výsledné náklady tak činí zhruba 2 mil. Kč každý rok účinnosti zákona.

Náklady na odstupné a nábor zaměstnanců

Nelze přesně specifikovat, nakolik by potřebné změny v kapacitním složení SÚ byly řešeny přesunem pracovníků z jednoho SÚ na druhý, nakolik jinou dohodou mezi dotyčným a zaměstnavatelem bez dopadu na růst mzdových nákladů zaměstnavatele (zkrácení úvazku, přidání jiné agendy apod.) a s kolika osobami by byl rozvázan pracovní poměr spojený s vyplacením odstupného.

I v případě, že by bylo ze SÚ propuštěno všech 30 osob na plný úvazek, činily by předpokládané jednorázové náklady na odstupné při odhadovaném průměrném platu v 10. třídě 21 tis. Kč měsíčně max. částku: 21 000 Kč x 3 měsíce x 30 osob = cca 1,9 mil. Kč.

Náklady jsou obdobné pro varianty 1 i 2.

3.2.1.3 Integrace EIA do územního / společného řízení

Úřad, který zajišťuje posouzení vlivů na životní prostředí („příslušný úřad“)

Nová úprava bude znamenat změny v činnosti úřadů, které vedly řízení o posouzení vlivů na životní prostředí. Jedná se o orgány, které dosud vedly samostatná řízení EIA, nově ale budou vydávat závazná stanoviska pro územní řízení vedené SÚ. Teoretickým rizikem je zde potřeba navýšení nákladů v případě potřeby navýšit kapacitní stavy zaměstnanců s ohledem na legislativní ukotvení některých lhůt pro vydání závazného stanoviska. Předkladatel zákona ale nepředpokládá, že by se jednalo o tak zásadní změnu, která by měla větší dopad. Dostupné podklady z rezortu MŽP neumožňují toto riziko kvantifikovat.

3.2.1.4 Společné náklady novely zákona

Náklady na školení

Úřady územního plánování

Celkový počet zaměstnanců úřadů územního plánování, kteří vykonávají územně plánovací činnost nebo se na ní bezprostředně podílí, v ČR činil 977 osob k 31. 12. 2013 (viz pravidelná Analýza stavu na úseku územního plánování a stavebního řádu prováděná ÚÚR):

ORP - Počet úředníků úřadu územního plánování, kteří vykonávají územně plánovací činnost nebo se na ní bezprostředně podílí	827
KÚ - Počet úředníků úřadu územního plánování, kteří vykonávají územně plánovací činnost nebo se na ní bezprostředně podílí	150
Počet úředníků celkem	977

V maximalistické variantě, kdybychom uvažovali nutnost proškolení všech osob, by při plánovaném využití školitelů z řad interních zaměstnanců MMR, resp. KÚ bylo možné odhadnout náklady za předpokladu jednodenního školení následovně (vč. započtení mzdových nákladů zaměstnavatele na lektory v den školení):

Počet úředníků celkem	977
průměrný počet účastníků školení	50
počet školení	20
průměrné náklady na cestovné / 1 školení a účastník	200 Kč
náklady na cestovné / 1 školení celkem (účastníci + 2 lektori)	10 400 Kč
průměrné náklady na pronájem / 1 školení	5 000 Kč
průměrné náklady zaměstnavatele na 1 lektora (mzdové náklady)	2 000 Kč
náklady na 1 školení	19 400 Kč
náklady na školení celkem	388 000 Kč

Stavební úřady

Celkový počet oprávněných úředních osob působících na dotčených typech SÚ v ČR činil k 31. 12. 2013 necelých 4900 oprávněných osob (viz pravidelná Analýza stavu na úseku územního plánování a stavebního řádu prováděná ÚÚR):

Typ SÚ	Počty oprávněných úředních osob	Součty úvazků oprávněných úředních osob
Obecné SÚ	3 115	2 998
Speciální SÚ pro dopravní stavby	789	593
Speciální SÚ pro vodní díla	945	849
Celkem	4 849	4 440

Bohužel použitá metodologie analýzy nevylučuje, že zaměstnanec, který má dělený úvazek mezi obecný i speciální stavební úřad, není v celkovém součtu oprávněných úředních osob započítán dvakrát. Proto platí, že výsledný počet unikátních osob se pohybuje v intervalu mezi součtem oprávněných úředních osob a součtem úvazků oprávněných úředních osob.

V analýze nejsou zachyceny všechny stavební úřady, chybí:

- Ministerstvo vnitra
- Ministerstvo obrany
- Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Ministerstvo spravedlnosti
- Vojenské újezdní úřady
- Obvodní báňské úřady

Dle dohledatelných veřejně dostupných údajů se personální obsazenost těchto úřadů počítá v rádech jednotek pracovníků na tuto agendu. Navíc pro účely tohoto zákona je relevantní jen počet pracovníků SÚ MPO.

Ve variantě počítající s nutností proškolit prakticky všechny oprávněné úřední osoby, by při plánovaném využití škoolitelů z řad interních zaměstnanců stavebních úřadů bylo možné odhadnout náklady za předpokladu jednodenního školení následovně (vč. započtení mzdových nákladů zaměstnavatele na lektory v den školení):

počet proškolených	4500
průměrný počet účastníků školení	50
počet školení	90
průměrné náklady na cestovné / 1 školení a účastník	200 Kč
náklady na cestovné / 1 školení celkem (účastníci + 2 lektori)	10 400 Kč
průměrné náklady na pronájem / 1 školení	5 000 Kč
průměrné náklady mzdových nákladů zaměstnavatele na 1 účastníka školení (mzdové náklady)	2 000 Kč
náklady na 1 školení	19 400 Kč
náklady na školení celkem	1 746 000 Kč

Úřady, které zajišťují posouzení vlivů na životní prostředí (příslušný úřad) a dotčené orgány (DO)

Náklady na proškolení zaměstnanců v nové právní úpravě jsou minimální s ohledem na jinak neměnné procesní postupy při posouzení vlivů na životní prostředí nebo při vydávání závazných stanovisek DO. Proto zde nejsou kalkulovány.

Náklady na školení úředníků by vznikly v době před vstupem novely v účinnost, resp. těsně poté. Jedná se o jednorázové náklady. Následná školení by již probíhala ve standardním módu vzdělávání úředníků, tedy žádné další náklady oproti současnému stavu by již nevznikaly.

Náklady jsou stejné pro všechny posuzované změnové varianty.

3.2.1.5 Ostatní náklady

Na úseku územního plánování i stavebního řádu přináší novela SZ velké množství drobných procesních a kompetenčních změn, které mohou mít dopad na náklady výkonu státní správy, příp. samosprávných činností v územním plánování. Jedná se však o drobné změny, jejichž dopad je velmi malý a obtížně kvantifikovatelný. Dotčené subjekty a popis nákladů je uveden v kapitolách 3.1.3 až 3.1.8, 3.1.11 a 3.1.12. Zejména jsou však tyto náklady dle názoru předkladatele více než kompenzovány přínosy, tedy zejména zjednodušením a zrychlením procesů.

Předkladatel nenavrhuje přenesení nákladů v oblastech dotčených novelou zákona oproti současnému stavu na soukromé subjekty (investory, žadatele, stavebníky) s jedinou výjimkou, kterou je možnost zajištění zpracování územní studie žadatelem na jeho náklady. Náklady veřejné správy tak z tohoto pohledu budou ovlivněny minimálně.

3.2.2 Náklady soukromých subjektů

3.2.2.1 Územní plánování

Změny SZ na úseku územního plánování přinášejí fakticky jen jedinou změnu, která může mít větší dopad na náklady soukromých investorů. Konkrétně se jedná o zajištění zpracování územní studie žadatelem, který ji v takovém případě bude zcela hradit. To je rozdíl oproti současnému stavu. Předkladatel novely nemá k dispozici relevantní podklady, na jejichž základě by bylo možné spočítat předpokládané náklady, zejména odhad zájmu investorů o tento institut. Předkladatel je ale přesvědčen, že nejde o nákladovou položku, protože se jedná o volitelnou možnost žadatele, který tento postup uplatní jen v případech, kdy bude očekávat, že mu přinese prospěch, který převyší vynaložené náklady. Proto zde nejsou náklady vyčísleny.

3.2.2.2 Společné řízení

Náklady na podklady pro společné řízení

Z pohledu investorů je hlavním potenciálním nákladem oproti současnému stavu rozdíl v nákladech na přípravu dokumentace pro územní řízení a nákladech na dokumentaci pro společné řízení, která je složitější na přípravu, a tudíž i nákladnější.

V dotazníkovém průzkumu MMR uváděli investoři poměrně značný rozptyl odhadu nákladů na přípravu podkladů a vedení řízení na celkových investičních nákladech. Údaje začínaly na hodnotách v řádech desetin procenta (od 0,3%) v případě realitní výstavby až po 10% v případě státních infrastrukturních investic (železniční a vodní cesty). V případě průmyslové výstavby odhadl CzechInvest náklady na 4,5 – 6 % z celkových nákladů investice. Z těchto čísel je zřejmé, že stanovit exaktně hodnotu navýšení nákladů na přípravu podkladů potřebných pro společné řízení ve srovnání s náklady na podklady pro územní řízení je velmi obtížné i pro zaměstnance organizací a firem, kteří se těmito aktivitám pravidelně věnují.

Proto si jsou autoři RIA vědomi omezení plynoucích při interpretaci takto získaných dat. Přesto považují za potřebné se vyjádřit k možným nákladům v této oblasti.

Předkladatel plánuje zjednodušit požadavky na předkládanou dokumentaci v připravované vyhlášce navazující na novelu zákona právě s cílem toto riziko omezit a učinit společné řízení atraktivnější.

Dále výhodou novely zákona je možnost žadatele zvolit si způsob, tedy zda chce využít institutu společného řízení nebo postupovat dle současných pravidel. Zkušenosti žadatelů, kteří by měli být schopni na základě svých předchozích aktivit a odhadu reakcí státních orgánů a dalších oprávněných osob nejlépe posoudit rizika plynoucí ze zvolené varianty, dovolují předpokládat, že si žadatelé dokáží sami nejlépe zhodnotit, kdy se jim vyplatí „riskovat“ větší náklady na přípravu dokumentace pro společné řízení s vidinou rychlejšího zahájení investičních prací a tedy i rychlejšího dokončení investice.

Z těchto dvou hlavních důvodů nejsou náklady vyčísleny, protože výše uvedené úvahy indikují, že případné zvýšené náklady některých investorů budou více než kompenzovány přínosy plynoucími ze zjednodušení procesu společného řízení a možného zkrácení délky řízení před zahájením vlastní investice.

3.2.2.3 Integrace EIA do územního / společného řízení

Novela nebude mít žádný dopad na zvýšení nákladů soukromých subjektů (žadatelů).

3.2.2.4 Společné náklady novely zákona

Náklady na školení

Lze důvodně očekávat i nutnost školení zástupců projekčních kanceláří a investorů.

Počet účastníků školení je obtížně predikovatelný, předpokládáme řádově nižší potřebu než u státní správy. Výsledné náklady projekčních kanceláří a velkých investorů tak budou při předpokládané jednotkové ceně školení 4000 Kč jednorázově činit:

$$400 \text{ osob} \times 4000 \text{ Kč} = 1,6 \text{ mil. Kč}$$

Protože ale jejich náklady na školení budou zároveň příjmem subjektů poskytujících školení, z pohledu české ekonomiky se jedná o transfer prostředků od jednoho subjektu k druhému, a tedy dopady na HDP a daňové výnosy budou nulové.

Náklady jsou stejné pro všechny posuzované změnové varianty.

3.3 Přínosy

Veškeré dále uvedené přínosy jsou posuzovány z konzervativního pohledu, tj. jejich výše je založena na střízlivém odhadu jejich výskytu a možných pozitivních dopadů. V případě obtížné možnosti alespoň přibližné kvantifikace je toto riziko uvedeno a příslušný pozitivní dopad je popsán, nikoliv však vyčíslen.

3.3.1 Přínosy pro stát

3.3.1.1 Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování

Zde dojde ke snížení vykonávaných činností v případě stavebních úřadů, kdy dle současného znění zákona soulad s územně plánovací dokumentací a politikou územního rozvoje posuzuje stavební úřad. Dle novely tuto kompetenci převezmou orgány územního plánování. Kvantifikace přínosů je ovšem obtížná z několika důvodů:

- SÚ budou muset při rozhodování zohlednit závazná stanoviska dotčených orgánů územního plánování, tj. i tak se při rozhodování budou muset touto oblastí zabývat;
- V případě úřadů ORP a KÚ platí, že se bude jednat o přenos kompetencí v rámci jednoho úřadu, leckdy i v rámci jednoho odboru, takže z pohledu těchto úřadů se nejedná o kapacitní změnu;
- Stavební úřady požadovaly stanovisko orgánů územního plánování cca v 25% případů (v cca 34 500 řízeních z celkového počtu 139 000 ročně), tedy v těchto případech se vyjadřoval jak ÚÚP, tak stále platila zákonná povinnost SÚ tuto oblast posoudit.

Proto předkladatel zvolil variantu vyčíslení rozdílů mezi současným a budoucím stavem v nákladech na výkon této části agendy, který je uveden v kap. 3.2.1.

3.3.1.2 Společné řízení

Úspory nákladů – osobní náklady SÚ

Ve variantě 1 platí, že pokud by došlo k přesunu kompetencí a pracovníků na obecné SÚ, došlo by vzhledem k průměrnému zařazení do nižších tarifních tříd na prvoinstančních obecných SÚ ve srovnání se specializovanými SÚ také k celkovému poklesu potřebných mzdových a souvisejících prostředků na výkon státní správy. Výpočet je v stejný jako v případě navýšení nákladů při volbě varianty 2. Tedy lze očekávat celkové snížení zhruba o 2 mil. Kč každý rok účinnosti zákona.

Úspory nákladů – snížení počtu odvolacích řízení

S ohledem na statistiky ÚÚR, které dokládají, že s vyšší úrovní úřadu klesá jeho chybovost, bylo by možné očekávat snížení počtu odvolání, tedy snížení počtu vedených odvolacích řízení, což by mělo vést ke snížení administrativní nákladů druhoinstančních SÚ. Tento přínos však není vyčíslen ze dvou hlavních důvodů:

1. Zavedení nových procesních pravidel a změny v kompetencích zúčastněných subjektů vždy vedou v počáteční fázi k určitým nejasnostem a zvyšuje se riziko chyb (způsobených lidským faktorem, nutností sjednotit užívané postupy, příp. čekáním na

metodickou podporu nebo ustálením judikatury). Proto je pravděpodobné, že tyto úspory jsou očekávatelné až v delším období.

2. Předpokládatelný postupný náběh těchto úspor, protože i po vstupu novely v účinnost budou dobíhat řízení dle předchozí úpravy a vyhodnocení počtu odvolání vůči společným řízením bude moci být provedeno až s odstupem několika let.

Platí pouze pro Variantu 2.

Úspory nákladů – DO

Vydávání jednoho stanoviska namísto dvou

Náklady dotčených orgánů mohou být v společném řízení nižší než v případě dvou samostatných řízení v případě, kdy by původně vydávaly dvě stanoviska, a nyní by vydávaly jen jedno. Míra úspor závisí na několika faktorech:

- Počtu společných řízení, při nichž by DO vydával jen 1 stanovisko na rozdíl od situace, kdy by bez společného řízení vydával stanoviska dvě;
- Míře náročnosti zpracování stanovisek, tedy zda vydání druhého stanoviska pro stavební řízení v případě, že již předtím zpracovával DO stanovisko pro územní řízení, méně či více pracné.

Možná úspora pak vychází z těchto předpokladů:

- předpokládané roční navýšení počtu společných řízení oproti současnosti o cca 1200 (1100 u dopravních staveb u speciálních SÚ na obcích III. typu a ÚČSM, zbylých 100 pak je odhad řízení vedených vodoprávními úřady a speciálními SÚ na KÚ, MD a MPO)
- průměrný počet DO vydávajících stanoviska k jednomu řízení: 5 (*pozn.: předpokládáme stejný počet stanovisek k územnímu řízení a stavebnímu řízení, tedy i ke společnému*) průměrný počet člověkohodin práce zaměstnanců DO na vydání 1 stanoviska: 5
- průměrné měsíční náklady na 1 zaměstnance DO (*pozn.: pro zjednodušení počítáno pro zaměstnance ÚSC v 10. platové třídě a 9. platovém stupni, ostatní dle Metodiky stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy*): 21 480 Kč x 1,2 x 1,35 x 1,43 = 49 760 Kč
- průměrná doba odpracovaná měsíčně (*pozn.: dle Metodiky stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy*): 150 hodin
- průměrné náklady DO na 1 člověkohodinu: 332 Kč

Úspora za rok tak činí:

počet řízení	1200
počet ušetřených stanovisek za 1 řízení	5
počet člověkohodin na 1 stanovisko	5
náklady DO na 1 člověkohodinu	332 Kč
úspora celkem	9 960 000 Kč

Roční odhad úspory DO tak činí téměř 10,0 mil. Kč.

Platí stejně pro varianty 1 i 2.

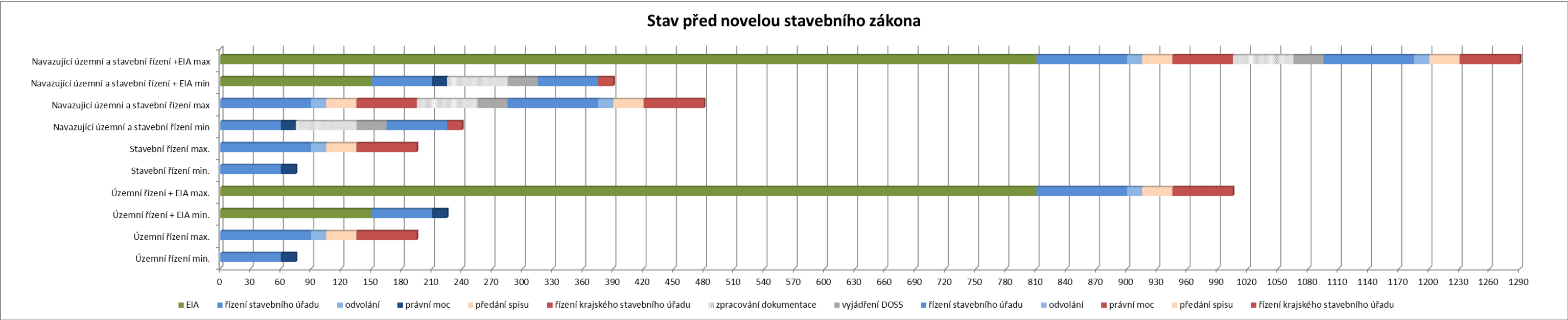
3.3.1.3 Ostatní přínosy

Na úseku územního plánování i stavebního řádu přináší novela SZ velké množství drobných procesních a kompetenčních změn, které mohou mít přínosy pro státní správu, příp. výkon samosprávných činností v územním plánování. Jedná se však o drobné změny, jejichž dopad je malý a obtížně kvantifikovatelný. Dotčené subjekty a popis přínosů je uveden v kapitolách 3.1.3 až 3.1.8, 3.1.11 a 3.1.12. Dle názoru předkladatele tyto přínosy více než kompenzují nekvantifikované náklady státu, zejména zjednodušením a zrychlením procesů. Hlavní přínosy novely ovšem nesměřují do státní správy, ale k investorům / žadatelům.

Grafické znázornění procesů dle stavebního zákona

1. Stav před novelou stavebního zákona

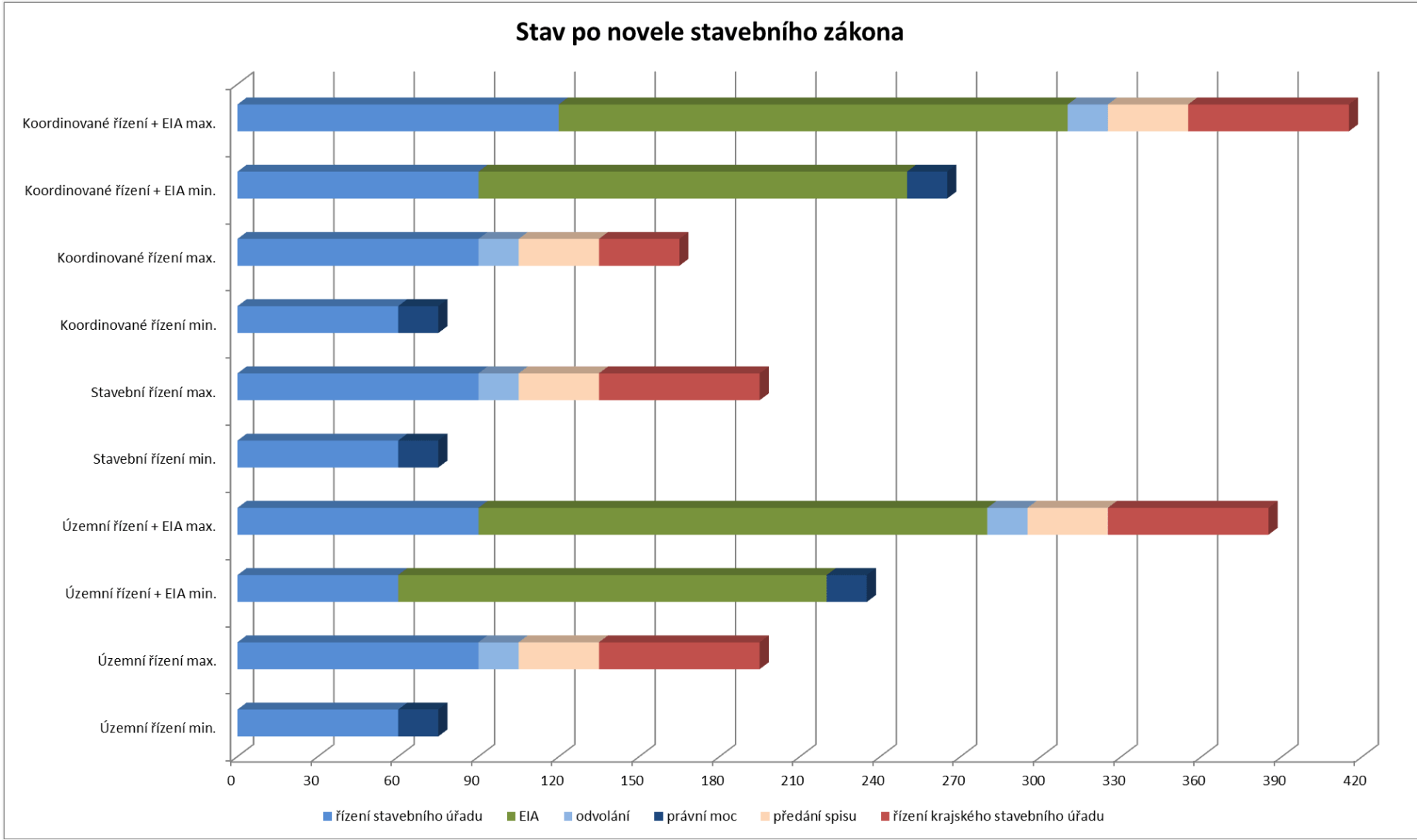
	EIA	řízení stavebního úřadu	odvolání	právní moc	předání spisu	řízení krajského stavebního úřadu	zpracování dokumentace	vyjádření DO	řízení stavebního úřadu	odvolání	právní moc	předání spisu	řízení krajského stavebního úřadu
Územní řízení min.		60		15									
Územní řízení max.		90	15		30	60							
Územní řízení + EIA min.	150	60		15									
Územní řízení + EIA max.	810	90	15		30	60							
Stavební řízení min.		60		15									
Stavební řízení max.		90	15		30	60							
Navazující územní a stavební řízení min		60		15			60	30	60		15		
Navazující územní a stavební řízení max.		90	15		30	60	60	30	90	15		30	60
Navazující územní a stavební řízení + EIA min.	150	60		15			60	30	60		15		
Navazující územní a stavební řízení +EIA max.	810	90	15		30	60	60	30	90	15		30	60

Pozn.:Pro stanovení hodnoty délky procesu EIA zpracovatel vycházel z průvodního dokumentu k návrhu Směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění Směrnice 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí.

2. Stav po novele stavebního zákona

	řízení stavebního úřadu	EIA	odvolání	právní moc	předání spisu	řízení krajského stavebního úřadu
Územní řízení min.	60			15		
Územní řízení max.	90		15		30	60
Územní řízení + EIA min.	60	160		15		
Územní řízení + EIA max.	90	190	15		30	60
Stavební řízení min.	60			15		
Stavební řízení max.	90		15		30	60
Společné řízení min.	60			15		
Společné řízení max.	90		15		30	30
Společné řízení + EIA min.	90	160		15		
Společné řízení + EIA max.	120	190	15		30	60

3.3.2 Přínosy pro soukromé subjekty

Předkladatel považuje mnohé níže uvedené přínosy za nezpochybnitelné, avšak kvůli neexistenci relevantních informací za nevyčíslitelné, resp. vyčíslitelné s tak velkým rizikem nepřesnosti ve výsledku, že zde tento výpočet neprovedl. Považuje ale za nezbytné ohodnotit jejich přínos na základě svých zkušeností z pohledu míry dopadů. Detaily jsou uvedeny souhrnně v tabulce v kap. 3.4.

3.3.2.1 Úsek územního plánování

Přínosy novely na úseku územního plánování spočívají na stejném principu jako v případě stavebního řádu, tedy zjednodušit a zrychlit procesy, a též zvýšit právní jistoty investorů. Přínosy jsou tak zprostředkované plynoucí:

- z realizace investic, které by za současného stavu legislativy nebyly nikdy realizovány, protože by byly investory vyhodnoceny jako příliš riskantní nebo neslibující dostatečně rychlou návratnost;
- ze zkrácení fáze přípravy záměru, tedy z dřívějšího zahájení realizace investice a jejího provozování.

Tyto přínosy je však na základě dostupných podkladů nemožné objektivně vypočítat, do výpočtu vstupuje velké množství faktorů, jejichž hodnoty nejsou známy (výše nyní nerealizovaných investic, které by při nové právní úpravě pro investory již byly profitabilní, počty a délky soudních přezkumů územně plánovacích dokumentací a jejich dopad na investiční záměry a investice v realizaci, využívání institutu pořízení územních studií na náklady investorů a dopad této praxe na délku trvání řízení a další).

3.3.2.2 Společné řízení, integrace procesu EIA do územního / společného řízení

Investoři – snížení nákladů na dokumentaci a průběh řízení

Hlavním benefitem pro investory je při využití společného řízení snížení nákladů:

- na nutné dopracování dokumentace (změny podmínek, aktualizace),
- na komunikaci se státní správou, účastníky řízení a soudy.

Tyto úspory mohou být způsobeny dvě hlavními příčinami:

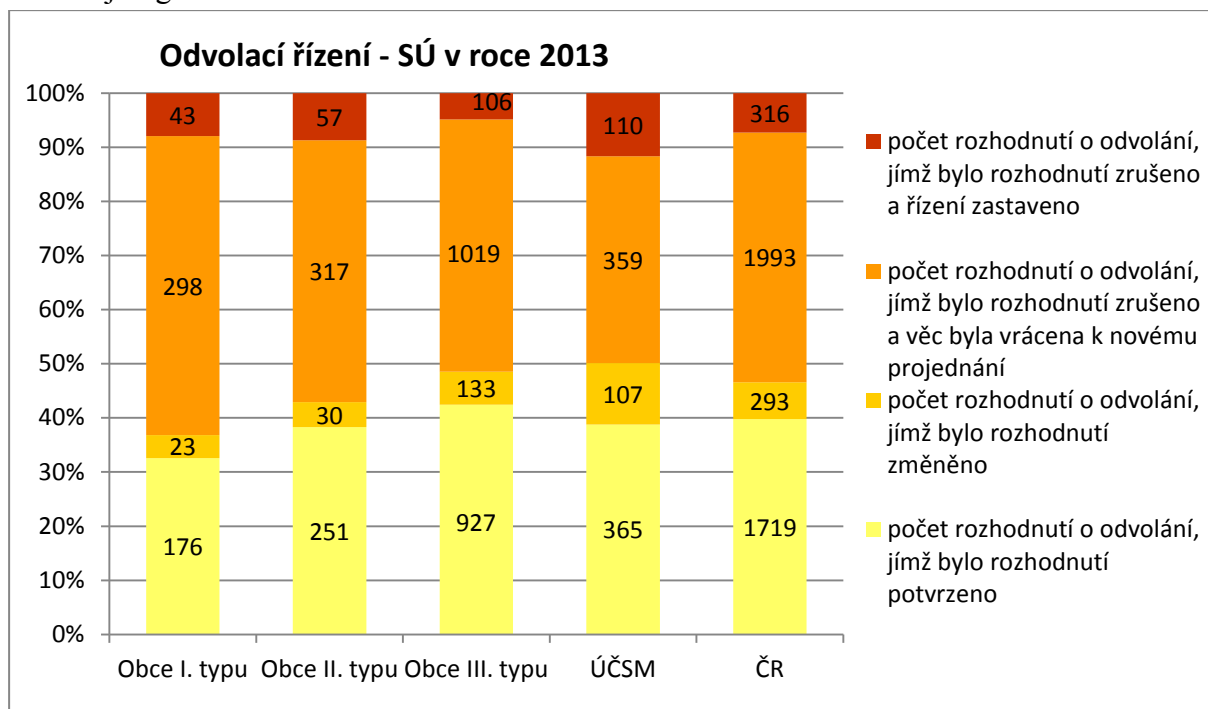
- zkvalitněním postupu SÚ,
- možným zkrácením délky průběhu společného řízení ve srovnání se současným stavem.

Zkvalitnění úředního postupu

Zkvalitnění úředního postupu SÚ je ovšem očekávatelné pouze ve variantě 2. V případě varianty 1 by totiž hrozil spíše opačný problém, kdy by prvoinstanční obecné SÚ začaly řešit stavební povolení v případech, které dosud neřešily, s kterými by se setkávaly zřídka a odborná zkušenost jejich pracovníků v příslušné záležitosti by byla nízká až nulová. V případě přesunu kompetencí u společného řízení na speciální nebo jiný SÚ lze očekávat určité navýšení kvality, jak dokládají údaje zjištěné ÚÚR, které jsou založené na míře oprávněnosti odvolacích řízení.

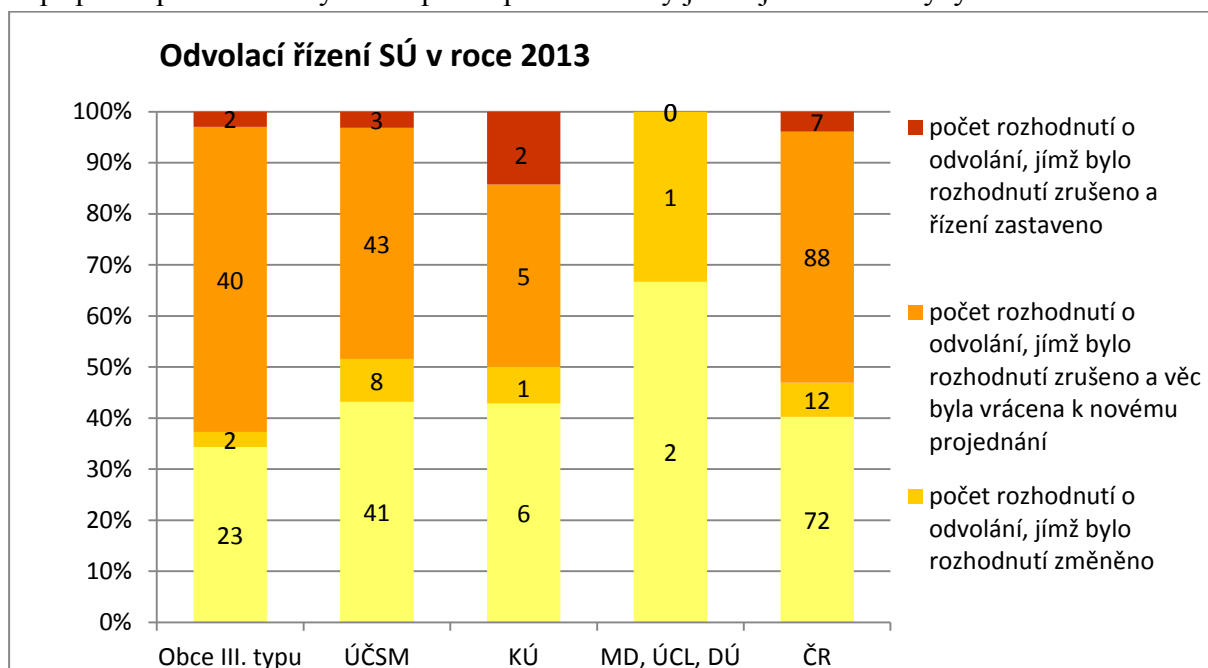

Úspěšnost odvolání proti rozhodnutím obecných prvoinstančních SÚ v roce 2013 ukazuje následující graf:

Počet zamítnutých odvolání proti rozhodnutím SÚ organizačně začleněných na obcích III. typu a v městských částech statutárně členěných měst je cca o 10 % vyšší než v případě obcí I. typu a o cca 5 % než u obcí II. typu.

V případě specializovaných SÚ pro dopravní stavby jsou zjištění z analýzy tato:

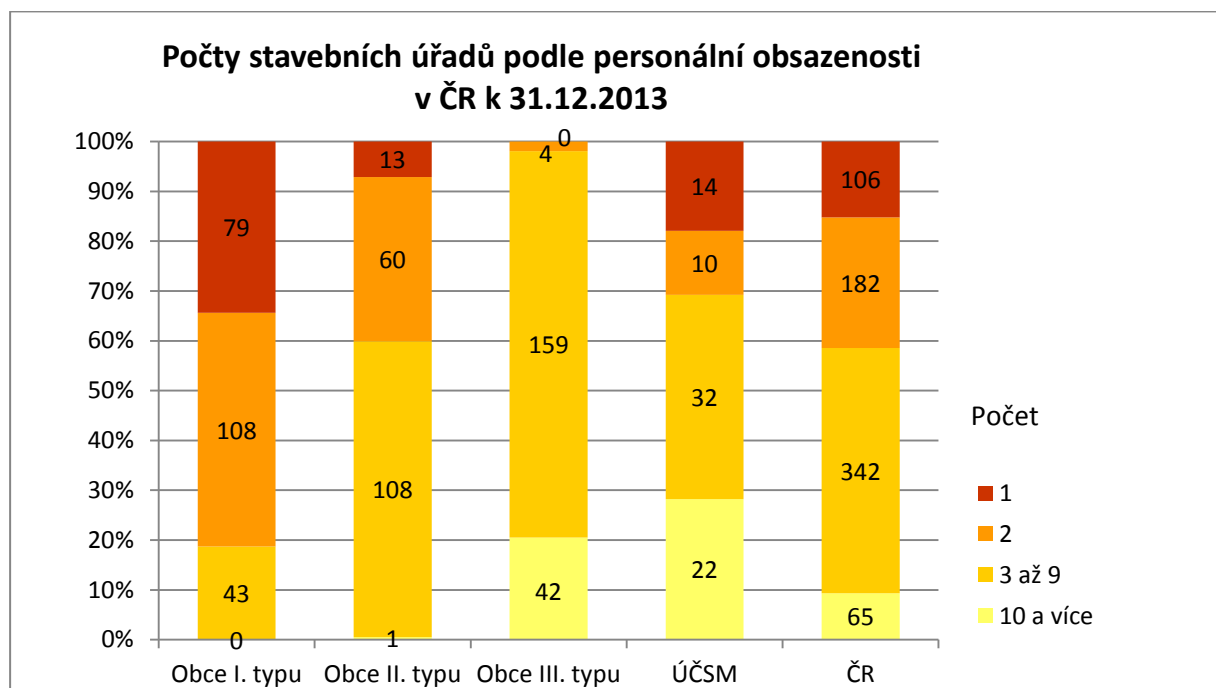
Opět je zřejmé, že procentuální podíl neúspěšných odvolání je nejmenší u obcí III. typu, cca o

8 % ve srovnání s KÚ. Nejlepší výsledky v tomto kritériu mají centrální úřady (Ministerstvo dopravy, Úřad pro civilní letectví a Drážní úřad), nicméně zde je potřeba při interpretaci zohlednit řádově nižší počet případů (v jednotkách).

Důvodů pro v průměru vyšší kvalitu práce SÚ na obcích III. typu, magistrátech, KÚ a ústředních správních úřadech může být více, některé jsou ovšem obtížně dokladovatelné. Sem patří např. malá zkušenost pracovníků s „neobvyklými“ stavbami apod.

Jiné jsou ovšem již doložitelné a spadá sem:

- minimální nebo žádná zastupitelnost úředníků SÚ v některých obcích I. a II. typu,

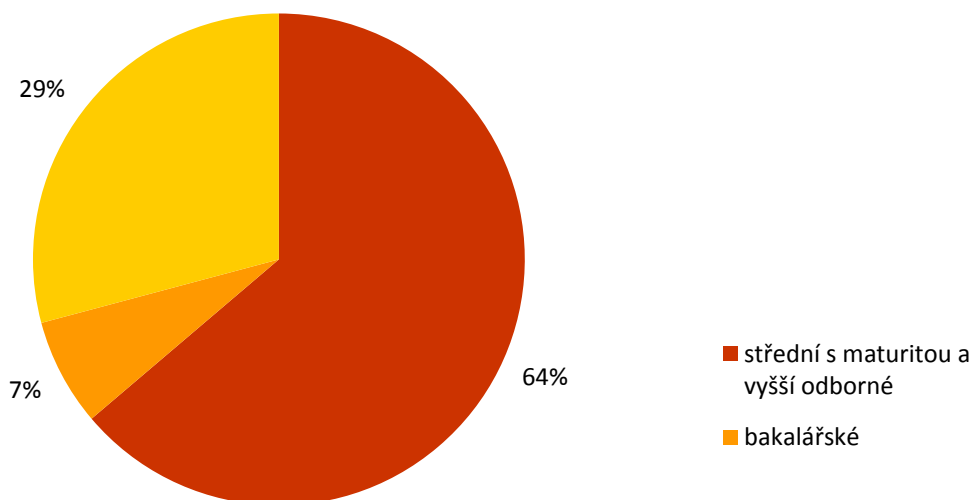

Z grafu je patrné, že na 1/3 SÚ obcí I. typu je zařazen pouze 1 zaměstnanec a jen na méně než 20 % jsou více než 2. I v případě obcí III. typu platí, že na 40 % SÚ jsou max. 2 zaměstnanci. Na těchto SÚ tedy mohou nastat potíže se zastupitelností.

- Nejvyšší dosažené vzdělání

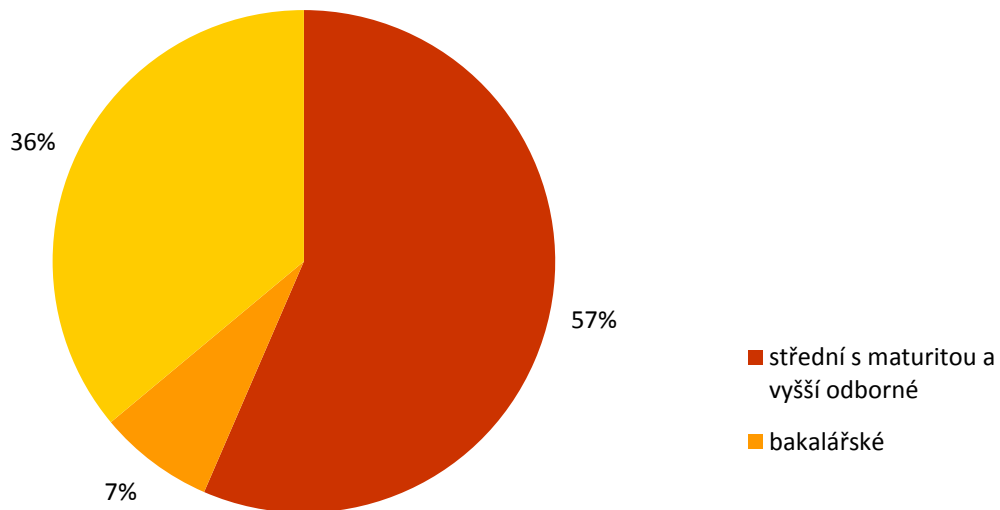
Na úřadech obcí I. a II. typu působí procentuálně nejvíce úředních osob, které mají střední vzdělání s maturitou (nebo vyšší odborné). Na obcích III. typu, MČ a magistrátech územně členěných statutárních městech, KÚ a ústředních správních úřadech je výrazně více vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců. Vše je dobře patrné na následujících grafech:

Vzdělání úředních osob v roce 2013 - obce I. typu

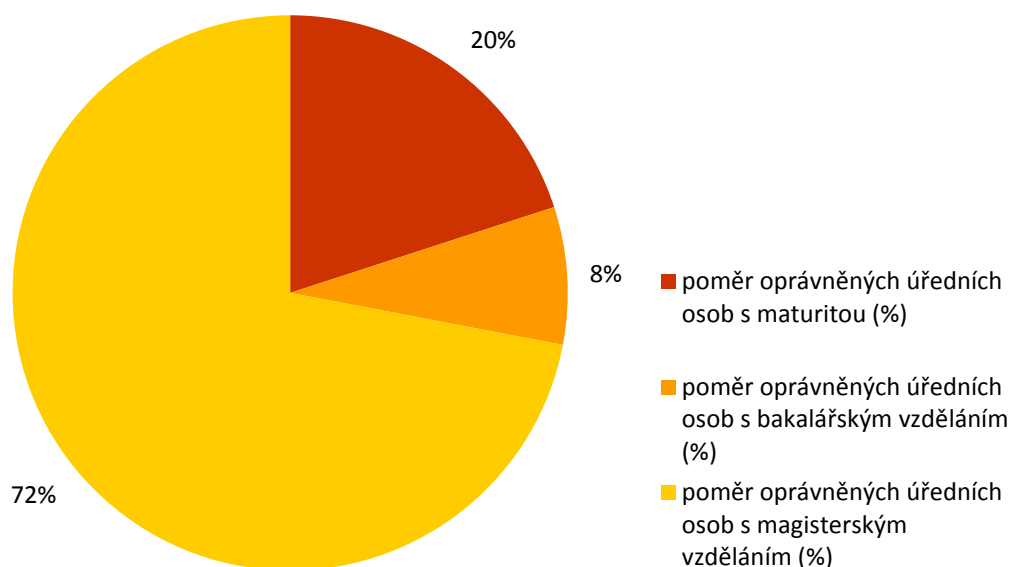
Počet pracovníků majících dokončené VŠ vzdělání, alespoň bakalářského stupně, dosahuje na obcích I. typu 36% z celkového počtu úředních osob.

Vzdělání úředních osob v roce 2013 - obce III. typu

U obcí II. typu je to již o 7% více, celkem 43%.

Vzdělání úředních osob v roce 2013 - ČR

V případě obecných SÚ organizačně začleněných do KÚ a magistrátů Prahy, Brna, Ostravy a Plzně činí podíl úředních osob s VŠ vzděláním alespoň bakalářského stupně celých 80 %.

V případě speciálních stavebních úřadů pro dopravní a vodní stavby je situace obdobná. Ve všech případech platí, že SÚ na ministerstvech jsou až na výjimky obsazeny vysokoškolsky vzdělanými osobami.

Očekávat kvalitnější výkon státní správy v případě, kdy společné řízení povede jiný než obecný SÚ, je tedy reálné, byť obtížně kvantifikovatelné.

Dopady snížení nákladů investorů na přípravu dokumentace a vedení řízení dle stavebního zákona a souvisejících řízení (EIA apod.) pak odhadujeme následovně:

V dotazníkovém průzkumu MMR uváděli investoři poměrně značný rozptyl odhadu nákladů na přípravu podkladů a vedení řízení na celkových investičních nákladech. Údaje začínaly na hodnotách v řádech desetin procenta (od 0,3 %) v případě realitní výstavby až po 10% v případě státních infrastrukturních investic (železniční a vodní cesty). V případě průmyslové výstavby odhadl CzechInvest náklady na 4,5 – 6 % z celkových nákladů investice.

Pro účely našeho výpočtu budeme vycházet z předpokládané průměrné hodnoty nákladů investorů ve výši 2 % z celkové výše investice. Dalším vstupním faktorem je pak plánovaná výše stavebních investic. Zde se opíráme o data ČSÚ o předpokládané hodnotě staveb, na které byla vydána stavební povolení v roce 2014, jež činí cca 250 mld. Kč. Dalším předpokladem je velmi konzervativní odhad snížení celkových nákladů investorů o 2 % proti současnému stavu. Úspory investorů vycházejí následovně:

Předpokládaná hodnota staveb, na které byla vydána stavební povolení	249,8 mld. Kč
Podíl nákladů na dokumentaci a vedení řízení podle stavebního zákona, EIA, SEA a Natura 2000 na celkových nákladech investorů	2%
Předpokládané náklady investorů na dokumentaci a řízení	5 mld. Kč
Výše úspory nákladů investorů	2%
Roční snížení nákladů investorů	100 mil. Kč

Pokud by tedy vlivem možnosti realizace společného řízení a integrace EIA do územního řízení investoři ušetřili 2 % ze současných nákladů na přípravu dokumentace a vlastní řízení, činila by tato úspora z jejich pohledu 100 mil. Kč. Z pohledu národohospodářského je ovšem nutno zdůraznit, že většina těchto peněz je utracena za služby jiných ekonomických subjektů v ČR – projekčních kanceláří, právníků a dalších, jinými slovy z pohledu státního rozpočtu jde o neutrální položku.

Platí pro variantu 1 i 2 společného řízení společně s variantou 1 u integrace EIA.

Investoři - zkrácení délky řízení

Zkrácení délky řízení je očekávatelné v obou hlavních změnách zákona:

- V zavedení společného řízení
- V integraci procesu EIA do územního řízení

Možné zkrácení délky průběhu společného řízení ve srovnání s realizací odděleného územního a stavebního řízení vyplývá z celkového principu, kdy žadatel předkládá jednu žádost, probíhá jedno řízení a případné odvolání se tedy též týká jen jednoho řízení. Zákonná lhůta v případě standardního průběhu společného řízení je stanovena na 60 – 90 dní, což by ve srovnání se samostatným územním a samostatným stavebním řízením mělo činit zkrácení o polovinu. Stejně lhůty nyní zákon obsahuje pro územní i stavební řízení, tj. v součtu se jedná o lhůtu dvojnásobnou.

Zkrácení v případě procesu EIA se odvíjí od ukotvení lhůt na vydání závazného stanoviska příslušného orgánu, které dosud v zákoně nebyly stanoveny. Na straně druhé neexistují přesné údaje o průměrné délce řízení EIA a důvodech doby trvání. Dále platí, že příslušné úřady budou mít možnost využít ustanovení, kdy lhůty nepoběží, a lze očekávat, že této možnosti budou využívat (dle získaného vyjádření investorů v průzkumu provedeném předkladatelem i dle vzorku údajů o řízeních EIA z databázi CENIA).

Odhad délky zkrácení je tedy postaven na předpokladu, že ke zkrácení dojde jen v části případů:

- U společného řízení tam, kdy bude využito výše uvedených zjednodušení

(komunikace s jedním orgánem státní správy, případné řešení odvolání proti jednomu řízení) a nedojde k přerušení řízení.

- U integrace EIA jen v případě dodržení lhůt ze strany příslušného úřadu, přičemž je nutné vzít v úvahu, že délka procesu EIA závisí především na délce a kvalitě zpracování dokumentace, kterou nezpracovává státní správa, nýbrž autorizovaná osoba jako soukromý subjekt na základě smlouvy s investorem.

Dále je nutné brát v potaz, že procesem EIA prochází jen velmi malá část záměrů (údaje převzaty z dat CENIA):

Zahájení řízení EIA

	2011	2012	2013
KÚ	865	775	730
MŽP	98	114	105

Ukončení řízení EIA

	2011	2012	2013
Závěr zjišťovacího řízení	797	700	667
Stanovisko	101	93	75
Ukončeno z jiných důvodů	99	88	97

Proto je celkový odhad průměrného zkrácení řízení oproti současnému stavu postaven jako konzervativní a činí 1 měsíc oproti současnému stavu.

I toto urychlení možnosti zahájit investiční práce o 1 měsíc dříve má ale poměrně zásadní dopad. Následující výpočet se vztahuje na státní investice do dopravní infrastruktury, konkrétně pozemních komunikací a drážních staveb. Ztráta z oddálení uvedení dopravní stavby do provozu závisí na vnitřním výnosovém procentu a výnosu z alternativního využití finančních prostředků. Při výpočtu ekonomické ztráty je proto důležité, v jaké fázi projektu došlo ke zdržení a jaké bylo alternativní využití zdrojů v okamžiku, kdy došlo ke zdržení. Ztráta z oddálení je pro případ, kdy ještě nebyly vynaloženy žádné prostředky (nebo jejich větší část), menší než u již proinvestovaných staveb. Velikost ztráty závisí na diskontní míře, která odpovídá rizikovosti projektu. Předpokládejme vnitřní výnosové procento stavby 6 % a požadovanou diskontní míru 5 %. Pak ztráta při ročním zdržení projektu za 1 mld. Kč počítaná z již investovaných prostředků bude 5,66 mil. Kč a ztráta počítaná z oddálení výstavby (včetně oddálení financování) bude 8,91 mil. Kč, celkově tedy 14,57 mil. Kč.

V průměru u dopravních staveb vychází, že prodloužení povolenacího procesu o jeden rok představuje zvýšení nákladů (jen na oddálení přínosů výstavby) o 5,07 %. Dále dle zprávy NKÚ (2013) v období 2008 – 9/2012 nejvíce rostly předpokládané náklady z důvodu rostoucí ceny stavebních prací, nákladů na přepracování dokumentace apod. Náklady zvyšovaly i

požadavky účastníků územních a stavebních řízení na zařazení dodatečných objektů nebo na změny těch stávajících. Konzervativní odhad ztrát tohoto typu způsobených prodlužováním povolovacího procesu (bez efektu oddálení přínosů stavby) je 3 % na 1 rok.

Z makroekonomického pohledu tak můžeme kalkulovat s tím, že pokud by se podařilo zkrátit povolovací proces staveb pozemních komunikací o jeden rok, přínosy z tohoto zkrácení budou představovat cca 8,0 % investičních nákladů u dopravních staveb.

Posledním parametrem vstupujícím do odhadu přínosů liniových dopravních staveb je výše rozpočtu ŘSD a SŽDC. Zde vycházíme z platného rozpočtu SFDI na rok 2015, který alokuje pro ŘSD přes 29 mld. Kč na investice do infrastruktury, SŽDC má v plánu investovat 20 mld. Kč. Je ovšem vysoce pravděpodobné, že v případě větších investic nebude ŘSD a SŽDC institutu společného řízení využívat. Obecně lze očekávat, že ho investoři využijí spíše u jednodušších staveb. Z výše uvedených předpokladů pak plyne následující:

	ŘSD	SŽDC
Roční přínos ze zkrácení	8,0 % investičních nákladů	8,0 % investičních nákladů
Přínos ze zkrácení o 1 měsíc	0,67%	0,67%
Výše investičního rozpočtu pro rok 2015	29 mld. Kč	20 mld. Kč
Výše investic, u nichž lze očekávat pozitivní dopad zákona	1 mld. Kč	1 mld. Kč
Celková úspora	6,7 mil. Kč	6,7 mil. Kč

Lze tedy předpokládat, že při udržení výše plánovaných investic státu jen do silniční infrastruktury by průměrné zkrácení řízení o 1 měsíc mohlo vést k úsporám téměř 6,7 mil. Kč ročně. Obdobně i v případě investic SŽDC do železniční infrastruktury.

Obdobný výpočet je možné provést i pro veřejné investice krajů a obcí a jimi zřizovaných / založených organizací. Přesná souhrnná čísla o investicích samosprávy do pozemních komunikací nejsou k dispozici, prostředky za jednotlivé kraje na opravy a investice se pohybují v rozmezí 0,5 – 3 mld. Kč za rok. Celkové investiční úspory tak pro účely této RIA budou odhadnuty na cca 15 mld. Kč za kraje a obdobně za obce. Bohužel další neznámou je podíl oprav k výstavbě komunikací. Výhod společného řízení bude možno využívat při výstavbě nových komunikací, nikoliv při běžných opravách.

Předkladatel očekává, že tyto subjekty budou více než stát při rozvoji pozemních komunikací využívat benefitů zákona, protože se obvykle jedná o jednodušší stavby, kde lze očekávat častější využití společného řízení a případné řízení EIA nebude tak komplikované, tj. lze očekávat jeho kratší průběh.

	Samospráva
Roční přínos ze zkrácení	8,0 % investičních nákladů
Přínos ze zkrácení o 1 měsíc	0,67%
Roční odhad investic	30 mld. Kč
Výše investic, u nichž lze očekávat pozitivní dopad zákona	3 mld. Kč
Celková úspora	20,1 mil. Kč

Celkové přínosy pro veřejné investice do pozemních komunikací tak lze odhadnout na 33,5 mil. Kč ročně v případě varianty 2 společného řízení (souběžně s variantou 1 pro integraci EIA). Benefit je očekávatelný pro obě varianty společného řízení, vzhledem k závislosti délky trvání na kvalitě práce SÚ lze předpokládat, že větší přínosy bude mít ve variantě 2, přínosy varianty 1 (souběžně s variantou 1 pro integraci EIA) odhadují autoři RIA na cca 80 % přínosů varianty 2, tj. na 26,8 mil. Kč.

V případě soukromých investorů lze použít obdobný výpočet. Pro zjednodušení použijeme stejné předpoklady, tedy vnitřní výnosové procento stavby 6 %, požadovanou diskontní míru 5 % a ztráty způsobené růstem cen stavebních prací o 3 % ročně. Dále vycházíme ze stejného zkrácení průměrných lhůt jak díky společnému řízení, tak v případě integrace řízení EIA do územního / společného řízení.

Celková výše investic do komerčních nemovitostí v ČR v letech 2006 – 2012 činila 145 mld. Kč. Průměrná roční výše tak dosahuje cca 20 mld. Kč.

Pro developerskou bytovou výstavbu nejsou k dispozici celková čísla. Celková hodnota stavebních povolení pro bytovou výstavbu vydaných v roce 2015 dosáhla 55 mld. Kč. V roce 2014 bylo v ČR dokončeno celkem 23 881 bytů. Vycházíme-li z předpokladu, že výstavba bytů v bytových domech a jejich nástavbách je v naprosté většině developerskou záležitostí a že i jistá část výstavby rodinných domů je zajištěna developery (odhad stanoven na 10 %), pak podíl developerské výstavby na celkové výstavbě bytů se spočítá následovně:

počet dokončených bytů celkem	23 881
počet bytů v rodinných domech	13 985
developerská výstavba domů (odhad 10 % ze všech rod. domů)	1 399
počet bytů v bytových domech	6 192
počet bytů v nástavbách, přístavbách a vestavbách k bytovým domům	1 254
počet bytů postavených developery celkem	8 845
počet bytů postavených developery ke všem postaveným bytům	37%

Při předpokládané stejné ceně průměrného bytu bez ohledu na způsob výstavby tak celkový developerský trh činí cca 37 % z 55 mld. Kč = 20 mld. Kč / rok.

Pak platí následující výpočet přínosů:

	Komerční nemovitosti	Developerská bytová výstavba
Roční přínos ze zkrácení	8 % investičních nákladů	8 % investičních nákladů
Přínos ze zkrácení o 1 měsíc	0,67%	0,67%
Výše investic / rok	20 mld. Kč	20 mld. Kč
Celková úspora	134 mil. Kč	134 mil. Kč

Celkové přínosy pro investory do komerční bytové i nebytové výstavby v ČR tak lze odhadnout na 268 mil. Kč ročně v případě varianty 2 společného řízení (souběžně s variantou

1 pro integraci EIA). Benefit je očekávatelný pro obě varianty společného řízení, vzhledem k závislosti délky trvání na kvalitě práce SÚ lze předpokládat, že větší přínosy bude mít ve variantě 2, přínosy varianty 1 (souběžně s variantou 1 pro integraci EIA) odhadují autoři RIA na cca 80 % přínosů varianty 2, tj. na 214 mil. Kč.

Investoři - Optimalizace zvoleného postupu

Investoři novelou zákona získají možnost volby, zda podat žádost o Společné povolení nebo vést odděleně územní a stavební řízení. Výhody spočívající v možném zkrácení řízení jsou vypočteny výše. Tato možnost volby je tak zde uvedena bez výpočtu. Zkušenosti žadatelů, kteří by měli být schopni na základě svých předchozích aktivit a odhadu reakcí státních orgánů a dalších oprávněných osob nejlépe posoudit rizika plynoucí ze zvolené varianty, nám dovolují předpokládat, že si žadatelé dokáží sami nejlépe zhodnotit, kdy se jim vyplatí zvolit variantu společného řízení. Autoři RIA se domnívají, že přínosy z této možnosti volby tak minimálně pokryjí případné zvýšené náklady některých investorů s přípravou dokumentace pro společné řízení, které nepovede k jimi očekávanému výsledku.

Přínosy z urychlení výstavby

Přínosy z urychlení výstavby je třeba rozdělit podle typů beneficentů:

Stavební společnosti

Stavební společnosti by měly těžit:

- Z urychlení schvalování výstavby,
- Z úspor investorů při vedení společného řízení, přičemž lze očekávat, že minimálně v případě státních investic by část z těchto peněz byla využita na investiční akce.

Tyto přínosy jsou prokazatelné, ovšem jejich kvantifikace je založena na velkém množství obtížně zdůvodnitelných předpokladů, a proto zde není provedena.

Projekční společnosti

Projekční společnosti by měly vydělat na urychlení schvalování výstavby, a tedy větším množstvím zakázek. Na straně druhé lze očekávat, že část úspor investorů bude pocházet z nákupu přípravy a aktualizací dokumentace, tedy bude na úkor projekčních kanceláří. Z tohoto důvodu považujeme tento přínos za minimální a nebude zde kvantifikován.

Ostatní subjekty

Nepřímé přínosy z urychlení výstavby budou mít i další subjekty, např.

- soukromé osoby využívající stavby pro přepravu, nákupy atd.
- podnikatelé využívající dopravní stavby k přepravě zboží a služeb,
- obyvatelé benefitující z lepší dostupnosti služeb a nižších cen.

Vzhledem k obtížnosti získání potřebných nezpochybnitelných vstupních dat nejsou tyto přínosy kvantifikovány.

Přínosy pro národní hospodářství

Urychlení výstavby má i další dopady týkající se národního hospodářství a přeneseně

veřejných rozpočtů z titulu urychlení výstavby a dřívějšího zahájení provozu zejména dopravní infrastruktury, energetických staveb a komerčních nemovitostí. Patří sem např. vyšší růst HDP, větší výběr daní, snížení rizika nevyčerpání dotací z fondů EU apod. Nicméně opět se jedná o obtížně kvantifikovatelné údaje, a proto zde nejsou provedeny detailní výpočty.

3.4 Vyhodnocení přínosů a nákladů variant

3.4.1 Kvantifikované vyhodnocení

Celkové vyhodnocení kvantifikovaných přínosů a nákladů ukazují následující tabulky. Údaje jsou zaokrouhleny na stovky tisíc korun.

3.4.1.1 Jednorázové náklady

Subjekty	Druh nákladu	Náklady
Úřady územního plánování	školení	400 tis. Kč
Stavební úřady	školení	1,7 mil. Kč
Soukromé subjekty (investoři a další)	školení	1,6 mil. Kč
Stavební úřady	Náklady na odstupné při přenosu kompetencí v společném řízení	Max. 1,9 mil. Kč
Stavební úřady Úřady územního plánování	Náklady na nábor nových zaměstnanců: Nové kompetence SÚ v společném řízení; Vydávání závazných stanovisek ÚUP	Zanedbatelné ve srovnání s náklady způsobenými běžnou fluktuací
Celkem		5,6 mil. Kč

Jedná se o jednorázové náklady po schválení zákona. Jejich výše je shodná pro všechny posuzované varianty ve všech oblastech změn.

3.4.1.2 Trvalé náklady a přínosy

Nejsou uvedeny náklady a přínosy variant 0, protože ty jsou vždy nulové. Všechny sumy jsou vyčísleny za rok.

Náklady	Subjekt	Společné řízení	Integrace EIA	Závazná
---------	---------	-----------------	---------------	---------

				do územního / společného řízení	stanoviska ÚÚP
		Varianta 1	Varianta 2	Varianta 1	Varianta 1
Navýšení mzdových nákladů	Stavební úřady	0 Kč	2 mil. Kč	---	---
Navýšení mzdových nákladů	Orgány územního plánování	---	---	---	95,5 mil. Kč
Celkem pravidelné náklady		0 Kč	2 mil. Kč		95,5 mil. Kč

Přínosy	Subjekt	Společné řízení		Integrace EIA do územního / společného řízení	Závazná stanoviska ÚÚP
		Varianta 1	Varianta 2	Varianta 1	Varianta 1
Snížení mzdových nákladů	Stavební úřady	2,0 mil. Kč	0 Kč	---	---
Vydávání jednoho stanoviska DO namísto dvou	Dotčené orgány státní správy	10,0 mil. Kč	10,0 mil. Kč	---	---
Snížení nákladů na dokumentaci a průběh řízení	Investoři	100 mil. Kč	100 mil. Kč	---	---
Veřejné investice do dopravních staveb - zkrácení délky řízení	Stát ÚSC	26,8 mil. Kč	33,5 mil. Kč	Obsaženo ve variantách společného řízení	---
Soukromé investice – zkrácení délky řízení	Investoři	214 mil. Kč	268 mil. Kč	Obsaženo ve variantách společného řízení	---
Celkem pravidelné přínosy		353 mil. Kč	411 mil. Kč		

Provozní náklady varianty 2 u společného řízení jsou cca o 2 mil. Kč ročně vyšší než u varianty 1. Přínosy jsou ovšem výrazně vyšší u varianty 2, a to o cca 58 mil. Kč / ročně. Sumární tabulka jasně ukazuje, že jednorázové náklady jsou minimální. Vyčíslitelné pravidelné náklady jsou o stovky milionů Kč ročně nižší než očekávané přínosy novely zákona.

Jednorázové odhadované náklady vzniklé MMR (nepředpokládá se navýšení počtu pracovních sil) u Varianty 2	2,1 mil. Kč
Odhad nákladů vzniklých ostatním organizačním složkám státu (nepředpokládá se navýšení počtu pracovních sil) u Varianty 2	0,0 mil. Kč
Trvalé odhadované náklady na výkon přenesené působnosti u Varianty 2	97,5 mil. Kč/rok
Přínosy (úspory) u Varianty 2 do veřejných rozpočtů financujících činnosti dotčených orgánů	10,0 mil. Kč/rok
Celkové odhadované přínosy (úspory) u Varianty 2	411,0 mil. Kč/rok

Předpokládá se, že jednorázové náklady ve výši 2,1 mil. Kč na proškolení stavebních úřadů a úřadů územního plánování ORP o změnách právních předpisů vyvolaných tímto zákonem budou hrazeny z rozpočtu Ministerstva pro místní rozvoj a to část v roce 2016 a část v roce 2017.

Předpokládá se, že nová právní úprava vyvolá trvalé náklady ve výši 97,5 mil. Kč/rok na výkon přenesené působnosti. Pro pokrytí těchto nákladů bude žádáno o trvalou úpravu příspěvku na výkon přenesené působnosti z kapitoly všeobecná pokladní správa a to počínaje rokem 2017. Z výše uvedené částky bude žádáno o navýšení příspěvku na výkon přenesené působnosti vykonávané stavebními úřady ve výši 2,0 mil. Kč/rok a 95,5 mil. Kč/rok na výkon přenesené působnosti úřadů obcí s rozšířenou působností (na pokrytí činnosti úřadů územního plánování).

Další náklady na rozpočty krajů a na rozpočty úřadů vykonávajících státní správu se nepředpokládají. Také se nepředpokládá navýšení počtu pracovníků na těchto úřadech.

Novela nevyvolává potřebu navýšení mzdových ani jiných výdajů ze státního rozpočtu krom výdajů na přenesenou působnost.

Celkové odhadované přínosy (úspory), které vyplynou z navrhovaného zákona, se odhadují na 411,0 mil. Kč/rok.

3.4.2 Posouzení dalších přínosů

Novela přináší změny, které mají určitě pozitivní dopad na fungování státní správy, právní jistoty investorů, stavebníků a dalších dotčených subjektů a zejména na délku a průběh procesů přípravy a schvalování investičních záměrů.

Kromě úspor nákladů na straně orgánů státní správy a zvýšení kvality výkonu veřejné správy při vlastním výkonu agend dle stavebního zákona, lze také kalkulovat s přínosy na straně soukromých subjektů a zprostředkovaně národního hospodářství. Tyto přínosy jsou způsobeny primárně:

- a) zrychlením přípravné fáze stavebních investic, a tedy zejména rychlejší návratností vložených finančních prostředků, případně rychlejším dosažením žádoucího stavu (zrychlením výstavby nízkoenergetických budov, energetických distribučních sítí apod.);
- b) snížením nákladů na přípravnou fázi stavebních investic – tyto ušetřené prostředky mohou být (zejména v případě veřejných zdrojů) investovány do jiných stavebních

investic, a tak mohou generovat další celospolečenské pozitivní přínosy.

Stavební investice mají významný multiplikační přínos pro celé hospodářství. Je několik modelů, které efekty konkrétně vyčíslují. V ČR se dlouhodobě tímto modelováním zabývá spol. URS Praha, a.s. na základě podrobných analýz tzv. odvětvových multiplikátorů. Dle jejích analýz lze dovodit, že největší multiplikační efekt ve stavebnictví mají investice do dopravní infrastruktury a bytové výstavby. V průměru každý investovaný 1 milion Kč do výstavby generuje stabilizaci 3 až 4 pracovníků v ekonomice (z toho 1 ve stavebnictví a 2 – 3 v ostatních oborech – průmysl, doprava, služby). Dále z tohoto investovaného 1 milionu Kč se realizují přínosy a úspory pro veřejné rozpočty ve výši cca 550 tis. Kč (spočívající ve zvýšeném výběru daní a poplatků, sociálního a zdravotního pojištění, snížení nákladů na dávky v nezaměstnanosti atd.). Výhodou stavebnictví je fakt, že ve srovnání s jinými sektory hospodářství nadprůměrná část potřebných vstupů je generována z domácí ekonomiky a nikoliv z dovozu.

Přesné vyčíslení výše uvedených přínosů by však bylo založeno na příliš velkém množství obtížně dokazatelných předpokladů, a tedy výsledek výpočtů by byl zatížen nepřiměřeně vysokým rizikem chyby, že se ho zde předkladatel rozhodl nevyčíslit. Jako modelový příklad si ale autoři RIA dovoluují uvést výpočet přínosů za situace, kdy by veřejné subjekty ušetřily zrychlením a zlevněním přípravy staveb 50 mil. Kč ročně. Pak by to znamenalo při investování těchto veřejných zdrojů do jiných staveb mj. přínosy pro veřejné rozpočty ve výši cca 25 mil. Kč / rok.

I přes nemožnost přesné finanční specifikace všech přínosů však autoři RIA považují za důležité formou expertního posouzení specifikovat nekvantifikovatelné pozitivní dopady novely zákona:

Oblast zákona	Změna	Státní správa – zvýšení kvality výkonu agend	Investor / žadatel	Stavební společnosti / Projekční kanceláře	Uživatelé infrastruktury	Národní hospodářství
Územní plánování	Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování	+++	+	0	0	0
Územní plánování	Zpřesnění poskytování údajů o území pro územně analytické podklady	+	0	0	0	0
Územní plánování	Lhůta pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů	+++	0	0	0	0
Územní plánování	Zajištění zpracování územní studie žadatelem	+	++	+	+	+
Územní plánování	Zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace	+	+	+	+	+
Územní plánování	vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace	+	+	0	0	0
Územní plánování	Vztah k soudnímu řádu správnímu	+++	+++	++	++	++
Územní plánování	Souhrn dalších změn	+	+	0	0	0
Stavební řád	Společné řízení	+	Přínosy vyčísleny	+	+	+
Stavební řád	Integrace EIA do územního / společného řízení	+	Přínosy vyčísleny	+	+	+
Stavební řád	Upřesnění vydávání závazných stanovisek DO	++	++	+	+	+
Stavební řád	Kolaudace	+	+	0	0	0
Stavební řád	Souhrn dalších změny	++	+	0	0	0

Pozn.: +++ = vysoký přínos, ++ = střední přínos, + = nízký přínos, 0 = přínos neidentifikován

4. Návrh řešení

4.1 Na úseku územního plánování

Z důvodů uvedených v této a předchozích kapitolách byly na úseku územního plánování doporučeny tyto varianty:

4.1.1 Uplatňování závazného stanoviska dotčenými orgány územního plánování

Varianta 1, která přinese jednoznačnou úpravu kompetencí orgánů územního plánování a stavebních úřadů při ochraně veřejných zájmů na úseku územního plánování. Ve vazbě na další novelizovaná ustanovení stavebního zákona bude odstraněna dvojkolejnost posuzování záměrů na provedení změn území, takže veřejný zájem na úseku územního plánování již nebude duplicitně hájen stavebními úřady a orgány územního plánování.

4.1.2 Zpřesnění poskytování údajů o území pro územně analytické podklady

V případě formy poskytování varianta 1, která povede k dosažení cílového stavu – data budou kompatibilní, přesná a jejich zpracování bude rychlé. Pro poskytovatele údajů o území to může v některých případech znamenat zvýšené nároky, které se však nejeví jako významné, neboť lze předpokládat, že poskytovatelé údajů již mají současně k dispozici údaje o území v digitální formě v systému JTSK.

U adresátů poskytování údajů o území varianta 1, jež povede k dosažení cílového stavu – krajské úřady budou mít k dispozici údaje o území v rozsahu celého kraje přímo od poskytovatelů údajů. Varianta přináší takřka zanedbatelný nárůst činností poskytovatelů údajů technické infrastruktury, úsporu činností krajských úřadů a má neutrální vztah k úřadům územního plánování.

K navrhovaným variantám proběhla v rámci jednání pracovní skupiny, na poradách s krajskými úřady a vybranými úřady územního plánování diskuse. V případě formy poskytování s výjimkou jednoho kraje všechny krajské úřady a všechny dotčené orgány preferují variantu 1. V otázce, komu se poskytují údaje o území, panovala podpora varianty 1 i varianty 2. Zároveň z diskuse vyplynulo doporučení do budoucna uvažovat o jednotné datové struktuře v rámci jednoho portálu s přístupem všech pořizovatelů územně analytických podkladů.

4.1.3 Lhůta pro úplnou aktualizaci územně analytických podkladů

Varianta 1 vedoucí k dosažení cílového stavu. Vzhledem k tomu, že se v mezidobí mezi úplnými aktualizacemi po vzniku nového údaje o území uskutečňuje vždy průběžná aktualizace, jeví se velmi pracná úplná aktualizace jednou za 4 roky jako plně postačující. Kratší úplná aktualizace měla opodstatnění po vzniku územně analytických podkladů jako nového nástroje územního plánování, protože po jeho zavedení s účinností od 1. 1. 2007 docházelo zpočátku k častějším chybám, které bylo třeba v krátkém čase opravit.

K navrhovaným variantám proběhla v rámci jednání pracovní skupiny, na poradách s krajskými úřady a vybranými úřady územního plánování diskuse, z níž vyplynula jasná

preferenci varianty 1.

4.1.4 Zajištění zpracování územní studie žadatelem

Varianta 1, která umožní uspišit proces přípravy staveb tím, že část administrativních kroků namísto orgánu územního plánování (pořizovatele) zajistí investor – žadatel o změnu v území. Sníží se tak administrativní i finanční zátěž správních orgánů. Ochrana veřejného zájmu i odbornost územní studie je zajištěna prostřednictvím vstupu orgánu územního plánování (schvaluje zadání územní studie i možnost jejího využití) a dále tím, že územní studii zpracovává autorizovaný projektant.

4.1.5 Zjednodušení pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace

V případě upuštění od zadání a zprávy o uplatňování, pokud nejsou vyžadovány varianty řešení varianty 1, která umožní uspišit a zlevnit proces pořizování aktualizací a změn územně plánovací dokumentace a tím i urychlit přípravu podmínek pro změny v území, včetně přípravy staveb. Sníží se administrativní i finanční zátěž správních orgánů. Navrhované zjednodušení je omezeno na případy, kdy změna nebo aktualizace územně plánovací dokumentace neobsahuje varianty řešení. Ochrana práv adresátů veřejné správy i ochrana veřejného zájmu zůstává zachována.

U spojení společného jednání a veřejného projednání do jedné etapy taktéž variantu 1. Zdůvodnění je stejné jako v předchozím případě.

4.1.6 Vztah vyhotovení právního stavu po aktualizaci nebo změně územně plánovací dokumentace, nabytí účinnosti a úhrada nákladů na právní stav, jeho doručování

Varianta 1, jež umožní, aby byly eliminovány případy, kdy povinnost vyhotovení právního stavu není splněna, a to bez nutnosti nastavení finančních postihů. Zároveň tímto řešením budou odstraněny problémy, které v důsledku nezpracování právního stavu vznikají při rozhodování v území. Variantě 1 byla vyslovena většinová podpora zástupců pracovní skupiny, krajských úřadů i vybraných úřadů územního plánování.

4.1.7 Vztah k soudnímu řádu správnímu

V případě lhůty pro přezkum opatření obecné povahy soudem varianta 2, která povede k dosažení cílového stavu – optimálnímu kompromisu mezi zásadou zákonnosti opatření obecné povahy, resp. ochranou práv osob dotčených opatřením obecné povahy, a principem právní jistoty. Pro osoby, které chrání svá práva v průběhu celého procesu tvorby opatření obecné povahy, a jsou tak seznámeny s jeho přípravou i obsahem, je navrhovaná zkrácená lhůta 1 roku ode dne nabytí účinnosti opatření obecné povahy pro jeho přezkum soudem z hlediska ochrany jejich práv dostatečná.

V případě rozsahu přezkoumání podle soudního řádu správního varianta 0

Problém rozhodování soudu o všech návrhových bodech je již v poslední době řešen ustálenou judikaturou shodně s návrhem MPO a SPD, ale s odchylkou: soud se není povinen zabývat všemi body žaloby v případě nepřezkoumatelnosti (kdy nelze seznat, co nebo jak je

regulováno, nebo jaké jsou důvody této regulace), nebo v případě některých procesních vad. Výjimky, kdy soud nemůže rozhodnout o všech návrhových bodech, nelze v zákoně jednoznačně vyjádřit. Řešení ustálenou judikaturou je dostačující.

V případě možnosti napadnout žalobou opatření obecné povahy varianta 0. Varianta 1 by sice vedla k dosažení cílového stavu – redukcí návrhů na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části tam, kde dotčená osoba byla pasivní v průběhu tvorby opatření obecné povahy. Varianta 1 je však v rozporu s požadavky tzv. Aarhuské úmluvy a zejména konsistentní judikatury soudů ve správním soudnictví, když podmiňuje aktivní legitimaci uplatněním námitek či připomínek v řízení o vydání opatření obecné povahy. Procesní pasivita dotčené osoby se podle ustálené judikatury projeví při posuzování její aktivní věcné legitimace k podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části a při hodnocení proporcionality zásahu opatřením obecné povahy do jejích práv. Řešení ustálenou judikaturou je dostačující.

4.2 Na úseku územního řízení a stavebního řádu

Z důvodů uvedených v předchozích kapitolách a zde, byly na úseku územního řízení a stavebního řádu doporučeny tyto varianty (*pozn.: detaily o vypořádání připomínek dotčených subjektů vznesených ve fázi přípravy novely stavebního zákona jsou k dispozici v zápisech z jednání Pracovní skupiny pro přípravu novely stavebního zákona*):

4.2.1 V případě společného řízení

Variantu 2 - Příslušný k vedení společného řízení a vydání společného povolení je u obecných staveb obecný stavební úřad a u speciálních staveb speciální stavební úřad a u vybraných energetických staveb Ministerstvo průmyslu a obchodu. Pokud se v rámci společného povolení bude povolovat soubor staveb, stanovení příslušnosti stavebního úřadu se bude vázat k stavbě hlavní. Rozhodujícími důvody pro tuto variantu je nejlepší poměr přínosů k nákladům a též souhlas dotčených ministerstev (MŽP, MPO, MZE, MD).

Procesní úprava postupů v společném řízení zachovává maximum práv a povinností dotčených subjektů stanovených zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, který je zákonem subsidiárním ke stavebnímu zákonu.

Je však nezbytné konstatovat, že nutností pro efektivní naplnění novelou navrhovaných principů společného řízení, jejichž účelem je především zrychlení povolovacích procesů, je skutečnost, že investoři racionalizují svůj přístup, zejména ve vztahu k podkladům potřebným pro vedení řízení a jednání s dotčenou veřejností.

Pozn. předkladatele: na základě výsledků jednání plynoucích z vypořádání připomínek uplatněných v mezirezortním připomínkovém řízení navrhujeme ke dni 31. 12. 2015 u Varianty 2 „Možnost 1“ - vedení společného řízení i u vodních děl, konkrétně u souboru staveb, jejichž vedlejší stavbou je vodní dílo, které slouží k nakládání s vodami.

4.2.2 V případě integrace procesu EIA do územního / společného

Variantu 1 - Začlenění procesu posouzení vlivů na životní prostředí do územního / společného řízení.

Pozn. předkladatele: na základě výsledků jednání plynoucích z vypořádání připomínek uplatněných v mezirezortním připomínkovém řízení navrhuje ke dni 31. 12. 2015 u Varianty I. „**Možnost 2**“ - vyloučení použití ustanovení § 9c odst. 4 zákona EIA z navrhované novely stavebního zákona, která naplňuje zachování zásady rovnosti účastníků řízení a práva na spravedlivý proces, zásady koncentrace řízení

Hlavními důvody pro toto rozhodnutí je jednoznačně lepší poměr přínosů k nákladům než u Varianty 0 (zachování současného stavu) a též souhlas MŽP.

Je třeba zdůraznit, že pro efektivní využití novelou navrhovaných principů integrace procesu EIA do územního /společného řízení, jejichž účelem je především zrychlení povolenacích procesů, je nutností, aby investoři racionalizovali svůj přístup, zejména ve vztahu k podkladům potřebným pro vedení řízení a jednání s veřejností.

4.2.3 V případě řešení problematiky dotčených orgánů

Variantu 1 – Upřesnění působnosti dotčených orgánů, stanovení formy závazného stanoviska, zaměření obsahu závazných stanovisek důsledně na ochranu veřejných zájmů a zpřesnění součinnosti stavebních úřadů a dotčených orgánů. Spolu s novelou stavebního zákona proto bude provedena také změna řady zvláštních zákonů. Kromě promítnutí změn ve stavebním zákoně do zvláštních zákonů, je stěžejním předmětem úpravy zvláštních zákonů uvedená problematika činnosti dotčených orgánů. V současnosti je připraveno k novelizaci 34 zákonů.

Hlavním důvodem je zjednodušení procesů, vyjasnění kompetencí a reálnost navrženého řešení.

Pozn. předkladatele: Na základě projednání připomínek v mezirezortním připomínkovém řízení, je návrh novely stavebního zákona doplněn o text, že pokud stanoví dotčené orgány ve svém závazném stanovisku podmínky, jsou příslušné kontrolovat jejich dodržování; stavebnímu úřadu poskytnou součinnost potřebnou ke kontrole podmínek.

4.2.4 V případě upřesnění uvádění staveb do užívání (kolaudace)

Variantu 2 - Zrušit § 120, ponechat pouze jednu formu kolaudace - kolaudační souhlas, a umožnit vedení kolaudačního řízení a vydání kolaudačního rozhodnutí v případech, kdy nebudou splněny podmínky pro vydání kolaudačního souhlasu a stanovit lhůtu k odstranění nedodělků.

Hlavním důvodem je zjednodušení procesů (pouze jedna forma kolaudace).

4.2.5 V případě zrušení zmocnění pro Hlavní město Prahu k vydání pražských stavebních předpisů a zrušení pražských stavebních předpisů

Pozn. předkladatele: na základě výsledků jednání plynoucích z vypořádání připomínek uplatněných v mezirezortním připomínkovém řízení navrhuje ke dni 31. 12. 2015 :

Variantu 1 - Zrušit zmocnění pro Hlavní město Prahu k vydání pražských stavebních předpisů a zrušení pražských stavebních předpisů. Vypustit zmocnění pro Hlavní město Prahu stanovit nařízením vydaným v přenesené působnosti obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze, které zakládá nerovnost mezi Prahou a ostatními vyššími územně samosprávnými celky, které takovou pravomoc nemají. V praxi naplňování tohoto zmocnění vedlo k nesystémovým a naprosto neodůvodněným odchylkám mezi požadavky na výstavbu v Praze a v ostatních částech republiky. Nadbytečnost tohoto oprávnění vyplývá ze současné situace, kdy po pozastavení účinnosti nařízení č. 11/2014 Sb. hl. m. Prahy, kterým se stanoví obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze, je na území hl. m. Prahy rozhodováno podle celostátní vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby.

Na tomto místě předkladatel považuje za důležité zdůraznit, že zákonné zmocnění ke stanovení obecných požadavků na využívání území sice umožňuje Praze si v souladu se stavebním zákonem upravit například obecné požadavky na vymezení ploch s rozdílným způsobem využití, odstupové vzdálenosti staveb, avšak neopravňuje Prahu právním předpisem upravit strukturu a obsah Územního plánu hlavního města Prahy. Závažnějším problémem Pražských stavebních předpisů se však ukázalo být naplňování zmocnění při stanovení technických požadavků na stavby, neboť všechny stavby musí splnit základní požadavky, kterými jsou mechanická odolnost a stabilita, požární bezpečnost, ochrana zdraví osob a zvířat, zdravých životních podmínek a životního prostředí, ochrana proti hluku, bezpečnost při užívání a úspora energie a tepelná ochrana. V neposlední řadě je třeba si uvědomit, že garantem za stanovení jednotných technických požadavků na stavby v rámci celé České republiky je stát. V konečném důsledku tak snížení stanovení technických požadavků na stavby nařízením hlavního města Prahy, které stávající právní úprava umožňuje, je způsobilé snížit požadavky na stavby ve zbytku České republiky, neboť zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, ukládá povinnost uvést technické normy do souladu s právními předpisy, a tedy úpravu normových hodnot podle nejnižšího standardu stanoveného právním předpisem, tedy i nařízením hl. města Prahy.

Pro stavební úřady, projektanty a další odbornou veřejnost je zamýšlená konsolidace stavebního práva nespornou výhodou spočívající v jednodušší orientaci v právních předpisech.

5. Implementace doporučené varianty

Tento návrh zákona byl zpracován na základě programového prohlášení vlády, podle něhož vláda v oblasti územního plánování a stavebního řádu připraví novelu stavebního zákona, která přinese zjednodušení a zrychlení povolovacích řízení. Z časových důvodů (potřeba uvést zjednodušení procesů do praxe co nejrychleji) bylo přistoupeno ke zpracování návrhu novely stavebního zákona a souvisejících zákonů, a nikoliv ke zpracování věcného záměru a následně návrhu nového stavebního zákona.

K zajištění alespoň minimálního koncepčního řešení, zamezení věcných rozporů a vzhledem ke skutečnosti, že jedním z cílů novely stavebního zákona je nalézt efektivní postup integrace

posuzování vlivů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů a zejména v souvislosti s novelou tohoto zákona č. 39/2015 Sb., aby v řízeních vedených podle stavebního zákona došlo k maximálnímu zjednodušení, zrychlení a zefektivnění správních procesů v oblasti povolování staveb, je spolupředkladatelem MŽP.

K zajištění právní jistoty navrhujeme v přechodných ustanoveních, aby v režimu novely stavebního zákona byla vedena správní řízení zahájena po dni účinnosti novely. Správní řízení, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí stavební úřad podle dosavadních právních předpisů. Postupy, které nejsou správním řízením, zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí stavební úřad nebo orgán územního plánování podle dosavadních právních předpisů.

Přijetí a prosazení cílů této novely stavebního zákona si vzhledem k širokému okruhu dotčených orgánů vyžádá novelu zejména následujících právních předpisů (vše v platném znění):

- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně,
- zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči,
- zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon),
- zákon č. 62/1988 Sb., o geologických pracích,
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny,
- zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí,
- zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách,
- zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě,
- zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon),
- zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích,
- zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku),
- zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon),
- zákon č. 189/1999 Sb., o nouzových zásobách ropy, o řešení stavů ropné nouze a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nouzových zásobách ropy),
- zákon č. 131/2000 S., o hlavním městě Praze,
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů,
- zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií,
- zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon),
- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí),
- zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon),
- zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů,

- zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon),
- zákon č. 274/2001 Sb., pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích),
- zákon č. 76/2002 Sb., a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci),
- zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku,
- zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích,
- zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi,
- zákon č. 157/2009 Sb., o nakládání s těžebním odpadem a o změně některých zákonů,
- zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury,
- zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší,
- zákon č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů,
- zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon),
- zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií).
- zákon č. 350/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé související zákony

Další relevantní právní předpisy (vše v platném znění):

- zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě,
- vyhláška č. 498/2006 Sb., o autorizovaných inspektorech,
- vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb,
- vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence plánovací činnosti,
- vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území,
- vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu,
- vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby.

6. Přezkum účinnosti regulace

Na základě usnesení vlády ze dne 19. října 2011 č. 774, kterým bylo uloženo ministru pro místní rozvoj, aby každoročně do 31. 3. prováděl dotazníkové šetření výkonu činnosti krajských úřadů, Magistrátu hlavního města Prahy, úřadů územního plánování, obecných a speciálních stavebních úřadů za uplynulý kalendářní rok, a to v součinnosti s ministrem dopravy a ministrem zemědělství, řediteli krajských úřadů, ředitelem Magistrátu hlavního města Prahy a tajemníky územně členěných statutárních měst, která výkon těchto činností delegovala na své městské části, resp. městské obvody. Výsledky dotazníkového šetření za předchozí kalendářní rok jsou vypracovány a zveřejněny na webových stránkách Ústavu územního rozvoje zpravidla během prvních dvou kvartálů roku. Na základě těchto dat a vyhodnocení správních činností podle stavebního zákona je zpracovávána Analýza na úseku

územního plánování a stavebního řádu jednou za tři roky. Vzhledem ke skutečnosti, že účinnost předmětné novely stavebního zákona je předpokládána od 1. 7. 2016, lze očekávat první aktuální výsledky v dotazníkových šetřeních v roce 2017. Předpokládaná regulace se projeví v plném rozsahu v dotazníkovém šetření v roce 2018 a v Analýze stavu na úseku územního plánování a stavebního řádu v polovině roku 2019.

7. Konzultace a zdroje dat

Hlavní zdroje dat pro RIA:

- Pravidelné Analýzy stavu na úseku stavebních úřadů (obecných, speciálních) a orgánů územního plánování - Ústav územního rozvoje (ÚÚR)
- Dotazníkové šetření mezi investory a dalšími subjekty - MMR – přelom 2014/2015
- Statistiky ČSÚ – stavebnictví
- Roční rozpočet a rozpočtové výhledy SFDI, ŘSD, SŽDC, krajů a vybraných obcí
- Záписы z jednání Pracovní skupiny pro přípravu novely stavebního zákona, podkladové dokumenty pro jednání skupiny
- Podkladové dokumenty MMR (materiál Nejvýznamnější změny na úseku územního plánování, pracovní dokumenty)

Konzultace probíhaly v době přípravy RIA s pracovníky MMR a ÚÚR.

Během příprav novely byla vytvořena Pracovní skupina pro přípravu novely stavebního zákona jako platforma, na níž mohou dotčené subjekty uplatnit své připomínky k návrhům předkladatele a předložit své varianty řešení. Členy PS tvoří zástupci MMR, MŽP, MD, MPO, MV, MSpr, MK, MZE, ČKAIT, ČKA, Asociace pro urbanismus a územní plánování (AÚÚP), SIA ČR – Rada výstavby, České společnosti pro stavební právo (ČSSP), Koordinační rady pro autorizované inspektory (KR AI), Svazu průmyslu a dopravy (SPD ČR), Svazu podnikatelů ve stavebnictví (SPS v ČR), Hospodářské komory ČR, Svazu měst a obcí ČR, vybraných stavebních úřadů a sdružení Zelený kruh. PS se sešla od října 2014 do dubna 2015 celkem 5x. V jejím rámci byly předkladatelem představeny navržené možnosti úprav stavebního zákona. Stručný přehled jednání PS je uveden v části 2.2.

Mezirezortní připomínkové řízení bylo zahájeno 20. června 2015 a lhůta pro uplatnění připomínek byla stanovena na 20 pracovních dnů, tj. do 21. července 2015. Uplatněno bylo celkem 2142 připomínek, z toho cca 1800 zásadních. K samotné novele stavebního zákona bylo uplatněno 1540 připomínek, z toho cca 1230 zásadních. Vzhledem k velkému počtu zásadních připomínek a často protichůdným požadavkům se uskutečnilo v průběhu září 2015 celkem 5 celodenních jednání, na kterých byly zásadní připomínky konferenčním způsobem vypořádávány. Další zásadní připomínky byly vypořádány v rámci řešení rozporů s konkrétními připomínkovými místy. Novela stavebního zákona a doprovodné materiály byly na základě výsledků připomínkového řízení upraveny.

A. Hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet a veřejné rozpočty

---

Náklady na veřejné rozpočty za úsek územního plánování:

Celkově by mělo vykonávat činnost úřadu územního plánování před regulací navrhovanou touto novelou zákona celkem cca 842 pracovníků na plný úvazek. Po regulaci navrhované touto novelou by to mělo být celkem cca 997 pracovníků na plný úvazek. Náklady na výkon agendy úřadů územního plánování počítané podle výše uvedené metodiky Ministerstva vnitra za předpokladu, že jeden pracovník úřadu územního plánování koordinuje výkon úřadu územního plánování (11. platová třída) a ostatní pracovníci vykonávají činnost úřadu územního plánování (10. platová třída), budou činit po novele cca 624,1 mil. Kč/rok (podrobnější studie v kapitole I. „Nároky na veřejné rozpočty na úseku územního plánování“).

Náklady na veřejné rozpočty za úsek územního rozhodování a stavebního řádu:

Navrhované procesní změny v územním a stavebním řízení v obou variantách neznamenají změnu počtu a struktury žádného typu stavební úřadů (obecných, speciálních, jiných), ani účastníků těchto řízení. Nemění se ani počet dotčených orgánů státní správy, ani jejich práva a povinnosti. Vzhledem ke skutečnosti, že dosáhnout provedení stavebního záměru bude možné různými způsoby podle vůle investora (např. samostatné územní a stavební řízení nebo společné řízení), je však poměrně obtížné předem specifikovat, kterým druhům a stupňům stavebních úřadů vzroste, a kterým se sníží, objem práce.

B. Dopady na podnikatelské prostředí, sociální dopady, dopady na životní prostředí, dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR, dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje), dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a dopady na výkon státní statistické služby

---

Předkládaný návrh nepředstavuje negativní dopady na podnikatelské subjekty a spotřebitele. Výhodou novely zákona je možnost žadatele zvolit si způsob, tedy zda chce využít institutu společného řízení nebo postupovat dle současných pravidel. Zkušenosti žadatelů, kteří by měli být schopni na základě svých předchozích aktivit a odhadu reakcí státních orgánů a dalších oprávněných osob nejlépe posoudit rizika plynoucí ze zvolené varianty, dovolují předpokládat, že si žadatelé dokáží sami nejlépe zhodnotit, kdy se jim vyplatí „riskovat“ větší náklady na přípravu dokumentace pro společné řízení s vidinou rychlejšího zahájení investičních prací a tedy i rychlejšího dokončení investice. Z těchto dvou hlavních důvodů nejsou náklady vyčísleny, protože výše uvedené úvahy indikují, že případné zvýšené náklady některých investorů budou více než kompenzovány přínosy plynoucími ze zjednodušení procesu společného řízení a možného zkrácení délky řízení před zahájením vlastní investice. Názorné grafy pro srovnání délek jednotlivých typů řízení před a po novele stavebního zákona jsou uvedeny v kapitole 3.3.1. v oddílu „Společné řízení“.

Předkládaný návrh nepředstavuje negativní dopad na životní prostředí. Stanovené cíle plně respektují požadavky Směrnice EIA, jakož i požadavky na účast veřejnosti v rozhodování, které může mít vliv na životní prostředí (Aarhuská úmluva). Navržené principy

odpovídají požadavkům Směrnice EIA, konkrétně bodu 37 preambule, kdy z důvodů zvýšení účinnosti posuzování je nezbytné snížit složitost správních postupů a v důsledku toho mají být stanoveny koordinované nebo společné postupy v oblasti ochrany životního prostředí.

Předkládaný návrh nepředstavuje negativní dopady ve vztahu k zákazu diskriminace, na výkon státní statistické služby či na mezinárodní konkurenceschopnost.

C. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem ČR

Předkládaný návrh je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, zejména s čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky (Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.), čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.) a s jejím čl. 4 odst. 1 (Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.). Navrhovaná právní úprava plně respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky.

D. Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy EU, judikaturou soudních orgánů EU, nebo obecnými právními zásadami EU

Navrhovaná právní úprava je slučitelná s právními předpisy, judikaturou i obecnými právními zásadami EU. Stanovené cíle plně respektují požadavky Směrnice EIA, jakož i požadavky na účast veřejnosti v rozhodování, které může mít vliv na životní prostředí (Aarhuská úmluva).

Od května 2013 vede Evropská komise proti ČR řízení o porušení smlouvy č. 2013/2048, jehož předmětem je nesprávná transpozice směrnice EIA a to i ve vztahu ke stavebnímu zákonu. Dne 1. dubna 2015 nabyl účinnosti zákon č. 39/2015 Sb., kterým byl změněn stavební zákon a zákon EIA (jakož i další související předpisy). Tímto zákonem ČR reagovala na výtky Evropské komise. Šlo o dílčí novelu, jejímž hlavním účelem bylo uvést právní předpisy (stavební zákon, zákon EIA a další) v co nejkratší možné době do souladu s požadavky Evropské komise. Na tento proces navazuje navrhovaná právní úprava, jejímž cílem je zefektivnění povolovacích řízení při současném zachování nastavených standardů. Navrhovaným zákonem je částečně implementována také novela směrnice EIA, směrnice EU 2014/52, kterou se mění směrnice Rady 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí.

Jde především o ustanovení § 91 a násl. a § 94i a násl., kde je upravena integrace posuzování vlivů na životní prostředí do povolovacích procesů dle stavebního zákona. Posuzování samotné zůstává v gesci příslušného orgánu ochrany životního prostředí, jak je zřejmé z navrhovaného znění § 10 zákona o posuzování vlivů, který je také součástí navrhované právní úpravy.

Stavební zákon (§ 156) je dále adaptován na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS.

V předloženém návrhu zákona jsou zohledněny a částečně implementovány především následující předpisy EU:

- Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin;
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí;
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/52/EU ze dne 16. dubna 2014, kterou se mění směrnice Rady 2011/92/EU o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí;
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009 o ochraně volně žijících ptáků;
- Aarhuská úmluva;

Integrace posuzování vlivů do územního řízení i společné řízení (návrh § 91 a násl. – spojené územní a EIA řízení, návrh § 94k – vydání společného povolení) jsou v souladu s požadavky čl. 2 směrnice EIA i relevantními rozhodnutími Soudního dvora EU (SD EU) č. C-435/97 i C-416/10. Navrhovaný zákon upravuje v § 91a, 94b a 94j širokou účast veřejnosti v rozhodovacích řízeních v souladu s ustanovením čl. 6 směrnice EIA ve světle rozsudků č. C-263/08, C-115/09, i C-570/13. Vychází se i z čl. 6 směrnice o ochraně přírodních stanovišť, jak byla rozvedena např. rozsudky SD EU C-127/02, C-226/08 či C-521/12. Taktéž je reflektována i judikatura vztahující se k směrnici o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, např. C-43/10, C-41/11 nebo C-177/11.

Navrhovaná právní úprava je plně slučitelná s těmito předpisy i s judikaturou Soudního dvora EU. Navrhovaná právní úprava je rovněž v souladu s Aarhuskou úmluvou, konkrétně zejména s jejími čl. 6, 7 a 9.

E. Zhodnocení souladu navrhované úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je ČR vázána

V návrhu zákona je brán zřetel i na ustanovení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), zvláště na její články 6 a 8 čl. 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě.

Čl. 6 odst. 1 Úmluvy zaručuje každému, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Pod to je třeba zahrnout také správní trestání. I když Úmluva výslovně

věci spadající do výkonu veřejné správy nezmiňuje, nepochybně nemůže být ochrana práv postižených rozhodnutím orgánu veřejné správy ze spravedlivého procesu vyloučena. Poskytuje tak právo na soud; právo na přístup k soudu, tj. právo obrátit se na soud je však pouze jedním z aspektů tohoto práva. K tomu přistupují další garance předepsané v čl. 6 odst. 1, pokud jde o organizaci a složení soudu a pokud jde o průběh řízení, a to vše dohromady tvoří právo na spravedlivý proces.

Článek 8 Úmluvy zaručující právo na respektování soukromého a rodinného života a obydlí vyžaduje v oblasti územního plánování a povolování staveb mj., aby byly v rozhodovacích procesech řádně vyváženy zájmy společnosti a dotčených jednotlivců, a aby rozhodovací proces jako celek byl spravedlivý.

Čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Úmluvě upravuje ochranu vlastnictví, tak, že každá fyzická nebo právnická osoba má právo pokojně užívat svůj majetek. Nikdo nemůže být zbaven svého majetku s výjimkou veřejného zájmu a za podmínek, které stanoví zákon. To nebrání právu států přijímat zákony, které považují za nezbytné, aby upravily užívání majetku souladu s obecným zájmem a zajistily placení daní a jiných poplatků nebo pokut.

Právo na vlastnictví je právem přisvojovat si hodnoty, které podmiňují lidskou existenci a patří k přirozeným právům člověka. Meze vlastnického práva mohou být stanoveny pouze v případě zájmu společnosti nebo ochrany práv druhých, a to zákonem.

Vlastnické právo není absolutně neomezené. Připouští se omezení vlastnického práva zákonem z důvodu ochrany práv druhých a ochrany veřejného zájmu, kterým je především ochrana lidského zdraví, přírody a životního prostředí. Zároveň však musí brána v ohled povinnost šetřit podstatu a smysl vlastnického práva, které tak nemůže být omezeno ve větší, než přiměřené míře a pouze tehdy, když je to nezbytné. Vždy je třeba posoudit, zda omezení vlastnického práva sleduje legitimní cíl, zda je v souladu s vnitrostátním právem a zda je proporcionální ve vztahu ke sledovanému cíli. Ačkoli článek 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě, obdobně jako článek 8 Úmluvy, neobsahuje explicitně procesní záruky ochrany práv v tomto článku zakotvených, Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) jej stejně jako u článku 8 Úmluvy vykládá tak, že každý jednotlivec, jehož majetková práva jsou určitým opatřením dotčena, musí mít možnost nechat zákonnost a přiměřenost takového opatření přezkoumat soudem (srov. např. *Sovtransavto Holding proti Ukrajině*, č. 48553/99, rozsudek ze dne 25. července 2002). Důležitost procesní ochrany majetkových práv ESLP zdůrazňuje i v oblasti územního plánování a stavebního řízení (srov. např. *Zapletal proti České republice*, č. 12720/06, rozhodnutí ze dne 30. listopadu 2010).

Předkládaný návrh novely stavebního zákona je s uvedenými principy v souladu.

Návrh zákona přináší určité změny v rozhodovacím procesu povolování staveb, čímž se může dotknout práv chráněných článkem 8 Úmluvy a článkem 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě.

Jedním z hlavních cílů předkládané novely stavebního zákona, která umožní stavebníkovi získat povolení k provedení stavebního záměru v kratších lhůtách než tomu je podle současné právní úpravy, je možnost spojení územního a stavebního řízení do jednoho společného řízení s vydáním jednoho společného povolení (jak u jednotlivé stavby, tak i u

souboru staveb), a integrace procesu posuzování vlivů na životní prostředí do společného řízení a do samostatného územního řízení. Obnovení institutu kolaudačního řízení pak napraví současný nevyhovující stav, kdy současný institut oznámení záměru započít s užíváním stavby s sebou přinášel řadu problémů. Zejména z důvodu, že v případě řádného provedení stavebního záměru stavební úřad nevydával žádný doklad o povolení užívání stavby. V praxi však stavebníci často pro nakládání se svým majetkem písemný doklad potřebují (pro banky, katastr nemovitostí apod.). Sjednání postupu při vydávání, formě a obsahu závazných stanovisek dotčených orgánů podle zvláštních předpisů je přínosem pro urychlení a větší transparentnost řízení vedených podle stavebního zákona.

Tyto změny rozhodně nesnižují procesní ochranu zmíněných práv dotčených osob chráněných Úmluvou. Samozřejmě zůstává zachována možnost využít k ochraně svých práv příslušných opravných prostředků včetně soudního přezkumu. Naopak, pokud se jedná o znovu zaváděné kolaudační řízení, návrh rozšiřuje okruh osob, které budou moci využít i řádného opravného prostředku - odvolání proti kolaudačnímu rozhodnutí a zjednoduší jim i přístup k soudní ochraně jejich práv.

Návrh je proto v souladu s článkem 8 Úmluvy a článkem 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě.

Návrh zákona dále přináší určitá zpřísnění stávajících podmínek přístupu k soudu ve věci přezkumu opatření obecné povahy, a to konkrétně zkrácením lhůty pro možnost podání žaloby a omezením okruhu osob, které jsou oprávněny tuto žalobu podat. Právo na přístup k soudu zakotvené v čl. 6 odst. 1 Úmluvy nicméně není absolutní a připouští určitá omezení, např. právě co do lhůt, ve kterých se lze na soud obrátit, či okruhu osob, které tak v určité věci mohou učinit. Jakákoli omezení stanovená vnitrostátním právem nicméně nesmí omezovat přístup k soudu natolik, že by zasáhla do samotné podstaty tohoto práva. Omezení práva na přístup k soudu je tedy v souladu s čl. 6 odst. 1 Úmluvy, pakliže sleduje legitimní cíl a existuje rozumná rovnováha mezi použitými prostředky a sledovaným sídlem (srov. např. *Ashingdane proti Spojenému království*, č. 8225/78, rozsudek ze dne 28. května 1985, § 57).

Předkladatel je přesvědčen, že nově navrhované zkrácení lhůt k přezkumu opatření obecné povahy vydávaných podle stavebního zákona z dosavadních 3 let od nabytí účinnosti opatření stanovených soudním řádem správním (§ 101b odst. 1) na 6 měsíců (§ 192a odst. 1 SZ) má legitimní cíl, a to zajistit stabilitu v území, a naplnit jeden ze základních atributů právního státu – zásadu právní jistoty a ochranu nabytých práv. Právo na přístup k soudu, je jistě také jedním ze znaků demokratického právního státu, ale nemůže být uplatňováno nepřiměřeně, na úkor jiných základních práv. Je třeba ochránit majetková práva osob, které v důvěře v opatření obecné povahy vydané příslušným orgánem veřejné moci a v souladu s tímto dokumentem se svým majetkem nakládali, v souladu s pravomocnými rozhodnutími vydanými na jeho základě nebo jinými účinnými správními úkony realizovali stavby apod. Dosavadní stav legálně nabytým právům uvedených osob potřebnou ochranu negarantuje, pokud je ponechává 3 roky v nejistotě, zda o nabytá práva a vynaložené finanční prostředky nepřijdou.

Návrh plně zachovává právo občana vyplývající z čl. 6 Úmluvy, právo na spravedlivý proces, neboť stavební zákon, je zákonem speciálním k správnímu řádu, který stanoví obecné zásady procesních postupů k vedení správních řízení. Soudní přezkum správních rozhodnutí je pak upraven zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

Návrh je proto v souladu i s článkem 6 Úmluvy.

Konkrétních mezinárodních smluv ani jiných závazků, vyplývajících pro ČR z Evropské dohody, se navrhované řešení přímo nedotýká.

Navrhovaná právní úprava je tedy plně slučitelná s těmito předpisy, s judikaturou Soudního dvora EU i s mezinárodními úmluvami, kterými je Česká republika vázána.

F. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Předkládaný návrh novely stavebního zákona a 36 souvisejících zákonů, nově nezakládají ani nerozšiřují zpracování osobních údajů ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů. V případě nově navrhovaných typů řízení (Územní řízení s EIA, Společné řízení, Společné řízení s EIA), kdy je zcela na vůli stavebníka (investora) možnost jejich využití k realizaci stavebního záměru, naopak přejímá stávající systém zpracování osobních údajů, pro který platí příslušná ustanovení správního řádu.

G. Zhodnocení korupčních rizik

Obecně je nutné konstatovat, že tam, kde je nezbytné správní uvážení, není možné korupční riziko zcela vyloučit a územní plánování nebo rozhodování o záměrech v území podle stavebního zákona se bez správního uvážení neobejde. Minimalizace rizik byla sledována už při návrhu stavebního zákona, tedy v letech 2005 a 2006. Většina nově navrhovaných ustanovení je z hlediska možného korupčního rizika neutrální, nemění jej. V další části jsou vyhodnocena ustanovení, která podle názoru předkladatele mohou mít nějaký nový vliv.

Na úseku územního plánování novela stavebního zákona nepřináší zvýšení korupčního rizika, ale jeho mírné snížení.

Ve všech procesech, které vyústí v dokumentaci, která je po svém vydání závazná, jsou plně uplatněny principy Aarhuské úmluvy o účasti veřejnosti (včetně dotčené veřejnosti). To platí i o nově navržených zkrácených procesech aktualizací a změn územně plánovací dokumentace, u které dotčené orgány uplatňují stanoviska, podle druhu dokumentace vlastníci, obce, zástupce veřejnosti a oprávněný investor námítky (u regulačního plánu i ti, o kterých tak stanoví zvláštní právní předpis) a ke všem dokumentacím může kdokoli uplatnit připomínky. O námitkách musí být příslušným zastupitelstvem rozhodnuto, připomínky musí být pořizovatelem vyhodnoceny a spolu s návrhem na vydání územně plánovací dokumentace předloženy zastupitelstvu. Je zachována možnost přezkumu územně plánovací dokumentace podle správního řádu i podle soudního řádu správního, kde jsou však

z důvodu zvýšení právní jistoty zkráceny lhůty, ve kterých je možné vydat usnesení o zahájení přezkumu podle správního řádu nebo ve které lze podat návrh na zrušení opatření obecné povahy podle soudního řádu správního (doporučeno i v jednom odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu) na 1 rok.

Do řízení vedených podle stavebního zákona o opatření obecné povahy se uplatňují stanoviska podle stavebního zákona a do správních řízení a ostatních postupů závazná stanoviska podle správního řádu. Současná praxe ukázala, že dotčené orgány své požadavky nezdůvodňují a neopírají o ustanovení právních předpisů. Novela v § 4 proto stanovuje náležitosti stanovisek a závazných stanovisek, což přispěje k větší transparentnosti výkonu státní správy.

V oblasti oznamování a zveřejňování dokumentací na úseku územního plánování dochází k těmto zlepšením: je důsledně do všech procesů i po nabytí účinnosti územně plánovací dokumentace doplněna povinnost zveřejňování způsobem umožňujícím dálkový přístup. Z hlediska korektnosti budou nově oznamována projednání územních plánů i sousedním státům v případě, že vyhodnocení vlivů poukáže na možný významný vliv na území tohoto státu. Dosud se tak dělo jen u krajských dokumentací.

K hospodárnějšímu vynakládání prostředků z veřejných rozpočtů přispějí zkrácené postupy aktualizací a změn územně plánovacích dokumentací. V současné době jsou dvě hlavní etapy projednávání návrhu, mezi kterými dochází k výběru nejvhodnější varianty řešení (např. varianty silničního obchvatu obce) a úpravě dokumentace. Ve většině případů ale návrh nevyžaduje variantní řešení a první etapa je tak nadbytečná. Proto je v těchto případech vypuštěna první etapa s tím, že v druhé etapě, kterou je veřejné projednání, jsou zajištěna všechna práva pro dotčené orgány, obce, vlastníky i veřejnost (vč. dotčené veřejnosti). Pokud by při posuzování vlivů koncepce na životní prostředí nebyla jako druhá varianta zvolena tzv. nulová varianta (současný stav) a orgán SEA vyžadoval dvě nové varianty řešení, nebude možné zkrácený postup pořizování použít.

Určité pochybnosti by mohlo vzbudit ustanovení umožňující žadateli (investorovi) sám si nechat zpracovat územní studii a sám ji zaplatit, a to vzhledem ke skutečnosti, že územní studie je podkladem pro rozhodování v území, např. pro územní rozhodování. Tato obava je odstraněna tím, že zadání územní studie zpracovává a schvaluje orgán územního plánování a po zpracování územní studie schvaluje možnost jejího využití opět orgán územního plánování; ten také po schválení vkládá údaje o územní studii do celostátní evidence územně plánovací činnosti a teprve poté se studie stává podkladem pro rozhodování stavebních úřadů. Při tomto navrženém řešení jsou na jedné straně šetřeny prostředky z veřejných rozpočtů, a na straně druhé je zajištěna ochrana veřejných zájmů.

Na úseku územního rozhodování a stavebního řádu předkládaný návrh novely stavebního zákona a 36 dalších souvisejících zákonů, nově nezakládá ani nerozšiřuje možnost korupčních rizik v řízeních vedených podle těchto zákonů (*Hodnocení dopadů regulace RIA k novele zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, která v návaznosti na přímo použitelný předpis EU upravuje výkon státní správy a postup při povolování projektů společného zájmu, je zpracováno samostatně. U změn ostatních zákonů nebylo požadováno*).

Nově navrhované typy řízení vedených podle stavebního zákona zachovávají principy Aarhuské úmluvy o účasti veřejnosti (včetně dotčené veřejnosti) a přejímají stávající systém právní úpravy, kdy plně zachovávají právo na spravedlivý proces, neboť stavební zákon, je zákonem speciálním k správnímu řádu, který upravuje zásady procesních postupů k vedení správních řízení. Soudní přezkum správních rozhodnutí je pak upraven zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

Ke snížení korupčního rizika přispívá skutečnost, že bude zcela na vůli stavebníka a nikoli na rozhodnutí a správním uvážení stavebního úřadu, zda k realizaci stavebního záměru využije jeden z typů nově navrhovaných řízení (Územní řízení s EIA, Společné řízení, Společné řízení s EIA), nebo bude postupovat po jednotlivých fázích.

K větší transparentnosti všech typů řízení vedených podle stavebního zákona má přispět i sjednocující úprava věcného a formálního obsahu závazných stanovisek dotčených orgánů ve stavebním zákoně. Záměrem je dosažení toho, aby dotčené orgány vykonávaly věcnou působnost pouze v rozsahu, který jim stanoví zákon, a aby, pokud po dotčených osobách vyžadují splnění určitých povinností a kladou jim podmínky pro realizaci zamýšleného záměru, řádně své „rozhodnutí“ odůvodnily a opřely o ustanovení zákona či jiného právního předpisu a tím se omezila libovůle při kladení požadavků na žadatele/stavebníky. Obecnou úpravu této problematiky představuje správní řád, který v § 136 a § 149 upravuje a postavení dotčených orgánů a jejich činnost, závazná stanoviska, jejich přezkoumávání a řešení vzájemných rozporů. Předkladatel si je vědom toho, že by věcný obsah a formální náležitosti závazného stanoviska měly být upraveny především v tomto zákoně. Zjevně však na žádném z úseků veřejné správy nejsou s uplatňováním závazných stanovisek dotčených orgánů takové bohaté a často negativní zkušenosti, jako na úseku rozhodování o záměrech v území podle stavebního zákona, a zřejmě proto se potřeba obecné právní úpravy nejeví jako naléhavá.

Ke stávajícím „tradičním“ dotčeným orgánům (např. hasičský záchranný sbor kraje, krajská hygienická stanice, orgán státní památkové péče, dotčené orgány na úseku ochrany složek životního prostředí - zejména půda, voda, ovzduší – orgány ochrany přírody) přibudou zavedením společného řízení u jednotlivých staveb nebo souboru staveb další dotčené orgány. V jejich postavení budou stavební úřady nepřislušné vydat Společné povolení, ale participující na něm vydáváním závazného stanoviska.

Navrhovaný znovu zavedený institut kolaudace staveb (uvádění staveb do užívání), má za cíl odstranit současný nevyhovující stav, kdy se v praxi neosvědčil institut oznámení záměru o užívání stavby, a navrátit se tak k transparentnější podobě. Stavebník u zákonem vymezených staveb povinně požádá o vydání kolaudačního souhlasu, a stavební úřad za splnění zákonem stanovených podmínek může usnesením rozhodnout o provedení kolaudačního řízení vedeného podle zásad správního řádu.

8. Kontakt na zpracovatele RIA

Ing. Vladimír Voldřich
Email: vladimir.voldrich@mmr.cz
Tel.: 224 862 276

Mgr. Pavel Machata
Email: pavel.machata@mmr.cz
Tel.: 224 862 352

Mgr. Jan Laštovka
Email: jan.lastovka@gmail.com
Tel.: 736 536 722

Mgr. Zuzana Hladíková
Email: zuzana.hladikova@mmr.cz
Tel.: 224 862 385

Hodnocení dopadů regulace (RIA) k novele zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

**k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
(připomínka č.1660 vznesená MŽP v rámci MPŘ)**

Ministerstvo životního prostředí

2015

1. Důvod předložení a cíle

1.1 Obecní úřady (§ 76 odst. 1, odst. 3 zákona 114/1992 Sb.)

1.1.1 Definice problému

V souvislosti s návrhem změny formy povolení kácení dřevin z rozhodnutí na závazné stanovisko je ve snaze nezatěžovat finální rozhodnutí vadami vyskytujícími se při výkonu státní správy při povolování kácení obecními úřady (5865 obecních úřadů, přičemž v tomto čísle nejsou zahrnuty pověřené obecní úřady a úřady obcí s rozšířenou působností vykonávajících tuto působnost ve správním obvodu obecního úřadu), navrhován převod této kompetence na vyšší správní orgán, a to na obce s pověřeným obecním úřadem (celkem 388 obcí s pověřeným obecním úřadem – zdroj MV 2014).

Výkon státní správy zajišťovaný obecními úřady je často formální a vydávaná rozhodnutí nesplňují zákonné parametry (typická je absence správní úvahy posuzující důvody kácení a vyhodnocující funkční a estetický význam dřevin, neukládání náhradní výsadby ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin, popř. ignorování ostatních zájmů chráněných zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny). Výsledkem je stav, kdy je povolováno kácení bez ohledu na funkční a estetický význam dřevin a navíc často nedochází ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé kácením. Tento problém by mohl být dále umocněn změnou způsobu povolování z rozhodnutí na závazné stanovisko, což by mohlo způsobit zatížení finálního rozhodnutí vadami.

1.2 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

Obecní úřady v souladu s § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny s výjimkou území národních parků, národních přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území povolují kácení dřevin podle 8 odst. 1, ukládají náhradní výsadbu podle § 9 a vedou přehled pozemků vhodných k náhradní výsadbě podle § 9 odst. 2.

1.3 Identifikace dotčených subjektů

- a) obecní úřady vykonávající státní správu při povolování kácení dřevin a ukládání náhradní výsadby
- b) pověřené obecní úřady, které by měly nově státní správu při povolování kácení dřevin a ukládání náhradní výsadby vykonávat
- c) žadatelé o kácení dřevin

1.4 Popis cílového stavu

Nové znění § 76 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny:

„Pověřené obecní úřady s výjimkou území národních parků, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem

těchto zvláště chráněných území povolují kácení dřevin podle § 8 odst. 1, ukládají náhradní výsadbu podle § 9 a vedou přehled pozemků vhodných k náhradní výsadbě podle § 9 odst. 2.“

1.5 Zhodnocení rizika

- neprovedení navrhované legislativní změny podstatně zvýší riziko zatížení finálního rozhodnutí vadami při výkonu státní správy při povolování kácení dřevin a ukládání náhradní výsadby ke kompenzaci ekologické újmy,
- přetrvávající nejednotný a nekvalitní výkon státní správy při povolování kácení dřevin a ukládání náhradní výsadby ke kompenzaci ekologické újmy,
- negativní dopady na ochranu životního prostředí.

2. Návrh variant řešení

2.1 Varianta 0

Výkon státní správy při povolování kácení dřevin a ukládání náhradní výsadby ke kompenzaci ekologické újmy, vykonávaný obecními úřady, lze jen velmi komplikovaně sjednotit a metodicky řídit, přičemž zejména na malých obcích s neuvolněným starostou nejsou pro výkon této kompetence vytvořeny alespoň základní personální předpoklady. Výsledkem je nejednotný a mnohdy formální a nekvalitní výkon státní správy, kdy vydávaná rozhodnutí často nesplňují zákonné parametry (typická je absence správních úvahy posuzující důvody kácení a vyhodnocující funkční a estetický význam dřevin, neukládání náhradní výsadby ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin, popř. ignorování ostatních zájmů chráněných zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny).

2.2 Varianta 1

Navrhovaná právní úprava by měla přispět ke sjednocení a ke zvýšení úrovně výkonu státní správy při povolování kácení dřevin a ukládání náhradní výsadby ke kompenzaci ekologické újmy a především zajistit, aby nová forma povolení kácení dřevin, kdy namísto rozhodnutí bude vydáváno závazné stanovisko, minimalizovala zátěž finálního rozhodnutí vadami. Státní správa při povolování kácení dřevin a ukládání náhradní výsadby ke kompenzaci ekologické újmy by měla být vykonávána nezávisle, jednotně a v souladu se zákonem. Hlavním přínosem by mělo být zkvalitnění ochrany dřevin rostoucích mimo les a zlepšení stavu životního prostředí.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

3.1 Identifikace nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Dopady na podnikatelské subjekty

Administrativní úkony v souvislosti s podáním žádosti o kácení dřevin podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb. – 11 730 000 Kč

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Náklady správního řízení o vydání povolení ke kácení dřevin podle § 8 odst. 1 a § 9 zákona č. 114/1992 Sb., vedených obecními úřady – 70 380 000 Kč

Sociální dopady

Místní obyvatelé - administrativní úkony v souvislosti s podáním žádosti o kácení dřevin podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb. – 2 346 000 Kč

Dopady na životní prostředí

Vysoká rizika spojená s negativními dopady rozhodování o kácení dřevin na životní prostředí

b) Varianta 1

Dopady na podnikatelské subjekty

Administrativní úkony v souvislosti s podáním žádosti o kácení dřevin podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb., navýšení o režijní náklady spojené s dojezdem na pověřený obecní úřad – 17 595 000 Kč, tj. navýšení o 5 865 000 Kč.

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Snížení nákladů správního řízení o vydání povolení ke kácení dřevin podle § 8 odst. 1 a § 9 zákona č. 114/1992 Sb., vedených obecními úřady – o 70 380 000 Kč.

Náklady správního řízení o vydání povolení ke kácení dřevin podle § 8 odst. 1 a § 9 zákona č. 114/1992 Sb., vedených pověřenými obecními úřady – 105 458 400 Kč (cca o 0,5 úvazku na pověřený obecní úřad).

Navýšení administrativní zátěže územních samosprávních celků je odhadováno o částku 35 078 400 Kč. Ministerstvo životního prostředí však nedisponuje přesnými informacemi o jednotlivých obcích včetně jejich příspěvků na výkon státní správy.

Požadavek na zajištění zdroje krytí těchto prostředků bude uplatněn a projednán dle usnesení vlády č. 878 ze dne 13. srpna 2007, o Metodice stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy pro rok 2017.

Sociální dopady

Místní obyvatelé - administrativní úkony v souvislosti s podáním žádosti o kácení dřevin podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb., navýšení o režijní náklady spojené s dojezdem na pověřený obecní úřad – 3 519 000 Kč, tj. navýšení o 1 173 000 Kč.

Dopady na životní prostředí

Nízká rizika spojená s negativními dopady rozhodování o kácení dřevin na životní prostředí.

Zkvalitnění a sjednocení výkonu státní správy při povolování kácení dřevin a ukládání náhradních výsadeb ke kompenzaci ekologické újmy

Výpočet administrativní zátěže je uveden v tabulce č. 1 a je proveden dle Standardního nákladového modelu s využitím Metodiky určování velikosti a původu administrativní zátěže podnikatelů, Ministerstvo vnitra, 2007, Metodiky měření a přeměňování administrativní

zátěže podnikatelů, Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2013 a Metodiky stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy, Ministerstvo vnitra, 2007.

Při výpočtu administrativní zátěže pracujeme s odhady. Průměrně je ročně vydáváno 58 650 povolení ke kácení dřevin podle § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. Z 58 650 podaných žádostí tvoří čtyři pětiny žádosti podnikatelů (46 920) a jedna pětina soukromých subjektů (11 730).

Tabulka 1: Výpočet administrativní zátěže

Tabulka pro výpočet administrativní zátěže v novele právního předpisu:											
Název: Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony											
(přípomínka č.1660 vznesená MŽP v rámci MPŘ)											
										Gestor:	MŽP
Informační povinnost/činnost	Původ informační			Cílová skupina / pracovní zařazení	r	C	T	č	IP	M	X
	A	B	C		(Počet dotčených subjektů)	(Hodinové náklady)	(Počet hodin)	(Četnost/ Frekvence)	(jednorázová/ opakovaná)	(r*č)	(T*M*C) Kč/rok
Obecní úřady (§ 76 odst. 1, odst. 3 zákona 114/1992 Sb.)											
Informační povinnost původní:											
Podnikatelé - administrativní úkony v souvislosti s podáním žádosti o kácení dřevin podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb.			X	fyzické a právnické osoby podnikající	46 920	250	1	1	opakovaná	46 920	11 730 000
Územní samosprávní celky - náklady správního řízení o vydání povolení ke kácení dřevin podle § 8 odst. 1 a § 9 zákona č. 114/1992 Sb., vedených obecními úřady			X	zaměstnanci obecních úřadů	5 865	300	4	10	opakovaná	58 650	70 380 000
Územní samosprávní celky - náklady správního řízení o vydání povolení ke kácení dřevin podle § 8 odst. 1 a § 9 zákona č. 114/1992 Sb., vedených pověřenými obecními úřady			X	zaměstnanci pověřených obecních úřadů	0	0	0	0		0	0
Místní obyvatelé - administrativní úkony v souvislosti s podáním žádosti o kácení dřevin podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb.			X	místní obyvatelé	11 730	200	1	1	opakovaná	11 730	2 346 000
Informační povinnost novelizovaná:											
Podnikatelé - administrativní úkony v souvislosti s podáním žádosti o kácení dřevin podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb., navýšení o režijní náklady spojené s dojezdem na pověřený obecní úřad			X	fyzické a právnické osoby podnikající	46 920	250	1,5	1	opakovaná	46 920	17 595 000
Územní samosprávní celky - náklady správního řízení o vydání povolení ke kácení dřevin podle § 8 odst. 1 a § 9 zákona č. 114/1992 Sb., vedených obecními úřady			X	zaměstnanci obecních úřadů	0	0	0	0		0	0
Územní samosprávní celky - náklady správního řízení o vydání povolení ke kácení dřevin podle § 8 odst. 1 a § 9 zákona č. 114/1992 Sb., vedených pověřenými obecními úřady			X	zaměstnanci pověřených obecních úřadů	388	300	6	151	opakovaná	58 588	105 458 400
Místní obyvatelé - administrativní úkony v souvislosti s podáním žádosti o kácení dřevin podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb., navýšení o režijní náklady spojené s dojezdem na pověřený obecní úřad			X	místní obyvtele	11 730	200	1,5	1	opakovaná	11 730	3 519 000

Tabulka pro výpočet administrativní zátěže v novele právního předpisu:											
Název: Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony											
(přípomínka č.1660 vznesená MŽP v rámci MPŘ)											
										Gestor: MŽP	
Informační povinnost/činnost	Původ informační			Cílová skupina / pracovní zařazení	r (Počet dotčených subjektů)	C (Hodinové náklady)	T (Počet hodin)	č (Četnost/ Frekvence)	IP (jednorázová/ opakovaná)	M (r*č)	X (T*M*C) Kč/rok
	A	B	C								
Obecní úřady (§ 76 odst. 1, odst. 3 zákona 114/1992 Sb.)											
Sniženi/Zvýšení administrativní zátěže o:											
Podnikatelé - zvýšení AZ - administrativní úkony v souvislosti s podáním žádosti o kácení dřevin podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb., navýšení o režijní náklady spojené s dojezdem na pověřený obecní úřad			X	fyzické a právnické osoby podnikající							5 865 000
Územní samosprávné celky - snížení nákladů správního řízení o vydání povolení ke kácení dřevin podle § 8 odst. 1 a § 9 zákona č. 114/1992 Sb., vedených obecními úřady				zaměstnanci obecních úřadů							-70 380 000
Územní samosprávné celky - zvýšení nákladů správního řízení o vydání povolení ke kácení dřevin podle § 8 odst. 1 a § 9 zákona č. 114/1992 Sb., vedených pověřenými obecními úřady			X	zaměstnanci pověřených obecních úřadů							105 458 400
Místní obyvatelé - zvýšení AZ - administrativní úkony v souvislosti s podáním žádosti o kácení dřevin podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb., navýšení o režijní náklady spojené s dojezdem na pověřený obecní úřad			X	místní obyvatelé							1 173 000
Vysvětlivky k tabulce:											
Informační povinnost - uvádí se popis všech informačních povinností a jejich činností vyplývajících z daného právního předpisu											
Původ informační povinnosti - A znamená, že obsah i forma informační povinnosti byly přeneseny z předpisu ES/EU, B znamená, že obsah informační povinnosti byl přenesen z předpisu ES/EU; stanovení formy informační povinnosti je v pravomoci příslušných orgánů ČR											
C znamená, že stanovení obsahu i formy informační povinnosti je plně v pravomoci příslušných orgánů ČR.											
Cílová skupina/pracovní zařazení - uvede se stručný popis skupiny podnikatelů, na kterou se daná informační povinnost vztahuje nebo pracovní zařazení zaměstnance, který činnost v rámci podniku vykonává											
r (Počet dotčených subjektů) - uvede se počet (odhad) dotčených podnikatelů nebo počet osob, které činnost v daném pracovním zařazení v podniku vykonávají											
C (Hodinové náklady) - uvedou se hodinové náklady na výkon dané činnosti (v Kč)											
T (Počet hodin) - uvede se počet hodin, které jsou potřeba na provedení dané činnosti											
č (Četnost/Frekvence) - uvede se kolikrát za rok je daná činnost vykonávána (je-li jednou "za život" - uvede se jednorázově)											
IP - uvede se slovně, zda s jedná o jednorázovou nebo opakovanou informační povinnost											
M (r*č) = počet dotčených subjektů x četnost/frekvence; M udává, kolikrát je daná činnost vykonávána podnikateli za rok											
X (T*M*C) = celkové náklady vykonávané činnosti											
Náklady informační povinnosti = suma X (T*M*C) za činnosti, do kterých je informační povinnost rozdělena											
Celková administrativní zátěž = součet nákladů všech informačních povinností plynoucích z právního předpisu											

3.2 Vyhodnocení nákladů a přínosů variant

Tabulka 2: Porovnání nákladů a přínosů

Varianta	Stručný obsah	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	současný stav	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
		Podnikatelské subjekty			
				Administrativní úkony v souvislosti s podáním žádosti o kácení dřevin podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb.	11 730 000 Kč
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
				Náklady správního řízení o vydání povolení ke kácení dřevin podle § 8 odst. 1 a § 9 zákona č. 114/1992 Sb., vedených obecními úřady	70 380 000 Kč
		Sociální dopady			
				Místní obyvatelé - administrativní úkony v souvislosti s podáním žádosti o kácení dřevin podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb.	2 346 000 Kč
		Životní prostředí			
				Rizika spojená s negativními dopady rozhodování o kácení dřevin na životní prostředí	****
		Ostatní			
Varianta 1	Obecní úřady (§ 76 odst. 1, odst. 3 zákona 114/1992 Sb.)	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
		Podnikatelské subjekty			
				Administrativní úkony v souvislosti s podáním žádosti o kácení dřevin podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb., navýšení o režijní náklady spojené s dojezdem na pověřený obecní úřad	5 865 000 Kč
		Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
				Náklady správního řízení o vydání povolení ke kácení dřevin podle § 8 odst. 1 a § 9 zákona č. 114/1992 Sb., vedených pověřenými obecními úřady	35 078 400 Kč
		Sociální dopady			
				Místní obyvatelé - administrativní úkony v souvislosti s podáním žádosti o kácení dřevin podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 189/2013 Sb., navýšení o režijní náklady spojené s dojezdem na pověřený obecní úřad	1 173 000 Kč
		Životní prostředí			
				Zkvalitnění a sjednocení výkonu státní správy při povolování kácení dřevin a ukládání náhradních výsadb ke kompenzaci ekologické újmy	***
				Rizika spojená s negativními dopady rozhodování o kácení dřevin na životní prostředí	*
		Ostatní			

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

4. Návrh řešení

Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1

2. Varianta 0

Na základě uvedených faktů doporučujeme přijmout Variantu 1

5. Implementace doporučené varianty a vynucování

Orgánem odpovědným za implementaci navrhované právní úpravy je Ministerstvo životního prostředí.

Nástrojem pro odhalování porušení pravidel stanovených navrhovaným zákonem je kontrola prováděná Českou inspekcí životního prostředí (ČIŽP).

6. Přezkum účinnosti regulace

Přezkum účinnosti regulace provede Ministerstvo životního prostředí. Jako období, které je vhodné pro přezkum účinnosti a pro zhodnocení pokroku při dosahování cílů novelizace, se doporučuje doba 3 let. Tato perioda je dostatečně dlouhá pro shromáždění postačujícího objemu dat relevantních pro přezkum účinnosti a podnětů od dotčených subjektů a zároveň dostatečně krátká k tomu, aby nedošlo k přehlacení velkým objemem podnětů a navrhovaných změn.

7. Konzultace a zdroje dat

1. JUDr. Roman Slouka, Krajský úřad Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství,
2. Ing. Tomáš Staněk, Ministerstvo životního prostředí, odbor obecné ochrany přírody a krajiny,
3. Ing. Pavel Chotěbor, Ministerstvo životního prostředí, odbor obecné ochrany přírody a krajiny,
4. Výsledky dotazníkové akce k přípravě Vyhlášky 189/2013 Sb.,
5. Výsledky dotazníkové akce zaměřené na povolování kácení dřevin z důvodu výstavby.

7.1 Seznam použitých zkratk

Metodika MPO	Metodika měření a přeměřování administrativní zátěže podnikatelů
Metodika MV	Metodika stanovení plánovaných nákladů na výkon státní správy, Metodika určování velikosti a původu administrativní zátěže podnikatelů
MV	Ministerstvo vnitra

8. Kontakt na zpracovatele RIA

Ing. Alena Krejčová

Odbor ekonomiky životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65, Praha 10, 100 10

email: alena.krejцова@mzp.cz

tel: +420 267 122 551

A. Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Nepředpokládá se negativní dopad na rovné postavení mužů a žen.

B. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrh nemá žádné dopady ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů. Navrhovaná právní úprava se nedotýká zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

C. Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava nepřináší žádný nárůst korupčních rizik. Předkládaný návrh naopak korupční rizika odstraňuje, neboť navrhovanou změnou (přesun kompetencí z obcí I. typu na obce II. typu) eliminuje možné osobní vlivy při povolování kácení dřevin v rámci jedné obce a eliminuje i případy, kdy kácení požaduje sama obec, která následně povolení i vydává. Předložený návrh je tak svým rozsahem přiměřený cílům, k jejichž naplnění je předkládán.

Hodnocení dopadů regulace (RIA) k novele zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů

1. Důvod předložení a cíle

Metodologická poznámka

Tato RIA slouží jako analýza navrhovaných opatření Ministerstva průmyslu a obchodu k zefektivnění povolenáčního procesu staveb energetické infrastruktury tak, aby nedocházelo v takové míře k odkládání výstavby klíčových částí energetické infrastruktury, a tím k výrazným ekonomickým ztrátám. Zároveň však RIA bere v potaz zájmy všech dotčených skupin a soulad s českou legislativou a evropskými směnicemi. Většina dat, ze kterých tato RIA vychází, byla poskytnuta ze strany dotčených subjektů či získána v rámci konzultací s významnými dotčenými subjekty a z veřejně dostupných zdrojů.

Pod vybrané stavby energetické infrastruktury budou v této RIA zahrnuty stavby přenosové soustavy elektřiny, výroby elektřiny o celkovém instalovaném výkonu 100 MW a více, stavby přepravní soustavy plynu, zásobníky plynu a stavby ropovodů a produktovodů.

1.1 Název

Zpracování hodnocení dopadů regulace (RIA) k novele zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů pro oblast energetiky.

1.2 Definice problému

1.2.1 Popis současného stavu

Stav energetické infrastruktury v České republice

Trend spotřeby energie v ČR je rostoucí a dále se očekává stabilní růst tohoto ukazatele pro období 2015 – 2020. Oproti roku 2013, kdy byla spotřeba energie v ČR 42,4 milionu tun ropného ekvivalentu (mtoe), je odhadováno Economist Intelligence Unit, že celková spotřeba energie v ČR v roce 2014 rostla, a to do výše 43,3 mtoe.

Česká republika pokrývá téměř veškerou domácí poptávku po ropě a zemním plynu dovozem hlavně z Ruska. S ohledem na strategickou polohu je Česká republika důležitou evropskou tranzitní zemí pro obchod s ropou a zemním plynem. Naopak, v případě elektřiny je Česká republika významný čistý vývozc, ačkoliv výhled pro sektor elektřiny byl mírně oslaben v reakci na rozhodnutí ČEZ zrušit tender k výstavbě dvou nových reaktorů jaderné elektrárny Temelín. Vláda se však stále snaží i nadále hledat cestu pro podporu jaderné energie.

Díky bohatým uhelným zásobám vykazuje ČR menší míru závislosti na dovozu energií než většina zemí EU; téměř 50 % je pokryto vlastními zdroji (průměr v EU je kolem 40 %). V roce 2014 uhlí tvořilo cca 38,5 % spotřeby energií a dále zůstává hlavním energetickým zdrojem země. Economist Intelligence Unit očekává, že v roce 2020 bude uhlí tvořit stále kolem 34 % spotřeby energií, ačkoliv vláda předpokládá konec využívání tohoto zdroje v roce 2030.

Z hlediska energetické náročnosti patří však ČR k zemím s vyšší náročností mezi zeměmi EU. Dle MPO to odpovídá průmyslové orientaci ČR a pozici novějšího členského státu EU. Spotřeba elektřiny na obyvatele je však v ČR v rámci EU průměrná.

Silné a slabé stránky energetického sektoru jsou definovány MPO následovně:

Silné stránky:

- Vysoká kvalita a spolehlivost dodávek energie.
- Zahájení transformace výrobní základny v elektroenergetice za účelem zachování její stability a dostatečné kapacity.
- Veřejná akceptace jaderné energetiky.
- Rozvinuté soustavy zásobování tepelnou energií.
- Relativně příznivý ukazatel dovozní energetické závislosti.
- Plná soběstačnost ve výrobě elektřiny a tepla.
- Know-how při budování složitých technologických celků.

Slabé stránky:

- Tržní deformace a pokřivené investiční signály.
- Stárnoucí zdrojová základna i síťová infrastruktura.
- Stárnoucí vysoce vzdělané lidské zdroje.
- Omezený potenciál pro vyšší rozšíření obnovitelných zdrojů.
- Vysoký podíl lokálních zdrojů využívajících nekvalitní paliva s vysokou emisí znečišťujících látek do ovzduší, zejména v emisně zatížených oblastech.
- Vysoký podíl skládkování komunálního odpadu na úkor energetického využití.
- Vnímání samozřejmosti vysokého standardu kvality a spolehlivosti.
- Vynucené plnění případných závazných cílů klimaticko-energetické politiky EU v rozporu s principem technologické neutrality při naplňování dekarbonizačních závazků, které by vyvolalo nepřiměřené finanční náklady na státní rozpočet a hospodářství ČR.

Elektřina

V této oblasti je ČR zcela soběstačná. Struktura zdrojů poměrně stabilní, došlo však díky státní podpoře k nárůstu podílu obnovitelných zdrojů energie (i když nárůst výrazně nekompensoval zdroje fosilní). Nejvyšší podíl na výrobě elektřiny mají jako zdroje černé a hnědé uhlí; jejich podíl je téměř 60 %. Existuje však snaha o postupné a plynulé a co nejekologičtější a nejefektivnější zmenšování tohoto podílu ve prospěch především obnovitelných zdrojů.

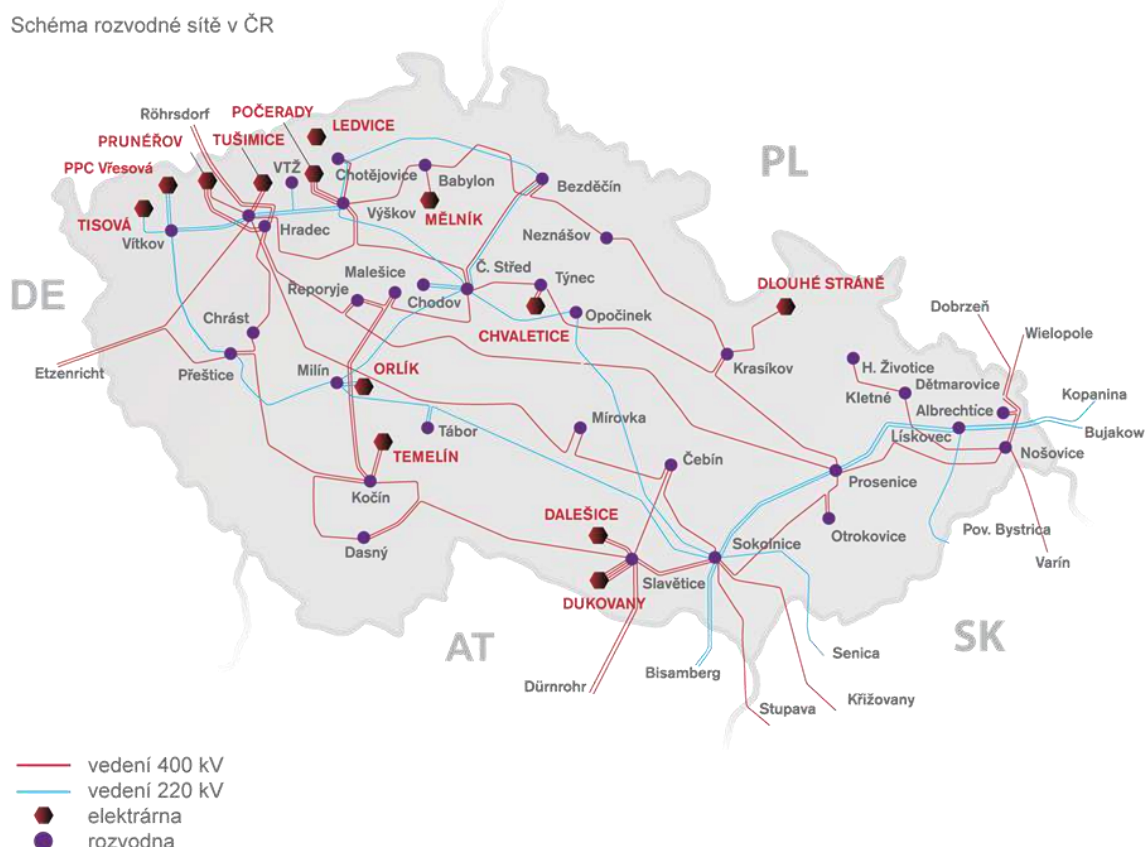
Druhým nejdůležitějším zdrojem pro výrobu elektřiny je v současné době jaderný zdroj; jeho podíl tvoří více než 33 %. V ČR nyní existují dvě jaderné elektrárny, a to jaderná elektrárna Temelín a Dukovany. Problémem jaderných elektráren jsou vysoké počáteční investice, které by časem měly být kompenzovány nízkými náklady na provoz a výrobu elektřiny. Je plánováno, že podíl jaderné energie na výrobě elektřiny by mohl dlouhodobě přesáhnout 50 %. Tato oblast je však citlivá z hlediska mezinárodních vztahů (především s Rakouskem), což je při plánování staveb dalších jaderných elektráren/dostavbách bloků současných elektráren vhodné rovněž zohlednit.

Regulace výroby, přenosu distribuce elektřiny je v kompetenci především MPO, které je tvůrcem legislativy pro energetický sektor a tvůrcem státní energetické koncepce. Energetický

regulační úřad, který se zabývá regulací cen v energetickém odvětví a dohledem nad fungováním energetického trhu.

Hlavním výrobcem elektřiny zůstává firma ČEZ doplňovaná několika nezávislými výrobci. Přenos elektřiny zajišťuje státem vlastněná firma ČEPS. O distribuci se pak stará ČEZ, tak soukromé a zahraniční firmy E.ON distribuce, PRE distribuce a další lokální distributoři.

Obrázek 1: Elektrizční soustavy ČR

Zdroj: ČEPS

Zemní plyn

Zemní plyn je významný zdroj energie pro ČR, jenž je využíván jak pro výrobu elektřiny (cca 2,5 %), tak pro vytápění (zásobárna tepla pro 10 % obyvatelstva). Dle MPO sice došlo ke snížení spotřeby plynu za posledních 10 let o 20 %, ale zároveň počet odběratelů stoupl o 800 tisíc. To je způsobeno lepším zateplením objektů, snižováním některých druhů průmyslové výroby a v neposlední řadě obecně vývojem cen energií, nejen plynu.

Bezpečnost dodávek zajišťuje ČR pomocí dodávek z dlouhodobých kontraktů a diverzifikovaných zdrojů a cest – nejvíce z Ruska, následovaného Norskem a doplněného o spotové kontrakty v rámci EU. Bezpečnost a stabilita dodávek je pro ČR velmi důležitá, protože je na dovozu plynu zcela závislá. Pro zvýšení bezpečnosti jsou vybudovány zásobníky plynu, které jsou schopné skladovat zásoby plynu až na jeden rok.

Důležitým aspektem plynárenské soustavy je tranzitní funkce v rámci Evropy. Směr, kterým byl plyn nejčastěji přepravován, byl donedávna směr z východu na západ. Za pomoci

kompresních stanic v rámci soustavy je možné tok plynu reverzně obrátit. Po dokončení plynovodu Gazela v roce 2012 je možno plyn přepravovat i ze severu na jih. Zároveň plynovod Gazela představuje alternativní zdroj v případě výpadku zásobování z Ruska. Dalším důležitým plynovodem je STORK I, který zabezpečuje propojení s Polskem a poskytuje zázemí pro stavbu druhého plynovodu STORK II, který je součástí severojižního koridoru ve střední a východní Evropě.

Regulace v oblasti zemního plynu je opět především v kompetenci MPO a Energetického regulačního úřadu. Kompetence v této oblasti má i Státní energetická inspekce, která dohlíží nad dodržováním zákona jednotlivými hráči na trhu.

Převahu plynu přes území ČR zajišťuje společnost NET4GAS. Zásobníky jsou provozovány z velké části společnostmi RWE Storage. Distribuci zajišťuje více firem (např. RWE GasNet, E.ON Distribuce, Pražská plynárenská).

Obrázek 2: Převážná soustava plynu v ČR

Zdroj: EEIP

Ropa a ropné produkty

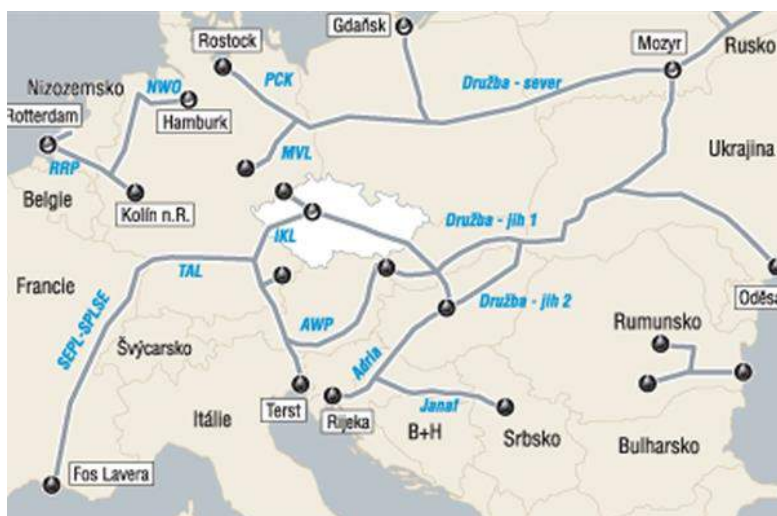
Ropa je důležitým zdrojem v ČR zejména pro oblast dopravy. Ve státech západní Evropy však je ropa důležitou surovinou i pro výrobu tepla. I když se neočekává nárůst spotřeby ropy v budoucích letech, stále bude ropa dominantní surovinou pro oblast dopravy, a proto je potřeba zajistit její bezpečné dodávky i přepravu do okolních států. Na rozdíl od elektřiny a plynu byl ropný sektor zcela liberalizován a stát tak může regulovat pouze jisté oblasti v tomto odvětví jako například výši nouzových zásob ropy a ropných produktů.

ČR však stále vlastní dvě společnosti významně zasahující do tohoto odvětví – MERO ČR, a.s. a ČEPRO, a.s. Společnost MERO ČR, a.s. vlastní a provozuje ropovody Družba a Ingolstadt-Kralupy-Litvínov (prostřednictvím své dceřiné společnosti provozuje i německou část ropovodu IKL) na území ČR a centrální tankoviště ropy u Kralup nad Vltavou, kde se

nachází i úložiště nouzových zásob ropy ČR. Společnost ČEPRO a.s. vlastní a provozuje tuzemský produktovodní systém spojující potrubím sklady a střediska ČEPRO s rafineriemi v Litvínově, v Kralupech nad Vltavou a rovněž se Slovenskem, a dále vlastní a provozuje významné skladovací kapacity na pohonné hmoty.

Co se týká dodávek ropy, je ČR zcela nesoběstačná. Dominujícími dodávkami jsou dodávky z Ruska. V roce 1995 však došlo k diverzifikaci dovozů a to napojením ČR na ropovod IKL, který umožňuje dodávku ropy do ČR z Itálie (resp. Terstu). V současnosti je podíl na dodávkách z obou zemí vyrovnaný. Pro navýšení bezpečnosti dodávek jsou pak v souladu se Směrnicí Rady 2009/119/ES udržovány zásoby ropy na 90 dní dle průměrné domácí spotřeby v Centrálním tankovišti ropy.

Obrázek 3: Ropovody v Evropě

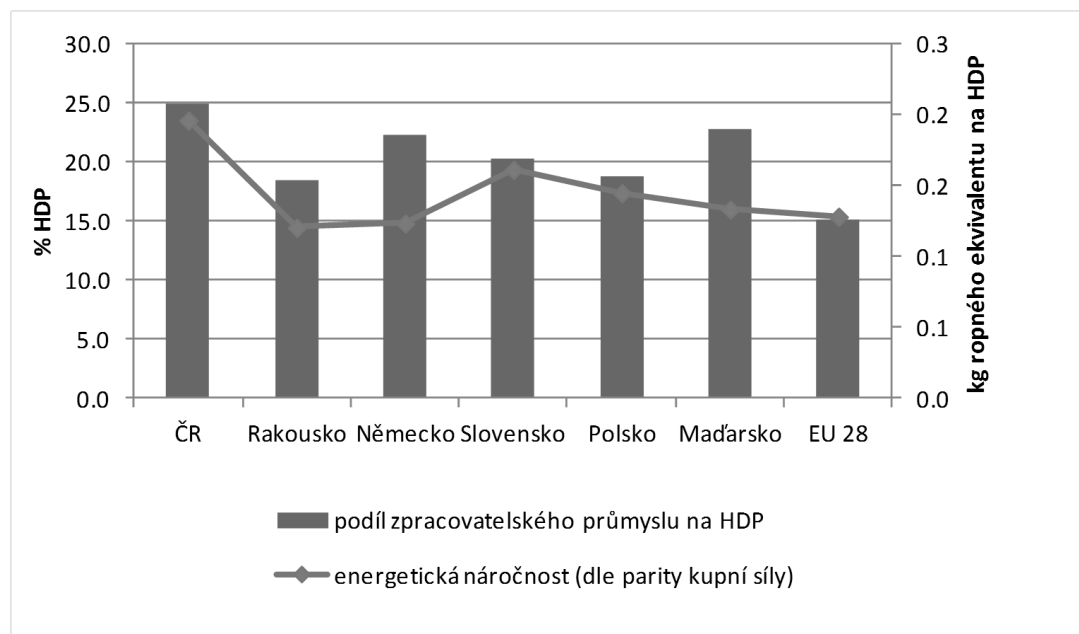

Zdroj: projekt.oahodo.cz

Kvalita infrastruktury, včetně té energetické je jedním ze základních kamenů konkurenceschopnosti ekonomiky, což říká Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky na období 2012 – 2020 i Globální zpráva o konkurenceschopnosti Světového ekonomického fóra 2014 – 2015. Dle této zprávy je kvalita infrastruktury v oblasti elektřiny na velmi slušné úrovni – ČR se umístila na 19. místě z hodnocených 144 zemí. To je jeden z nejlepších dílčích výsledků konkurenceschopnosti ČR, která se v celkové kvalitě infrastruktury umístila na 41. místě a v celkovém hodnocení konkurenceschopnosti na 37. místě. Přestože infrastruktura pro elektrickou energii i plyn patří mezi nejspolehlivější v Evropě, existují rizika, která mohou přístup domácích podniků a domácností k energiím ohrozit. Např. se jedná o rozvoj obnovitelných zdrojů energie v ČR a sousedních zemích, především v Německu, který zvyšuje nároky na českou přenosovou soustavu nebo politické riziko výpadku dodávek plynu z Ruska, na kterém je ČR závislá. Kvalita české energetické infrastruktury může alespoň část z těchto rizik zmírnit a zároveň ovlivnit dostupnost a cenu energií pro konečného spotřebitele. Cenová konkurenceschopnost českých podniků je pro ČR jako pro malou a otevřenou ekonomiku velmi důležitá. Energie patří mezi důležité produkční faktory, a proto je její dostupnost, stabilita a cena významnou součástí mezinárodní konkurenceschopnosti ČR, což platí obzvláště proto, že ČR patří mezi země s nejvyšším podílem průmyslu na HDP a díky tomu i v rámci EU mezi země s relativně vysokou

energetickou náročností ekonomiky. Dle údajů ČSÚ české společnosti působící ve zpracovatelském sektoru v roce 2013 utratily 95,4 mld. Kč za energie. Následující graf ukazuje, že energetická náročnost české ekonomiky dle parity kupní síly i podíl zpracovatelského průmyslu na HDP je v ČR o více než 50 % vyšší než je průměr EU.

Graf 1: Srovnání energetické náročnosti a podílu důležitosti zpracovatelského průmyslu na místní ekonomice (v roce 2013)

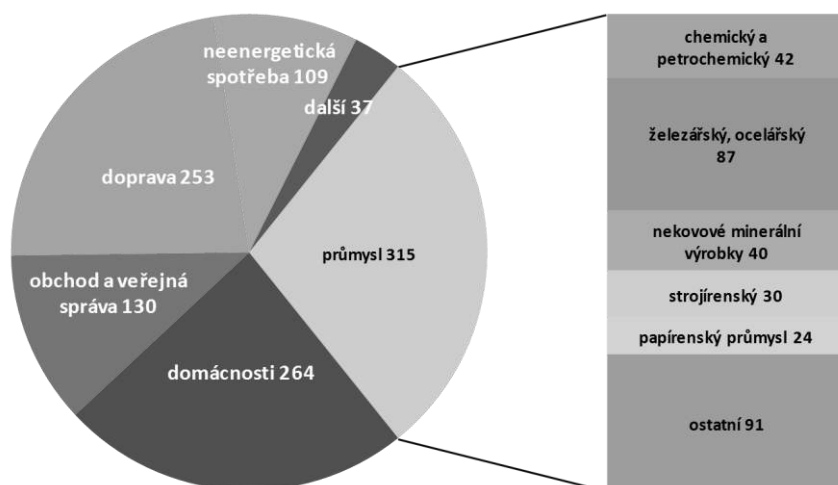

Zdroj: Eurostat 2015, Světová banka 2015

Výroba a spotřeba energie

Primární produkce energie v ČR se skládá z téměř 60 % z uhlerných zdrojů, 27 % pocházelo v roce 2013 z jaderné energie. Konečná spotřeba dosáhla 1108 PJ v roce 2013, přičemž nejvíce bylo spotřebováno v průmyslu (28 %), v sektoru domácností (24 %) a dopravě (23 %).

Graf 2: Konečná spotřeba dle sektorů v roce 2013 (PJ)

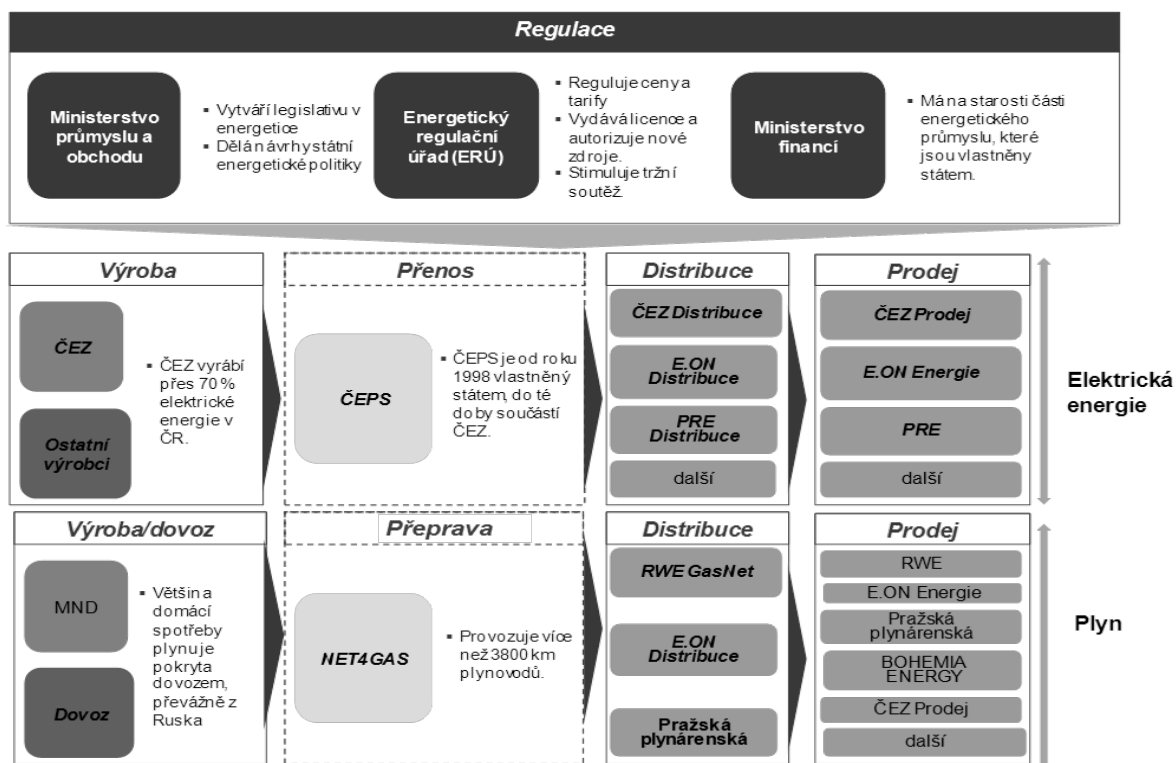

Zdroj: Eurostat

Energetika je specifické odvětví, které je z velké části regulované, což má zásadní dopad i na způsob výpočtu ekonomických ztrát z oddalování výstavby energetické infrastruktury. V rámci tzv. unbundlingu, což je oddělení kontroly energetických firem nad energetickými přenosovými sítěmi a výrobou (a distribucí) energie došlo k vyčlenění přenosové a přepravní soustavy do samostatných společností v případě přepravy plynu i přenosu elektrické energie. Následující obrázek zjednodušeně zobrazuje strukturu českého energetického sektoru.

Obrázek 4: Struktura českého energetického sektoru

Energetické sítě jsou regulovány metodou revenue-cap, což je metoda, kde regulátor (ERÚ) stanovuje na začátku regulační periody jednotlivé parametry, které každoročně reviduje, a z těchto parametrů vypočítá maximální povolené výnosy pro energetické společnosti. Z těchto povolených výnosů se následně stanovuje cenový strop na základě spotřeby. Český revenue-cap tvoří kombinace pobídkové regulace a regulace nákladů plus zisk (tzv. cost-plus), kde se prvně zmíněný faktor vztahuje na provozní náklady a druhý zmíněný faktor na náklady na kapitál.

Základna povolených výnosů se skládá z povolených nákladů, povolených odpisů, zisku a tzv. faktoru trhu, který je použit pouze v případě, kdy z důvodu předem neočekávaných změn na trhu či v legislativě budou vznikat náklady, které nejsou prokazatelně obsaženy ve stanovené nákladové bázi. Zisk regulovaného subjektu vychází z regulační báze aktiv a stanovené míry výnosnosti regulační báze aktiv². Zisk je dále upravený o korekční faktory vycházející z míry inflace, výnosnosti aktiv a nedokončených investic. Povolená míra

² Ta vychází ze zůstatkové hodnoty aktiv a je v čase měněna o rozdíl mezi aktivovanými investicemi a odpisy. Více ve Zprávě ERÚ o metodice regulace IV. regulačního období pro odvětví elektroenergetiky a plynárenství.

výnosnosti je dána na základě vážených nákladů kapitálu společností (WACC) podnikajících v příslušném oboru, které jsou pro regulační období stanoveny fixně. Pro IV. regulační období (2016 – 2018) je WACC (před zdaněním) stanoven na 7,94 % pro distribuci a přepravu v plynárenství a na 7,95 % pro distribuci a přenos v elektroenergetice. Konečná cena za distribuci a přenos pro konečného spotřebitele je tak dána tímto regulačním mechanismem, nikoliv nabídkou a poptávkou jako v případě silové elektřiny, plynu jako komodity či při prodeji elektrické energie a plynu. Tento způsob cenotvorby je zásadní pro kvantifikaci ekonomických dopadů prodlužování výstavby přenosových a distribučních soustav, kterým se věnuje následující část.

Makroekonomické dopady oddalování výstavby

Jak již bylo uvedeno, energetická infrastruktura je jedním ze základních stavebních kamenů konkurenceschopnosti a pro Českou republiku jako malou, silně exportně orientovanou ekonomiku s velkým podílem průmyslu je energetika ještě relativně významnější odvětví než v jiných zemích. Výstavba a modernizace energetické infrastruktury (energetických zdrojů, přenosové a přepravní soustavy, distribuční soustavy, systému skladování plynu a distribuční soustavy) má zásadní dopad na dostupnost energií, spolehlivost sítí, bezpečnost a také na finální cenu pro konečného spotřebitele. Oddalování pozitivních efektů z výstavby tak způsobuje nemalé ekonomické ztráty.

Pomocí transakčních a fiskálních multiplikátorů si ukážeme mechanismus, jak investice do energetické infrastruktury přispívají k růstu domácí ekonomiky a o co česká ekonomika přichází, jestliže se nedaří včas tyto stavby realizovat. Fiskální multiplikátory nám ukáží fázi samotné výstavby a její multiplikační efekty na českou ekonomiku, nicméně tyto dopady se týkají pouze investiční fáze projektů, tedy nezohledňují, jaké přínosy má energetická stavba po uvedení do provozu. Ekonomické dopady investic do energetické infrastruktury proto rozdělíme na investiční fázi a provozní fázi.

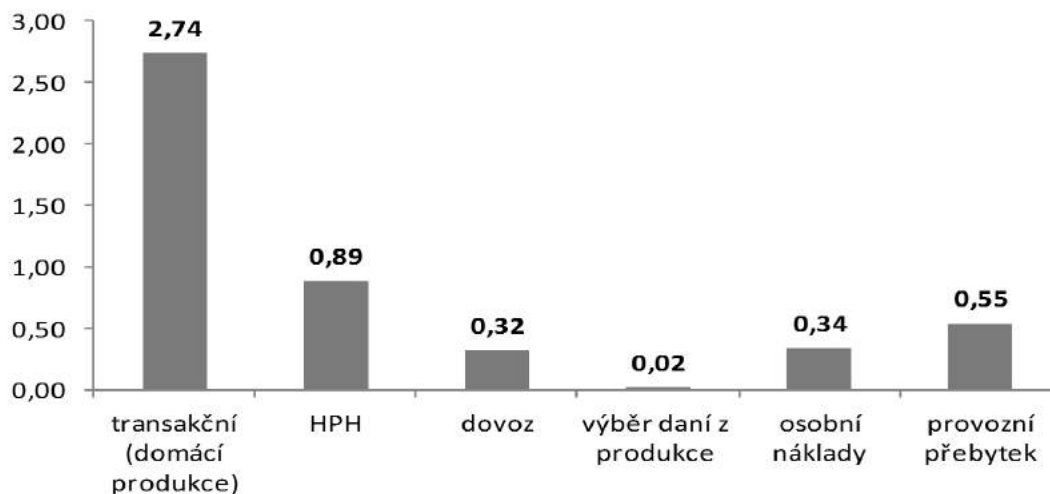
Investiční fáze projektu

Nejprve si tedy ukážeme, jakým způsobem ovlivňují investice do energetické infrastruktury ekonomiku země. Nejprve dojde prostřednictvím investice do energetické infrastruktury k nárůstu poptávky po stavebních pracích (mezi které patří i stavební práce v energetice) – dojde k zvýšení produkce v odvětví stavebnictví a také k nárůstu produkce v oblasti projekce, kterou však pro jednoduchost nebudeme v této kapitole uvažovat a budeme předpokládat, že fiskální multiplikátory u projekčních prací jsou v průměru stejné jako u stavebních prací. Toto zjednodušení by nemělo mít zásadní dopad na celkový výsledek, jelikož projekční práce představují v celkové výši investic řádově jednotky procent. Zvýšení produkce je přímým efektem investice. Nepřímý multiplikační efekt je způsoben tím, že výstup jednoho odvětví je zároveň vstupem dalších odvětví národního hospodářství a naopak. Meziodvětvová tabulka explicitně zachycuje vztahy mezi jednotlivými odvětvími a poskytuje detailní statistický obraz ekonomiky v daném roce.

Na základě symetrické input-output tabulky lze vypočítat transakční multiplikátory jednotlivých odvětví, tedy o kolik se v průměru zvýší produkce ekonomiky při realizaci investice. K výpočtu transakčního multiplikátoru se využije tzv. Leontiefovy inverzní matice (z tabulek dodávek a užití), což je pro počet s maticemi obdoba vzorce pro výpočet součtu nekonečné řady. Tím dostaneme transakční multiplikátory jednotlivých odvětví. K

multiplikátoru hrubé přidané hodnoty³ je ještě třeba Leontiefovou inverzní matici vynásobit vektorem poměrů přidaných hodnot všech produktů na jejich produkci. Podobně lze postupovat i v případě dovozu, osobních nákladů a daní z produkce bez dotací (obsahující především nepřímé daně- DPH a spotřební daně). Následující graf shrnuje velikost transakčních multiplikátorů stavebnictví.

Graf 3: Transakční multiplikátory z meziodvětvové analýzy (2010)

Zdroj: EEIP na základě tabulek dodávek a užití Eurostat

Interpretace grafu je taková, že 1 mil. Kč investovaný do stavebních prací zvýší produkci celé ekonomiky o 2,74 mil. Kč, hrubou přidanou hodnotu o 0,89 mil. Kč, zvýší dovoz o 0,32 mil. Kč, výběr daní o 0,02 mil. Kč, osobní náklady o 0,34 mil. Kč a provozní přebytek o 0,55 mil. Kč. Toto však nejsou všechny přínosy výstavby energetické infrastruktury, neboť zatím jsme počítali pouze transakční multiplikátory, nikoliv fiskální multiplikátory.

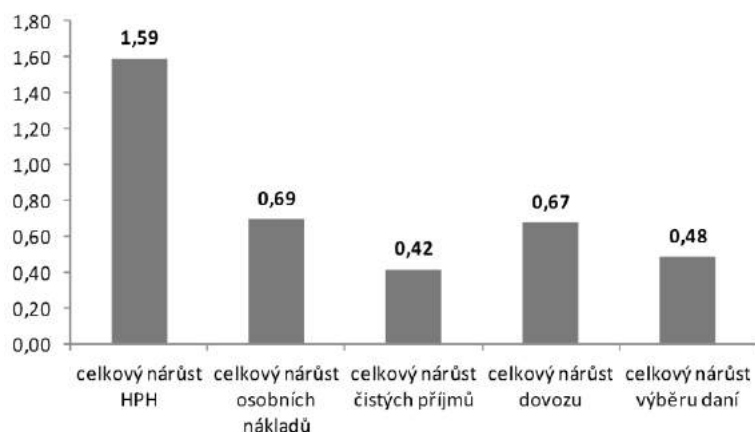
Zvýšení poptávky ve všech odvětvích, zapříčiněné nárůstem stavebních prací, přináší i vyšší příjmy zaměstnanců a provozní přebytek. Zvýšení příjmů zaměstnanců vede v delším časovém horizontu k nárůstu spotřeby jejich domácností (o kolik závisí na mezním sklonu ke spotřebě). Provozní přebytek je zdaněn a pak buď převeden do zahraničí, nebo zůstane v ČR a je využit pro investice nebo spotřebu majitelů společností. To opět přináší dodatečný nárůst spotřeby, přičemž část spotřeby je uspokojena domácí produkcí a část dovozem. Na základě meziodvětvové analýzy a zjednodušených předpokladů⁴ lze kvantifikovat fiskální multiplikátory investic (zatím však pouze pro investiční fázi).

Následující graf ukazuje velikost fiskálních multiplikátorů investic do energetické infrastruktury pro hrubou přidanou hodnotu, osobní náklady, čistý příjem zaměstnanců, dovoz a výběr daní.

³ Hrubá přidaná hodnota (HPH) je definována jako hodnota veškerých nově vytvořených výrobků a služeb mínus hodnota veškerých výrobků a služeb spotřebovaných formou mezispotřeby.

⁴ Předpokládáme stejný poměr spotřeby domácností pro nárůst spotřeby jako je v celkové spotřebě domácností jednotlivých statků. Dále předpokládáme průměrný mezní sklon ke spotřebě ve výši 90 % a část zisků převedených do zahraničí ve výši 19,5 % (vychází z bilance výnosů, HDP a provozních přebytků). Dále se u multiplikátorů předpokládá nekonečná řada, tedy, že na základě popsaného mechanismu bude docházet k navýšení spotřeby dále, do nekonečna.

Graf 4: Celkové multiplikační efekty po započítání navýšení spotřeby domácností a investic z provozních přebytků (2010)

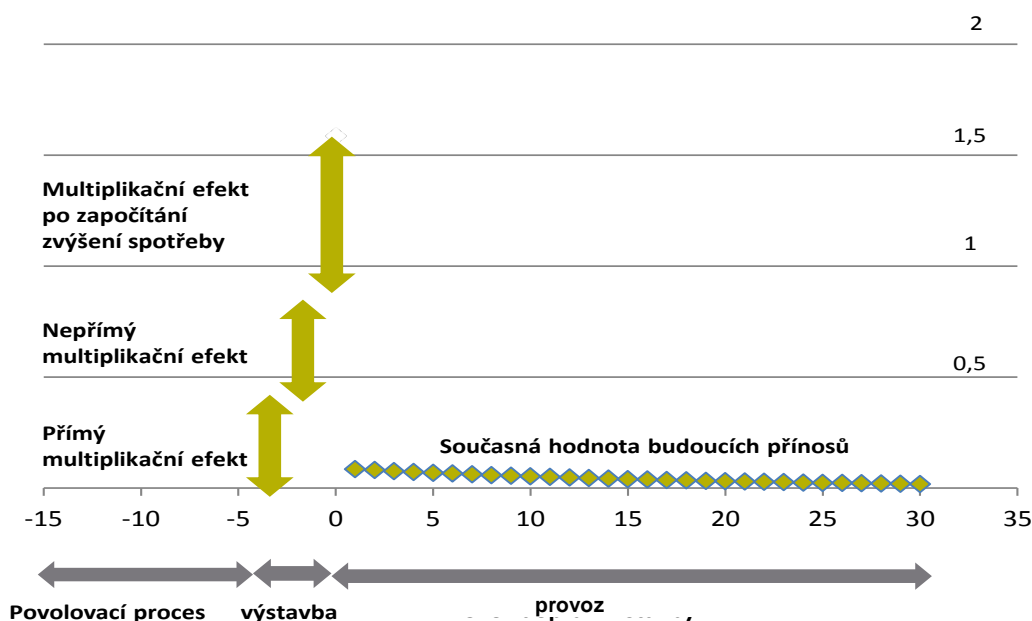
Zdroj: EEIP

Z grafu je vidět, že fiskální multiplikátor staveb a stavebních prací je relativně vysoký. Jeden investovaný milion Kč má potenciál zvýšit hrubou přidanou hodnotu ČR až o 1,6 mil. Kč, zvýšit čistý příjem domácností o 0,42 mil. Kč a vybrat zpět na daních (přímých i nepřímých) téměř 0,5 mil. Kč.

Provozní fáze projektu

Další přínosy pro národní hospodářství budou mít projekty i po dokončení a uvedení energetických staveb do provozu. Tyto přínosy v provozní fázi projektu jsou hlavním důvodem realizace energetických staveb. Následující obrázek ukazuje, jak ovlivňují investice do energetické infrastruktury ekonomiku v čase, přičemž rozlišuje dobu před samotnou výstavbou, výstavbu (investiční fázi) a užívání stavby (provozní fázi).

Obrázek 5: Multiplikační efekt investic a současná hodnota budoucích přínosů stavby

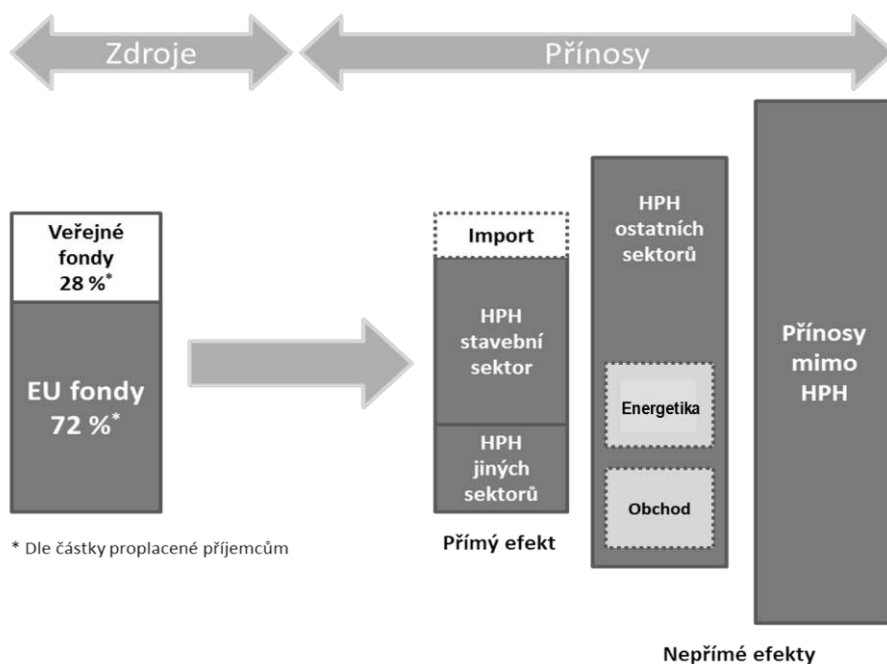
Zdroj: EEIP – RIA k věcnému záměru zákona o liniových stavbách (2014)

Oddalování realizace stavby zapříčiňuje nejen oddálení přínosů staveb, ale je zde i další element a to je využití evropských strukturálních fondů pro financování staveb energetické infrastruktury. Při zdlouhavém povolovacím procesu může hrozit nevyčerpání prostředků určených pro investice do energetické infrastruktury.

Vliv strukturálních fondů a alternativního využití prostředků na kalkulaci ztrát z oddalování realizace staveb

Z makroekonomického pohledu mají strukturální fondy hlavní přínos pro ČR především skrze veřejné výdaje a soukromé investice, u kterých je dosaženo multiplikativního efektu díky spolufinancování ze zdrojů EU. Tyto investice mají významný vliv na hrubý domácí produkt, zaměstnanost a další důležité makroekonomické indikátory především z důvodu působení pákového efektu. Následující schéma ilustruje, jak konkrétně investice do energetické infrastruktury, podpořená z evropských fondů, ovlivňuje přes tvorbu hrubé přidané hodnoty (HPH) českou ekonomiku.

Obrázek 6: Vliv zdrojů investic do energetické infrastruktury v rámci OPD na českou ekonomiku

Zdroj: EEIP

Obrázek znázorňuje pákový efekt, kterého je dosaženo díky možnosti využívat zdroje z evropských fondů. Nejprve je za evropské prostředky doplněné o veřejné zdroje ČR na základě principu spolufinancování postavena energetická infrastruktura, která má přímý dopad na hrubou přidanou hodnotu stavebního sektoru. Dále již fungují multiplikativní efekty popsané v předešlé části. Po ukončení realizace stavby přichází fáze užití stavby, která přináší řadu dalších pozitivních efektů (stabilita sítě, dostupnost, kvalita zdrojů atd.).

Ztráta z oddálení uvedení stavby do provozu závisí na vnitřním výnosovém procentu a výnosu z alternativního využití finančních prostředků. Při výpočtu ekonomické ztráty je proto důležité v jaké fázi projektu byla stavba zdržena, a tedy jaké bylo alternativní využití zdrojů v okamžiku, kdy došlo ke zdržení. Pro ilustraci si představme, že ke zdržení stavby o jeden rok došlo ve fázi stavebního řízení, již po výkupu pozemků a zpracování kompletní projektové dokumentace. Dále předpokládejme, že 10 % investičních nákladů představují výkupy pozemků a náklady na zpracování dokumentace a zbylých 90 % samotná výstavba. Při oddálení výstavby dochází k vyšší ztrátě z důvodu již investovaných prostředků na výkup pozemků a vypracování dokumentace, protože tyto prostředky již nemají alternativní využití, kde by došlo ke zhodnocení. Naopak místo financování výstavby by mohla být financovaná například jiná stavba nebo jiný veřejný projekt. Ztráta z oddálení je pro případ, kdy ještě nebyly vynaloženy žádné prostředky (nebo jejich větší část – v uváděném případě 90 % z celkových nákladů) menší než u již proinvestovaných staveb.

Velikost ztráty pak závisí na diskontní míře, která odpovídá rizikovosti projektu. Při oddálení realizace s možností alternativního využití prostředků s výnosem na úrovni diskontní míry budou ekonomické ztráty:

$$\frac{i}{(1+i)}PV - i \times I, \text{ kde}$$

I představuje velikost investice

PV současnou hodnotu projektu

i diskontní míru

Pokud se jedná o již proinvestované prostředky, kde již není alternativní využití, jsou pouze všechny přínosy diskontovány příslušnou diskontní sazbou, čímž se snižuje současná hodnota investice. Ekonomické ztráty jsou pak následující:

$$\frac{i}{(1+i)}PV, \text{ kde}$$

PV současnou hodnotu projektu

i diskontní míru

Další aspekt výpočtu ztráty představují **evropské fondy**. Pro ně neplatí jako pro případ zdrojů ze státního rozpočtu, že v případě, kdy nejsou čerpány, tak mají alternativní využití v jiném projektu s kladným výnosem (Teoreticky by to platit mohlo při efektivním čerpání, kdy by řada projektů stála ve frontě na čerpání z EU fondů. Reálně však bývá problém strukturální fondy vyčerpat.). I kdybychom předpokládali optimistickou variantu, že se nevyčerpané zdroje ze strukturálních fondů převedou do příštího programového období, tak budou převedeny jen v nominální výši, nebude tedy docházet k jejich zhodnocení. U projektů, u nichž je počítáno s kofinancováním ze strukturálních fondů je proto racionální předpokládat, že v případě zdržení stavby nebude docházet k zhodnocení evropských prostředků určených na stavbu.

Ekonomické ztráty z oddalování energetických staveb by tedy měly záviset na výši investice, vnitřním výnosovém procentu projektů, podílu financování ze strukturálních fondů, podílu nákladů před spuštěním povolenáčního procesu⁵ a na investičním horizontu. Jak již bylo ale

⁵ Ten je u energetických staveb relativně malý ve srovnání například s dopravními stavbami, protože se jedná převážně jen o náklady na projektovou dokumentaci a již ne v takové míře náklady na výkupy pozemků, protože ve většině případů, týkajících se navrhovaných změn v této RIA, jsou majetkoprávní vztahy řešeny věcným břemenem a nikoliv výkupy.

řečeno v části věnující se regulaci přenosové a distribuční soustavy, míra výnosnosti projektů v tomto businessu je stanovována pomocí WACC. WACC jsou stanoveny fixně na určité regulační období a odpovídá míře výnosnosti subjektu, působícím v regulovaném odvětví. Nemusí tedy odpovídat vnitřnímu výnosovému procentu projektu, které by bylo stanoveno na základě výpočtu všech socioekonomických přínosů takovýchto staveb. Někteří provozovatelé přesto vnitřní výnosová procenta počítají. V případě, kdy nejsou počítána, tak budeme předpokládat, že přínos projektů pro společnost odpovídá úrovni stanovené WACC⁶.

Výpočet ekonomických ztrát z oddálení přínosů energetických staveb

Jak již bylo zmíněno, ekonomické ztráty z oddálení realizace energetických staveb závisí na několika faktorech, které mohou být u různých provozovatelů odlišné. V této části se pokusíme odhadnout průměrné ekonomické ztráty z prodlužování povolovacího procesu energetických staveb na základě konzultací a ekonomickým údajům ke vzorku projektů, které nám byly zaslány:

- Od společnosti ČEZ k projektům na stavby v oblasti distribuce elektřiny a v oblasti energetických zdrojů s instalovanou kapacitou nad 100 MW.
- Od společnosti ČEPS k projektům na stavby v oblasti přenosu elektrické energie
- Od společnosti RWE k projektům na stavby v oblasti distribuce plynu a v oblasti zásobníků plynu.
- Od společnosti NET4GAS k projektům na stavby v oblasti přepravní soustavy plynu.

Na základě vybraného vzorku byly získány informace o míře výnosnosti, o podílu financování ze strukturálních fondů, o podílu nákladů na projektovou dokumentaci, o výši investic, v některých případech o současné hodnotě projektů a o dalších potřebných ukazatelích pro výpočet ekonomických ztrát z oddalování realizace energetických staveb.

V případě NET4GAS a RWE byla míra výnosnosti stanovena na odpovídající WACC (7,94 %), v případě distribuce elektrické energie také příslušné WACC (7,95 %), v případě ČEPS byly poskytnuty vnitřní výnosová procenta a v případě energetických zdrojů ČEZ jsme data k výnosnosti neobdrželi. Výnos energetických zdrojů bývá obvykle vyšší než v případě investic v distribuční soustavě, proto jsme použili WACC pro distribuci jako konzervativní odhad výnosnosti investic do energetických zdrojů skupiny ČEZ. Následující tabulka shrnuje na základě popsaného mechanismu odhady ekonomických ztrát z oddálení realizace staveb o 1 rok v % oproti výši investic. Kde jsou dostupné i očekávané průměrné investice do staveb v nadcházejících letech, kde je třeba projít standardním povolovacím procesem, jsou vyčísleny i očekávané budoucí ztráty za daný segment dané oddálením přínosů energetických staveb o 1 rok.

Tabulka 3: Ekonomické ztráty z oddálení realizace staveb energetické infrastruktury o 1 rok

	ztráta na jednotku investice v %	očekávané roční investice v mil. Kč	tržní podíl	očekávané ztráty v příslušném odvětví (v mil. Kč)
NET4GAS	3,74	854	100%	32,3

⁶ Tento předpoklad vychází z dalšího předpokladu, že sofistikovaný výpočet WACC odpovídajícím způsobem zohledňuje většinu důležitých faktorů a také z toho, že tím, že klienti zaplatí za přenos a distribuci energií odpovídající sumu, akceptují tak tuto hodnotu.

RWE - distribuce	1,76	N/A		N/A
RWE - zásobníky	1,76	N/A		N/A
ČEPS	2,81	2 500	100%	70,2
ČEZ - distribuce	1,52	500 - 700	63%	14,4 - 17
ČEZ - en. zdroje	1,72	10 000*	70%	245,7

* v případě energetických zdrojů se jedná o historický průměr za posledních 10 let, nikoliv o očekávanou hodnotu v budoucnu

Zdroj: EEIP na základě dat ERÚ, ČEPS, ČEZ, NET4GAS a RWE

Z tabulky je vidět, že na základě očekávaných investic do energetické infrastruktury v následujících letech lze předpokládat, že delší povolovací proces o 1 rok by způsobil přibližně 350 - 400 mil. Kč ekonomických ztrát, způsobených jen oddálením přínosů staveb.

Koncepce v oblasti energetiky v ČR

Státní energetická koncepce

Státní energetická koncepce je základním dokumentem pro regulaci energetického trhu. Její poslední schválená verze (18. 5. 2015) pak zdůrazňuje následující:

„Strategické cíle vychází z energetické strategie EU a směřují k naplnění poslání Státní energetické koncepce a k dosažení dlouhodobé vize energetiky ČR. Vrcholové strategické cíle jsou:

- *Bezpečnost dodávek energie = zajištění nezbytných dodávek energie pro spotřebitele v běžném provozu i při skokové změně vnějších podmínek (výpadky dodávek primárních zdrojů, cenové výkyvy na trzích, poruchy a útoky) v kontextu EU; cílem je garantovat rychlé obnovení dodávek v případě výpadku a současně garantovat plné zajištění dodávek všech druhů energie v rozsahu potřebném pro „nouzový režim“ fungování ekonomiky a zásobování obyvatelstva při jakýchkoliv nouzových situacích*
- *Konkurenceschopnost (energetiky a sociální přijatelnost) = konečné ceny energie (elektřina, plyn, ropné produkty) pro průmyslové spotřebitele i pro domácnosti srovnatelné v porovnání se zeměmi regionu a dalšími přímými konkurenty + energetické podniky schopné dlouhodobě vytvářet ekonomickou přidanou hodnotu*
- *Udržitelnost (udržitelný rozvoj) = struktura energetiky, která je dlouhodobě udržitelná z pohledu životního prostředí (nezhoršování kvality ŽP), finančně- ekonomického (finanční stabilita energetických podniků a schopnost zajistit potřebné investice do obnovy a rozvoje), lidských zdrojů (vzdělanost) a sociálních dopadů (zaměstnanost) a primárních zdrojů (dostupnost)“*

Politika územního rozvoje (PÚR)

V porovnání s předchozími má tento dokument mezirezortní charakter.

PÚR pořizuje Ministerstvo pro místní rozvoj pro celé území republiky a schvaluje ji vláda. PÚR je závazná pro pořizování a vydávání zásad územního rozvoje, územních plánů a pro rozhodování v území.

Význam PÚR pro výstavbu energetických staveb spočívá především ve vymezení ploch a koridorů pro technickou (energetickou) infrastrukturu mezinárodního, republikového a nadregionálního významu. Závazným vymezením koridoru technické infrastruktury v PÚR se

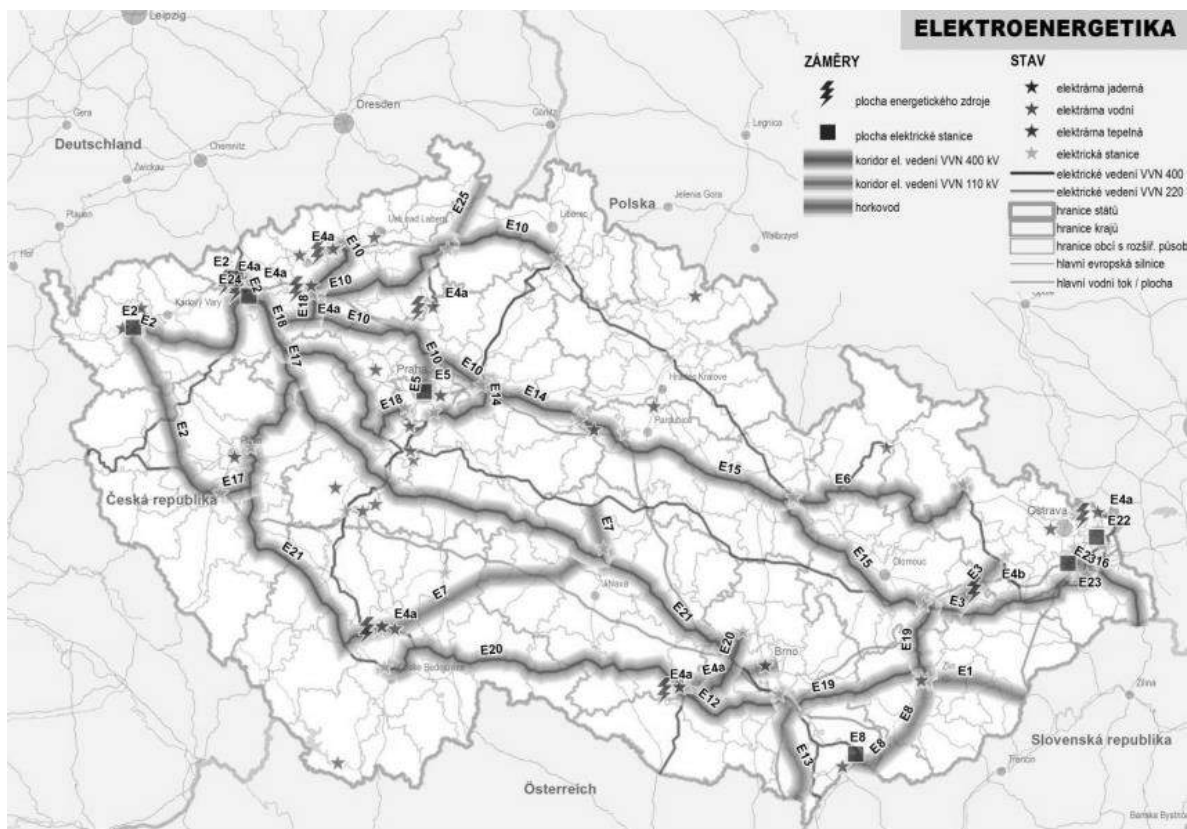
rozumí uvedení míst, která mají být záměrem spojena, v její textové části. Grafická schémata, případně údaje o technických parametrech záměru, jsou-li uvedeny, mají pouze orientační význam. PÚR stanoví souhrn kritérií a podmínek, za jakých mají být varianty posuzovány a jakým způsobem lze dospět k alternativnímu řešení vzhledem k možným rizikům, rozvojovému potenciálu a budoucímu vývoji území.

Účelem vymezení ploch a koridorů pro energetické stavby v PÚR je jejich ochrana pro umístění např. elektrizační soustavy, plynovodů, ropovodů a produktovodů, které mají vliv na rozvoj území České republiky, svým významem přesahují území jednoho kraje a umožní propojení základní sítě energetických sítí na území České republiky a se sousedními státy. Vymezení ploch a koridorů určených pro energetické stavby se provádí za účelem koordinace energetické infrastruktury s ostatními záměry a zájmy v území. Obecným kritériem a podmínkou pro umístění koridorů a ploch a pro jejich vyznačování v územně plánovací dokumentaci je minimalizace negativních dopadů na přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území s ohledem na vytváření podmínek jeho udržitelného rozvoje. Dosavadní využití území nesmí být měněno způsobem, který by znemožnil nebo podstatně ztížil prověřované budoucí využití území.

PÚR neurčuje, jaké stavby stavět, ale stanovuje, jaká území a pro jaké účely se mají v Česku vyhradit, tj. blokuje místa, kde stát v budoucnu uvažuje o strategické výstavbě. Stát přitom nařizuje úřadům, aby příslušná místa respektovaly ve využití území daný rozvojový záměr nebo neznemožnily jeho případnou realizaci (dokument nerozhoduje o konkrétních stavbách, ale pouze vytváří územní podmínky pro následnou realizaci příslušného rozvojového záměru a zajišťuje pro něj územní ochranu).

Obrázek 7: Příklad vymezení ploch a koridorů v oblasti elektroenergetiky v Politice územního rozvoje

Zdroj: Politika územního rozvoje České republiky ve znění Aktualizace č. 1

PÚR není vydávána jako ÚPD opatřením obecné povahy. Proti schválené PÚR nelze za současného stavu legislativy a judikatury (soudních rozhodnutí) podat žalobu ani jinak přezkoumávat její správnost a zákonnost. V praxi tento fakt přináší nemožnost napadat koncepční záměr stavět plynovod jako takový, tedy vyloučit již v prvotní fázi strategického plánování určité druhy kapacitních spojnic z dalšího projednávání, a posouvá tak možné právní střety na úroveň zásad územního rozvoje a územních plánů.

Co se týče SEA, probíhá Posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí SEA (Strategické posuzování vlivů na životní prostředí) na třech úrovních, a to celostátní, regionální a místní. Energetická stavba, pokud je do některé z těchto koncepcí zanesena, je pak tedy posuzována v rámci posuzování celé této koncepce, jako její dílčí komponenta. PÚR a zásady územního rozvoje jsou posuzovány obligatorně, jelikož řeší poměry na území více než jedné obce. Územní plány obcí být posuzovány nemusí, pokud tak nestanoví zjišťovací řízení. Výsledkem procesu posuzování SEA je stanovisko, které musí v posuzované koncepci schvalující orgán zohlednit. V případě, že by stanovisko SEA nebylo buď celé, nebo i z části zohledněno, musí schvalující orgán tento odklon řádně zdůvodnit.

První PÚR byla zpracována v rámci Ministerstva pro místní rozvoj na základě usnesení vlády č. 321 ze dne 7. 4. 2004, v souladu s Akčním programem Ministerstva pro místní rozvoj na období říjen 2004 – červen 2006. Ministerstvo pro místní rozvoj pořídilo Koncepci na základě § 22 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR (kompetenční zákon) a ve spolupráci se všemi ministerstvy, příslušnými ústředními správními úřady a všemi kraji.

PÚR pořízena již na základě stavebního zákona byla PÚR, schválena vládou dne 20. 7. 2009

usnesením vlády č. 929. Dne 15. 4. 2015 byla usnesením vlády č. 276 schválena Aktualizace č. 1 PÚR.

PÚR, jehož součástí bylo i vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území mj. v souladu se stavebním zákonem:

- stanovuje republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území;
- vymezuje oblasti se zvýšenými požadavky na změny v území z důvodů soustředění aktivit mezinárodního a republikového významu nebo které svým významem přesahují území jednoho kraje, to je rozvojové oblasti a rozvojové osy;
- vymezuje oblasti se specifickými hodnotami a se specifickými problémy mezinárodního a republikového významu nebo které svým významem přesahují území jednoho kraje;
- vymezuje plochy a koridory dopravní a technické infrastruktury mezinárodního a republikového významu nebo které svým významem přesahují území jednoho kraje;
- stanovuje ve vymezených oblastech, plochách a koridorech kritéria a podmínky pro rozhodování o možných variantách nebo alternativách změn v území a pro jejich posuzování, zejména s ohledem na jejich budoucí význam, možná ohrožení, rozvoj, útlum, preference a rizika.

Administrativní proces

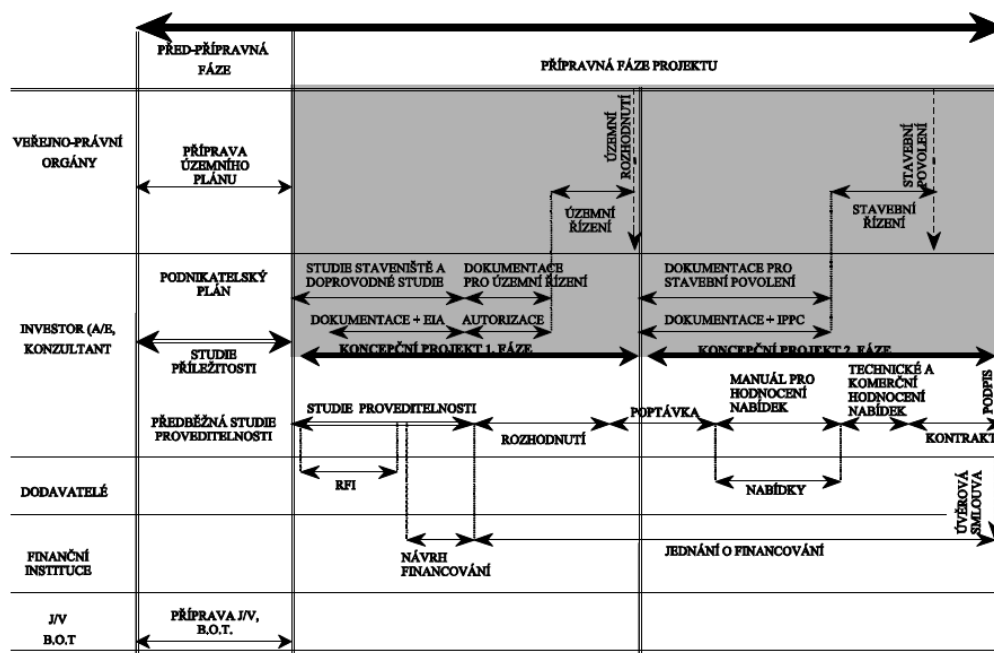
Veřejnoprávní projednávání v přípravě energetických staveb je záležitostí velice zdoluhavou a značně byrokraticky náročnou. Pro realizaci energetické stavby může být nutné vydat i několik desítek správních rozhodnutí. V každém jednotlivém řízení mohou účastníci podávat námitky, připomínky, odvolání a následně správní žaloby.

Obrázek 8: Povolovací proces energetických staveb obecně

Zdroj: EEIP dle zákona o územním plánování a stavebním řádu

Obrázek 9: Příprava výstavby klasického zdroje elektřiny

Zdroj: Zpráva Nezávislé odborné komise pro posouzení energetických potřeb České republiky v dlouhodobém časovém horizontu, Verze k oponentuře, 30.9.2008

Na začátku každého projektu je zpracovávána územně-technická studie a studie proveditelnosti záměru. Plánovaný investiční záměr, než se přistoupí k jeho samotné realizaci, musí projít procesem územního plánování.

V rámci územně plánovacích podkladů mají své významné místo územní studie (ověřující možnosti a podmínky změn v území) a územně analytické podklady (zjišťují a vyhodnocují stav a vývoj území). Územně analytické podklady poskytují tak relevantní informace o území, které se každé dva roky aktualizují. ÚAP se zpracovávají na úrovni obcí s rozšířenou působností a na úrovni krajů.

Vedle územně analytických podkladů patří k nástrojům územního plánování mj.:

- Politika územního rozvoje,
- zásady územního rozvoje,
- územní plány,
- regulační plány.

Politika územního rozvoje

Politiku územního rozvoje pořizuje Ministerstvo pro místní rozvoj pro celé území republiky a schvaluje ji vláda. Politika územního rozvoje je závazná pro pořizování a vydávání zásad územního rozvoje, územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území.

Politika územního rozvoje je nepřezkoumatelný dokument (vymezené koridory a jejich vymezení je pouze orientační ve formě uvedení míst, která mají být rozvojovým záměrem spojeny). V praxi tento fakt přináší nemožnost napadat koncepční záměr jako takový a posouvá tak možné právní střety na úroveň zásad územního rozvoje a územních plánů.

Každé 4 roky se zpracovává zpráva o uplatňování PÚR a na jejím základě vláda rozhodne, zde se má aktualizovat nebo zpracovat nový návrh.

PÚR je závazná pro pořizování a vydávání zásad místního rozvoje, územních plánů, regulačních plánů a rozhodování v území.

PÚR neumisťuje konkrétní stavbu v území, ale pouze vymezuje koridory pro jednotlivé rozvojové záměry (např. liniové), což není totéž co konkrétní umístění stavby v území.

Z důvodu naléhavého veřejného zájmu může vláda rozhodnout o aktualizaci PÚR, jejím obsahu a zkrácení lhůt pro projednání bez předložení zprávy o uplatňování PÚR.

Zásady územního rozvoje (ZÚR)

Zásady územního rozvoje zpřesňují požadavky stanovené v Politice územního rozvoje (zejména upřesní vymezení ploch a koridorů technické infrastruktury z PÚR) pro celé území konkrétního kraje. Konkrétně dále mj. stanoví zejména základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje, vymezí plochy nebo koridory nadmístního významu a stanoví požadavky na jejich využití, zejména plochy nebo koridory pro veřejně prospěšné stavby, veřejně prospěšná opatření, stanoví kritéria pro rozhodování o možných variantách nebo alternativách změn v jejich využití. Zásady územního rozvoje se pořizují pro celé území kraje a vydávají se formou opatření obecné povahy. Jsou právně závazné pro pořizování a vydávání územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území..

Záležitosti týkající se rozvoje územ státu, které nejsou obsaženy v PÚR, mohou být součástí ZÚR, pokud to MMR ve svém stanovisku nevyloučí.

Příprava Zásad je svěřena krajskému úřadu a podléhá schválení zastupitelstvem kraje. Jsou vydávány ve formě opatření obecné povahy, čili již není vyloučen jejich soudní přezkum. Stejně jako Politika územního rozvoje je i u zásad územního rozvoje jejich nedílnou součástí vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území.

Ve fázi pořizování zásad územního rozvoje mají dotčené obce, vlastníci, správci nebo provozovatelé veřejné dopravní nebo technické infrastruktury a zástupce veřejnosti možnost podávat námítky proti návrhu zásad územního rozvoje, o kterých musí krajský úřad rozhodnout, a které jsou přezkoumatelné. Veřejnost může uplatňovat připomínky k návrhu zásad územního rozvoje, s nimiž se krajský úřad musí vypořádat v odůvodnění.

Riziko prodloužení přípravné fáze výstavby spočívá např. v případech, kdy dochází ke zrušení (části) zásad územního rozvoje správním soudem.

Dojde-li ke zrušení části zásad územního rozvoje nebo nelze-li podle nich rozhodovat (jsou v rozporu s aktualizovanou PÚR) anebo je-li kraji podán oprávněným investorem návrh na aktualizaci zásad územního rozvoje (z důvodu rozvoje veřejné dopravní nebo technické infrastruktury) zastupitelstvo kraje bezodkladně rozhodne o pořízení aktualizace a jejím obsahu. Zpráva o uplatňování zásad územního rozvoje se pak v takovém případě nepořizuje. Krajské úřady předkládají každé 4 roky zprávu o uplatňování ZÚR. Na jejím základě může být navržena jejich aktualizace.

Územní plány

Územní plány jsou institutem navazujícím na zásady územního rozvoje. Jejich obsah nesmí být v rozporu se zásadami územního rozvoje a fakticky zpřesňují obsah zásad územního rozvoje pro území obce.

O pořízení vlastního ÚP rozhoduje zastupitelstvo obce. Územní plán stanoví základní koncepci rozvoje území obce, včetně uspořádání krajiny a koncepce veřejné infrastruktury a

konkrétně určuje funkční vymezení ploch. Prioritním úkolem je přitom ochrana nezastavěných ploch daného území. Na těchto plochách nelze uplatňovat zjednodušující postupy při umísťování a povolování staveb. Jsou vydávány zastupitelstvem obce formou opatření obecné povahy podle správního řádu a jsou tedy přezkoumatelné.

Záležitosti nadmístního významu, které nejsou řešeny v ZÚR, mohou být součástí územního plánu, pokud to krajský úřad ve svém stanovisku nevyloučí.

Nesouhlas se zakomponováním stavby energetické infrastruktury do územního plánu může být uplatněn opět dvěma možnými způsoby. Jednou z těchto možností jsou námitky, které mohou uplatňovat vlastníci pozemků a staveb dotčených návrhem řešení nebo zástupce veřejnosti, případně oprávněný investor. Druhou možností jsou připomínky, které může uplatňovat každý a se které musí být vypořádány. Důležitou roli zde hraje úloha námitek a připomínek již podaných v řízení o pořízení zásad územního rozvoje. K těmto námitkám a připomínkám, pokud již o nich bylo rozhodnuto, se při řízení o územním plánu nepřihlíží. Pokud se tedy v průběhu procesu vydávání územního plánu nenajdou jiné argumenty nebo cesty k napadení energetických staveb, opakovaná tvrzení by neměla mít žádný význam.

Další možností jak usilovat o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části je speciální řízení o zrušení opatření obecné povahy, které je vedeno před krajským soudem, přičemž zákon dává obecnou aktivní legitimaci každému, kdo by mohl být na svých právech napadeným opatřením obecné povahy zkrácen (nejedná se o zástupce veřejnosti). Soudu je stanovena lhůta 90 dní pro vydání rozhodnutí po doručení návrhu. Lhůta pro podání návrhu na zrušení opatření obecné povahy je dosud stanovena v délce 3 let od nabytí účinnosti OOP (tj. může dojít k situaci, kdy je stavba připravena k vydání územního rozhodnutí a soudu je doručen návrh na zrušení územního plánu nebo zásad územního rozvoje, na základě kterého je pak tento koncepční materiál zrušen; zahájení výstavby se pak opět posouvá).

Dojde-li ke zrušení části územního plánu nebo nelze-li podle něj rozhodovat (jsou v rozporu s aktualizovanou z PÚR nebo ZÚR) zastupitelstvo obce bezodkladně rozhodne o pořízení územního plánu nebo jeho změny a o jejím obsahu. Zpráva o uplatňování územního plánu ani zadání změny územního plánu se pak v takovém případě nezpracovávají.

Posuzování vlivů záměru na životní prostředí (EIA)

Pokud investor dosáhne souhlasu obce s realizací záměru a pokud je záměr velkým záměrem, který by mohl mít zásadní vliv na životní prostředí a zdraví obyvatel, lze předpokládat, že bude patřit mezi vyjmenované záměry, které podléhají posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí – tj. EIA. Úřadem, který vede proces posuzování, je dle kategorie záměru buď příslušný krajský úřad, nebo Ministerstvo životního prostředí.

První krok spočívá v podání oznámení. Od doby zveřejnění běží lhůta, po kterou se každý může k oznámení vyjádřit. Dalším krokem je zjišťovací řízení, které je klíčové zejména pro projekty, jejichž posuzování není obligatorní a na základě jeho výsledků může být od posuzování upuštěno. Závěr zjišťovacího řízení může mít dvě podoby:

- Pokud oznámení předložené investorem dostatečně zohledňuje všechny dopady na životní prostředí a zdraví obyvatel, úřad posuzování ukončí a sdělí, že záměr nebude dále posuzován v procesu EIA.
- V opačném případě rozhodne, že záměr musí být dále posouzen a potom začíná proces,

tzv. velká EIA. Úřad zároveň stanoví podmínky pro dopracování dokumentace a pokud to je fakticky možné navrhne předkladateli zpracování více variant řešení.

Po zpracování musí být dokumentace zveřejněna stanoveným způsobem a každý má právo se k ní vyjádřit. Stejně jako oznámení i dokumentaci rozešle příslušný úřad dotčeným správním úřadům, samosprávným celkům a také ji bez zbytečného odkladu doručí zpracovateli posudku, kterému se neprodleně zasílají doručená vyjádření k dokumentaci. Příslušný úřad sjedná zpracování posudku osobou k tomu oprávněnou, která vyhotoví posudek na základě dokumentace a vyjádření k ní doručených. Posudek příslušný úřad opět zveřejní a umožní dotčeným správním úřadům, samosprávným celkům a veřejnosti se k němu vyjádřit. Dále je příslušný úřad povinen v případech stanovených zákonem zajistit veřejné projednání dokumentace a posudku.

Závěrečné vyjádření vydá příslušný úřad po uplynutí lhůty k vyjádření k posudku. Každé kladné stanovisko EIA vždy obsahuje celou řadu podmínek, které musí investor pro realizaci stavby splnit.

Výsledek procesu EIA („stanovisko EIA“) je nově od dubna 2015 závazným. Stanovisko je možné samostatně přezkoumat v rámci přezkumného řízení podle správního řádu. Jiné opravné prostředky směřované proti závaznému stanovisku je však možné uplatnit až při napadení navazujících rozhodnutí.

Řádný průběh a důsledný přístup v procesu EIA je důležitým aspektem pro následující postup. Zrušení územního rozhodnutí z důvody pochybení v procesu EIA vrací proces do fáze posuzování vlivů a realizaci stavby je v praxi nutno posunout o několik let.

Územní řízení

Pro vydání územního rozhodnutí (ÚR) se podává žádost, na základě které je zahajováno příslušné správní řízení. Na základě vydaných ZÚR a územního plánu nebo po jejich doplnění po předchozím projednání a dosažení souhlasu příslušné obce zpracuje žadatel dokumentaci pro zadání akce a požádá o vydání ÚR v rámci zahájeného územního řízení. Územní rozhodnutí obsahuje podmínky pro umístění stavby v konkrétní lokalitě. Jeho vydání je v kompetenci stavebního úřadu příslušné obce. Pakliže jde o záměr přesahující hranice jednotlivých obcí, určí kraj většinou jeden stavební úřad, který bude ve věci rozhodovat. Když záměr přesahuje hranice krajů nebo území našeho státu, může si dle stavebního zákona pravomoc stavebního úřadu pro vydání územního rozhodnutí vyhradit Ministerstvo pro místní rozvoj (pověří jím jeden stavební úřad). Ministerstvo pro místní rozvoj vykonává působnost stavebního úřadu k vydání územního rozhodnutí u staveb souvisejících s úložišti radioaktivních odpadů obsahujících přírodní radionuklidy a u staveb náležejících k provozním celkům, jejichž součástí je jaderné zařízení, u staveb zařízení pro přenos elektřiny, zařízení pro přepravu plynu, pokud je územní řízení vedeno pro celou stavbu elektrického vedení nebo plynovodu, a dále u staveb zařízení pro uskladňování plynu nebo výroby elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více.

Účastníkem každého územního řízení je vždy žadatel a obec, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn. Další skupinou účastníků řízení jsou vlastníci staveb a pozemků, jímž přísluší vlastnické nebo jiné věcné právo k pozemkům, na kterých bude stavba uskutečněna nebo jejichž pozemky se stavbou sousedí či můžou být územním řízením

dotčeny (stavební úřad stanovuje kritérium, na základě kterého budou sousední pozemky určeny). Právní oporou pro účast spolků je zejména zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Spolek, který má právní subjektivitu a ve stanovách zakotvený účel ochrany přírody a krajiny, má právo být informováno o plánovaných zásazích a zahajovaných řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody. Podmínkou je podání věcně i místně upřesněné žádosti, jejíž platnost je jeden rok ode dne podání s možností jejího opětovného podání, a vyjádření, že chce být účastníkem. Postavení účastníka řízení spolkům poskytuje rozsáhlá procesní práva, kterými jsou možnost podávání námitek, využití opravných prostředků či podání správní žaloby proti pravomocnému územnímu rozhodnutí.

Závazný podklad pro výrokovou část územního rozhodnutí tvoří závazná stanoviska. Pokud by některé závazné stanovisko svým obsahem nesouhlasilo se záměrem, nelze žádosti vyhovět, správní orgán neprovádí další dokazování a žádost podle správního řádu zamítne. Získání všech potřebných souhlasných závazných stanovisek je tedy nutností pro vydání územního rozhodnutí. Pokud by došlo ke zrušení závazného stanoviska pro již pravomocné územní rozhodnutí, může být využit mimořádný opravný prostředek obnovy řízení. Kvalita a správnost závazných stanovisek tedy ve velké míře ovlivňuje osud samotného územního rozhodnutí. Všeobecně platí, že dotčený orgán je vázán svým závazným stanoviskem. Pokud by chtěl závazné stanovisko změnit, může tak učinit pouze na základě zjištění nových skutečností, které nemohly být dříve použity, a to pouze za předpokladu, že se výrazně změnily podmínky, jinak nemusí být na tato pozdější závazná stanoviska brán zřetel. Rovněž se nepřihlíží k závazným stanoviskům, které byly vypořádány v rozhodnutí o vydání územního plánu.

Námitky slouží jako procesní institut pro účastníky řízení. Námitky musí být odůvodněné, tudíž nestačí pouhé vyjádření nesouhlasu se záměrem, ale musí být vyjádřen názor, proč by tato stavba neměla být umístěna v navrhované podobě. Každý účastník může uplatňovat pouze takové námitky, které se ho týkají. Spolky tak např. nemohou podávat jiné námitky, než ty, které slouží k ochraně veřejných zájmů, jež souvisí s předmětem jejich činnosti. Obce uplatňují takové námitky, které jsou v souladu se zájmy obce a občanů obce.

Názor veřejnosti je v územním řízení zahrnut v podobě připomínek, jež může podat každý a stavební úřad se s nimi musí vypořádat v odůvodnění územního rozhodnutí. Rozdíl oproti námitkám spočívá mimo jiné ve skutečnosti, že vypořádání připomínek probíhá v jejich souhrnu, nikoli ke každé zvlášť, jak je tomu u námitek.

Rozhodnutí o umístění stavby je platné 2 roky ode dne nabytí právní moci, přičemž může být stanovena lhůta delší, která však musí být odůvodněná. Očekává se, že v této době bude zpracována dokumentace pro stavební povolení. Největší problém v dodržení této lhůty bývá v praxi absence vlastnického práva ke všem pozemkům, na kterých bude stavba realizována.

Jako řádný opravný prostředek proti územnímu rozhodnutí se využije odvolání, jež je upraveno obecně ve správním řádu. V rámci mimořádných opravných prostředků lze uvažovat o přezkumném řízení nebo o obnově řízení.

Po využití možnosti podat řádný opravný prostředek ve správním řízení (zpravidla tedy odvolání a/nebo tzv. rozklad) může dojít k podání žaloby a eventuálně následně i kasační stížnosti.

Řízení o vyvlastnění

Stavební záměry energetických společností se nutně dotýkají vlastnických práv vlastníků

cizích nemovitostí dotčených příslušným stavebním záměrem. Užití společnosti pro své záměry liniových staveb pozemky nevykupuje nebo pouze ve výjimečných případech. Z ustanovení § 24 odst. 4 energetického zákona však vyplývá její povinnost sjednat s dotčenými vlastníky prostřednictvím smlouvy právo věcného břemene za jednorázovou náhradu. Jelikož stavby energetické infrastruktury patří mezi stavby ve veřejném zájmu, může investor v krajním případě a za dodržení zákonných podmínek přistoupit i k institutu vyvlastnění tohoto práva (kam spadá také zřízení věcného břemene). Práva k pozemkům a stavbám, potřebná pro uskutečnění těchto staveb, lze podle stavebního zákona odejmout nebo omezit, jde-li o veřejně prospěšnou stavbu energetické infrastruktury a je-li takto vymezena ve vydané územně plánovací dokumentaci.

U ostatních staveb energetické infrastruktury dochází k výkupům pozemků (zdroje, rozvodny apod.), v nejzávažnějším případě též vyvlastnění (ve výjimečných případech).

Pro zjednodušení procesu povolování a případného vyvlastnění byl přijat zákon o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury. Tento předpis je třeba chápat jako speciální právní předpis k zákonu stavebnímu i k zákonu o vyvlastnění. Specifická úprava institutu vyvlastnění uvedená v tomto zákoně se týká např. doručování návrhu smlouvy o získání práv k pozemku nebo ke stavbě potřebných pro uskutečnění účelu vyvlastnění či stanovení lhůty v jaké je vyvlastnitel povinen zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění.

Věcně příslušnými orgány k rozhodování ve vyvlastňovacím řízení jsou vyvlastňovací úřady (obecní úřady obcí s rozšířenou působností nebo magistráty územně členěných statutárních měst a Magistrát hlavního města Prahy). Ústředním orgánem ve věcech vyvlastnění je MMR. Místně příslušný je vyvlastňovací úřad, v jehož správním obvodu (území) se nachází pozemek nebo stavba, jichž se vyvlastnění týká. Dojde-li ke kompetenčním sporům, rozhoduje nejbližší společně nadřízený správní orgán usnesením, který vyvlastňovací úřad řízení provede.

Výroková část rozhodnutí je rozdělena do dvou skupin výroků, a to na výrok o vyvlastnění práv k pozemku nebo ke stavbě a na výrok o náhradě za vyvlastnění. Ve výroku týkajícího se vyvlastnění práv k pozemku nebo ke stavbě rozhodne vyvlastňovací úřad o rozsahu, v jakém se vyvlastňuje. Výroková část týkající se náhrady za vyvlastnění stanoví výši náhrady pro vyvlastňovaného, jejichž práva daným rozhodnutím zanikají, přičemž náhrada musí být zaplacená ve lhůtě, která nepřesáhne 60 dnů od právní moci rozhodnutí. V případě, že bude podáno odvolání proti výroku týkajícího se náhrady, nemá toto odvolání na rozdíl od případu týkajícího se výrokové části vztahující se k vyvlastnění práv, odkladný účinek na výrok týkající se vyvlastnění.

Zákon o vyvlastnění připouští možnost zrušení vyvlastnění, a to na žádost vyvlastňovaného.

Tohoto zrušení se může domáhat:

- pokud vyvlastnitel nezaplatil náhradu za vyvlastnění ani do 30 dnů po uplynutí lhůty pro zaplacení stanovené rozhodnutím;
- vyvlastnitel nezačal uskutečňování účelu vyvlastnění ve lhůtě stanovené rozhodnutím, ani ve lhůtě prodloužené;
- před uplynutím výše uvedených lhůt bylo zrušeno nebo pozbylo platnosti územní rozhodnutí určující využití předmětu vyvlastnění pro daný účel.

V případě, že vyvlastňovací úřad vydá rozhodnutí o vyvlastnění a následné odvolání

účastníka je neúspěšné, má účastník dále možnost projednání vyvlastnění v řízení před soudem. Pokud podá žalobu proti výroku vztahujícímu se k vyvlastnění práv k pozemku nebo ke stavbě vyvlastňovaný, má tato žaloba automaticky odkladný účinek. Jestliže bude žaloba podána jinými účastníky řízení než vyvlastňovaným, odkladný účinek nemá, čímž ovšem není dotčena možnost soudu tento odkladný účinek usnesením žalobě přiznat. V tomto případě je ponecháno rozhodnutí na uvážení soudu, který bere v potaz okolnosti daného případu. Pokud je žaloba podána proti výroku o náhradě za vyvlastnění, musí tak být učiněno do 30 dnů od právní moci rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu.

Pokud nedojde k zamítnutí žaloby, mohou soudy rozhodnout tímto způsobem:

- žalobě proti výroku vztahujícímu se k vyvlastnění soud vyhoví, napadené rozhodnutí zruší a věc vrátí vyvlastňovacímu úřadu se závazným právním názorem k dalšímu řízení.
- v případě žaloby podané proti výroku o náhradě soud rozhodne ve věci samé rozsudkem, který nahrazuje rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu v takovém rozsahu, v jakém je rozsudkem soudu dotčeno.

Dalším prostředkem ochrany může být ústavní stížnost, a to s ohledem na fakt, že institut vyvlastnění zasahuje do vlastnického práva, které je jedním ze základních lidských práv. (Zdroj: Göthová Linda (2014). *Vyvlastnění z pohledu stavebně právní praxe, bakalářská práce, PF UK*)

Proces stavebního řízení

Stavební řízení je dalším řízením, kterým je nutno projít před samotnou realizací stavby a jehož výsledkem je stavební povolení. Pokud je již stavba územním rozhodnutím umístěna, přichází na řadu samotné povolení stavebních prací. Stavební řízení je z procesního hlediska koncipováno obdobným způsobem jako řízení územní (hlavní principy sledují správní řád). Jsou zde však odchylné postupy, které spočívají ve specifickém charakteru stavebního řízení. Rovněž se zde projevuje koncentrace řízení s ohledem na námitky. Ty námitky, které mohly být uplatněny nebo byly uplatněny v územním řízení, jsou bezpředmětné. Stavební řízení je vedeno jiným (příp. obecným) stavebním úřadem.

Stavební povolení oproti územnímu rozhodnutí nelze vydat bez dokladů potvrzujících vlastnické právo nebo právo založené smluvně k pozemkům, případně rozhodnutí vyvlastňovacího úřadu, na kterých bude stavba energetické infrastruktury stát.

1.2.2 Popis problému

Energetická infrastruktura hraje zásadní roli, pokud chce ČR dosáhnout všech cílů v oblasti změny klimatu a energetiky.

- Aby bylo možné zvýšit podíl využívání energie z obnovitelných zdrojů tak, že v roce 2020 budou představovat 20 % konečné spotřeby energie, je třeba energii z OZE dodávat spotřebitelům. K tomu je třeba síť, která bude integrovanější a výkonnější.
- Aby bylo možné zajistit dodávky plynu i v případě krize, je třeba rozšířit paletu zdrojů cest pro přívod plynu z nových oblastí do Evropy.
- Pro fungující vnitřní trh, na kterém se bude obchodovat podle pravidel hospodářské soutěže, a existenci spravedlivých a konkurenčních cen je třeba propojit členské státy, aby společnosti mohly nabízet svou energii ve všech členských státech.

Z těchto důvodů je třeba zajistit plynulý a rychlý proces povolování staveb energetické infrastruktury. V České republice však momentálně nejsou nastaveny příliš příznivé podmínky pro efektivní, plynulou a racionální přípravu staveb energetické infrastruktury. Problémem je složitá projektová a majetkoprávní příprava, která je v ČR obtížně předvídatelná a velmi dlouhá. Současná praxe tak má řadu nevyžádaných následků:

- největší ztráty z důvodu oddalování realizace výstavby spočívají v oddalování ekonomických přínosů staveb energetické infrastruktury a zvyšování rizik plynoucích z jejich podinvestovanosti;
- oddalování realizace výstavby vede i ke zvyšování nákladů na stavbu oproti plánovaným investičním výdajům (v důsledku růstu cen stavebních prací, cen pozemků apod.);
- ztráty představuje i zbytečné vynakládání finančních prostředků z důvodu prodlužování a opakování činností;
- v důsledku oddalování výstavby a tím možných změn podmínek může dojít ke změně záměru, která přináší další náklady na nová řízení příp. dodatečné náklady výstavby spojené se změnou projektu;
- dochází k neúměrnému oddalování realizace staveb v důsledku množství stanovisek, námitek a připomínek, které je v průběhu jednotlivých řízení zohlednit atd.

Konkrétně např. v případě distribuce elektřiny se může jednat řádově o desítky mil. Kč v oblasti dodatečných nákladů na právní služby, úpravy PD, znalecké posudky a inženýring. Nerealizací vybraných plánovaných staveb (pokud nejsou narychlo obtížněji vykryty jinou stavbou) distributor ztrácí poměrnou část přiznané návratnosti na daném aktivu, tj. WACC s negativním dopadem v dalších letech (desítky mil. Kč). Nemí umožňuje distribuce elektřiny do problematické oblasti s dopadem do marže z elektřiny v daném roce (45 GWh/rok). Je významně ohrožena reputace distributora, který veškeré stavby realizuje z důvodu nárůstu požadavků zákazníků na připojení nebo pro zvýšení spolehlivosti zásobování elektrickou energií. Z makroekonomického pohledu není realizován multiplikační efekt související s uspokojením požadavků na připojení výroben a odběrů, tj. rozvoj regionů, snížení nezaměstnanosti. Podrobněji bude rozebráno v kapitole hodnotící náklady a přínosy jednotlivých věcných okruhů a opatření.

Problematická je

- jak celková délka přípravné fáze projektů,
- tak časový nesoulad v přípravě liniových staveb a zdrojů.

Následující část uvádí odhad délky přípravné fáze u jednotlivých druhů energetických staveb. Zpráva RIA vychází především z údajů elektroenergetických společností, od nichž je vzhledem k jejich alespoň částečné majetkové účasti státu jednodušší relevantní informace získat.

Celková délka přípravné fáze projektů v oblasti elektroenergetiky

Následující odstavce ilustrují časy potřebné pro přípravu vybraných liniových staveb a zdrojů.

Pro liniové stavby o napětí 110 kV trvá příprava a realizace linky 8 – 15,5 roku (98 – 185 měsíců) z toho:

- fáze změny politiky územního rozvoje 12 – 48 měsíců,

- předpřípravná fáze 36 – 72 měsíců,
- přípravná fáze 38 – 41 měsíců,
- realizace 12 – 24 měsíce.

Pro liniové stavby o napětí nad 110 kV s délkou nad 15 km trvá příprava a realizace linky 10 – 16,5 roku (122 – 196 měsíců), z toho:

- fáze změny politiky územního rozvoje 12 – 48 měsíců,
- předpřípravná fáze 36 – 72 měsíců,
- přípravná fáze 50 – 52 měsíce,
- realizace 12 – 24 měsíce.

Minimální celková doba přípravy projektu **paroplynového zdroje (PPC) o výkonu 440 MW** je **32 měsíců**. V případě nutnosti změnit územní plán se celková doba přípravné fáze (cca 32 měsíců) může prodloužit až o dalších **24 měsíců** potřebných pro změnu územního plánu dotčeného území. U stávajících lokalit je třeba ověřit možnost navýšení instalovaného výkonu v lokalitě a soulad vyvolaných investic s územně plánovací dokumentací. Nesoulad může vyvolat další tlaky na změnu územního plánu a prodloužení přípravné fáze projektu. Doba realizace projektu je **30 – 36 měsíců**.

Výstavba jaderného zdroje je komplikovanou záležitostí, především pak nutností plnit požadavky zákona č. 18/1997 Sb. o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon). Tento zákon přináší do veřejnoprávního řízení další správní řízení a prodlužuje přípravnou fázi projektu. Minimální celková doba přípravy **projektu jaderného zdroje o výkonu 1 200 – 1 600 MW** je odhadována na **88 měsíců**. V případě nutnosti změnit územní plán se celková doba přípravné fáze může prodloužit až o dalších **24 měsíců** potřebných pro změnu územního plánu dotčeného území. U stávajících lokalit je třeba ověřit možnost navýšení instalovaného výkonu v lokalitě a soulad vyvolaných investic s územně plánovací dokumentací. Nesoulad může vyvolat další tlaky na změnu územního plánu a prodloužení přípravné fáze projektu. Doba realizace projektu je pak cca **84 měsíců**. Uvedené lhůty platí pro rozšiřování stávajících lokalit s jadernými zdroji. V opačných případech, tedy při výstavbě na zelené louce se potřebné lhůty, především v přípravné fázi, budou výrazně prodlužovat.

Výše uvedené časové plány neobsahují lhůty pro rozhodovací proces investora a neuvažují se lhůtami a postupy dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách⁷. Dále nezahrnují lhůty a rezervy pro případné soudní spory mezi účastníky řízení ve věcech dle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. Při zahrnutí dalších lhůt např. pro odvolací procesy, výběry dodavatelů atd. by délka přípravné fáze byla významně delší.

Konkrétní příklad postupu přípravy a realizace V458 - výstavba nového profilu 400 kV přenosové soustavy mezi stávajícími rozvodnami 400 kV Krasíkov a Horní Životice
Cílem tohoto projektu je zvýšit spolehlivost přenosové soustavy ČR. Rozvodny 400 kV Horní Životice a Kletné jsou v dnešní době zapojeny na radiálním vedení, které vychází z rozvodny 400 kV Nošovice. Po výstavbě nového vedení 400 kV Krasíkov a Horní Životice (V458) dojde

⁷ V současné době je připravován nový zákon o zadávacích řízeních, jehož cílem je snížení administrativní náročnosti a zjednodušení zadávání veřejných zakázek.

k úplnému propojení severní trasy v moravské části PS a obě spotřební oblasti budou napájené ze dvou stran. Tím dojde ke zvýšení bezpečnosti a spolehlivosti dodávek v daném regionu. Toto vedení částečně řeší i požadavek na navýšení příkonu v oblasti Moravskoslezského kraje a pomáhá tak zlepšit ekonomický rozvoj oblasti.

Data pořizování jednotlivých dokumentů na V458:

- 2004 - Územně technická studie (ÚTS)
- 2005 - Dokumentace hodnocení vlivů záměru na Životní prostředí (EIA)
- 2006 - Dokumentace záměru akce (DZA)
- Záměr výstavby nového vedení 400 kV V458 uplatněn v Politice územního rozvoje 2008 a rovněž i v aktualizaci Politiky územního rozvoje 2014; zároveň promítnut v Zásadách územního rozvoje Olomouckého a Moravskoslezského kraje.
- 2007 až 2012 - Dokumentace pro územní řízení (DÚR)
- 2012 - Dokumentace pro stavební povolení (DSP – změna legislativy – stavební povolení již není potřeba)
- 2012 až 2014 – Dokumentace pro výběr zhotovitele (TWD)
- 02/2014 - Dokumentace provádění stavby (DPS)
- 06/2014 - Výběr dodavatelů materiálů
- 08/2014 - Výběr zhotovitele stavby
- 09/2014 - Zahájení realizace stavby
- 09/2016 - Uvedení do provozu
- 12/2017 - Ukončení stavby

Obecně lze říci, že pro stavby v odvětví plynárenství platí výše uvedené skutečnosti obdobně.

Časový nesoulad v přípravě liniových staveb a zdrojů

Z výše uvedeného a obrázku 11 jsou vidět i výrazné disproporce mezi potřebami připojování nových zdrojů, především zdrojů vyrábějících elektrickou energii z obnovitelných zdrojů, a možnostmi provozovatelů přenosové a distribučních soustav.

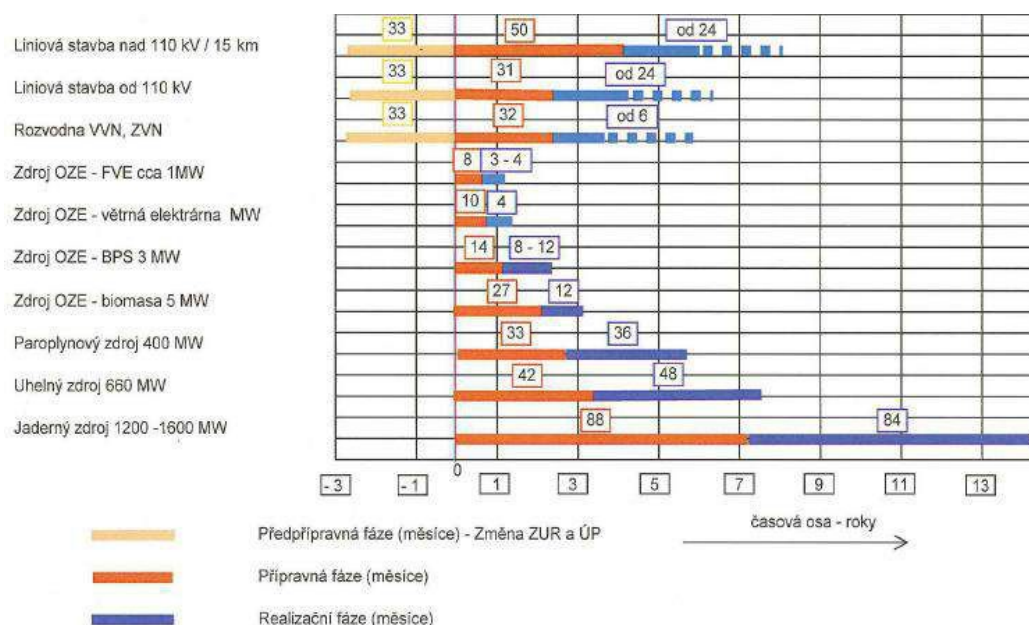
Energetika musí fungovat jako celek, proto je třeba posuzovat vzájemnou provázanost lhůt přípravy a realizace liniových staveb v návaznosti na přípravu a realizaci zdrojů.

- Existuje velký nesoulad mezi dobou přípravy a realizace liniových staveb a zdrojů především proto, že rozvoj soustavy je navázán na rozvoj spotřeby a rozvoj zdrojů, tj. reaguje na požadavky zákazníků a zahajuje přípravu obvykle později než investor příslušného zdroje.
- Doba přípravy a realizace zdrojů, využívajících OZE, zejména energii slunce, větru a biomasy, je výrazně kratší než je doba přípravy a realizace liniových staveb, což nutně musí vytvářet úzká místa pro možnost připojování zdrojů vyrábějících elektrickou energii z obnovitelných zdrojů.
- Pro možnost pružnější reakce provozovatelů přenosové, přepravní a distribučních soustav na požadavky rozvoje zdrojů je nezbytné výrazně zkrátit především dobu přípravy liniových staveb.

Následující obrázek znázorňuje srovnání vzorových dob přípravy a realizace jednotlivých

druhů energetických staveb (liniové stavby 10 – 16 let, zdroje OZE 0,7 – 2 roky).

Obrázek 90: Ideální doba přípravy realizace jednotlivých staveb dle SZ

Zdroj: prezentace ČEPS

DEFINICE PROBLÉMU:

Dlouhá projektová a majetkoprávní příprava staveb energetické infrastruktury způsobená především

- problémy vznikajícími ve fázi územního plánování (soudní přezkumy - rušení koridorů);
- průtahy způsobenými problémy v procesu EIA;
- složitostí povoloovacího procesu staveb energetické infrastruktury;
- dlouhou majetkoprávní přípravou.

Problémy jsou mírně odlišné dle toho, zda se jedná o distribuční soustavu nebo přenosovou/přepravní soustavu a zda se jedná o síť versus zdroje. (Problematika kritických míst v oblasti přípravy a realizace energetických zdrojů je částečně odlišná od přípravy a realizace sítí technické infrastruktury. Hlavní odlišnost spočívá především v tom, že se jedná o stavbu obvykle na území jednoho, maximálně několika katastrálních území.)

Konkrétní problémy identifikované jednotlivými dotčenými stranami v rámci konzultací:

- nepružný systém aktualizace PÚR a ÚPD v porovnání s rychlým vývojem v oblasti záměrů;
  - ani dle návrhu novely stavebního zákona nelze záměr investora výroby, byť je to stavba ve veřejném zájmu, zahrnout mezi veřejně prospěšné stavby, a to znamená, že tento investor není ani oprávněným investorem, který může žádat o změnu ZÚR zrychleným způsobem, ale je třeba čekat na jejich pravidelnou aktualizaci;
- nekoordinované změny územních plánů obcí a nesoulad vedení tras mezi obcemi;
- nejistoty spojené zejména s účastí veřejnosti, i v návaznosti na nedávnou novelu zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů;

- novela zákona o posuzování vlivů na životní prostředí obecně zvyšuje administrativní zátěž (ověřovací stanoviska) a prodlužuje povolovací procesy;
  - nejasný výklad institutu navazujících řízení a možné nové posuzování celého záměru a opakování všech povolovacích procesů;
  - nová možnost odvolání proti negativním závěrům zjišťovacího řízení;
  - zvýšení pravděpodobnosti vzniku průtahů na základě jednání spolků a veřejnosti (délka stavby ovlivňuje, zda bude muset být provedena EIA či ne);
  - pokud je nutné přistoupit k přeložce a vedení nejde v původní trase – větší pravděpodobnost opozice výše zmíněných subjektů;
- defekty ve spolupráci a koordinaci mezi ústředními orgány státní správy;
- složitost povolovacího procesu energetických staveb zvyšuje pravděpodobnost vzniku procesní chyby;
- v případě některých záměrů nutnost projednávání dokumentace pro územní řízení s mnoha dotčenými orgány státní správy (DO) - i v různých krajích - a z toho vyplývající prodlužování procesu;
- kompetenční nejasnosti, kdo má územní rozhodnutí vydávat, s vazbou na celou stavbu;
- nejasnosti ve výkladu příslušných právních norem (např. požadavek doložit ještě před vydáním ÚR povolení ke kácení dřevin, přičemž platné podzákonné právní předpisy umožňují vydání tohoto povolení jenom na základě souhlasu vlastníka pozemku atd.);
- řetězení správních řízení (vložená rozhodnutí);
- nedokonalá koordinace povolovacího řízení vlastního zdroje s povolovacími řízeními na přivedení primární energie (např. zemní plyn) a na vyvedení elektrického (tepelného) výkonu;
- stavební úřady nerespektují termíny dle správního řádu - standardem zpoždění 4- 6 měsíců;
- problém bývá např. při křížení liniové energetické stavby s liniovou dopravní stavbou (zdoluhavé vyřizování, domlouvání podmínek, za kterých je možné křížení realizovat, finanční a majetkové vyrovnání mezi stranami - příklad křížení větve horkovodu Bohumín s probíhající liniovou dopravní stavbou dálničního přivaděče);
- doba průběhu vyvlastňovacího řízení se započítává do lhůt platnosti rozhodnutí k povolení stavby – dochází k situacím, kdy v důsledku obtížného získávání vlastnických práv k dotčeným pozemkům vyprší platnost rozhodnutí a žadatel musí absolvovat celý proces znovu;
- problémy při získávání vlastnických práv k dotčeným pozemkům nebo jejich omezování k vytvoření podmínek pro stavbu, a to i případně postupem podle zákona č. 184/2006 Sb. (zákon o vyvlastnění);
  - konkrétně např. u nemovitostí s více vlastníky - zemědělská půda, pozemky s více vlastníky – problém se všemi se dohodnout;

- u nemovitostí, které podléhají vyjádření vlastníků - státních podniků eventuálně státních organizací (vlastnické právo ČR) – složitý a zdoluhavý proces;
- historická nestabilita procesu způsobující, že relevantní osoby odmítají zřízení věcného břemene (příp. prodej dotčených pozemků) s případným očekáváním změny např. ceny;
- v případě nemožnosti zabřemenění stavby nutnost výkupu pozemků – potom bývá problémem cena, ochota prodat, někdy nutné řešení volby jiné trasy, což znamená dopad na termíny a financování;
- nejasnosti v oblasti metod oceňování věcných břemen (neexistence jednotné metodiky oceňování věcného břemene pro liniové energetické stavby - rozsah, metoda, odůvodnění metody);
- obtížné zadávání veřejných zakázek, výběr dodavatele.

1.3 Popis existujícího právního stavu v dané oblasti

1.3.1 Česká legislativa – vybrané právní předpisy

Povolovací proces energetických staveb vyžaduje vydat celou řadu správních rozhodnutí, která vydávají jednotlivé místně a věcně příslušné správní úřady. V každém jednotlivém řízení mohou účastníci podávat námitky, připomínky, odvolání a následně správní žaloby. V současnosti je právní úprava realizace energetických staveb obsažena zejména v následujících předpisech:

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 114 /1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a další složkové zákony
- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb

1.3.2 Evropská legislativa

Evropská legislativa, upravující řešenou oblast, zahrnuje následující:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009;
- Strategie „Evropa 2020“ s cíli snížení emisí skleníkových plynů o 20 % (nebo dokonce o 30 %, pokud k tomu budou vytvořeny podmínky) ve srovnání se stavem v roce 1990; zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů na 20 % a zvýšení energetické účinnosti o 20 % pro rok 2020;
- Sdělení Komise „Priority energetických infrastruktur do roku 2020 a na další období – návrh na integrovanou evropskou energetickou síť“, požadující novou politiku v oblasti energetické infrastruktury pro optimalizaci vývoje sítě v celoevropském měřítku do roku 2020 i v dalším období, která by umožnila EU splnit hlavní cíle své energetické politiky, tj. konkurenceschopnost, udržitelnost a bezpečnost dodávek energie;
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou;
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem;
- Směrnice Rady 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008 o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu;
- Sdělení Komise ze dne 7. září 2011 nazvané „Energetická politika EU: jednání s partnery za našimi hranicemi“ zdůrazňující potřebu, aby Unie zahrnula prosazování rozvoje energetické infrastruktury do svých vnějších vztahů s cílem podporovat sociálně-ekonomický rozvoj za hranicemi Unie;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám
- Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin;
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky;
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí;
- Aarhuská úmluva;
- Úmluva o posuzování vlivů na životní prostředí překračujících hranice států;
- Evropský energetický program pro hospodářské oživení (EEPR) zavedený nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 ze dne 13. července 2009 o zavedení programu na podporu hospodářského oživení prostřednictvím finanční pomoci Společenství pro projekty v oblasti energetiky.

1.4 Identifikace dotčených subjektů – demonstrativní výčet

Protože konkurenční, bezpečná a udržitelná dodávka energií je základem ekonomické aktivity, budou budoucí energetickou politikou dotčeni všichni obyvatelé ČR. Energie je v moderním světě denní nezbytnou potřebou a v Evropě je brána téměř jako samozřejmost. Zejména jsou ale dotčeni navrhovanou právní úpravou všichni hráči energetického trhu, tj.:

- vlastníci a provozovatelé přenosových, přepravních a distribučních systémů – ti budou dotčeni mezi prvními, každá nová iniciativa se totiž dotkne plánování a realizace nové přenosové infrastruktury;
- vlastníci existujících a nových energetických zdrojů stejně jako dodavatelé plynu v ČR – nová politika bude mít dopad na vývoj kapacity sítě;
- vlastníci zásobníků plynu;
- vláda ČR, administrativní orgány, odborné technické autority, autority v oblasti životního prostředí a regulátoři zodpovídající za kontrolu nových pravidel;
- spotřebitelé energií (domácnosti i firmy) – investice do energetické infrastruktury sice mohou negativně ovlivnit finální ceny energií, na druhou stranu ale lepší propojenost, optimalizovaná a inteligentní rozvodná síť přispěje k lepšímu vyrovňování nabídky a poptávky na energetickém trhu a k rostoucí konkurenceschopnosti, a tedy pozitivně ovlivní finální cenu elektřiny a plynu;
- majitelé pozemků a občané v sousedství nové infrastruktury a spolky zabývající se danou problematikou (nevládní organizace chránící zájmy ochrany životního prostředí apod.) – mohou být ovlivněni jak dočasně (stavbou), tak trvale (životní prostředí, vliv na bezpečnost a zdraví,...).

1.5 Popis cílového stavu

Hlavním cílem návrhu legislativy je zajištění dostatečného a včasného rozvoje přepravy a skladování plynu, přenosu a výroby elektřiny, budování infrastruktury pro přepravu ropy tak, aby:

- došlo k dalšímu rozvoji evropského vnitřního energetického trhu pomocí propojení ČR s ostatními státy EU;
- byl zabezpečen přístup zákazníků k dodávkám plynu a elektřiny a zajištěny přijatelné ceny pro konečné zákazníky;
- byla zajištěna bezpečnost dodávek;
- byly splněny cíle v oblasti energetiky a klimatu, k nimž se ČR zavázala.

Konkrétním cílem pak je:

- výrazné snížení trvání jednotlivých povolovacích procesů u projektů energetické infrastruktury, se zajištěním účasti veřejnosti dle evropských požadavků;
- pokles nákladnosti povolovacího procesu
- zajištění realizace projektů společného zájmu dle požadavků EU.

1.6 Zhodnocení rizika

Věcnými riziky jsou především rizika pozdržení nebo pozastavování výstavby energetické infrastruktury. Energetické stavby mají často velmi omezenou životnost a jejich používání po

uplynutí životnosti přináší značná bezpečnostní rizika.

Bezpečnost dodávek jak pro ČR, tak pro okolní státy, do kterých jsou komodity přes ČR přepravovány, může být ohrožena i nedostatečnou diverzifikací dodavatele. Proto je nutné zabezpečit realizaci nových záměrů pro výrobu a přenos energií, které by umožňovaly diverzifikaci dodávek a snížení rizika nedostatečného zásobování ČR energiemi.

Zastaralé energetické stavby znamenají i riziko pro životní prostředí. Především doprava a přenos energií, příp. nehody výrobních zařízení mohou znamenat významné riziko ve formě potenciálních ekologických katastrof.

Při nemožnosti pružně reagovat na nové podmínky a výstavbu nových zdrojů mohou vznikat rizika případné nerovnováhy v energetických sítích. Příkladem je nestálá produkce elektrické energie větrných elektráren v Německu. Nestabilními dodávkami může dojít k přetížení české elektrizační soustavy. Ta by sice nyní měla tento ojedinělý nápor vydržet, ale pokud by došlo v téže chvíli k další krizové situaci, mohl by nastat výpadek. Pro omezení tohoto rizika je třeba postavit na německých hranicích tranzistory, které sníží nátlak na českou síť. Problémy v oblasti povolování mohou proces výstavby ohrozit.

2. - 4. Návrh variant řešení, vyhodnocení nákladů a přínosů, návrh řešení - hodnocení dopadů opatření jednotlivých věcně souvisejících okruhů

Novela zákona 416/2009 bude schvalována jako změnový zákonu spolu s novelou zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Část problémů zmíněných výše by tak měla být řešena právě novelou stavebního zákona, a to především v oblasti zjednodušení povolenacích postupů zavedením společného řízení a možností vydat Společné povolení, na základě kterého se bude stavba umisťovat a povolovat. Zároveň by mohlo dojít k pozitivnímu posunu v důsledku přesunu některých kompetencí na MPO. Posuzována tak budou opatření, která je třeba zavést pro vybrané strategické stavby energetické infrastruktury a oblasti, které nebudou nově upraveny novelou stavebního zákona.

To, že je zákon předkládán jako změnový spolu s dalšími a novelou stavebního zákona činí přesný odhad dopadů obtížným, neboť konečný stav bude výsledkem spolupůsobení většího množství legislativních předpisů a jejich změn. Dalším faktorem způsobujícím případnou nepřesnost v odhadech je relativně nedávné vejítí v účinnost novely zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, který tudíž platí velmi krátce, chybí jeho výklad a zkušenosti s aplikací.

Pro všechny stavby energetické infrastruktury, které jsou zahrnuty do režimu zákona 416/2009

2.A. Zpřesnění, že režim zákona se týká všech řízení

Popis současného stavu a definice problému:

V současné době se zákon týká se staveb zařízení elektrizační soustavy a plynárenské soustavy.

Nově bude logicky přidáno - stavby ropovodů a produktovodů. – *nehodnotíme, jde o logický závěr, jedná se též o strategické stavby z pohledu dodávek primárních zdrojů energie a jejich produktů nezbytných pro fungování ekonomiky.*

Současná praxe se potýká s určitými aplikačními nejasnostmi, neboť zákon např. ne zcela přesně vymezuje rozsah řízení, na která se jeho režim vztahuje. Obdobně se v praxi v rozporu

s původním úmyslem vyskytuje nesprávný výklad toho, že předpokladem aplikace zkrácených lhůt je vedení předcházejících správních řízení v režimu zákona č. 416/2009 Sb.

Cíl: Zvýšení právní jistoty, urychlení realizace nezbytných staveb energetické infrastruktury.

Návrh variant řešení:

Varianta 1 – nulová varianta;

Varianta 2 – stanovit rozsah řízení, na která bude dopadat zákon č. 416/2009 Sb. Mělo by se jednat o veškerá řízení, která přímo či nepřímo souvisí s výstavbou energetické infrastruktury a jejím uváděním do provozu - zejména územní a stavební řízení a jejich ekvivalenty, různá další dílčí složková povolení dle zvláštních právních předpisů (např. dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny);

- zpřesnit dosavadní znění zákona a deklarovat původní úmysl zákonodárce, aby se zkrácené lhůty pro podání žalob proti správním rozhodnutím vydaným v řízeních vedených v souvislosti s energetickou infrastrukturou uplatnily vždy bez dalšího.

Identifikace nákladů a přínosů:

Dopady na stát

Náklady – výdaje spojené se zkrácením lhůt a potřebou navýšit personální kapacity

Přínosy – vyšší právní jistota, úspory spojené s výkladem zákona; v konečném důsledku zvýšení energetické bezpečnosti

Dopady na příslušné utilitní společnosti

Přínosy - vyšší právní jistota, úspory spojené s výkladem zákona; v konečném důsledku zvýšení energetické bezpečnosti

Dopady na spolky, veřejnost

Přínosy - v konečném důsledku zvýšení energetické bezpečnosti

Vyhodnocení nákladů a přínosů a návrh řešení:

V případě tohoto opatření se jedná o zpřesnění znění právní úpravy, které by mělo odstranit aplikační nejasnosti a zvýšit právní jistotu všech dotčených stran, tj. vést k úsporám výdajů na právní asistenci při výkladu zákona u všech dotčených stran, příp. výdajům na soudní řízení. Vztažením režimu zákona na všechna řízení, která souvisí s povolovacím procesem výstavby energetické infrastruktury, a zpřesněním, že se lhůty pro podání žalob proti správním rozhodnutím vydaným v řízeních vedených v souvislosti s energetickou infrastrukturou uplatní vždy bez dalšího, by mělo vést ke snížení délky průtahů v rámci povolovacího řízení, realizaci potřebných staveb a snížení rizik identifikovaných v kapitole 1.6.

Nákladem může být v tomto případě potřeba navýšení personální kapacity příslušných úřadů a soudů plynoucí z většího počtu řízení, na které bude režim zákona v důsledku přesnějšího znění vztažen (tj. i pro to, aby bylo možné nastavené zkrácené lhůty dodržet u většího počtu případů). Je však otázkou, do jaké míry se toto bude dít a zda může zakotvení zkrácených lhůt přispět k odstranění problémů a naplnění cíle, neboť v rámci konzultací byl identifikován i problém nedodržování zákonem stanovených lhůt. Vynutitelnost tohoto opatření je zároveň velmi nízká.

Rizikem mohou být v případě následné realizace nekvalitního záměru škody na životním prostředí či v oblasti územního plánování, jež se budou od pravděpodobnosti

vzniku takovéto události. Pro oblast energetických a plynárenských sítí hodnotíme tuto pravděpodobnost jako velmi nízkou z následujících důvodů. Za prvé je toto odvětví silně regulovaným sektorem, jehož rozvoj je kontrolován prostřednictvím povolených výnosů, pod kontrolou ERÚ a který musí reflektovat deklarované potřeby státu, a lze jen těžko čekat, že by v případě uvolnění režimu došlo k výraznějšímu nárůstu počtu realizovaných projektů. Tyto projekty jsou zároveň závislé na vývoji v oblasti výstavby energetických zdrojů. Za druhé počet nových projektů za rok není významný. Za třetí u elektroenergetických sítí v případě modernizace bývá využito stávajících tras. Proto je riziko dopadů na životní prostředí, příp. územní rozvoj zanedbatelné.

Co se týče zdrojů, také neočekáváme turbulentní vývoj v oblasti jejich výstavby, a tím pádem i zvyšování rizik spojených s případným vznikem škod na životním prostředí, neboť potřeba nových energetických zdrojů se odvíjí od poptávky po elektrické energii, která v současnosti spíše stagnuje a tento vývoj bude i nadále podporován rostoucí realizací úsporných opatření. Potřeba výstavby nových energetických zdrojů tak může nastat především v případě nahrazování starých dosluhujících elektráren. Opět se bude jednat o jednotky případů ročně. Z výše uvedených důvodů tak volíme Variantu 2, jejíž poměr přínosů a nákladů je v porovnání s Variantou 1 vyšší.

2.B. Zpřesnění úpravy prodloužení platnosti správních rozhodnutí vydaných v řízeních k povolení stavby o dobu vyvlastňovacího řízení

Popis současného stavu a definice problému:

Zákon 416/2009 přímo nestanoví, že se doba průběhu vyvlastňovacího řízení nezapočítává do lhůt platnosti rozhodnutí vydaných v řízeních k povolení stavby.

Může dojít k situaci, kdy v důsledku obtížného zřizování věcných břemen či získávání vlastnických práv k dotčeným pozemkům vyprší platnost rozhodnutí a žadatel musí absolvovat celý proces znovu.

Cíl: Zvýšení právní jistoty, urychlení realizace nezbytných staveb energetické infrastruktury.

Návrh variant řešení:

Varianta 1 – nulová varianta;

Varianta 2 – stanovit, že se doba průběhu vyvlastňovacího řízení nezapočítává do lhůt platnosti rozhodnutí vydaných v řízeních k povolení stavby;

Varianta 3 – zakotvit povinnost vrácení převedených práv vyvlastňovanému, pokud nebude zahájeno uskutečňování účelu převodu do 5 let od uzavření dohody (obecná úprava je v § 5 odst. 4 zákona o vyvlastnění stanovena jako 3letá).

- zakotvit povinnost zahájit uskutečňování účelu vyvlastnění uvedené v rozhodnutí o vyvlastnění pozemku nebo stavby na 4 roky (obecná úprava je v § 24 odst. 3 písm. c) zákona o vyvlastnění stanovena jako nejvýše 2letá - s možností prodloužení).

Identifikace nákladů a přínosů:

Dopady na stát

Přínosy – úspory spojené s opakovaným vedením příslušných řízení; v konečném důsledku zvýšení energetické bezpečnosti

Dopady na příslušné utilitní společnosti

Přínosy - vyšší právní jistota, úspory spojené s opakovaným vedením příslušných řízení; v konečném důsledku zvýšení energetické bezpečnosti; vyšší flexibilita v případě Varianty 3

Dopady na spolky, veřejnost

Náklady – náklady spojené s omezením vlastnických práv

Vyhodnocení nákladů a přínosů a návrh řešení:

Protože v případech, kdy vyprší platnost správních rozhodnutí vydaných v řízeních k povolení stavby v důsledku obtížného získávání vlastnických práv k dotčeným pozemkům, nebyly identifikovány výraznější náklady, volíme tak Variantu 2. Varianta 3 by vedla ke vzniku nákladů na omezení vlastnických práv. Protože v časovém horizontu pro zpracování RIA není možné tyto náklady přesně kvantifikovat a porovnat s potenciálními přínosy, tuto variantu nedoporučujeme.

Vybrané stavby energetické infrastruktury

2.C. Vymezení staveb energetické infrastruktury pro speciální režim

Popis současného stavu:

Není zavedena kategorie vybraných staveb energetické infrastruktury a speciální režim pro tyto stavby. Celý zákon pracuje se stavbami zařízení elektrizační soustavy a plynárenské soustavy.

Definice problému:

Aplikační praxe ukázala, že pro složitější záměry výstavby energetické infrastruktury strategického významu by bylo vhodné zavést speciální režim.

Cíl: Urychlení realizace strategických staveb energetické infrastruktury. Zajištění bezpečnosti dodávek a plnění cílů, k nimž se ČR zavázala v rámci strategie Evropa 2020.

Návrh variant řešení:

Varianta 1 – nulová varianta;

Varianta 2 – pod zvláštní režim začlenit stavby přenosové soustavy elektřiny, výroby elektřiny o celkovém instalovaném výkonu 100 MW a více, stavby přepravní soustavy plynu, zásobníky plynu a stavby ropovodů a produktovodů;

Varianta 3 – pod zvláštní režim začlenit stavby přenosové soustavy elektřiny, stavby distribuční soustavy 110 kV včetně transformovny 110 kV, výroby elektřiny o celkovém instalovaném výkonu 100 MW a více, stavby přepravní soustavy plynu, zásobníky plynu, stavby VTL plynovodů distribuční soustavy plynu od DN 200 výše s délkou nad 5 km a stavby ropovodů a produktovodů.

Identifikace nákladů a přínosů:

Dopady na stát

Náklady – v případě realizace nekvalitního záměru škody na životním prostředí – bude se odvíjet od pravděpodobnosti vzniku takovéto události, v oblasti územního plánování – u Varianty 3 vyšší než u Varianty 2, neboť Varianta 3 by se dotkla většího počtu staveb

Přínosy – v konečném důsledku zvýšení energetické bezpečnosti

Dopady na příslušné utilitní společnosti

Přínosy – veškeré přínosy spojené s dřívější realizací vybraných staveb energetické infrastruktury - u Varianty 3 vyšší než u Varianty 2, neboť Varianta 3 by se dotkla většího počtu staveb

Dopady na spolky, veřejnost

Náklady - V případě schválení nekvalitního záměru škody na životním prostředí – bude se odvíjet od pravděpodobnosti vzniku takovéto události – u Varianty 3 vyšší než u Varianty 2, neboť Varianta 3 by se dotkla většího počtu staveb

Přínosy - v konečném důsledku zvýšení energetické bezpečnosti

---

Vyhodnocení nákladů a přínosů a návrh řešení:

Vzhledem k tomu, že navrhovaná opatření v následující kapitole mírně mění v současné době používané postupy, je třeba zhodnotit, pro jaké stavby energetické infrastruktury by byla vhodná jejich aplikace.

Základním předpokladem pro zařazení mezi takové stavby by měl být:

- zásadní význam pro elektrizační soustavu a pro plynárenskou soustavu;
- potřeba pokrytí nedostatku instalovaného výkonu (výrobní nad 100 MW);
- potřeba pokrytí nedostatku v poskytovaných podpůrných službách.

Na základě těchto předpokladů lze vymezit stavby, které by měly patřit mezi stavby zařazené do zvláštního postupu při přípravě a realizaci energetických staveb, který bude hodnocen dále. O tom, že stavby přenosové soustavy elektřiny, výrobní elektřiny o celkovém instalovaném výkonu 100 MW a více, stavby přepravní soustavy plynu, zásobníky plynu a stavby ropovodů a produktovodů naplňují výše uvedené znaky, není pochyb.

Varianta 3 oproti Variantě 2 zahrnuje navíc stavby distribuční soustavy 110 kV včetně transformovny 110 kV a stavby VTL plynovodů distribuční soustavy plynu od DN 200 výše s délkou nad 5 km.

Na základě provedených konzultací a identifikovaných problémů byl učiněn závěr, že v řadě případů jsou stavby VTL plynovodů distribuční soustavy plynu od DN 200 také významné. Obdobný závěr byl učiněn pro distribuční soustavu s vedením 110 kV. Nicméně i dle přístupu EK k výběru strategických staveb technické infrastruktury pro uplatňování specifických pravidel a podporu těchto staveb je třeba konstatovat, že strategičnost těchto staveb jak z pohledu evropského, tak z pohledu zásobování ČR nelze postavit na úroveň staveb přepravní/přenosové soustavy apod.

V případě zavedení varianty 3 by se oproti variantě 2 jednalo pravděpodobně o stovky případů ročně s příslušným navýšením nákladů (příp. přesunem nákladů v důsledku změny kompetencí jednotlivých úřadů).

Na základě výše uvedeného preferujeme Variantu 2.

2.D. Specifický režim pro vybrané stavby energetické infrastruktury

Popis současného stavu a definice problému:

Tato kapitola reaguje na problémy identifikované v kapitole 0. Z důvodu rozsáhlosti popisu problému zde již zmiňovanou kapitolu nereprodukuje a pouze odkazujeme na vyhledání příslušného oddílu.

Cíl: Urychlení realizace strategických staveb energetické infrastruktury. Zajištění bezpečnosti dodávek a plnění cílů, k nimž se ČR zavázala v rámci strategie Evropa 2020.

Návrh variant řešení:

Varianta 1 – nulová varianta

Varianta 2 – Stavební úřad bude vydávat na žádost stavebníka vybrané stavby energetické infrastruktury předběžnou informaci o podkladech a o podmínkách vydání společného povolení.

Varianta 3 – Přílohy k žádosti - stavebník k žádosti o Společné povolení vybrané stavby energetické infrastruktury nepředkládá doklady uvedené v § 94c odst. 2 písm. a) stavebního zákona⁸. K žádosti předkládá jen rozhodnutí dotčených orgánů a jiné doklady vyžadované zvláštními právními předpisy. Závazná stanoviska dotčených orgánů předkládá jen tehdy, jestliže byla opatřena před podáním žádosti.

Varianta 4 – Centralizace postupu - dotčenými orgány v společném řízení pro vybranou stavbu energetické infrastruktury jsou ústřední orgány státní správy na úseku dotčených veřejných zájmů nebo jimi určený jeden věcně příslušný správní orgán.

Varianta 5 – Společné předjednání - stavební úřad nařídí k zajištění závazných stanovisek dotčených orgánů a k jejich koordinaci společné jednání s dotčenými orgány. Dotčené orgány při společném jednání uplatní, popřípadě doplní svá závazná stanoviska a stavební úřad je zkoordinuje tak, aby byla jednoznačným podkladem pro další řízení. Stavební úřad oznámí dotčeným orgánům jeho konání nejméně 15 dnů předem.

Varianta 6 – Úsudek SÚ - v případě, že dotčený orgán neuplatní své závazné stanovisko ani v prodloužené lhůtě 30 dnů ode dne konání společného jednání, má se za to, že se stavbou vybrané energetické infrastruktury souhlasí a stavební úřad si může učinit úsudek o ochraně dotčeného veřejného zájmu sám, přičemž přihlédne k požadavkům uvedeným v příslušných zvláštních právních předpisech, a tento postup podrobně odůvodní.

Identifikace nákladů a přínosů:

Dopady na stát

Náklady – v případě realizace nekvalitního záměru škody na životním prostředí – bude se odvíjet od pravděpodobnosti vzniku takovéto události, v oblasti územního plánování; náklady na poskytování předběžné informace; náklady na společné jednání; v případě přesunu kompetencí nutný přesun pracovních kapacit; Varianta 6 – náklady na zvýšení technické znalosti příslušných předpisů stavebním úřadem

⁸ Doklad prokazující jeho vlastnické právo nelze-li jej ověřit v katastru nemovitostí dálkovým přístupem. Jestliže stavebník nemá vlastnické právo, předloží souhlas vlastníka s úředně ověřeným podpisem; to neplatí, lze-li pozemek nebo stavbu vyvlastnit. Týká-li se žádost správy domu či nemovité věci, rozdělených na jednotky, předloží vlastník jednotky souhlas společenství vlastníků nebo správce. Je-li stavebníkem společenství vlastníků nebo správce ve věci týkající se správy domu či nemovité věci, jeho oprávnění plyne ze zákona,

---

Přínosy – v konečném důsledku zvýšení energetické bezpečnosti

Dopady na příslušné utilitní společnosti

Přínosy – veškeré přínosy spojené s dřívější realizací vybraných staveb energetické infrastruktury

Dopady na spolky, veřejnost

Náklady - V případě schválení nekvalitního záměru škody na životním prostředí – bude se odvíjet od pravděpodobnosti vzniku takovéto události

Přínosy - v konečném důsledku zvýšení energetické bezpečnosti

---

Vyhodnocení nákladů a přínosů a návrh řešení:

Varianta 2 – Stavební úřad bude vydávat na žádost stavebníka vybrané stavby energetické infrastruktury předběžnou informaci o podkladech a o podmínkách vydání společného povolení.

Již v současné době SZ stanovuje, že stavební úřad poskytuje v rámci své působnosti jako předběžné informace územně plánovací informace o podmínkách využívání území a změn jeho využití, zejména na základě územně plánovacích podkladů a územně plánovací dokumentace, podmínkách vydání regulačního plánu, územního rozhodnutí, včetně seznamu dotčených orgánů a podmínkách vydání územního souhlasu v případech, kdy je možno jím nahradit územní rozhodnutí, včetně seznamu dotčených orgánů. V případě Varianty 2 předpokládáme, že by šlo o širší okruh poskytovaných informací, tudíž mírně vzroste administrativní zátěž stavebního úřadu. Výrazný nárůst nákladů však neočekáváme, neboť se bude jednat o desítky (příp. stovky) případů ročně - bude se jednat pouze o vybrané projekty energetické infrastruktury). Klíčovým přínosem tohoto opatření bude vyšší znalost žadatele ohledně podkladů a podmínek vydání společného povolení, na základě níž bude moci investor kvalitněji zpracovat potřebnou dokumentaci. Tento postup by měl přispět ke zkrácení povoleního procesu s příslušnými finančními dopady vyčíslenými v kapitole 1.2.1.

Varianta 3 – Přílohy k žádosti - stavebník k žádosti o Společné povolení vybrané stavby energetické infrastruktury nepředkládá doklady uvedené v § 94c odst. 2 písm. a) stavebního zákona⁹. K žádosti předkládá jen rozhodnutí dotčených orgánů a jiné doklady vyžadované zvláštními právními předpisy. Závazná stanoviska dotčených orgánů předkládá jen tehdy, jestliže byla opatřena před podáním žádosti.

V tomto případě dochází pouze ke zpřesnění právní úpravy. Náklady tohoto opatření tak můžeme považovat za zanedbatelné, přínosem bude zvýšení právní jistoty a zkrácení přípravné fáze staveb energetické infrastruktury u všech dotčených subjektů.

Varianta 4 – Centralizace postupu - dotčenými orgány v společném řízení pro vybranou stavbu energetické infrastruktury jsou ústřední orgány státní správy na úseku dotčených veřejných zájmů nebo jimi určený jeden věcně příslušný správní orgán.

V případě volby Varianty 4 nedojde k nárůstu administrativní zátěže, pouze k jejímu přesunu na ústřední orgány státní správy. Přenos rozhodování na centrální úroveň by měl přispět

---

⁹ Doklad prokazující jeho vlastnické právo nelze-li jej ověřit v katastru nemovitostí dálkovým přístupem. Jestliže stavebník nemá vlastnické právo, předloží souhlas vlastníka s úředně ověřeným podpisem; to neplatí, lze-li pozemek nebo stavbu vyvlastnit. Týká-li se žádost správy domu či nemovité věci, rozdělených na jednotky, předloží vlastník jednotky souhlas společenství vlastníků nebo správce. Je-li stavebníkem společenství vlastníků nebo správce ve věci týkající se správy domu či nemovité věci, jeho oprávnění plyne ze zákona,

k fundovanějšímu rozhodování v oblastech ochrany jednotlivých veřejných zájmů, zkrácení povolovacího procesu a zvýšení právní jistoty investora.

Konkrétně lze předpokládat, že v souvislosti s centralizací postupu se jednak urychlí řešení rozporů a záporných stanovisek.

Kromě tohoto zrychlení lze předpokládat i nižší míru chybovosti, a tak i nižší míru úspěšnosti podaných opravných prostředků či úspěšnosti žalob, neboť zaměstnanci ústředních orgánů státní správy mohou mít vyšší kvalifikaci a větší zkušenosti s posuzováním významnějších záměrů. Nižší pravděpodobnost vzniku chyb pak opět zkrátí průměrnou délku trvání povolovacího procesu. Každý měsíc, o který se podaří zkrátit povolovací proces, představuje úspory přibližně 29 – 33 mil. Kč (viz Výpočet ekonomických ztrát z oddálení přínosů energetických staveb).

Varianta 5 – Společné předjednání - stavební úřad nařídí k zajištění závazných stanovisek dotčených orgánů a k jejich koordinaci společné jednání s dotčenými orgány. Dotčené orgány při společném jednání uplatní, popřípadě doplní svá závazná stanoviska a stavební úřad je zkoordinuje tak, aby byla jednoznačným podkladem pro další řízení. Stavební úřad oznámí dotčeným orgánům jeho konání nejméně 15 dnů předem.

V současné době není právně upraven jednotný konzultační proces, který by byl využíván před zahájením i během povolovacích procesů. Konzultace s dotčenými orgány státní správy v mnoha případech neformálně probíhá, nicméně orgány nemají povinnost dodržovat dohodnutá technická řešení. V případech, kdy záměr není předem konzultován, pak následně dochází k prodlužování lhůt projednání.

Společné předjednání pro vybrané stavby energetické infrastruktury by mělo zkrátit dobu projednávání a zefektivnit a zkvalitnit přípravu na straně investora právě s ohledem na znalost podmínek a požadavků DO i příslušného stavebního úřadu. Ke zkrácení povolovacího procesu by mohlo dojít i v důsledku řešení problému protichůdných závazných stanovisek.

Tato varianta by znamenala nárůst administrativní zátěže pro jednotlivé stavební úřady a DO. Náklady by byly součinem počtu řešených případů za rok, pokud by byla dána povinnost konzultovat, časové náročnosti konzultací (3 – 5 hodin) a mzdových nákladů úředníka.

Příprava na společné předjednání:

$10 \text{ úředníků} * 354 \text{ Kč/hod.} * 8 \text{ hod.} = 28\,320 \text{ Kč}$ na jedno společné předjednání

Společné předjednání:

$10 \text{ úředníků} * 354 \text{ Kč/hod.} * (3 - 5 \text{ hod.}) = 10\,620 - 17\,700 \text{ Kč}$ na jedno společné předjednání
Vzhledem k tomu, že se jedná jen o strategické projekty energetické infrastruktury, počet společných jednání a předjednání by se měl pohybovat v desítkách (příp. stovkách) ročně. Nárůst administrativních nákladů na straně státu by měl být proto zanedbatelný, v nižších jednotkách milionů Kč.

Varianta 6 – Úsudek SÚ - v případě, že dotčený orgán neuplatní své závazné stanovisko ani v prodloužené lhůtě 30 dnů ode dne konání společného jednání, má se za to, že se stavbou vybrané energetické infrastruktury souhlasí a stavební úřad si může učinit úsudek o ochraně dotčeného veřejného zájmu sám, přičemž přihlédne k požadavkům uvedeným v příslušných zvláštních právních předpisech, a tento postup podrobně odůvodní.

V případě zavedení Varianty 6 výrazné zvýšení nákladů neočekáváme. Ke zvýšení nákladů dojde jen na straně MPO, jehož zaměstnanci budou muset být vybaveni technickou znalostí pro případ potřeby zodpovědné tvorby úsudku o ochraně příslušného dotčeného veřejného zájmu. Takto vzniklé náklady budou mít formu buďto personálního posílení o příslušné odborníky nebo formu školení pro stávající zaměstnance. Tyto náklady však budou nízké

v porovnání s přínosy z urychlení povolovacího procesu. Toto zkrácení by dosahovalo řádově měsíců u nejproblematictějších záměrů.

	Náklady	Přínosy
Varianta 1	Nulová varianta	Nulová varianta
Varianta 2	mírně vzroste administrativní zátěž stavebního úřadu	zkrácení procesu v řádech měsíců až let:
Varianta 3	zanedbatelné	
Varianta 4	nedojde k nárůstu administrativní zátěže, pouze k jejímu přesunu na ústřední orgány státní správy	
Varianta 5	10 620 – 17 700 Kč na jedno společné předjednání	<i>zkrácení o 6 měsíců = přínosy 175 - 200 mil. Kč</i>
Varianta 6	neočekáváme výrazné náklady - ke zvýšení nákladů dojde jen na straně MPO, jehož zaměstnanci budou muset být vybaveni technickou znalostí pro případ potřeby tvorby úsudku o ochraně příslušného dotčeného veřejného zájmu.	<i>zkrácení o 1 rok = přínosy 350 - 400 mil. Kč</i>

Výše uvedené varianty se vzájemně nevylučují. Jejich kombinace může v případě zkrácení celého povolovacího procesu o 6 měsíců až 1 rok znamenat přínosy ve výši 175 – 400 mil. Kč. Tyto přínosy budou jen mírně kompenzovány náklady na poskytování předběžných informací a společné předjednání. Jako optimální se tak jeví volba variant 2 – 6 ve vzájemné kombinaci.

2.E. Zvláštní postup pro modernizace liniových staveb

Problémy v oblasti výstavby energetické infrastruktury, jež byly identifikovány v kapitole 1.2.2., zmiňují i dle utilitních společností nepřiměřenou složitost povolovacího postupu v případě modernizací ať už výrobních zdrojů či přepravních/přenosových a distribučních systémů. Povolovací proces je i v případě modernizace energetické infrastruktury nebo přezbrojení stávajících linek obdobně komplikovaný jako v případě nové stavby. Jedná se většinou o stavby v původní trase vedení, u modernizace zdrojů stavby v areálu elektráren. Vhodným řešením výše uvedených problémů by např. bylo vypuštění některých kroků v rámci povolovacího procesu příp. jeho výrazné zjednodušení. Tyto problémy je nicméně třeba řešit v novele stavebního zákona.

Projekty společného zájmu

2.F. Implementace Nařízení – projekty společného zájmu – volba režimu

Popis současného stavu:

V současné době vydána Příručka postupů upravujících proces povolení projektů společného zájmu (PCI) [podle čl. 9 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013].

V České republice se implementace Nařízení týká následujících projektů, které mají být realizovány v uvedených prioritních koridorech:

3. Prioritní koridor - severojižní propojení elektrických sítí ve střední, východní a jihovýchodní Evropě

3.11 Seskupení projektů v České republice – vnitřní vedení za účelem zvýšení kapacity na severozápadních a jižních hranicích obsahující následující projekty společného zájmu:

3.11.1 Vnitřní vedení mezi místy Verněřov a Vítkov

3.11.2 Vnitřní vedení mezi místy Vítkov a Přestice

3.11.3 Vnitřní vedení mezi místy Přestice a Kočín

3.11.4 Vnitřní vedení mezi místy Kočín a Mírovka

3.11.5 Vnitřní vedení mezi místy Mírovka a Čebín

6. Prioritní koridor – severojižní propojení plynárenských sítí ve střední, východní a jihovýchodní Evropě obsahuje

6.1 Seskupení projektů České republiky - Polsko – modernizace, propojení a související vnitřní posílení v západním Polsku obsahuje projekty společného zájmu

6.1.1. Propojení Polsko – Česká republika [v současné době označované jako STORK II] mezi místy Libhošť-Hať (CZ/PL) - Kedzierzyn (PL); další projekty pouze na území Polska

6.4. Obousměrné propojení mezi Rakouskem a Českou republikou, a to v místech Baumgarten (AT) a Reinthal (ČR/AT) – Břeclav (ČR)

6.17. Projekt společného zájmu – spojení jižní části českého přepravního systému v bodě Oberkappel (AT).

9. Prioritní koridor – propojení dodávek ropy ve střední a východní Evropě obsahuje

9.4 Projekt společného zájmu - ropovod Litvínov (ČR) – Spergau (Německo): projekt na rozšíření ropovodu Družba vedoucího surovou ropu do rafinérie TRM Spergau.

Definice problému: Potřeba přizpůsobení české legislativy legislativě evropské tak, aby bylo dosaženo cílů, ke kterým se ČR vůči EU zavázala

Cíl: Soulad s evropskou legislativou, splnění cílů na úrovni EU

Návrh variant řešení:

Varianta 1 – nulová varianta

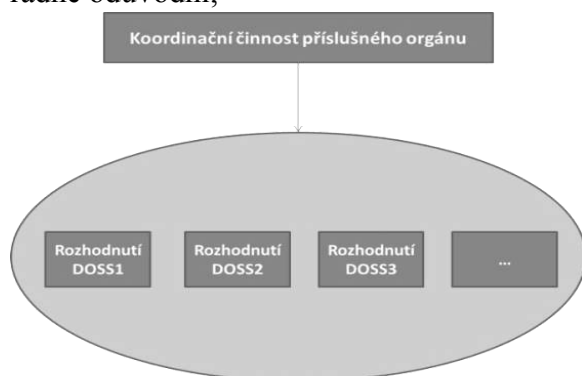
Varianta 2 – integrovaný systém

Komplexní rozhodnutí, které vydá příslušný orgán, je jediným právně závazným rozhodnutím vyplývajícím ze zákonného postupu udělování povolení. Jsou-li projektem dotčeny další orgány, mohou v souladu s vnitrostátním právem vyjádřit svůj názor ve formě vstupu do daného řízení a příslušný orgán ho vezme v úvahu;

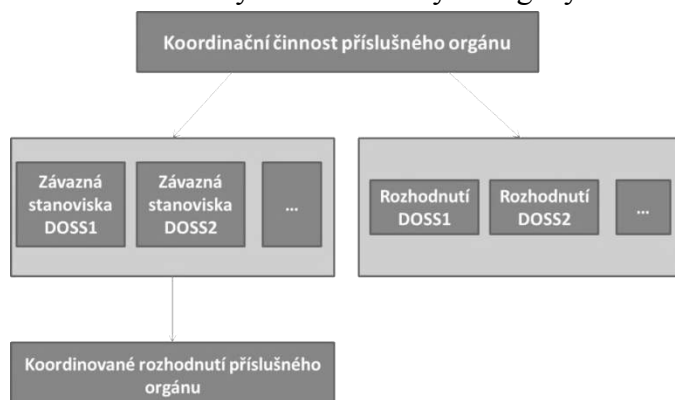
Varianta 3 – koordinovaný systém

Komplexní rozhodnutí zahrnuje více jednotlivých právně závazných rozhodnutí vydaných několika dotčenými orgány, jež jsou koordinovány příslušným orgánem. Příslušný orgán může zřídit pracovní skupinu, v níž jsou zastoupeny všechny dotčené orgány, s cílem vypracovat harmonogram udělování povolení v souladu s čl. 10 odst. 4 písm. b) a sledovat a koordinovat jeho provádění. Příslušný orgán na základě konzultací s dalšími dotčenými orgány, případně v souladu s vnitrostátním právem, a aniž by byly dotčeny časové lhůty stanovené v souladu s článkem 10, stanoví pro každý jednotlivý případ přiměřenou časovou lhůtu, během níž jsou vydána jednotlivá rozhodnutí. Příslušný orgán může přijmout jednotlivé rozhodnutí v zastoupení jiného dotčeného vnitrostátního orgánu, pokud tento orgán nevydá toto rozhodnutí ve stanovené lhůtě a pokud není toto zpoždění dostatečně odůvodněno; pokud tak stanoví vnitrostátní právo a v rozsahu, který je v souladu s právem Unie, může se příslušný orgán domnívat, že jiný vnitrostátní dotčený orgán buď projekt schválil nebo zamítl, pokud rozhodnutí daného orgánu není vydáno ve stanovené lhůtě. Pokud tak stanoví vnitrostátní právo, může příslušný orgán jednotlivé rozhodnutí jiného vnitrostátního orgánu změnit, domnívá-li se, že rozhodnutí není dostatečně podloženo základními podklady předloženými vnitrostátním dotčeným orgánem; příslušný orgán v takovém případě zajistí dodržování příslušných požadavků podle mezinárodního práva a práva Unie a své rozhodnutí řádně odůvodní;

Varianta 4 – systém spolupráce

Přijetí komplexního rozhodnutí koordinuje příslušný orgán. Příslušný orgán na základě konzultací s dalšími dotčenými orgány, případně v souladu s vnitrostátním právem, a aniž by byly dotčeny časové lhůty stanovené v souladu s článkem 10, stanoví pro každé jednotlivé rozhodnutí přiměřenou časovou lhůtu, během níž jsou vydána jednotlivá rozhodnutí. Sleduje dodržování časových lhůt dotčenými orgány.

Identifikace nákladů a přínosů:

Dopady na stát

Náklady – náklady na přizpůsobení se novému rozhodovacímu procesu

Přínosy – včasné dokončení projektů, urychlení rozhodovacího procesu, administrativní úspory ze zefektivnění procesu

Dopady na veřejnost

Přínosy – navýšení možnosti participace na rozhodovacím procesu, vyšší transparentnost celého procesu

Vyhodnocení nákladů a přínosů a návrh řešení:

Toto hodnocení vychází z Hodnocení dopadů provedeného na evropské úrovni (dále jen IA – Impact Assessment)¹⁰. Toto hodnocení zvolilo jako nejvhodnější Variantu 2, jako druhou nejvhodnější Variantu 3. Klíčovým přínosem Varianty 2 je dle IA včasné dokončení všech projektů potřebných pro dosažení stanovených cílů v roce 2020. Tento počet s postupem k Variantě 4 klesá. Dle provedených analýz na evropské úrovni byla prokázána pozitivní korelace mezi systémem one-stop shop (udělování integrovaného povolení) a délkou trvání povolovacích procedur. Spolu s omezením délky řízení, které Nařízení stanovilo na 3,5 roku (2 roky příprava, 1,5 roku zákonný povolovací proces), působí tento systém nejmotivačněji pro všechny dotčené strany.

Časové omezení na délku řízení by mělo donutit dotčené strany, aby omezily posuzování na nezbytné otázky a realistické scénáře, a nepožadovat hodnocení nepravděpodobných důsledků tak, jak to bylo identifikováno v rámci konzultací v reálné praxi. Navrhované opatření by mělo omezit i záměrné prodlužovací taktiky (v případě nadcházejících voleb apod.) a urychlit tak rozhodovací proces.

Co se týče sociálních dopadů, navrhované opatření by mělo výrazně zvýšit možnost participace veřejnosti na rozhodovacím procesu. V tomto směru zavádí Nařízení dodatečná opatření zajišťující veřejnosti dostatečný přístup k procesu. Stanovený limit pro délku trvání řízení by neměl kolidovat s demokratickými principy a dotýkat se existujících vlastnických práv, neboť veřejné konzultace by v rámci povolovacího procesu měly trvat 4 – 8 týdnů. Na příkladu několika členských států bylo prokázáno, že tento časový rámec lze bez problémů zahrnout do navrhovaného procesu a jeho délky. Nová právní úprava by tak měla být především přínosem pro veřejnost, neboť žadatel a schvalovací autorita budou povinni zveřejnit možnosti reakce na připravovaný záměr a navrhnout koncept konzultací na počátku povolovacích procedur. Nově je zaváděna také povinnost neformálních předběžných konzultací tak, aby se veřejnost mohla vyjádřit v raných stádiích procesu. Stanovení maximální délky trvání povolovacího řízení tak nesníží možnost účasti veřejnosti na projednávání záměrů, naopak umožní jejich účast v dřívějších fázích, kdy ještě může dojít např. ke změně tras.

IA dále uvádí, že některé státní autority mohou pocítit v případě volby integrovaného systému dopad na jejich autonomii v oblasti, za niž jsou zodpovědné. IA nicméně argumentuje, že tyto

¹⁰ Impact assessment Accompanying the document Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on guidelines for trans-European energy infrastructure and repealing Decision No 1364/2006/EC

autority budou stále vydávat stanoviska, která budou muset být zohledněna tak, aby se předešlo soudním řízením.

Nepředpokládá se výrazný dopad na životní prostředí, neboť změnou režimu nedojde k výraznému navýšení počtu realizovaných projektů, nýbrž pouze k jejich dřívější realizaci.

Pozitivním přínosem pro životní prostředí může být modernizace zastaralých zdrojů a přiblížení se cílům strategie Evropa 2020.

IA nepovažuje námitky, že v případě integrovaného systému a stanovení omezení pro časovou délku řízení bude mít negativní dopad na proces EIA. Opět na základě zkušenosti několika členských zemí prokazuje, že do celkového časového rámce lze bez problémů tento proces (v předpokládané délce 1 roku) zahrnout stejně jako další řízení vyžadovaná dle příslušných složkových zákonů.

V případě volby integrovaného systému budou v porovnání s ostatními variantami nejvyšší náklady na přizpůsobení, tj. náklady na přizpůsobení národní legislativy a změny v rozhodovací struktuře, příp. náklady na přesun personálních kapacit. Protože se změna bude týkat jen malého počtu projektů, nedosáhnou tyto náklady výraznějších objemů (v průměru 5 na jeden členský stát).

Přínosem budou na druhou stranu administrativní úspory v důsledku rychlejšího a efektivnějšího schvalování jak na straně státních úřadů, tak na straně žadatelů. V případě integrovaného systému tak lze dle výpočtů v IA dosáhnout 25% úspor administrativních nákladů na straně žadatelů a 34% administrativních úspor na straně státu.

Spolu s postupem od Varianty 2 k Variantě 4 přínosy opatření klesají více než náklady (předpokládá se, že náklady na přizpůsobení jsou vzhledem k nízkému počtu projektů nevýznamné). Protože závěry evropské IA v tomto věcném okruhu lze použít i na ČR, volíme jako zásadně nejvýhodnější variantu 2. Její přijetí nicméně závisí na projednání novely stavebního zákona a souvisejících předpisů, tj. rozsahu integrace postupů dle současných právních předpisů do společného řízení.

2.G. Posuzování zralosti projektu

Popis současného stavu:

V současné době vydána Příručka postupů upravujících proces povolení projektů společného zájmu (PCI) [podle čl. 9 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013].

Definice problému: Potřeba přizpůsobení české legislativy legislativě evropské tak, aby bylo dosaženo cílů, ke kterým se ČR vůči EU zavázala

Cíl: Soulad s evropskou legislativou, splnění cílů na úrovni EU

Návrh variant řešení:

Varianta 1 – nulová varianta

Varianta 2 – úprava jednotlivých kroků procesu posuzování zralosti projektu, stanovení rozsahu předkládané dokumentace, stanovení příslušných lhůt, stanovení kompetentních DO.

Identifikace nákladů a přínosů:

Dopady na stát jako investora

Přínosy – zkrácení doby projednávání a zefektivnění a zkvalitnění přípravy

Vyhodnocení nákladů a přínosů a návrh řešení:

Posuzování zralosti projektu lze chápat jako určitou formu předběžného projednání projektu. Jak bylo řečeno výše, v současné době není právně upraven jednotný konzultační proces, který by byl využíván před zahájením i během povolovacích procesů. Konzultace s dotčenými orgány státní správy v mnoha případech neformálně probíhá, nicméně orgány nemají povinnost dodržovat dohodnutá technická řešení. V případech, kdy záměr není předem konzultován, dochází k prodlužování lhůt projednání.

U projektů PCI by tento proces měl probíhat na základě Nařízení, které je přímo aplikovatelné ve všech členských státech. Nová právní úprava tak nepřináší novou povinnost, pouze zpřesňuje její plnění.

Přínosem posuzování zralosti projektu by mělo být především (i dle záměrů EK) zkrácení doby projednávání a zefektivnění a zkvalitnění přípravy na straně investora. Mezi identifikovanými problémy byl zmíněn častý požadavek DO na doplňování žádostí se stanovováním termínů pro doplnění, které výrazně oddalují realizaci staveb, častý výskyt protichůdných stanovisek apod. Posouzením zralosti projektu a sdělením stanovisek DO k oznámení projektu a požadavků na rozsah materiálů a úroveň podrobností informací v dokumentaci žádosti o komplexní rozhodnutí se očekává částečná eliminace výše uvedených problémů. V průběhu společného jednání může také dojít k představení a vysvětlení některých aspektů projektu DO tak, aby tyto lépe záměru porozuměly a mohly si učinit představu o informacích potřebných pro jejich řádné rozhodování.

Administrativní zátěž pro stavební úřad spojenou s posuzováním zralosti lze odhadnout na 160 člověkohodin, administrativní zátěž DO na:

- příprava na společné jednání:

10 úředníků * 354 Kč/hod. * 8 hod. = 28 320 Kč na jedno společné předjednání

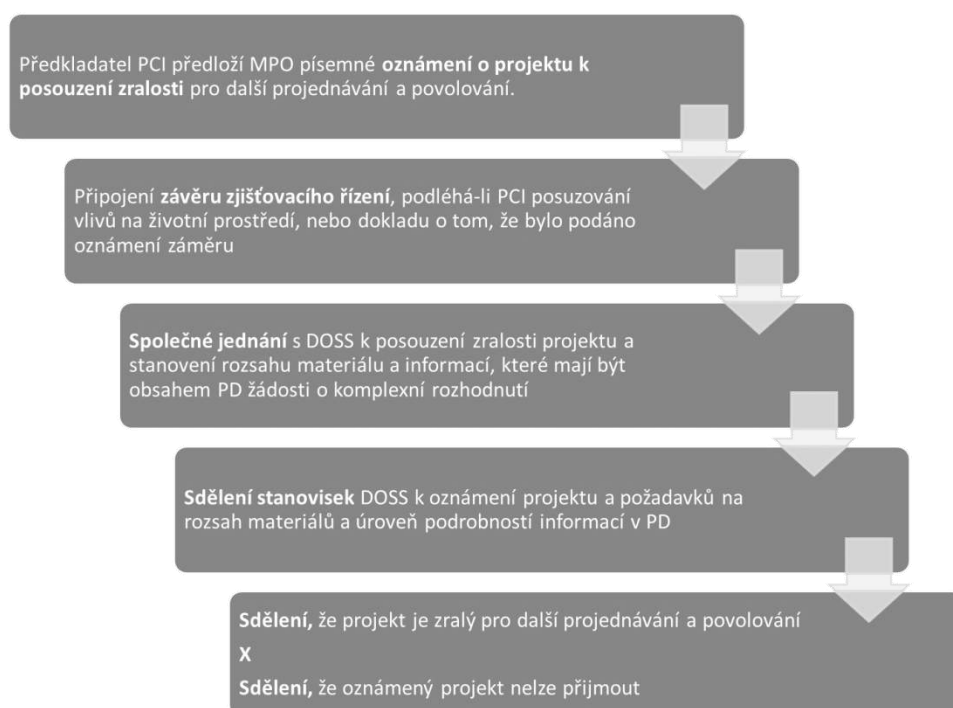
- společné jednání:

10 úředníků * 354 Kč/hod. * (3 – 5 hod.) = 10 620 – 17 700 Kč na jedno společné předjednání

Počet případů se bude pohybovat v jednotkách za rok. Celkové dodatečné administrativní náklady pro stavební úřad způsobené posuzováním zralosti projektu by neměly překročit 0,5 mil. Kč ročně.

Administrativní zátěž žadatelů se pak bude skládat z účasti na společném jednání a přípravy podkladových materiálů. Předpokládá se, že tyto materiály budou dále využity při zpracovávání dokumentace pro povolovací řízení a musely by být zpracovány i v případě nulové varianty. Do negativních dopadů tak lze započítat pouze výdaje spojené s případnou potřebou zpracovat tyto materiály dříve.

Obrázek 101: Ilustrace procesu posuzování zralosti projektu

Rozsah předkládané dokumentace byl stanoven na základě konzultací na obsah odpovídající technické studii se základními technickými údaji. Obdobně byly na základě konzultací stanoveny lhůty pro svolání společného jednání a pro sdělení stanovisek na 15+30 dní.

Jako DO byly vzhledem ke strategickému charakteru PCI zvoleny ústřední orgány státní správy na úseku dotčených veřejných zájmů chráněných zvláštními právními předpisy při umisťování a povolování staveb a při využívání území nebo jimi určený jeden věcně příslušný správní orgán. Dotčeným orgánem na úseku posuzování vlivů na životní prostředí bude vždy Ministerstvo životního prostředí.

V důsledku úprav a finální volby těchto parametrů dle závěrů konzultací s dotčenými subjekty je lze přijmout jako kompromisní a reálné varianty nejlépe vyvažující přínosy a náklady v porovnání s ostatními diskutovanými variantami nastavení podmínek.

2.H. ZÚR, ÚP – zkrácený postup v případě PCI

Popis současného stavu: Pojmy zkrácený postup pořizování aktualizace zásad územního rozvoje a zkrácený postup pořizování změny územního plánu zavádí novela stavebního zákona. Dle této novely bude tento postup moci nově uplatnit oprávněný investor - vlastník, správce, provozovatel nebo investor veřejné dopravní nebo veřejné technické infrastruktury.

Definice problému: Problémy v oblasti aktualizace ZÚR a ÚP jsou podrobně popsány v kapitole 0.

Cíl: Umožnění včasné, efektivní a komplexní přípravy PCI.

Návrh variant řešení:

Varianta 1 – nulová varianta

Varianta 2 – zpřesnění podmínek využití institutu zkráceného postupu pořizování aktualizace zásad územního rozvoje a zkráceného postupu pořizování změny územního plánu; umožnění oprávněnému investorovi připojit k návrhu na pořízení aktualizace zásad územního rozvoje nebo s návrhem na pořízení změny územního plánu přímo příslušný návrh aktualizace zásad územního rozvoje nebo návrh změny územního plánu.

Vyhodnocení variant a návrh řešení:

Na základě konzultací bylo zjištěno, že již v současnosti ve velkém počtu případů energetické společnosti aktualizaci ZÚR a ÚP platí. Nákladem navrhovaného opatření tak budou případné dodatečné náklady na zajištění zpracování návrhu. Tyto náklady mohou být výrazně kompenzovány přínosy ve formě zkrácení přípravné fáze, kdy oprávněný investor nemusí čekat na aktivitu ze strany samosprávných orgánů, ale může podkladový návrh zajistit sám. Na základě výše uvedeného volíme Variantu 2.

5. Implementace doporučené varianty a vynucování

Novela zákona 416/2009 Sb. bude speciálně upravovat výstavbu staveb energetické infrastruktury, vybraných staveb energetické infrastruktury a projektů společného zájmu. Zákon je speciálním zákonem vůči stavebnímu zákonu, energetickému zákonu, správnímu řádu, zákonu o vyvlastnění, zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, příp. dalším zákonům.

Dle zvolených variant se budou pro účely zákona energetickou infrastrukturou rozumět stavby zařízení elektrizační soustavy, a plynárenské soustavy a stavby ropovodů a produktovodů, pokud nejsou v rozporu s platnou politikou územního rozvoje nebo zásadami územního rozvoje kraje. Vybranými stavbami energetické infrastruktury se budou rozumět stavby přenosové soustavy elektřiny, výroby elektřiny o celkovém instalovaném výkonu 100 MW a více, stavby přepravní soustavy plynu, zásobníky plynu a stavby ropovodů a produktovodů. Projekty společného zájmu se budou rozumět projekty energetické infrastruktury dle čl. 2 odst. 4 a odst. 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. 4. 2013.

Základním orgánem státní správy pověřeným aplikací ustanovení novely zákona bude MPO, doplněné v některých specifických oblastech Ministerstvem pro místní rozvoj, Ministerstvem životního prostředí či dalšími ústředními orgány státní správy v roli DO.

Novela zákona 416/2009 Sb. bude přijímána jako změnový zákon spolu se stavebním zákonem a dalšími příslušnými předpisy.

Navrhuje se upravit v přechodných ustanoveních, že správní řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadní právní úpravy.

6. Přezkum účinnosti regulace

Obecný přezkum účinnosti

„Žádný, byť sebelépe připravený právní předpis není dokonalý. Zároveň se stále rychleji mění podmínky na trhu, rozvíjí se technologie atd. Z těchto důvodů je nezbytné po určitém čase každý existující právní předpis podrobit přezkumu z hlediska platnosti a naplňování daných

cílů. Je třeba stanovit lhůtu od nabytí účinnosti právní normy, ve které musí být norma přezkoumána z následujících hledisek:

- ☐ ☐ *Existuje stále problém, kvůli kterému byl právní předpis vytvořen?*
- ☐ ☐ *Plní právní předpis stanovené cíle?*
- ☐ ☐ *Jsou splněny předpokládané dopady? Vyskytly se neočekávané problémy a dopady?*
- ☐ ☐ *Je stále potřeba řešit daný problém? Je stále problém řešen odpovídajícím způsobem? Plyne z dosavadních zkušeností možnost ke zlepšení způsobu řešení problému?*

Takové vyhodnocení účinnosti právního předpisu musí být vždy prováděno ve spolupráci s dotčenými subjekty. Výsledkem přezkumu pak může být, prokáže-li neplnění stanovených cílů, návrh na úpravu či zrušení právní normy.“ (Zdroj: Obecné zásady pro hodnocení dopadů regulace (RIA), Ministerstvo vnitra ČR, 2007)

Specifické ukazatele účinnosti

Jako perioda přiměřená pro přezkum účinnosti implementovaných opatření a pro zhodnocení pokroku při dosahování cílů novelizace se doporučuje doba 3 let. Tato perioda je dostatečně dlouhá pro shromáždění dostatečného objemu dat relevantních pro přezkum účinnosti a podnětů od dotčených subjektů a zároveň dostatečně krátká tak, aby nedošlo k přehlčení velkým objemem podnětů a navrhovaných změn. Ukazatele doporučujeme speciálně sledovat pro všechny kategorie staveb uvedených v navrhované legislativě, tj. pro:

- všechny stavby energetické infrastruktury, které jsou zahrnuty do režimu zákona č. 416/2009 Sb.,
- vybrané stavby energetické infrastruktury a
- projekty společného zájmu.

Pro přezkum účinnosti dopadu je doporučena především oblast délky přípravné fáze výstavby energetických staveb. Zpracovatel doporučuje sledovat následující ukazatele:

- délku společného povolovacího řízení (na základě dat o podání žádosti a vydání rozhodnutí);
- délku vyvlastňovacích řízení a jejich počet;
- počet úspěšných odvolání a délku odvolacího řízení v případě zachování této možnosti ochrany před správním rozhodnutím;
- délku soudních řízení;
- reálnou dobu nezbytnou pro vydání závazných stanovisek dle jednotlivých vydávajících orgánů;
- stabilitu záměrů apod.

7. Konzultace a zdroje dat

V rámci procesu RIA proběhlo několik konzultací s dotčenými subjekty za účelem získání názorů dotčených stran na danou problematiku. Nejdříve byl sestaven dotazník a rozeslán jednotlivým dotčeným subjektům (ČEZ, ČEPS, NET4GAS, RWE), jejichž odpovědi poskytly nezbytnou zpětnou vazbu na připravovanou regulaci. Dotazníky zjišťovaly, jaké problémy vidí subjekty v současné právní úpravě, jaká by navrhovaly řešení, dále byla zjišťována

administrativní náročnost jednotlivých agend a počet a náročnost projektů, kterých by se připravované změny týkaly.

V rámci hodnocení dopadů regulace byly realizovány následující konzultace:

- 9. 3. 2015 proběhla první konzultace na MPO;
- 27. 4. 2015 proběhla druhá konzultace na MPO;
- 30. 4. 2015 proběhla konzultace s 1. náměstkem na MD ing. T. Čočkem;
- 4. 5. 2015 proběhla konzultace s ředitelem odboru stavebnictví a stavebních surovin ing. P. Serafinem a řediteli stavebních firem PSJ, PSG, Metrostav aj. při konferenci SETKÁNÍ LÍDRŮ ČESKÉHO STAVEBNICTVÍ 2015;
- 20. 5. 2015 proběhla společná konzultace MPO a MD – spolupředkladatelé nové legislativy se dohodli na společném postupu, rozdělení kompetencí a navrhli specifické varianty pro energetické (MPO) a dopravní (MD) stavby;
- 25. 5. 2015 - konzultace se společností ČEPS;
- 25. - 27. 5. 2015 - konzultace se s členy představenstva společnosti ČEZ ing. P. Cyranim a poté opakovaně mailem a telefonicky s PhDr. I. Hlaváčem ;
- 25. – 27. 5. 2015 - konzultace se společnostmi RWE (s předsedou představenstva M. Herrmannem, ředitelem sekce pro veřejné záležitosti Mgr. Ing. P. Dočekalem) a GasNet (jednatel M. Merkerem)
- 28. 5. 2015 - konzultace se společnostmi ČEPS, ČEZ a zástupcem MPO v oblasti plynárenství, ředitelem odboru plynárenství a kapalných paliv ing. J. Zaplatílkem.

Zároveň probíhaly průběžné konzultace a konferenční hovory s dotčenými subjekty v reakci na poskytnutí vyplněných dotazníků (ČEPS, a.s., ČEZ, a.s., ČEZ Inženýring, s.r.o., Net4Gas, s.r.o., RWE Česká republika a.s., RWE GasNet, s.r.o., RWE Gas Storage, s.r.o.).

V rámci konzultací byly poskytnuty následující zdroje:

- ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD. *Zpráva Energetického regulačního úřadu o metodice regulace IV. regulačního období pro odvětví elektroenergetiky a plynárenství*. 2015.
- ENERGY REGULATORY OFFICE. *Závěry zasedání energetických regulátorů a provozovatelů přepravních soustav zemí Visegrádské čtyřky a Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů k problematice plynárenství*. 2015.
- EUROPEAN COMMISSION. *Streamlining environmental assessment procedures for energy infrastructure Projects of Common Interest (PCIs)*. 2013.
- FLÁŠAR, Petr. ČEPS. *Zkušenosti ČEPS s územně plánovacími a povolovacími procesy energetických staveb s důrazem na síť VVN a ZVN*. 2011.
- KUČEROVÁ, Zdeňka. ÚSTAV ÚZEMNÍHO ROZVOJE. *TEN-E (transevropská energetická síť): Porada s kraji 5. 6. 2014*. 2014.
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Národní akční plán pro chytré sítě (NAP SG)*. 2015.

- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Příručka postupů upravujících proces povolení projektů společného zájmu (PCI)*. 2014.
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. Státní energetická koncepce. 2015.
- MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU. *Výstupy z činnosti PS č. 7 pro zjednodušení přípravy energetických staveb*. 2012.
- PROKEŠ, Miroslav. ČEPS. *Stavební zákon – aplikační praxe pro stavby přenosové soustavy*. 2013.
- KABELE, Richard. ČEPS. *Trh s podpůrnými službami (PpS)*. 2011.
- SLONČIK, Karel a Miroslav PROKEŠ. ČEPS. *Stavební zákon – Aplikační praxe pro stavby přenosové soustavy*. 2013.
- TOŠOVSKÝ, Vladimír. ČEPS. *Modernizace a rozvoj přenosové soustavy ČR*. 2015.

8. Zkratky

ČR	Česká republika
DO	Dotčený orgán státní správy
DPH	Daň z přidané hodnoty
DSP	Dokumentace pro stavební povolení
DÚP	Dokumentace pro územní povolení
EIA	Environmental Impact Assessment
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
HPH	Hrubá přidaná hodnota
MD	Ministerstvo dopravy
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
MŽP	Ministerstvo životního prostředí ČR
PCI	Projekt společného zájmu (Project of Common Interest)
PD	Projektová dokumentace
PÚR	Politika územního rozvoje
RIA	Regulatory Impact Assessment
SEA	Strategic Environmental Assessment
SP	Stavební povolení
SŘ	Stavební řízení
ÚP	Územní plánování
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚŘ	Územní řízení
ZÚR	Zásady územního rozvoje